

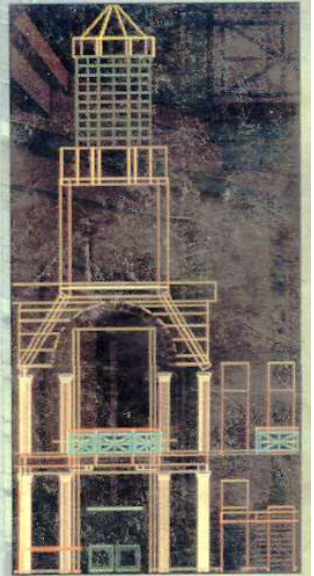
PHILIP CROWE

levis

DIỄN HỌA KIẾN TRÚC

MỘT TUYỂN TẬP HOÀN HẢO NHẤT
CÁC TÁC PHẨM DIỄN HỌA KIẾN TRÚC

VỚI ẢNH CHỤP HƯỚNG DẪN TỪNG
BƯỚC THỂ HIỆN CÁC ĐỒ ÁN ĐANG
THỰC HIỆN

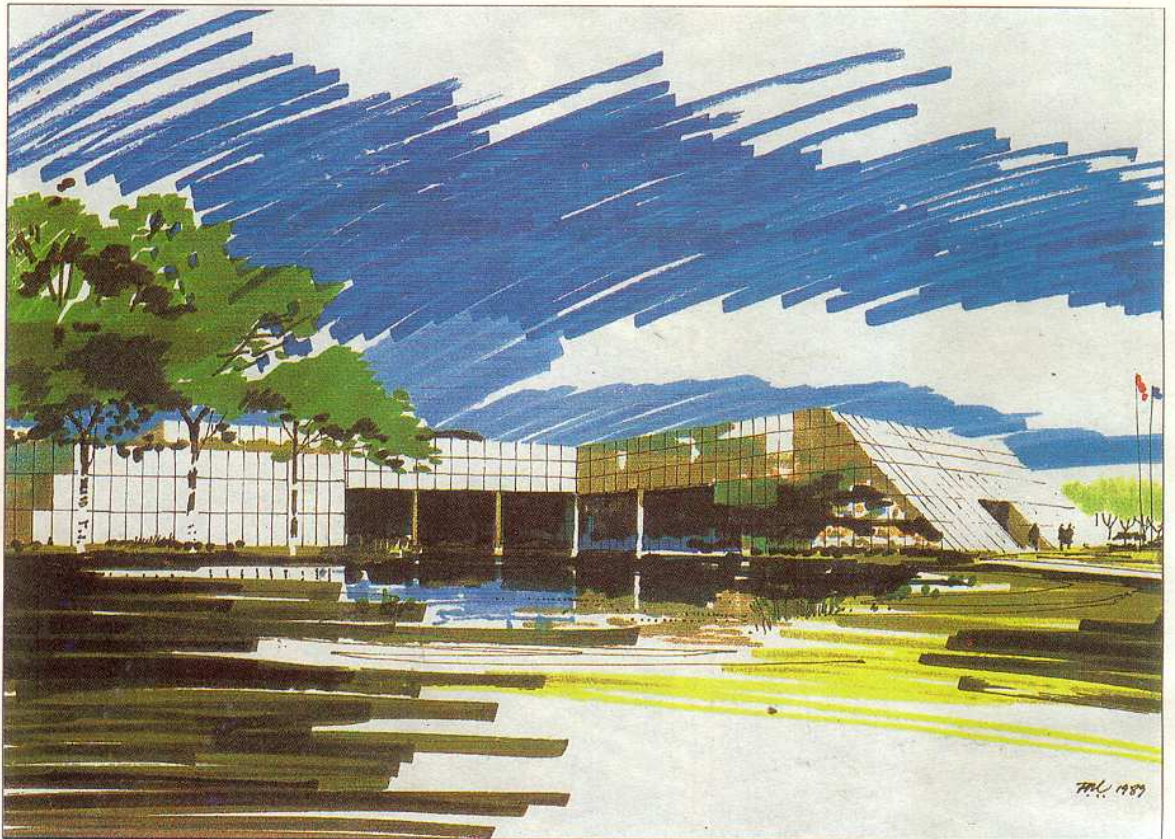

NHÀ XUẤT BẢN XÂY DỰNG

Phối cảnh một dự án tại Melbourne Australia được minh họa khá sinh động bằng màu nước và acrylic. Về ngoài rức rờ của một dựng cao ốc in bóng trên nền trời trong xanh, thích hợp với hiện trạng xung quanh. Dù nhiều chi tiết còn chưa hoàn thiện, nhưng khối dáng chung gây được ấn tượng, thuyết phục cao nhờ kỹ thuật ghép ảnh.

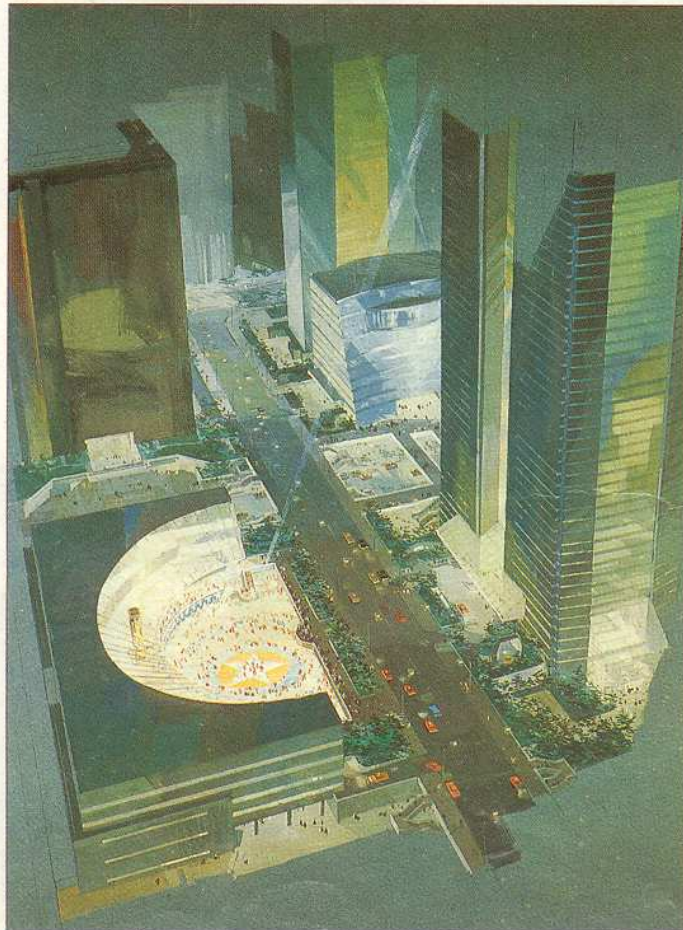
Trong phương án của một xí nghiệp lắp ráp ô tô tại Châu Âu này, những ý đồ thiết kế được thể hiện bằng bút dạ (nỉ) các chi tiết của cảnh quan, hình dáng công trình và (kết cấu) bao che, gồm các mảng panel kính trong và kính mờ. Hình thức thể hiện đã đảm bảo làm cho khách hàng vừa thích thú vừa dễ hiểu.

Các nét sơ phác được chỉnh lại hoàn thiện hơn; giúp nhà thiết kế đánh giá được ý đồ, bổ sung và hoàn chỉnh thiết kế sơ phác sau cùng trước khi tiếp xúc với khách hàng. Những nhà thiết kế tài ba nhưng lại không giỏi vẽ phối cảnh, minh họa ý đồ không đẹp nhưng đáp ứng được mục tiêu trước mắt. Dĩ nhiên với những nhà thiết kế mà giỏi cả minh họa, bạn nên tin chắc rằng các ý tưởng của họ sẽ sát với thực tế.

Vai trò của người minh họa

Khi ý đồ thiết kế hoàn tất và được chấp thuận sơ bộ, nhà minh họa sẽ nắm vai trò chính trong quá trình thể hiện. Đối với khách hàng đầu tư, cần thuyết phục họ rằng ý đồ thiết kế sẽ thành công bằng lý luận thực tế và dễ hiểu.

Đây là phương án dự thi thiết kế trung tâm một thành phố tại Nhật. Công trình chủ đạo được minh họa khá chi tiết, và nổi bật nhờ sự đơn giản trong hình khối của các công trình lân cận. Phong nền loại có màu là yếu tố chính khi thể hiện cảnh đêm, hoàn toàn hòa hợp với chất liệu màu bột tạo được nét thu hút, không bức đờng, hình ảnh gây được ấn tượng cho ban giám khảo. Nên lưu ý rằng phối cảnh đứng này được dựng với điểm tụ nằm ở dưới hình.

Khách hàng có thể là một cá nhân, một tổ chức, ban giám đốc, một ban ngành chức năng hoặc một hội đồng giám khảo. Khi khách hàng hài lòng với phương án đáp ứng được yêu cầu thiết kế, các bước tiếp cần thực hiện như tìm nguồn tài trợ, quyết định đầu tư, kế hoạch và chấp thuận phát triển. Nên có các cuộc tham vấn như lấy ý kiến quần chúng và triển lãm các phương án. Và cuối cùng, các đợt quảng cáo được thực hiện nhằm mục đích khuyến mãi khi dự án hoàn tất, chúng cần đến những đợt phát hành các tờ bướm và ấn phẩm quảng cáo.

Sự đầu tư nghiên cứu của nhà minh họa đóng vai trò quan trọng trong thành công của từng giai đoạn. Người thể hiện có nhiệm vụ nặng nề là diễn đạt ý tưởng của người thiết kế dưới dạng dễ hiểu nhất. Hiệu quả sẽ kém đi khi chỉ diễn đạt bằng văn từ, các hình vẽ mặt bằng hay mặt đứng của công trình do chúng nặng về chuyên môn gây khó hiểu (ảnh 3). Ngày nay, trong thế giới mà tạp chí, truyền hình và video trở nên phổ thông, cần hiểu rằng hình chiếu có tính thuyết

phục rất cao.

Trong trường hợp này, tại sao không tiến lên: xem minh họa kiến trúc như một phần của kỹ nghệ quảng cáo - kỹ năng thể hiện được thương mại hóa mà ở đây là đảm bảo dự án xây dựng được chấp thuận. Cần nhớ rằng một bức minh họa xuất sắc sẽ đóng vai trò của nhà thuyết phục tài năng.

Người xem

Những người có quyền quyết định là các chuyên gia, những người nắm rõ các tiêu chuẩn kỹ thuật, qua đó đánh giá được các ý đề xuất. Họ cũng gồm những người ngoài ngành, không hiểu nhiều về những "chủ nghĩa" của thị hiếu kiến trúc hiện hành, nhưng lại hiểu được các xu hướng phát triển ảnh hưởng đến dân cư địa phương. Họ giúp gợi ý cách trình bày dễ hiểu nhất.

Đối với nhóm đầu tiên, trình bày nên mang tính lý luận, đưa ra những lý do thiết kế bằng những thuật ngữ trừu tượng hoặc bằng một tiêu biểu hết sức chính xác, khách quan của phương án.

60,000 SQ FT NET
A NEW HEADQUARTERS
OFFICE BUILDING
TO LET

Sun Alliance developing for the future

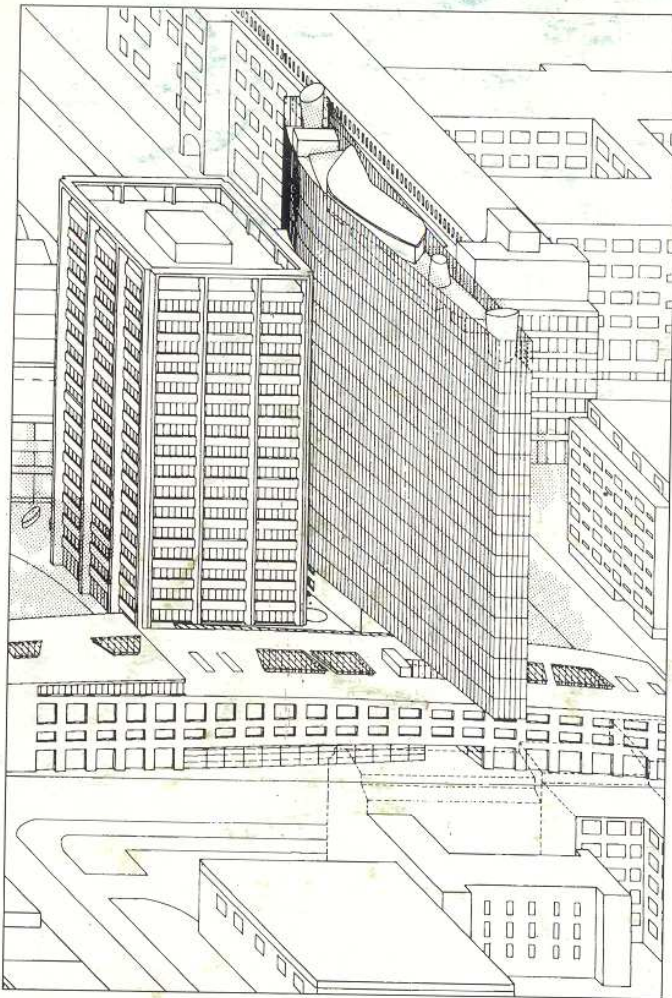
Với góc nhìn khác nhau, nhưng hai minh họa trên đều thành công khi dùng diễn họa trình bày ảnh hưởng của từng dự án trong cảnh quan toàn

vùng hay chi tiết cận cảnh của công trình. Chúng tạo hứng thú cho người xem, làm họ tò mò muốn biết các nội dung khác của dự án.

DIỄN HOẠ KIẾN TRÚC

Một cách thể hiện chung chung (hình bên phải) không gợi được trí tưởng tượng của người xem. Không một bóng xe, một dáng người sẽ ít hấp dẫn, dù bản chất của minh họa này chỉ là sơ đồ.

Khu thương mại (hình dưới) chỉ nhằm tạo phông nền cho sinh hoạt mua bán, dù các chi tiết kiến trúc được thể hiện rất thực. Tiểu cảnh này được khách hàng yêu cầu thể hiện được nét thích thú khi mua sắm hầu mong thuyết phục dân địa phương về tính khả thi của dự án.

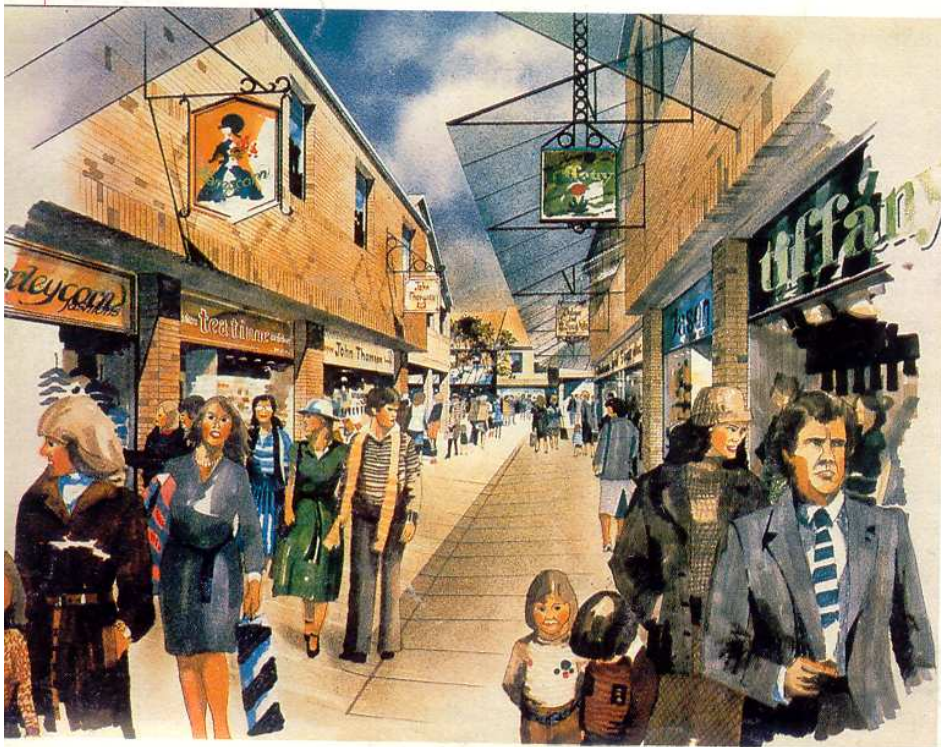
Không cho phép làm có thể hiểu sai những ý định của nhà thiết kế. Nhóm tiếp sau ít chú trọng đến kỹ thuật hay văn phòng chuyên gia của nhà thiết kế hơn là cách thức đề án đến môi trường xung quanh. Đối với họ, điều quan trọng trên hết là con người, không phải là các thống kê; và một viễn cảnh tương tượng mang màu sắc địa phương có thể thành công ngay. Một minh họa mô tả con người sống hàng ngày với công trình làm nền nêu rõ vấn đề: đề án là để phục vụ cộng đồng con người, chứ không phải những phương cách khác.

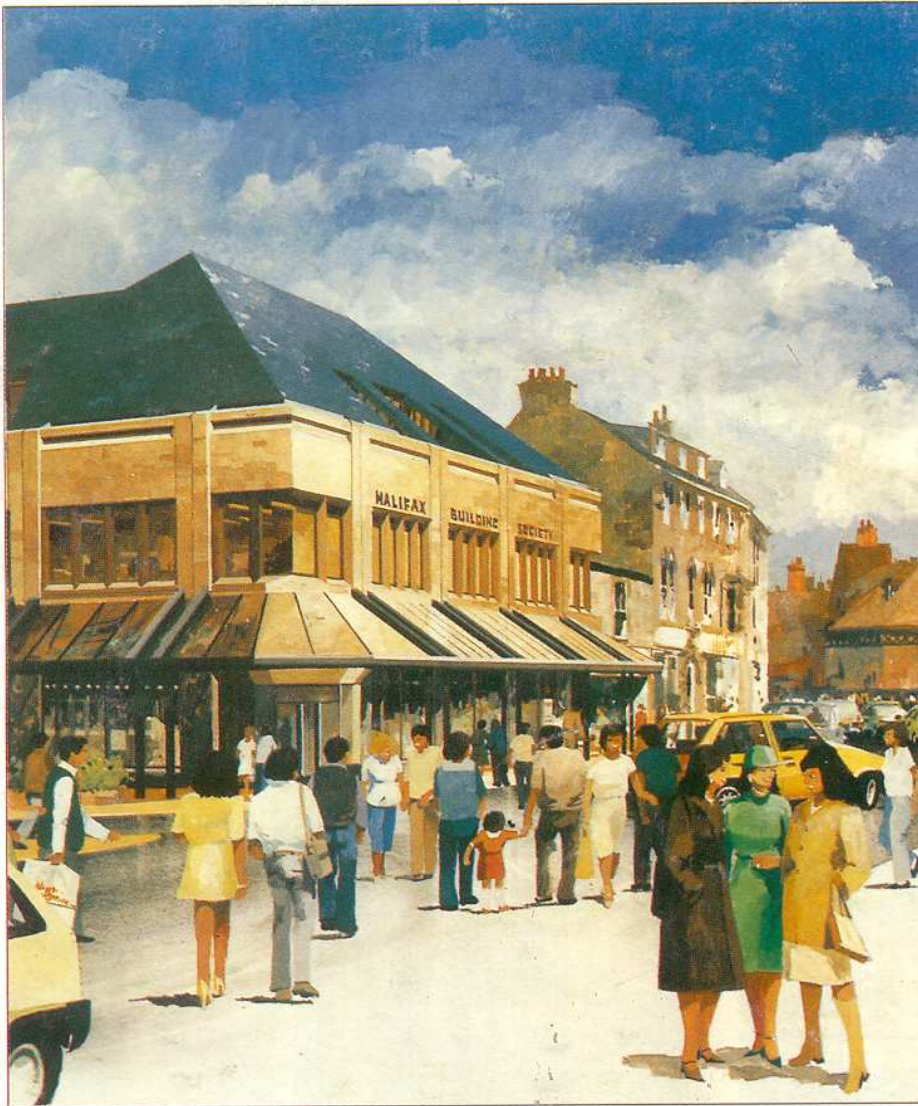
Tóm lược.

Người minh họa nên yêu cầu được nhà thiết kế hướng dẫn, hoặc bước triển khai của người minh họa là gặp khách hàng nhằm thảo luận những yêu cầu về hình thức và cách trình bày trong diễn họa. Cần thừa nhận rằng khách hàng thường chỉ chuộng một kiểu minh họa. Nói theo lý thuyết, người minh họa nên dẫn chứng bằng các minh họa mình đã vẽ; cách giải quyết khác là dẫn chứng bằng các minh họa của đồng nghiệp phù hợp với công việc. Hãy tin rằng chẳng có gì rắc rối khi bạn bắt đầu công việc.

Xác định nhiệm vụ

Một vấn đề thường gặp là các dự án được thiết kế không hoàn hảo. Thực tế, những kiệt tác kiến trúc rất hiếm hoi và số còn lại thì không đặc sắc. Hẳn nhiên là nên từ chối những công việc như trên.

Những quyết định về một phương án có thể nảy sinh trong tiềm thức sau ít phút xem minh họa, vì vậy một hình ảnh táo bạo dứt khoát có thể có sức biểu hiện to lớn. Bầu trời rất ấn tượng, bóng đổ tạo không gian sâu, và kỹ thuật phủ bột màu ở đây tạo một cảm giác mạnh, và cách bố trí các hình người nhằm dẫn người xem đến công trình chính: tòa nhà văn phòng nhỏ bé.

Cần xem công việc như một bài tập không cần suy nghĩ được hoàn tất bằng khả năng và nỗ lực cao nhất. Nhưng dù không sai sót điều gì, với thiết kế tầm thường, kỹ xảo cũng chẳng giúp diễn họa tốt được. Cần xét đến khía cạnh "Chúng chỉ hành nghề của họa sĩ". Làm thế nào có thể minh họa trung thực ý đồ của nhà thiết kế? Bạn có nên vẽ những minh họa to hơn thực tế mà nhờ đó giảm được kích thước công trình không? Có nên lấp đầy những khoảng trống bằng những cây to, mà thực tế chẳng bao giờ được đặt trong phòng không? Có nên vẽ xe cộ chạy qua lại để bản thiết kế thêm sinh động không? Có nên vẽ công trình ra xa hơn thực tế để tạo nét nhẹ nhàng không?

Các chi tiết giả tạo nhỏ nhặt này giúp người xem dễ tiếp thu đồ án hơn thực tế. Tất cả chúng ta đều biết rằng những thuật ngữ quảng cáo rất sắc sảo, tinh vi mà trong nhiều trường hợp đó là những lỗi sai sót hơn là những sự lừa dối. Nhưng với chất liệu bột nước và cách pha màu, người xem chỉ thấy được sự thật lệch lạc mà thôi. Do đó, đừng huênh hoang vì nó ảnh hưởng đến uy tín của bạn. Có lẽ chúng ta không nên đặt mình vào giới quảng cáo mà nên đặt mình vào công việc truyền đạt thông tin.

Cách trình bày

Chúng ta đang ở vào giai đoạn quyết định cách sử dụng và hình thức chung

của minh họa để làm thế nào trình bày có hiệu quả nhất?

Nếu không sử dụng nguyên bản thì cần nhớ rằng bất kỳ một hình thức tái tạo nào đều không có lợi. Một tác phẩm vẽ nét mảnh hoặc bằng màu nước, bút chì màu hoặc phấn màu thường không được phiên bản hoàn chỉnh trong quá trình in ấn lần phim đèn chiếu. Nếu được trình bày trong sách quảng cáo hay được trình chiếu trong cuộc họp, hình ảnh phải rõ nét đủ để gây hiệu quả. Phim đèn chiếu khổ lớn thường sắc nét hơn là phim 35mm, trừ phi những phim này được chiếu ngược lại, nhưng chắc chắn không kiểm soát được chất lượng của thiết bị chiếu, vì vậy dễ xảy ra tình huống xấu.

DIỄN HỌA KIẾN TRÚC

Diễn họa quy mô rộng lớn của Đại lộ công viên (Avenue Park) ở New York tráng lệ là một đối tượng lý tưởng cho việc trình bày tỉ mỉ (đối tượng khảo sát) hình ảnh bằng một máy quay video.

Chi tiết tinh xảo và có chất lượng

đậm nhạt nhu của nguyên bản với bất kỳ khung cảnh nào muốn có. Phối hợp những kỹ thuật phun thổi màu và bút chì màu tạo ra một hình ảnh hiện thực gần như ảnh chụp.

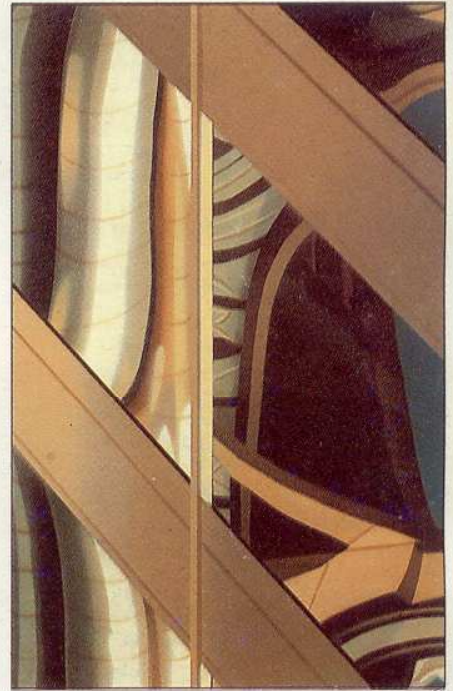
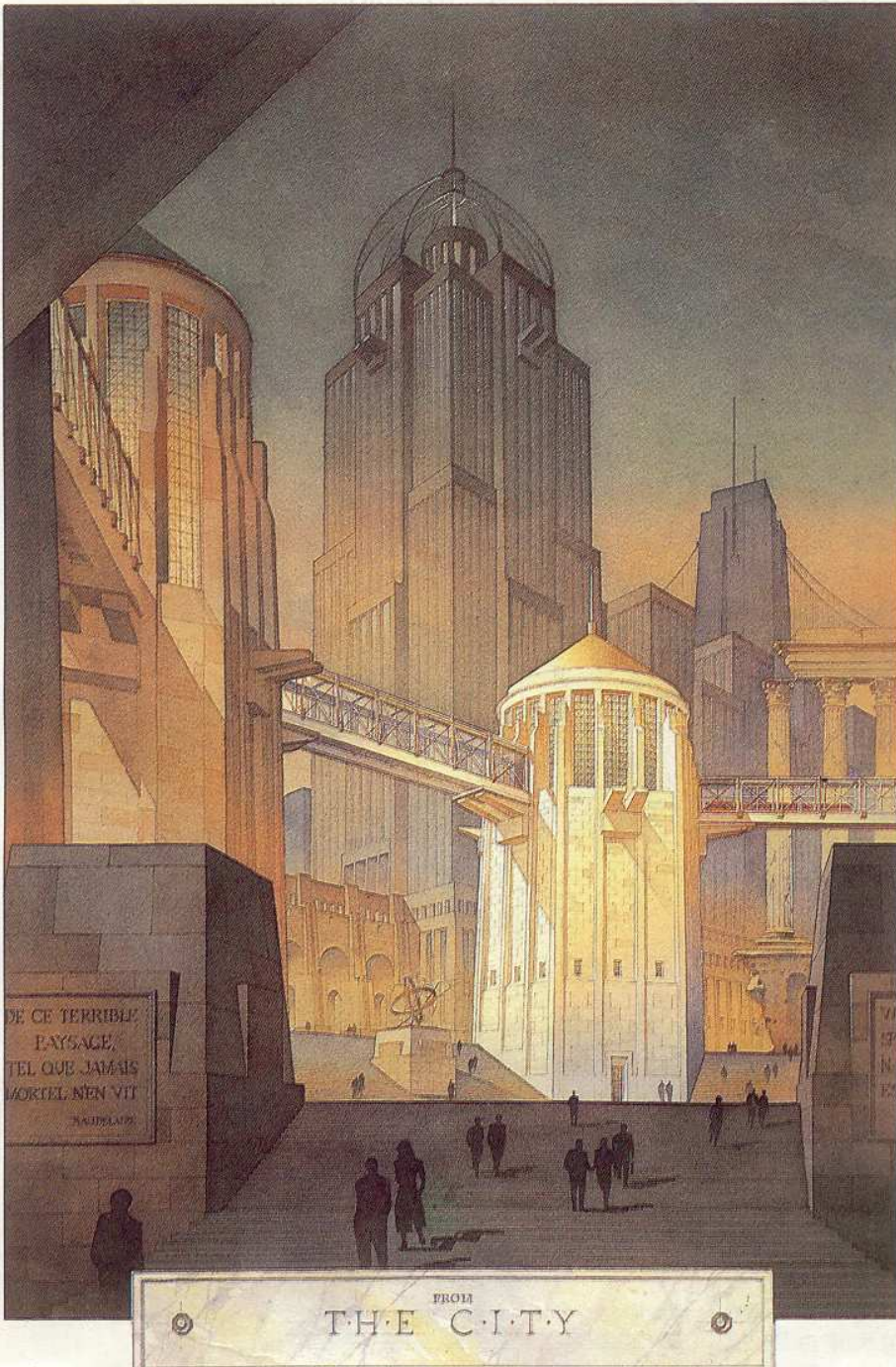

Với mục đích trưng bày, đừng quên dùng thể hệ máy mới như máy photocopy, máy photocopy laser và máy phun mực, chúng có thể in được những bản sao chụp khổ lớn tuyệt vời chỉ trong vài phút. Ở những nơi có sẵn màn ảnh lớn, cách trình bày các phối cảnh hoàn toàn bằng phương tiện nghe nhìn có thể gây hiệu quả không ngờ.

Nếu nguyên bản có khổ quá lớn thì máy quay video nên di chuyển quanh để thu nhận hết mô hình kiến trúc, khảo sát tỉ mỉ sự minh họa ở xa và cận cảnh làm thế nào có lợi hơn là dùng máy tính trình bày (tác phẩm) từ đầu đến cuối, trong đó có rất nhiều chi tiết phụ đều phải lập chương trình đưa vào máy tính, tốn thời gian và tiền của vô ích.

Phương pháp tái tạo hoặc trưng bày được thảo luận với khách lúc triển khai công việc, khi đó bạn được quyết định kích cỡ, chất liệu vẽ cũng như cách thể hiện đồ án. Thường thì việc trưng bày chỉ là lồng khung tác phẩm, rồi treo trong phòng họp và không được thấy nữa. Nên chụp lại nó để lưu vào hồ sơ các tác phẩm đã thực hiện

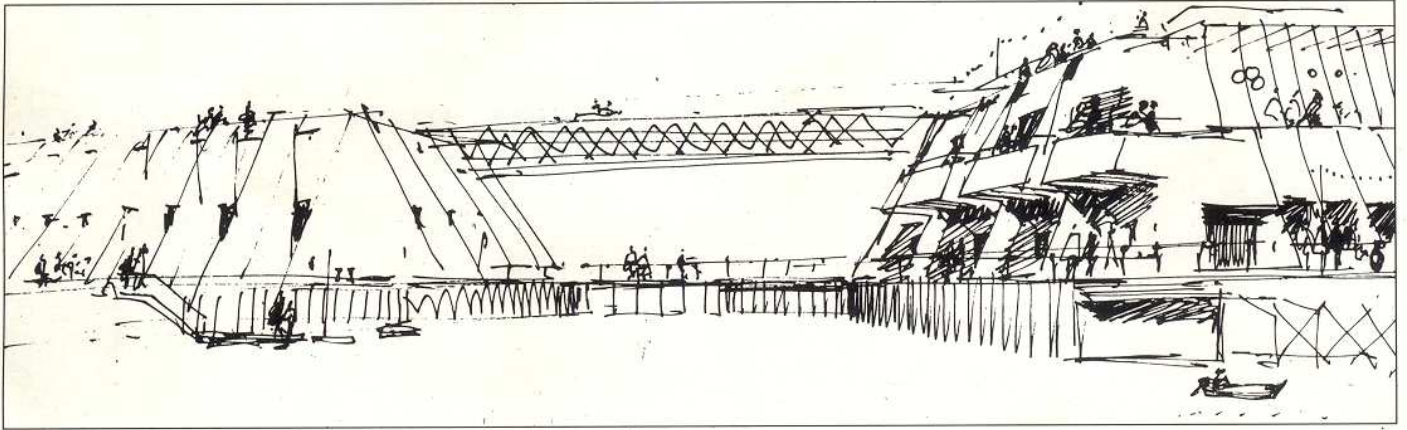
DIỄN HỌA : NGHỆ THUẬT THỂ HIỆN THÔNG TIN

Những phác thảo ý đồ mang tính lý thuyết như hình bên (hình trái) thường cho những hình khối công trình lý tưởng hóa, chẳng hạn hình bên mang bóng dáng của quá khứ, thường nhằm một chủ đề nhất định. Đây là một bài tập kích thích giúp sáng tác có chiều sâu. Cách phun thời màu tinh xảo trên nền

vải, minh họa thể hiện khéo léo những phản chiếu của công trình theo một cách mới lạ mà người đi qua tình cờ chưa từng thấy trong thực tế. Cách thể hiện các tia sáng và hình khối khiến người xem phải chú ý đến công trình và những hình ảnh của chúng theo một phương pháp mới.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

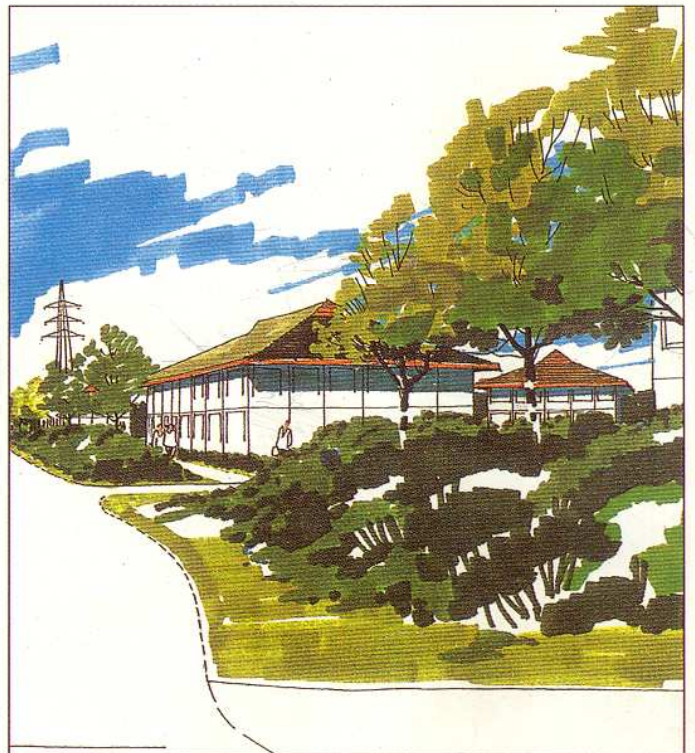

Phác thảo ý đồ bằng bút dạ (ni) nét mảnh bộc lộ được đặc điểm và khối dáng công trình dự kiến, với cách vẽ nhanh có tỉ lệ gây được sự hấp dẫn. Đây là lối từ sông lên địa điểm tổ chức festival. Từ các phác thảo như trên, công tác thiết kế được triển khai chi tiết.

Trước khi đặt bút xuống vẽ, bạn phải vận dụng kinh nghiệm của mình hướng dẫn khách hàng những yếu tố có ảnh hưởng đến công việc. Điểm đầu tiên và quyết định nhất là mục đích công tác minh họa. Ví dụ dùng để đăng tải trên một tờ báo địa phương thích hợp hơn với cách thể hiện trắng đen rõ nét và đơn giản do những chi tiết nhỏ dễ bị mất nét khi in ấn. Dùng cho một tập mẫu chào hàng hay một tạp chí có yêu cầu chất lượng màu cao, cách thể hiện chi tiết nhiều màu có thể là cần thiết, nhưng trong thời hạn ấn hành ngắn, bạn khó có thể thực hiện được công việc đạt đến mức yêu cầu. Trình bày trước hội đồng xét duyệt thì yêu cầu hình minh họa lớn hơn; các bản vẽ phải được phóng to và đóng khung kèm theo những bản phiên bản chụp màu để giới thiệu với từng thành viên; cũng cần thêm thời gian và chi phí phụ trội cho công việc. Khách hàng thường dành một khoản tiền nhất định cho công việc; và với kinh nghiệm riêng, bạn có thể ước tính khá chính xác các chi phí về thay đổi kỹ thuật và kích cỡ minh họa căn cứ vào diện tích minh họa và thời hạn hoàn thành.

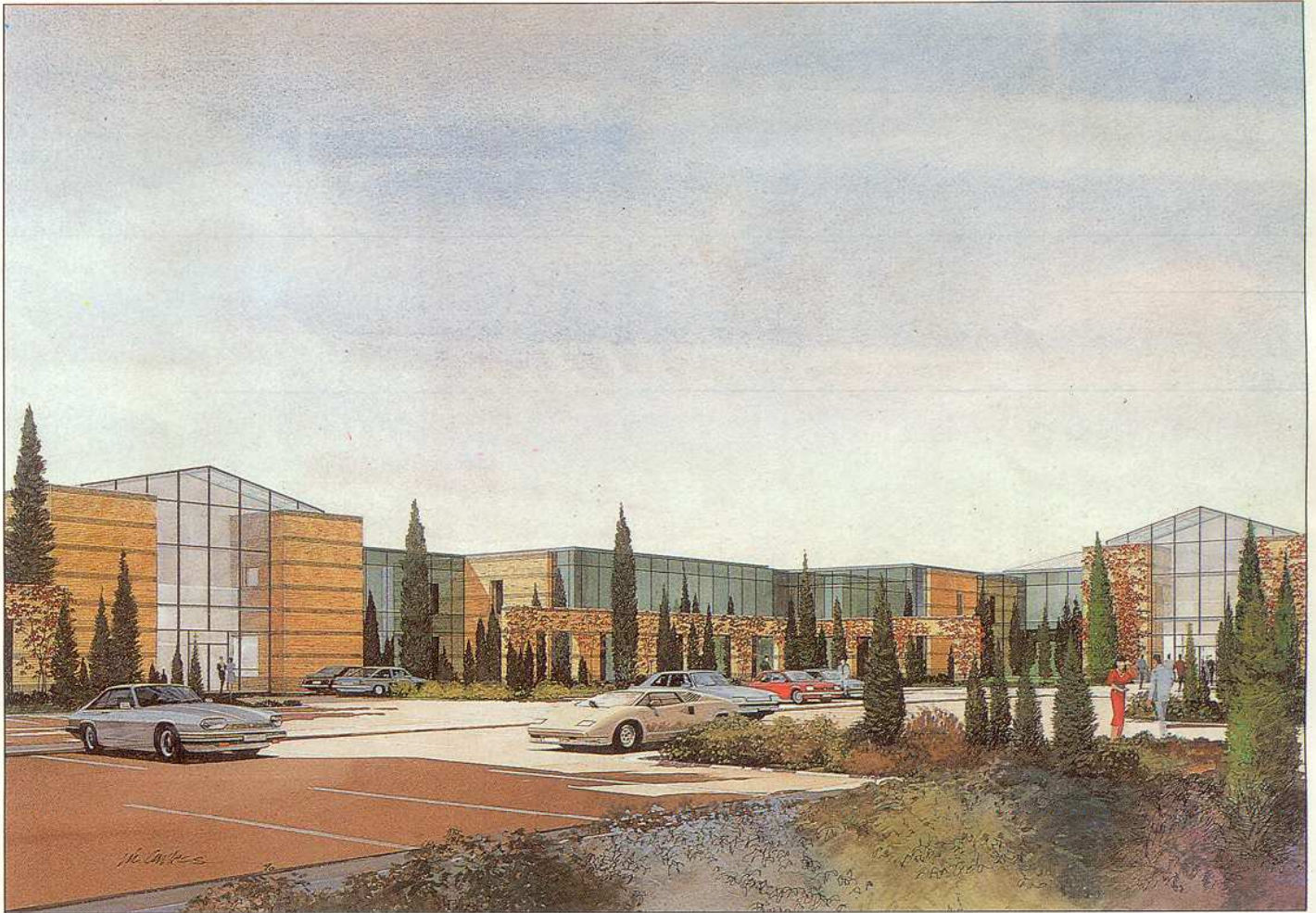
Nội dung và kỹ thuật

Bạn nên định rõ kiểu loại, lượng thông tin cần thể hiện và liên hệ chúng với những kỹ thuật sẵn có.

Những yêu cầu có thể nảy sinh từ bản sơ phác thể hiện khối dáng công trình, quan hệ giữa nó với xung quanh, với một khung cảnh gây ấn tượng mà mô hình gợi ý, cất cảnh và những kiến nghị về cảnh quan, nên coi đó như sự hỗ trợ cho nhà thiết kế khi khai triển phương án. Công tác sẽ tiến triển hơn khi các chi tiết thiết kế được hoàn chỉnh, yêu cầu một minh họa như thật phải mất hàng giờ.

Minh họa này phát triển ấn tượng bằng bút dạ nét mảnh và nét to dù để thể hiện chi tiết màu sắc của vật liệu, cách xử lý mặt đứng và tầm quan trọng của cảnh quan.

Giai đoạn này, bạn nên đề nghị khách hàng cho phép mình tự quyết định cách thức để hoàn tất công việc. Liệu mọi thông tin có cần đề cập hết trong minh họa? Liệu tất cả thông tin có được quyền tóm tắt như thông dụng? Và có thể đổi vài chi tiết nào đó? Nếu yêu cầu thay đổi, bạn nên cẩn thận xét phần kỹ thuật thể hiện để hoàn tất bản vẽ - chẳng hạn rất khó có thể đổi cách minh họa bằng màu nước và bút dạ.

Chi tiết thiết kế

Một khía cạnh của diễn họa (thương mại) hiếm khi được thể hiện là nhà minh họa không được thanh toán vào chi phí thiết kế. Đặc biệt ở những bản phác thảo hoặc những ý đồ sơ phác, khi các chi tiết thiết kế chưa được hoàn chỉnh, người ta đã yêu cầu bạn phóng tay vẽ ra bằng kinh nghiệm riêng để đưa ra một bản minh họa có sức thuyết phục.

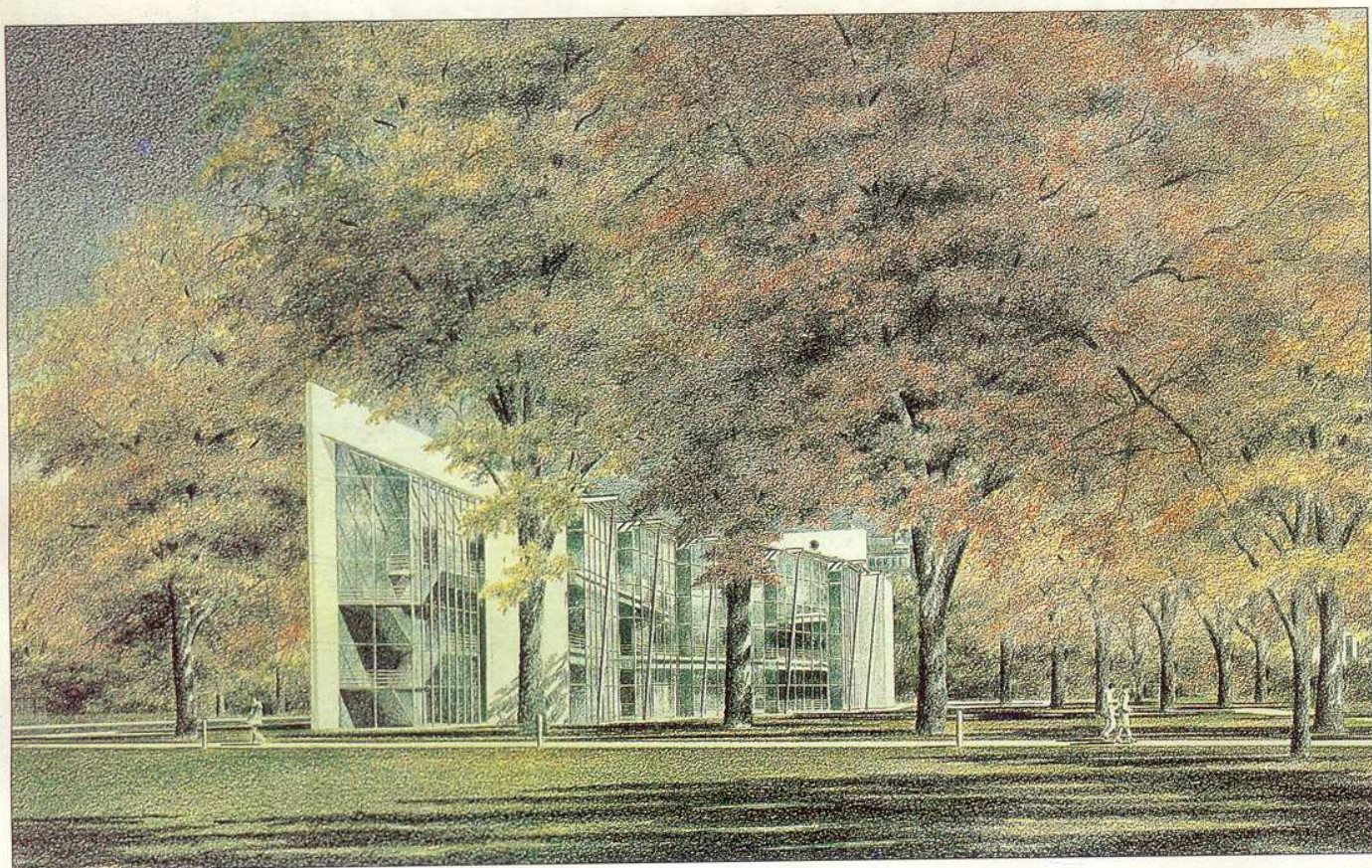
Điều này có nghĩa là hoặc khách hàng

hoặc nhà môi giới đang tìm cách giảm chi phí hay yêu cầu thiết kế quá sớm. Một số họa sĩ thực hiện nhanh gọn nhằm tự đề cao kiến thức và tài năng. Một số khác thì không hài lòng và từ chối thực hiện trừ khi mức thù lao được tăng lên.

Xác định điểm nhìn

Một khi đi đến những quyết định quan trọng về công trình chính và cách thể hiện việc minh họa thì một điểm nhìn thích hợp phải được xác định. Bạn dễ nhận thấy có nhiều quan điểm trái ngược nhau về phía khách hàng khi chọn điểm nhìn tốt nhất. Có người muốn vẽ điểm tự ở lối vào chính đồ sộ; người khác thích tập trung vào số tầng đưa ra để thảo luận, trong khi xử lý cảnh quan hay ngoại cảnh của địa điểm công trình lại có thể là quan trọng hơn với người khác. Bạn cố gắng giải quyết những yêu cầu trái ngược nhau này để đi đến kết thúc với những quyết định rõ ràng.

khả năng chính xác của màu nước được khai thác triệt để trong việc tạo hiệu quả rất thực. Nó được sử dụng để minh họa một khu văn phòng. Hình ảnh tuyệt vời trên tuy hơi thấp, nhưng các chi tiết tỉ mỉ đã thu hút người xem. Mọi yếu tố phụ như xe cộ, người hay cảnh quan đều được sắp đặt gây ấn tượng, đóng góp cho bố cục.

Ngoài hướng nhìn, khoảng cách cũng được cân nhắc cẩn thận; điểm nhìn càng cận cảnh thì chi tiết càng nhiều. Đối với dự án lớn, hiển nhiên điểm nhìn cần có một khoảng cách nhất định để không làm mất độ rõ và chất lượng bề mặt và làm tách đổi màu.

Các thành phần bố cục

Khi đã xác định được điểm nhìn gần đúng, bạn nên nghĩ tới bố cục và hiệu quả gây ấn tượng của nó. Lúc này cần cẩn thận. Lời khen về tính chính xác dành cho bạn sẽ không còn nếu tòa nhà bị nghiêng lệch do cố tình tạo cách trình bày bất mắt. Một bố cục tốt sẽ nhấn mạnh đến các yếu tố giúp khách hàng hài lòng được tính quan trọng mà không cần thủ thuật phóng đại. Các hiệu quả gây nhiều ấn tượng mạnh không hẳn là sai nhưng mục đích thực tế của minh họa là phải luôn đọng lại trong tâm trí người xem. Một vài nguyên tắc bố cục có thể được áp dụng để hướng người xem quan tâm hơn đến minh họa.

Hình trên: bố cục cảnh quan của toà bảo tàng này ở Frankfurt rất tráng lệ, cả hai phần tranh khung lại đẹp để bằng chỉ màu.

Tụ và tiêu điểm ở lối ra vào chính của khối văn phòng, màu nước đã liên kết các chi tiết của ngoại thất và các chi tiết phức tạp của không gian bên trong sảnh.

Những nguyên tắc này bắt nguồn từ chân lý: một bức tranh không bao giờ được phân thành hai nửa đều nhau bằng những đường ngang, dọc hay chéo hoặc những mảnh tách nhau. Nếu điều này xảy ra, mắt bạn sẽ không dừng lại được, luôn đảo từ phía này sang

phía khác để nhìn các mảng bị phân chia, và sẽ làm giảm ngay hiệu quả của minh họa. Trường hợp phải thể hiện phân chia mặt tranh ít nhiều không cân đối, bạn cần dùng thủ thuật hướng mắt nhìn vào đối tượng chính.

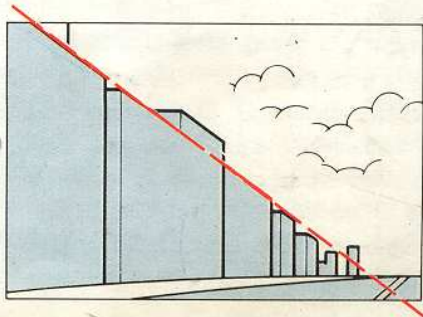
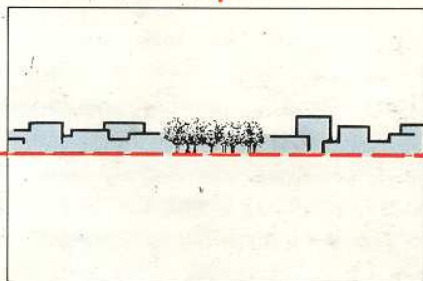
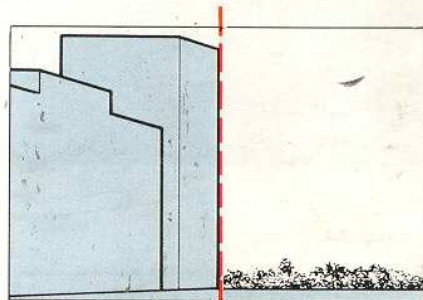
NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Hình trên: Mây trời đầy ấn tượng và bờ biển đậm của cây xanh làm nổi bật phương án ven biển tại Nhật. Lối minh họa linh hoạt trên, với các dạng mây đã khéo léo làm cho khối dáng các công trình, như thật cho khu phức hợp cùng các ngôi nhà hình tháp gợi mở các thế giới khác. Kỹ thuật và chủ thể được kết hợp hài hòa, hoàn hảo.

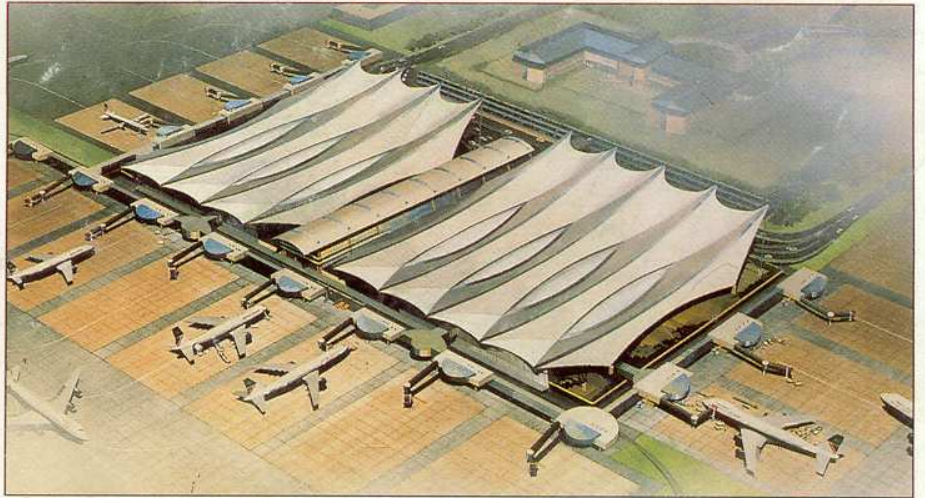
Đường nét trong phối cảnh thường hướng mắt vào giữa tranh, nhất là khi xung quanh diễn họa ít chi tiết thì khuynh hướng được tăng cường. Tương tự, bạn có thể tập trung hướng tiêu điểm vào giữa hình bằng cách đóng khung tranh với các chi tiết cận cảnh sẫm màu để tương phản với chi tiết đối chọi được sử dụng cho chủ thể chính. Các tông màu sẫm của nền hay của những mảng bóng đổ có góc cạnh, ngay cả khi sai, cũng hướng người xem vào tranh.

Ta nên vẽ thêm những hình ảnh phụ sinh động như hình người và xe cộ. Những hình ảnh này được kết hợp chặt chẽ với nhau trong cùng một tỉ lệ với công trình và gắn công trình với bố cục của chúng là một thực tế thường dùng. Ví dụ như trong việc minh họa một phương án phát triển bán lẻ hay trung chuyên, những hình ảnh đó có tầm quan trọng ngang với công trình, cần phải minh họa như thật. Chắc chắn một bố cục thành công sẽ tập trung mắt người xem vào điểm chính của minh họa.

Thể hiện những phần đối xứng là những vấn đề thị giác mà nó cần sửa lại cho đúng. Trong bố cục tách theo chiều đứng bên (hình trái trên cùng) trọng lượng tranh nằm lệch về bên trái, mảng trời và nền đất từ xa thu hút về bên phải có thể làm cân bằng bố cục. Theo chiều ngang chia hình đều sẽ không phù hợp với kinh nghiệm thực tế, vì khi quan sát đường chân trời bạn luôn thấy bầu trời lớn hơn mặt đất. Một đường chéo mạnh (hình dưới) sẽ làm trọng tâm lệch về bên trái của bố cục và hướng mắt nhìn ra ngoài tranh về phía cạnh phải.

Một phương án thiết kế ga đến của hãng không, diễn họa bằng màu bột (gouche) và phun sơn khí cho thấy có thể tạo bóng mây có hiệu quả như thế nào để giảm bớt những chi tiết ít quan trọng.

Toàn cảnh tuyệt vời của thủ đô Washington minh họa các khu phát triển sau này đã cho thấy sự tổng hợp vốn có trong những cảnh chim bay với tỉ lệ rộng. Vô số các chi tiết được vẽ bằng chì màu và sơn acrylic trắng theo yêu cầu riêng của khách đặt hàng.

NHỮNG ĐIỂM NHÌN

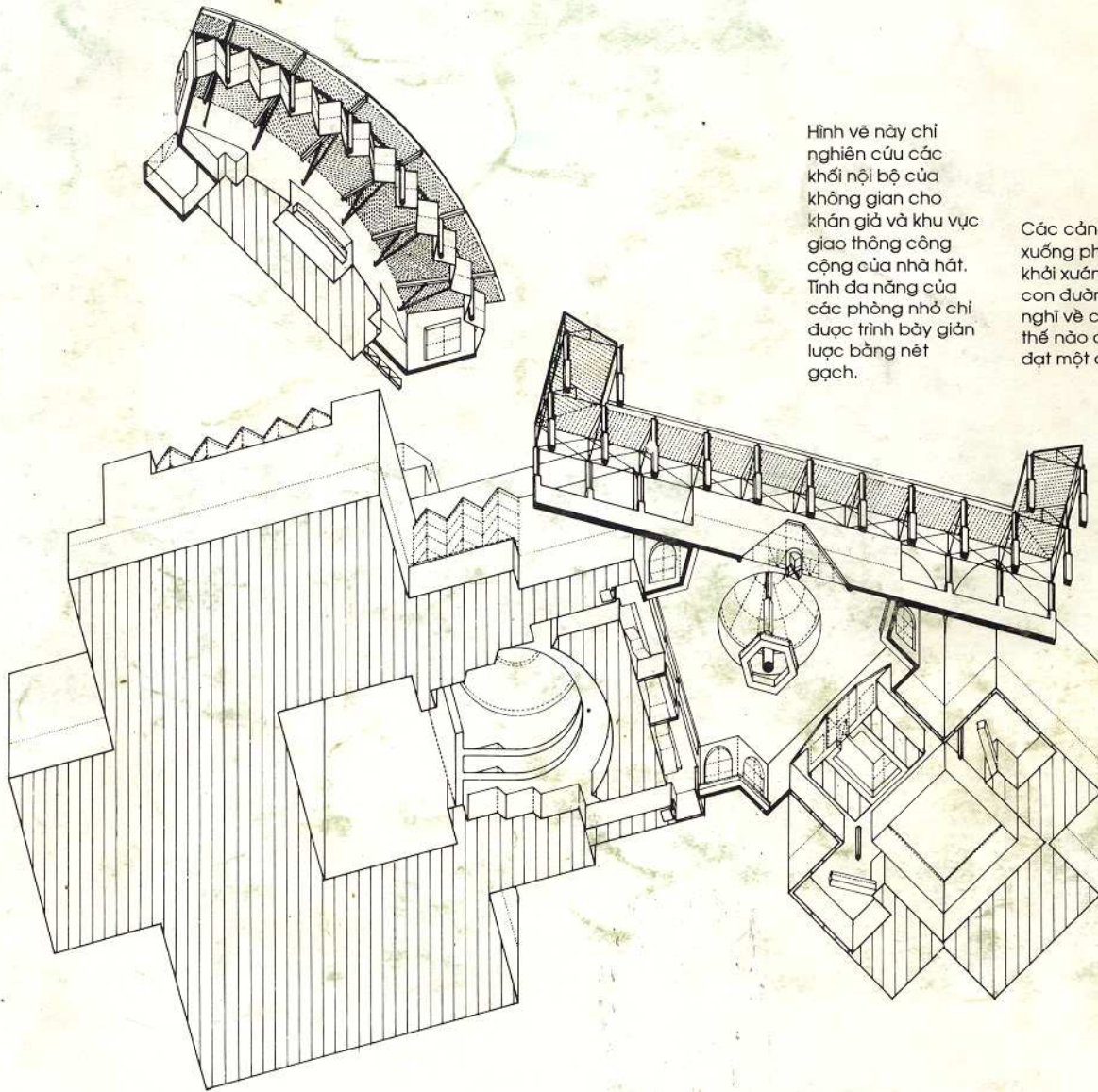
Trong những diễn họa phối cảnh bên ngoài các điểm nhìn thường rơi vào 3 loại sau: phối cảnh chim bay, phối cảnh có tầm nhìn bằng mặt đất, và phối cảnh có tầm nhìn bằng mắt thường. Những điểm nhìn bên trong thường đặt ra những vấn đề đặc biệt, được đề cập ở trang 32-33

Điểm nhìn trong phối cảnh chim bay

Loại này được nhìn từ trên xuống với góc nhìn rộng, chẳng hạn công trình được nhìn từ một cao ốc kế cận hay toàn cảnh từ trên cao. Ngoài các chi tiết cần có, phải thể hiện cả cảnh quan xung quanh.

Việc này tốn nhiều thời gian khi minh họa các khu đô thị có thể phải vẽ bằng hay vượt ra ngoài công trình chính. Nếu không được cung cấp những không ảnh có cùng điểm nhìn thì việc định vị và cao độ các khối hình hiện có mất nhiều thời gian (xem trang 27). Cũng cần lưu ý là chúng không được lấn át công trình chính. Khi dựng hình sẽ mất nhiều thời gian để vẽ những chi tiết ở xa, và nên lược dần những chi tiết ở quá xa, nhưng chỉ làm mờ đi phòng nền hoặc vẽ một lớp mây mỏng lên để vẫn có thể nhìn thấy công trình. Cả hai cách đều dùng để bớt đi lượng công việc làm nếu không cần thiết, chỉ nên áp dụng khi cần để gọi ý nhanh.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Hình vẽ này chỉ nghiên cứu các khối nội bộ của không gian cho khán giả và khu vực giao thông công cộng của nhà hát. Tính đa năng của các phòng nhỏ chỉ được trình bày gián lược bằng nét gạch.

Các cảnh nhìn xuống phía dưới đã khởi xướng những con đường mới để nghĩ về cách làm thế nào để diễn đạt một công trình.

Điểm nhìn tầm mặt nền.

Điểm nhìn này thể hiện kinh nghiệm thực tế nhất tầm nhìn của người xem bình thường. Tầm nhìn từ mặt hè phố là một biến thể có thể gây ấn tượng mạnh, tầm nhìn này không bị lộ rõ khiếm khuyết trên những mặt tiền vững chắc nhưng có thể phải loại bỏ trên những mặt nền không ổn định. Trong trường hợp nào đó, một điểm nhìn không đủ, phải chấp nhận góc nhìn bình thường xấp xỉ 50° . Đối với những phương án quá lớn, bạn phải chọn góc nhìn rộng nhưng cần thận trọng tránh gây lệch hình. Một giải pháp là dịch điểm nhìn sao cho công

trình vẫn lọt vào góc nhìn bình thường, nhưng trong nhiều trường hợp, đặc biệt với khu đất đô thị thì không làm được. Nhưng lại thực hiện được khi triển khai những con đường hẹp, chỉ cho những góc nhìn nhỏ. Khách hàng phải quyết định nên chọn cảnh hư cấu hay hiện thực. Sự chọn lựa hình thức thể hiện, tất nhiên không làm ảnh hưởng đến việc minh họa xung quanh theo đề xuất mới.

Giải pháp tốt nhất đối với một phương án lớn ở một địa điểm đông đúc hay ở một vị trí thoáng đãng thì nên minh họa một loạt cảnh theo trình tự, mức độ tùy theo kinh qua nghiệm.

Điểm nhìn xuống

Điểm nhìn này không thông dụng, thường dùng để dựng hình chiếu trục đo hơn là một cách minh họa phối cảnh. Mặc dù hoàn toàn không tự nhiên nhưng điểm nhìn này rất hữu ích khi cần diễn tả một mặt đứng trong không gian 3 chiều với toàn bộ hình chiếu đứng từ độ cao nền thực và cảnh nhìn xuống công trình ở cận cảnh có thể giản lược đi những phần thấp hơn của hình chiếu đứng. Điểm nhìn này nên được kết hợp với cảnh nhìn xuống nền không gian nội thất.

Phối cảnh ngoại thất có điểm tụ ở giữa hình. Các tia đường phối cảnh từ tiêu điểm nằm trên công trình. Tất cả các lớp tranh đối diện với người xem ở góc phải đến đường chân trời dẫn đến sự méo hình ở phía dưới. Người minh họa đã khắc phục bằng cách thể hiện cây xanh ở cận cảnh.

DỰNG HÌNH

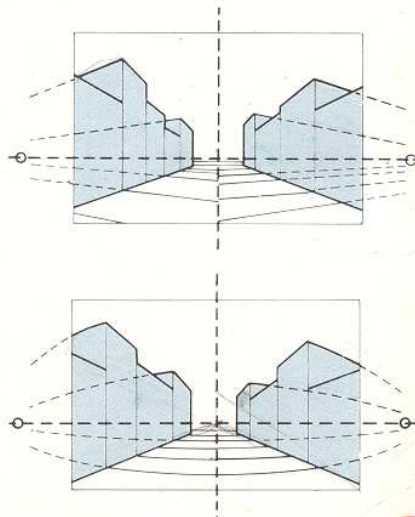
Trước khi nghĩ về dựng hình phối cảnh, cần phải đọc được những bản vẽ phức tạp. Nên yêu cầu khách hàng chỉ đưa những bản vẽ chính xác thích hợp để không sa lầy vào giấy tờ, cần hỏi cho rõ những điểm bạn không nắm vững.

Phối cảnh chia làm hai loại: một điểm tụ và nhiều điểm tụ. Có rất nhiều sách dạy cách dựng phối cảnh, nên ở đây chúng tôi chỉ tập trung vào một hay hai cách khó khăn tiêu biểu.

Phối cảnh một điểm tụ

Trong hệ thống này, điểm tụ nằm trong phạm vi hình minh họa. Phối cảnh một điểm tụ được dùng cho nội thất và cả các không gian gần như sân trước, và đường phố, các đường phố uốn quanh cần có nhiều điểm tụ, nhưng vẫn phải theo nguyên tắc. Những lớp hình dựng trước mắt người quan sát nằm ở những góc phải tầm mắt với những mặt nghiêng dốc vào giữa hình, làm người xem nghĩ như đang đứng trong không gian khép.

Một trong những vấn đề chính yếu là: những sai lệch ở các cạnh tranh, phát sinh do bản thân việc dựng hình không tự nhiên.

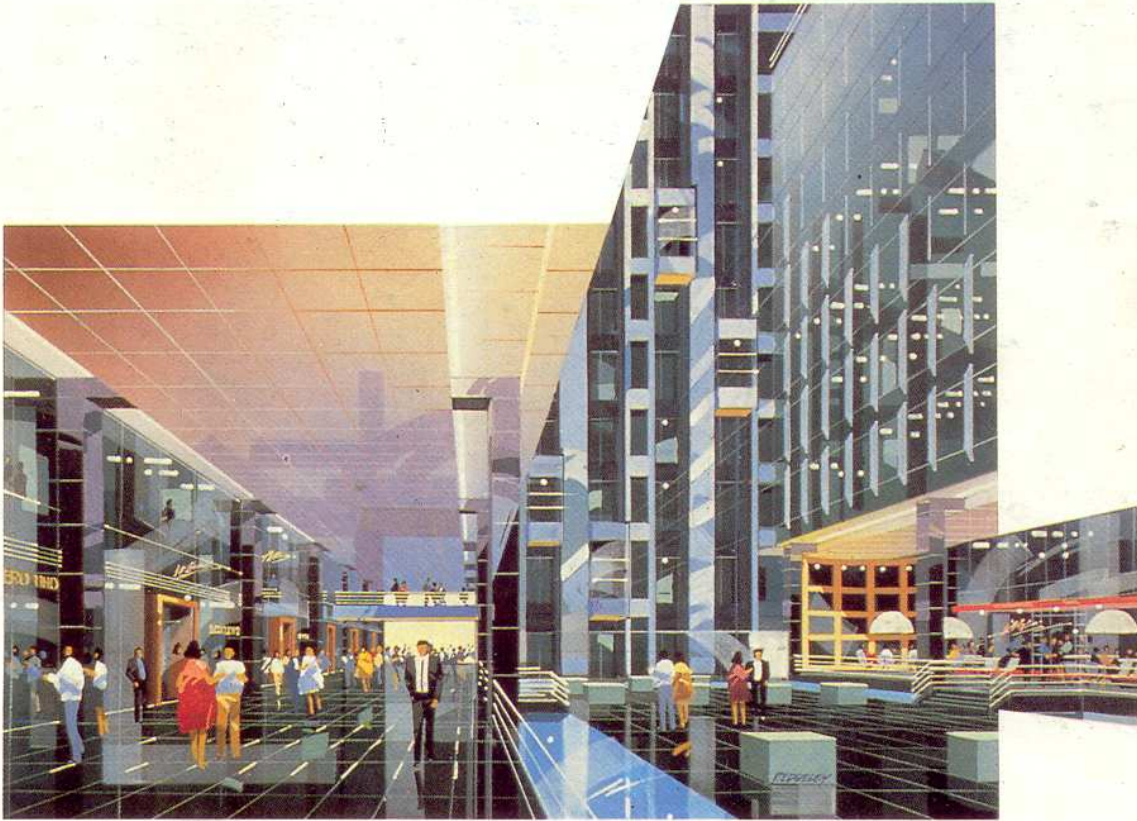
Để tránh biến dạng như hình bên, một đường đối diện với người xem được thể hiện trong phối cảnh. Khi đó phải chỉnh lại các đường ngang giữa hình. Giải pháp là làm các đường ngang như bị cong đi, trong khi cách thể hiện thông thường dù đúng nhưng không được chấp nhận, đơn giản vì chúng không hợp thị giác.

Trong thực tế mắt không điều tiết vào hiện tượng này. Một vấn đề thứ yếu gặp phải là: tất cả các đường thẳng ở bên phải tầm nhìn đều là đường ngang, không có thật trong phối cảnh.

Một dạng điều chỉnh phối cảnh đã trình bày những mặt tranh các góc phải ở tầm nhìn trong phối cảnh, nhưng điều này không thích hợp ở những nơi mà đường ngang đi qua

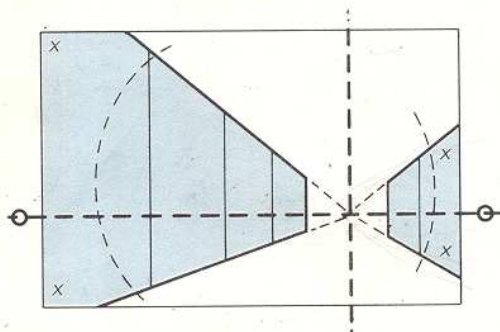

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Nguyên tắc một điểm tụ được dùng cho một khung cảnh nội thất. Khi đó phối cảnh đã bị biến dạng tại các góc, nhưng trong trường hợp này minh họa đã vượt ra ngoài khung tranh một cách hấp dẫn, nhờ đó mắt không chú ý đến những vấn đề của phối cảnh.

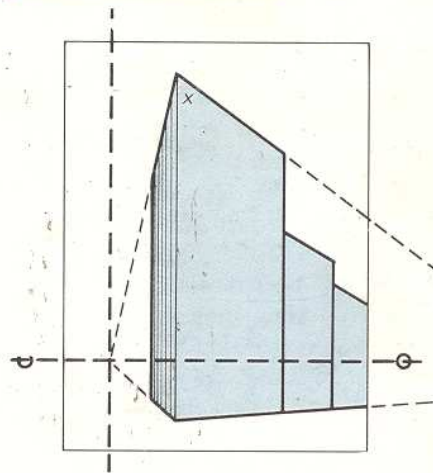
Khi điểm tụ trong phối cảnh, một điểm tụ không nằm giữa hình và hình vẽ nằm xa dần khoảng ngắm (vị trí X), những vấn đề biến dạng góc được bớt đi.

tầm mắt tạo thành một góc nhọn, ví dụ như những điểm nối mặt lát và trần nhà. Trong thực tế những đường thẳng này hình thành một đường cong liên tục mà có thể quan sát thấy ở chỗ minh họa đã điều chỉnh, đơn giản là người ta không quen nhìn. Những khó khăn có thể được loại bỏ ở một mức độ nào đó nếu bạn đặt điểm nhìn xa tầm và làm mờ dần những khoảng gần người xem nhất, những khoảng cần thể hiện kỹ nằm ngoài tiêu điểm.

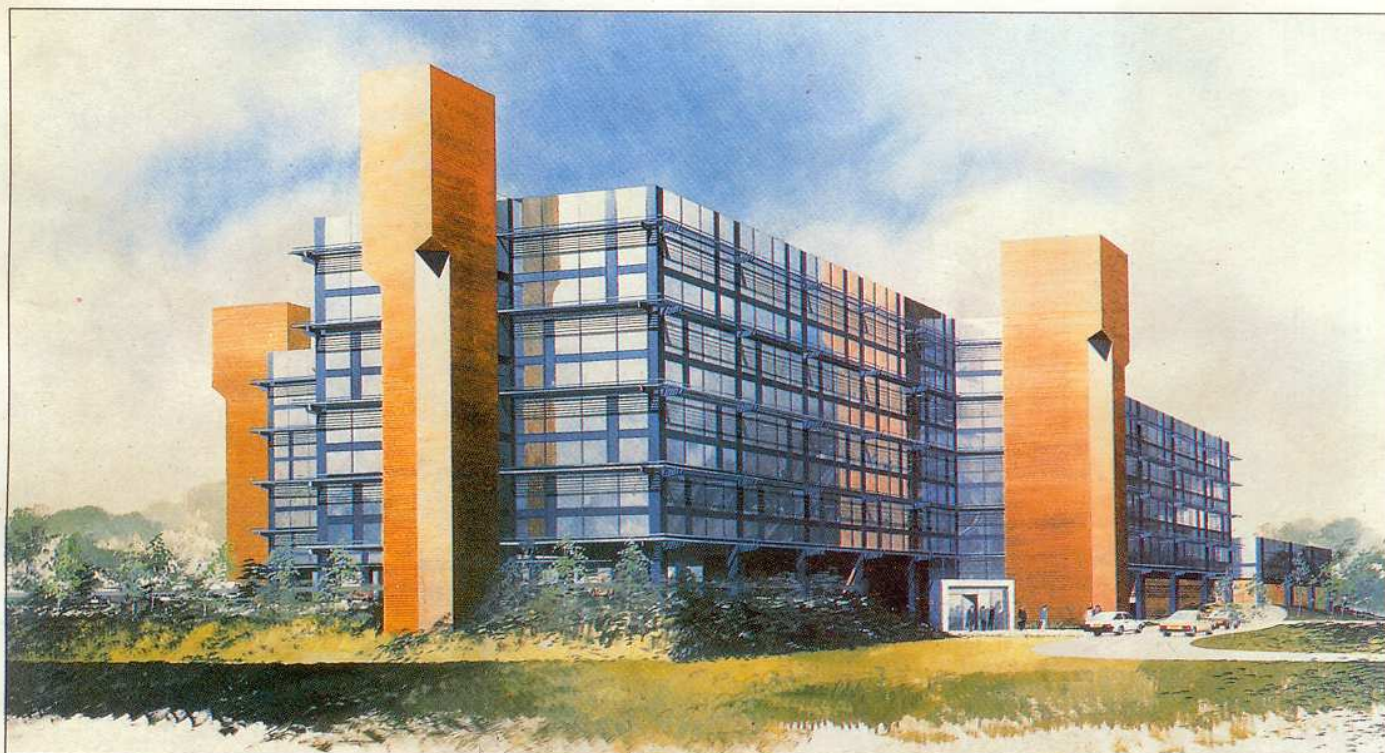
Phối cảnh nhiều điểm tụ

Hầu hết các phối cảnh đều có nhiều điểm tụ, mọi đường thẳng đều gặp nhau ở một trong hai điểm tụ nằm trên đường tầm mắt. Lại thêm hai vấn đề nảy sinh. Vấn đề thứ nhất là điểm nhìn quá gần, chỉ cho những khoảng nằm ngay trên và

Đây là phối cảnh nhiều điểm tụ. Đơn giản nhất chỉ dùng hai điểm tụ. Nếu điểm quan sát quá gần công trình, những biến dạng sẽ xuất hiện tại điểm cao nhất của công trình (dấu X).

dưới đường chân trời- tầm mắt- có thể thể hiện chuẩn xác hợp lý. Sự sai lệch tăng theo chiều cao đến mức không chấp nhận được. Dưới con mắt chuyên môn sai lệch này càng rõ. Nên chỉnh sửa một chút bằng cách tạo ra những điểm tụ theo chiều đứng phía trên cảnh. Nhưng điều này thường không được chấp nhận vì không phải là cơ chế truyền thông tin từ mắt đưa lên não khi chúng ta ngắm nhìn một công trình thật sự. Tuy thế, sự suy giảm theo chiều đứng có thể rất hiệu quả và có một tác động mạnh, đơn giản là nó làm cho ta suy nghĩ thêm về những gì chúng ta chờ xem.

Trong phối cảnh điển hình của công trình thấp tầng chỉ dùng hai điểm tụ đủ để làm mất đi sự biến dạng này. Nếu điểm nhìn gần hơn hay công trình cao hơn, người minh họa có thể sẽ gặp vấn đề nan giải.

Vấn đề thứ hai là cách trình bày phía trước một công trình dài. Từ một điểm nhìn cận cảnh, khó nhìn một lúc được cả mặt đứng. Nếu dùng những điểm nhìn thông thường thì sẽ xuất hiện sự sai lệch ở phần công trình gần người xem nhất. Như trong phối cảnh một điểm tụ, các đường cong là giải pháp duy nhất với độ cao tối đa của công trình thể hiện trực tiếp vị trí đối lập của điểm ngắm. Với cách thể hiện này, đường nằm ngang duy nhất sẽ là đường chân trời, những đường nằm ngang khác còn lại sẽ hơi bị cong. Ngày càng nhiều tác phẩm yêu cầu thể hiện như một minh họa nhưng với sự chính xác cao. Nó cũng rất có hiệu quả đối với những khung cảnh toàn cảnh có góc rất rộng. Việc đem những nguyên tắc uốn cong này sang những đường thẳng đứng là hợp logic, nhưng không khuyến khích đưa đến những kết quả cực đoan, nó tạo ra tác dụng "mất cá" tốn rất nhiều thời gian thể hiện và hạn chế việc ứng dụng.

Sự sai lệch trong những cảnh chim bay

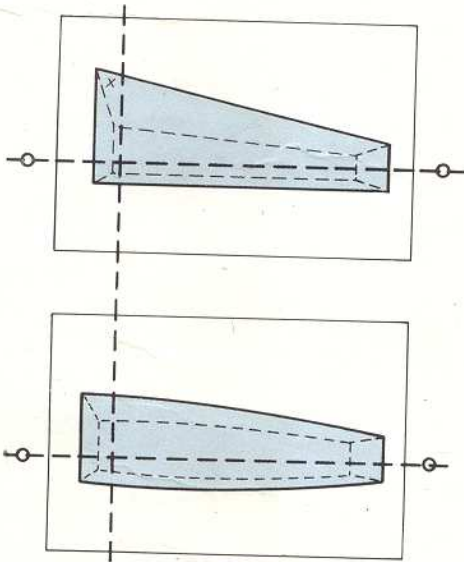
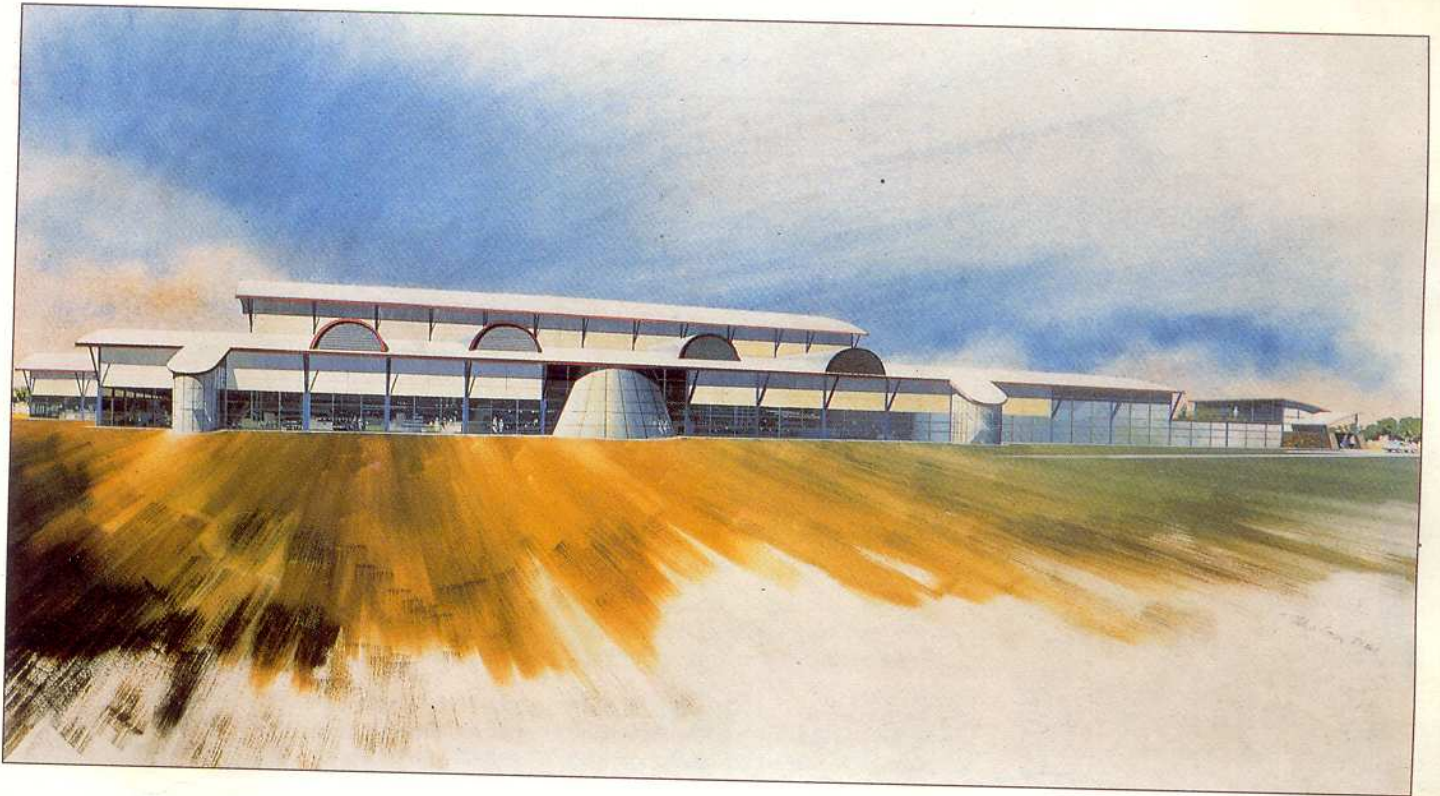
Những cảnh chim bay cũng chịu những vấn đề sai lệch đặc biệt ở tiền cảnh.

Sự giảm chiều cao có thể có hiệu quả quá tốt trong những cận cảnh, nhờ dùng điểm tụ đặt ở phía trên hình làm giảm biến dạng và làm cho bố cục tự nhiên gây ấn tượng mạnh.

Đó là những khó khăn về tỉ lệ ở tiền cảnh do sự nhạy cảm này sinh, làm đảo lộn gây ấn tượng trong mắt quan sát. Giải pháp là dời điểm nhìn ra xa hơn, bỏ phần tiền cảnh phức tạp, hay bắt chước những nguyên tắc phối cảnh theo đường cong đã đề cập. Các đường thẳng đứng thường giao nhau tại điểm tụ nằm phía dưới hình hơn là ở phía trên có thể giúp làm việc này.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

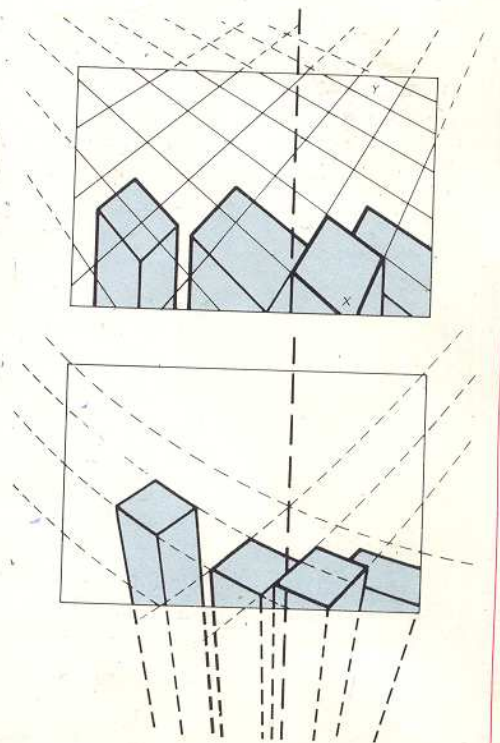

Một cảnh nhìn thẳng vào cuối một đường làm biến dạng vị trí của điểm nhìn (tại X). Một cách để chỉnh cảnh này là dùng phương pháp uốn cong các đường ngang để sửa đúng được sự cân đối (hình trên). Trong minh họa trên (hình trên cùng), chỉ duy

nhất đường chân trời là giữ nguyên, tất cả các đường ngang trên và dưới đường chân trời đều được chỉnh cong đi. Hình này cho thấy rõ những giới hạn của phương pháp phối cảnh qui ước.

Ít nhất là với phối cảnh chim bay, sẽ chẳng có giới hạn đến khoảng cách để từ đó có thể ngắm đối tượng như là cảnh mặt đất. Điều này có thể loại bỏ yếu tố hội tụ theo chiều đứng. Hãy tưởng tượng không ảnh của một tòa nhà được chụp quá xa đến nỗi những đường thẳng đứng xuất hiện trên hình chụp rất tự nhiên. Nếu bạn thay đổi tiêu cự để chụp gần công trình thì vẫn còn những đường thẳng đứng đó, những khoảng được thể hiện bị giảm thiểu nhiều và làm đối tượng nhìn bị gục. Hiệu quả của việc vẽ thu nhỏ này rất hay dùng đối với những công trình lớn và khó.

Có thể tiết kiệm được thời gian bằng những cảnh chim bay "đảo mắt" (eye-balling) mà không cần dựng đồng bộ phối cảnh mặt đất (ground-level) như thông lệ. Để thực hiện, đầu tiên phải kẻ lưới ô trên mặt bằng, đánh số ô theo hai phương để tiện đối chiếu, rồi chuẩn bị một lưới phối cảnh bao ngoài tương ứng với số ô đã đánh số. Lưới này có thể rất rộng, do đó bạn có thể di chuyển nó cho tới khi đạt được một sự chính xác hợp lý.

Phối cảnh chim bay thường kéo theo sự biến dạng rất rõ ở cận cảnh khi điểm nhìn quá gần (đấu X). Sẽ dễ chịu hơn khi di chuyển điểm nhìn lên cao ở điểm Y.

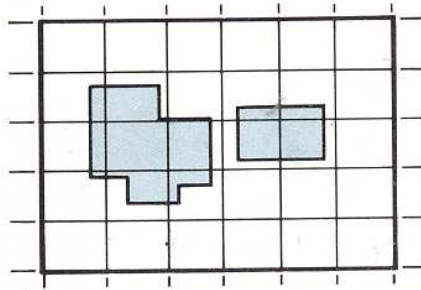
Nếu điểm tụ nằm tụt xuống dưới hình, (hình trên) chấp nhận những nguyên tắc đường cong, thì những vấn đề này có thể thực sự được loại bỏ.

DIỄN HOẠ KIẾN TRÚC

Sau đó bạn vẽ đậm mặt bằng lên mạng ô phối cảnh xác định một chiều cao đơn giản ở cạnh cảnh theo tỉ lệ căn cứ vào một phía cạnh chia của lưới ô. Nên nhớ rằng những khác biệt về chiều cao ở phía trên có thể là rất nhỏ, vì góc nhìn càng dốc chúng càng ít rõ. Ta có thể dễ dàng chỉ ra những công trình cao hơn độ cao nên có. Đó là một sự kiểm tra có hiệu quả để so sánh giữa chiều cao với chiều dài.

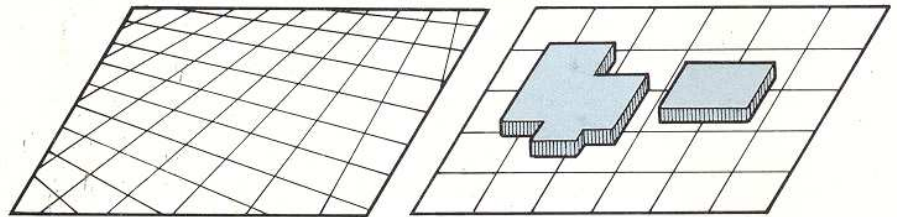
Những phương pháp thay thế

Đối với phối cảnh, lưới tiết kiệm được rất nhiều thời gian. Bạn có thể tạo một lưới cho chính mình hay giữ lại một lưới in sẵn.

Cách dùng lưới ô vuông trong phối cảnh chim bay có thể tiết kiệm thời gian vẽ hệ thống lưới ô vuông với tỉ lệ

phù hợp lên mặt bằng của phương án (hình trái), cùng với những quan hệ dọc theo mặt ngoài.

Chọn một lưới ô vẽ sẵn đủ rộng để phủ lên khoảng cần vẽ

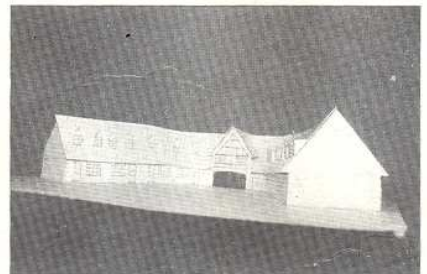
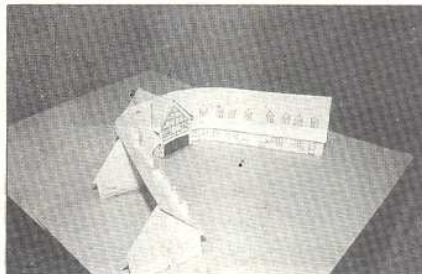
ở góc nhìn muốn thể hiện (hình trên phía trái).
Chọn một ô lưới

phối cảnh làm ô góc để dựng những chi tiết phù hợp với mặt bằng

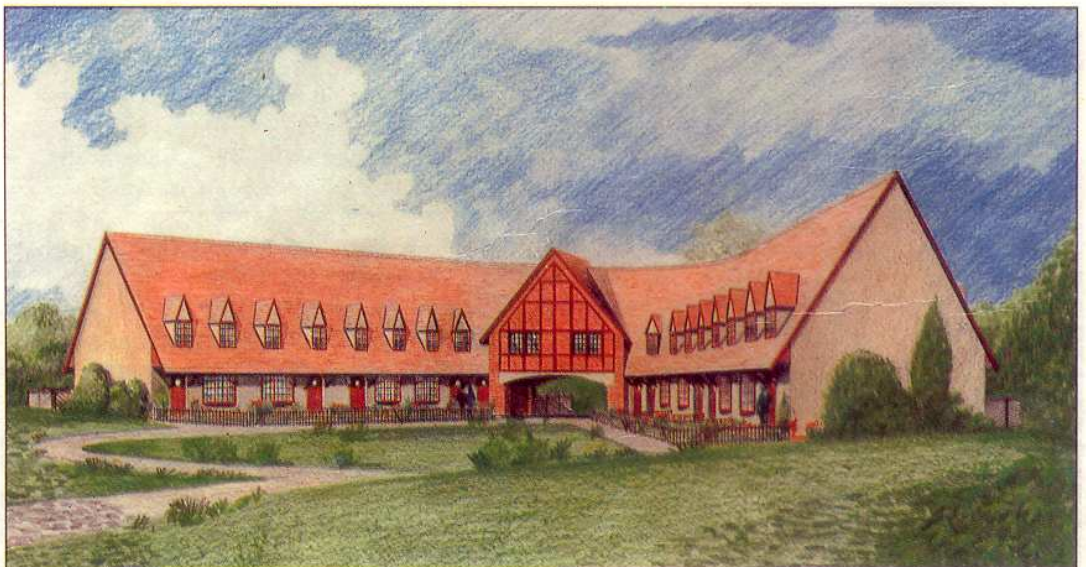
xác định một chiều cao ở cạnh cảnh và vẽ phương án theo 3 chiều

DÙNG MÔ HÌNH MẶT ĐỨNG

Dựng mô hình mặt đứng rất dễ. Chỉ dùng các mặt đứng nằm trong phạm vi góc nhìn ưa thích, dựng chúng lên bìa cứng, cắt gọn và ráp lại. Bạn có thể vẽ phối cảnh hay dùng một ảnh sẵn có, sau đó phóng to trên máy photocopy.

Một mô hình đơn giản bằng bìa gồm các mặt trước và mặt bên sẽ giúp họa sĩ hình dung ra ấn tượng của công trình xây dựng, bổ sung từ điểm nhìn yêu cầu và với những chi tiết kiến trúc đặc phương.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Cũng có những phương tiện trợ giúp vẽ chuyên dùng để vẽ phối cảnh. Nhưng với bất kỳ hệ thống nào bạn sử dụng, thời gian cứ dần trôi theo quá trình dựng phối cảnh mà việc xác định điểm tụ vẫn chưa xong. Bạn nên vẽ phác với các hình vẽ tỉ lệ nhỏ trên bản vẽ nháp rồi phóng to trên máy photocopy, có thể bằng nhiều mảnh ghép lại với nhau, và đồ họa lại theo kích cỡ yêu cầu.

Để làm việc này, nếu thấy quá khó hoặc mất thời gian, thì có cách giải quyết là làm một mô hình mặt đứng, dùng những bản vẽ thiết kế cắt ra dán lên bìa cứng và ghép vào vị trí sao cho các bộ phận chính của công trình có thể được thấy rõ từ một điểm nhìn đã chọn - bạn không phải làm hoàn chỉnh cả mô hình này, rồi chụp lại

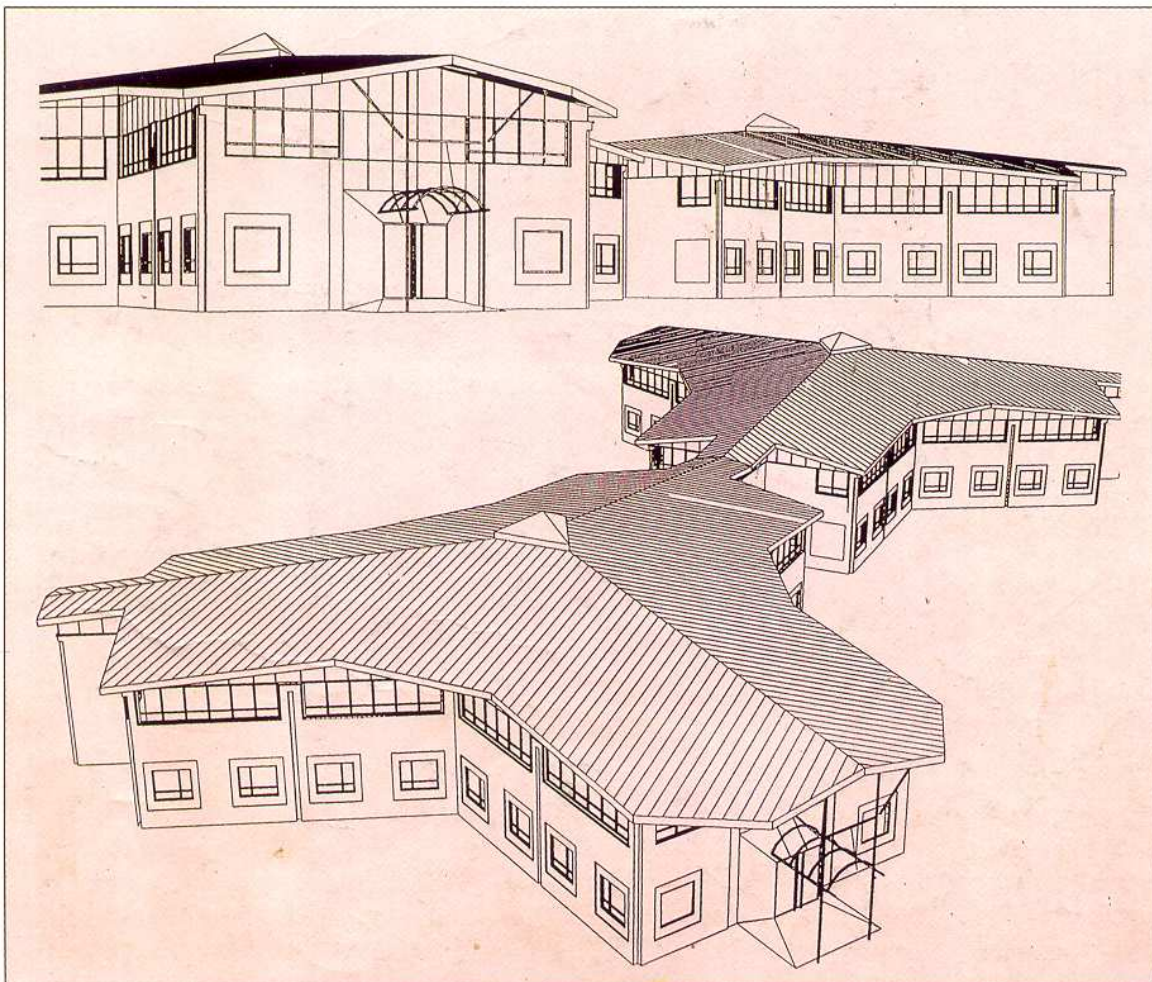
mô hình, đánh dấu và rồi phóng to đến kích cỡ yêu cầu. Một phương pháp hữu ích khác là vẽ trực tiếp từ mô hình, dùng giấy acetat kẹp trong một bìa cứng; giống như một phác thảo cảnh quan. Bạn có thể phóng to một lần nữa bằng máy photocopy để chuẩn bị cơ sở cho việc diễn họa của bạn. Có thể di chuyển quanh mô hình trước khi vẽ để có thể chọn được điểm nhìn tốt nhất mà không cần phải vẽ phác những bản vẽ khác để lựa chọn.

Khi đã tạo ra được một bản vẽ phối cảnh hay những bản phác họa, bạn nên làm thủ tục lấy ý kiến khách hàng xem có vừa ý không trước khi tiếp tục quá trình hoàn thành cuối cùng. Hãy giữ lại những bản vẽ sơ

phác ít lâu, có thể phải tham khảo chúng sau này, nếu tác phẩm cần thay đổi hay phát triển.

Dựng hình bằng máy tính

Đến nay, cách đơn giản nhất để dựng một phối cảnh phức tạp là dùng máy tính. Hầu hết các văn phòng thiết kế đều chuẩn bị các hình sơ phác ý đồ, để có thể dùng làm cơ sở hoàn thành tác phẩm. Có thể tạo ra rất nhiều cảnh, do đó khách hàng cần chọn điểm nhìn trước khi đi sâu vào minh họa. Không thể xảy ra những cuộc tranh luận về sự chính xác - mặc dù máy tính vẫn có thể sai, và bạn cần lưu ý khách hàng sẽ chịu trách nhiệm về sự rõ ràng trong việc rút ngắn gọn không tối nghĩa.

Chỉ một lần nạp các dữ liệu thiết kế cơ bản vào máy tính không khó khăn gì khi dựng các hình với những điểm nhìn khác nhau. Khi bạn cần lựa chọn cảnh nhìn cuối cùng phù hợp. Các hình nét này có thể phóng to hay thu nhỏ trên máy photocopy hình thành cơ sở để hoàn thành tác phẩm của bạn.

Kỹ thuật ghép ảnh rất lý tưởng để trình bày sự tác động của những phát triển mới đến những vị trí hiện có. Nếu bạn chú ý đến bức ảnh ban đầu và các giai đoạn vẽ sơ đồ, đặc biệt là trên các vị trí có mảng xanh, không có lý do để nghi ngờ sự chính xác của mình họa. Trong trường hợp này, hai bản vẽ đã được tạo ra nhu nhau, việc ghép dựng đã được làm trực tiếp lên một bản vẽ chụp lại. Hoàn toàn khó phát hiện việc mới làm thêm trong lần in cuối cùng này.

Nếu biết khách hàng có khả năng có máy tính, bạn nên yêu cầu họ cung cấp các hình vẽ bằng máy tính như là một phần của hợp đồng.

Ghép ảnh

Đây là một kỹ thuật thích hợp với yêu cầu có sức thuyết phục và chính xác cao. Khi sử dụng một hình chụp làm nền, cần biết hướng tương ứng của camera, độ cao và góc chụp của ống kính ở bất cứ kích cỡ và độ mở nào mà bạn đang dùng. Điều này đặc biệt quan trọng với những cảnh ngoài trời khi phương án bạn cần minh họa không liên quan trực tiếp với những kiến trúc hiện có. Nhờ những bản đồ tỉ lệ lớn, bạn có thể đánh dấu những vị trí của công trình và của máy ảnh

cũng như những mảnh bản đồ vị trí xuất phát để bạn liên hệ với những độ cao tương ứng. Bạn nên gắn một ống đánh thẳng bằng với máy ảnh nếu không nhìn thấy mặt đất ngang (dường chân trời) và một lá bàn để kiểm tra các góc nhìn.

Có những kỹ thuật máy tính có thể rà quét từng phần hình chụp sẵn có liên quan đến các mặt bằng công trình mới. Kỹ thuật này được áp dụng khá phổ biến trong dân dụng nhưng lại quá đắt đối với các dự án xây dựng của tư nhân. Những kỹ thuật vẽ đơn giản thể hiện được các bản vẽ mặt bằng và mặt cắt cho mọi mục đích. Khi có quan hệ đến cả vùng xây dựng, bạn có thể dễ dàng định được cao độ và các điểm tụ nhờ đối chiếu

với các điểm tương ứng của công trình lân cận. Bạn có thể bồi một phối cảnh đã hoàn chỉnh vào vị trí thích hợp trên một bản in làm nền, hay lồng nó vào như tranh ghép, nên nhớ rằng độ dày của giấy phải đều nhau. Hay cách khác, có thể diễn họa trực tiếp lên bản in làm nền bằng cách dùng chất liệu trung gian. Cho dù dùng phương pháp nào, cần chú ý việc hòa hợp hình mới và cũ không chỉ nhờ cách dùng màu và các sắc độ mà còn trong các chi tiết được trình bày. Đa số chất liệu đều khô mờ, vì thế bạn nên làm việc trên phông nền với bề mặt mờ hay hơi mờ, nếu không sẽ làm nổi bật những chỗ ghép khi tác phẩm được chụp lại.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Sử dụng kỹ thuật ghép hình, trong một khu vực đô thị có công trình đã xây dựng, hoàn toàn để dàng tạo được mối quan hệ các chi tiết của công trình mới với các công trình xung quanh, vì công việc này đã được nghiên cứu như một phần của quá trình thiết kế. Các điểm tụ có thể được đưa thêm vào trên hình chụp làm nền.

Trong tranh ghép ảnh cận cảnh cần chú ý đến cách thể hiện màu sắc bề mặt vật liệu và các chi tiết tương hợp với xung quanh hiện có. Nếu thực hiện với một tỉ lệ thích hợp, các chi tiết nhỏ hòa trộn với nhau khi thu nhỏ tác phẩm

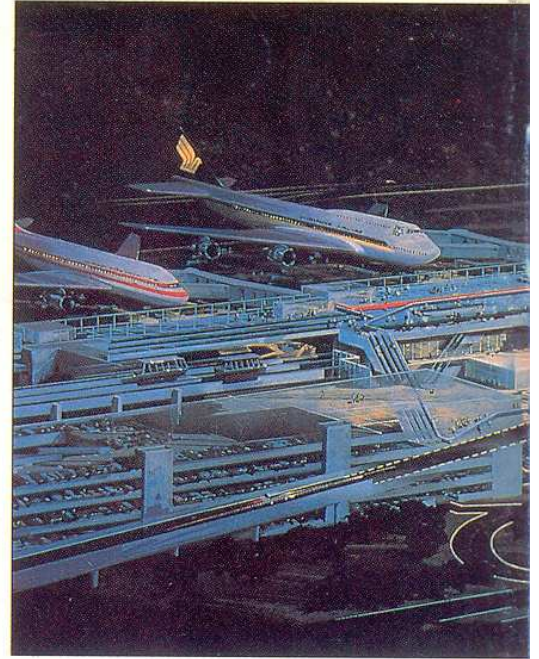

Nếu tính đến vấn đề này, nên cố gắng phun lên bề mặt ghép một lớp hãm màu mờ để tạo ra một bề mặt đồng đều.

Sự chính xác trong diễn họa

Mặc dù sự chính xác rất quan trọng nhưng không nên quá mức. Các khách hàng có chuyên môn muốn tạo một ấn tượng chính xác về vị trí và quy mô của công trình, về màu sắc và chất liệu và về những chi tiết kiến trúc của các công trình lân cận, đường phố, và cảnh quan. Sự phân chia chính xác các khung cửa sổ hay các bóng đổ có lẽ ít quan trọng hơn. Bạn nên học hỏi kinh nghiệm làm thế nào để chọn lọc.

Người minh họa có thể gặp khó khăn khi xác định những không gian nội thất, nhất là khi các mặt phẳng có đồng tông hay đồng màu. Trong trường hợp này, việc làm nổi bằng đường nét sẽ hỗ trợ cho việc thể hiện cấu trúc không gian ba chiều của nội thất.

NỘI THẤT

Các cảnh nội thất thường là không gian giản đơn và thường là những phối cảnh một điểm tụ. Chúng thể hiện các sai lệch thường gặp rõ nhất là trong một khối tích cao nhưng nông. Giải pháp tốt nhất là nên thừa nhận những quy ước không tự nhiên trong minh họa, tường trước không gian và đặt điểm nhìn ra ngoài nó. Nếu đang nhìn theo chiều dài một không gian định hướng, như là một hành lang công cộng của các cửa hàng, dùng phối cảnh một điểm tụ là tất yếu. Tuy thế, phối cảnh hai điểm tụ được đặt nhìn thẳng vào góc trong của một khối nội thất sẽ cho những kết quả thuyết phục hơn về không gian. Dù sử dụng cách nào cũng cố gắng không nên tạo một góc nhìn quá rộng.

Diễn tả không gian nội thất

Chất lượng ánh sáng trong một nội thất thường là vấn đề - làm cách nào để phân biệt được giữa những mặt phẳng nếu không được chiếu sáng tự nhiên và có bóng? Sắp xếp hệ thống ánh sáng là phần thiết kế có ý nghĩa quan trọng. Trong các không gian rộng lớn như các khoảng không gian

Trong minh họa bên, người thể hiện đã thành công khi bố trí ánh sáng nhân tạo làm cho không gian được tự nhiên hơn.

công cộng nhà hay trong các tầng văn phòng, cần cố gắng suy tính kỹ để làm cho mức độ ánh sáng đồng nhất, hiệu quả của việc làm này trong diễn họa tức là làm cho cả không gian trở nên phẳng lặng và tẻ nhạt.

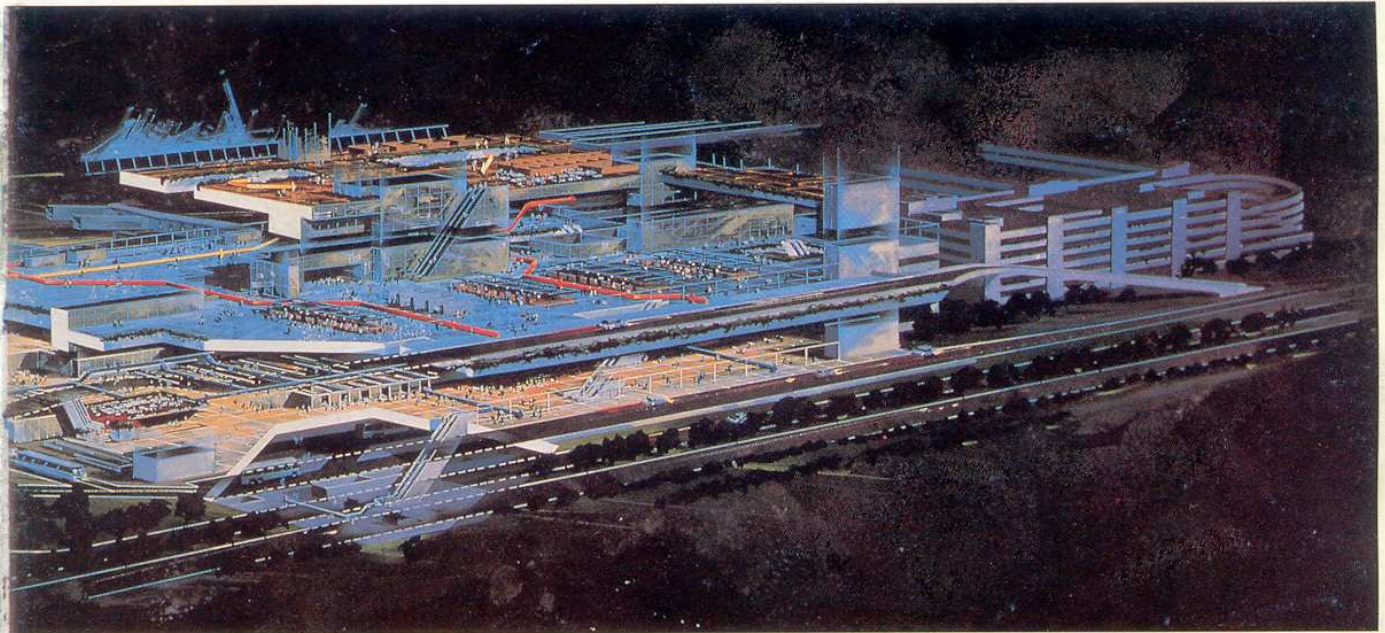
Trong những trường hợp như thế, bạn chỉ có thể dựa vào họa tiết trang trí hoặc kết cấu, ví dụ như cột, đường viền, chân tường, gờ chỉ - để xác định hình khối. Cần nhấn nguồn sáng bên hư cấu nếu cần diễn họa các cạnh giao của mặt tường và trần.

Các không gian công cộng rất có thể có những bề mặt có chất liệu phân biệt khác nhau. Vì thế người ta dùng các lớp phủ tường, lát nền hay hoa văn trần nhà để tạo ấn tượng về khối.

tích. Những nội thất trong không gian riêng có tính điển hình hơn vì chúng chỉ là các lớp phủ, màn treo, thảm trang trí được đặt trong những không gian nhỏ hẹp.

Chi tiết nội thất

Những căn cứ lớn nhất về kích cỡ và những đặc điểm của một không gian là những kích cỡ tương quan của đồ gỗ và người sử dụng. Ở đây, chúng ta đề cập những khó khăn lớn nhất trong mọi vấn đề đối với một nhà phối cảnh. Khi đi ngang hay bước vào một công trình, ta thường nhìn bao quát toàn bộ phía ngoài của tòa nhà một cách thoáng qua và chúng ta đánh giá hơi hợt về nội thất của nó.

Hình cắt cảnh lồng lầy này được diễn họa có nhiều chi tiết rất khó thể hiện chỉ trong một minh họa dưới bất kỳ cách trình bày nào khác. Bố cục tỉ mỉ là cần thiết để đảm bảo rằng tất cả những bộ phận quan trọng của công trình đều được trình bày không lộn xộn. Minh họa này còn vừa là sơ đồ, vừa là một diễn họa do đó nó yêu cầu cần phải có một kỹ năng tuyệt vời để kết hợp các phương diện này một cách thành công.

Chúng ta có đủ thời gian để quan sát và khảo sát chi tiết của không gian đó, và việc minh họa nội thất cần phản ánh sự hấp dẫn dễ hiểu này. Bạn có khả năng chỉ ra chi tiết và chất lượng bề mặt ở những góc không gian gần mà không tốn nhiều thời gian. Người ta thường yêu cầu bạn bỏ khuyết tất cả chi tiết phụ trừ phi khách hàng là một nhà trang trí nội thất. Người ta chỉ sắp xếp vị trí của những đồ gỗ và đồ đạc cố định theo sự chỉ định chung về kiểu loại, màu sắc và bề mặt của chúng.

Bạn cũng phải nắm vững cách vẽ các nhân vật. Diễn tả tự nhiên những tư thế của người sử dụng trong không gian. Các hình vẽ nhân vật không thật chắc chắn sẽ hủy hoại một bức tranh minh họa nội thất hoàn hảo. Một nội thất không nhân vật có vẻ như vô hồn, không hấp dẫn; và nếu bạn không có khả năng vẽ chúng một cách thuyết phục được thì tốt nhất bạn nên bỏ đi.

Sự cắt lược bỏ cảnh

Căn phòng chỉ mô tả một phần của không gian cả bên trong lẫn bên ngoài. Người ta có thể minh họa bằng cảnh trí ở ngoài được nhìn qua khung cửa sổ hay bằng một cái nhìn thoáng vào phòng bên cạnh qua cánh cửa khép hờ.

Nội thất lộ diện hay phối cảnh từng phần đều áp dụng nguyên tắc này ở một cảnh xa hơn.

Một sự cắt cảnh những cảnh nhìn vào không gian nội thất từ bên dưới, bên trên hay bên cạnh và xem toàn bộ công trình như một đối tượng, chỉ ra mối quan hệ qua lại giữa không gian nội thất hơn là thiết kế trang trí chi tiết cho riêng từng phòng. Đôi khi người ta thực hiện bản vẽ lược bỏ theo dạng biểu đồ, chỉ ra vòng luân chuyển của các hoạt động và những lộ trình dịch vụ. Minh họa kết cấu nhiều tầng cần thận trọng sắp xếp trước nếu muốn duy trì sự trong sáng. Những bộ phận cấu trúc chính thường được phủ "bóng mờ" lên minh họa, thông thường bằng phun thổi màu, để gắn nội thất lại với nhau, một kỹ thuật quen thuộc biết đến từ việc minh họa để giải thích về ô tô và máy bay.

Trình bày chi tiết các đồ đạc và đồ dùng cố định ở các góc không gian gần thường mất nhiều thời gian, nhưng chúng rất cần thiết cho những minh họa nội thất được hoàn chỉnh. Minh họa này là một ví dụ về cách thể hiện các màu vẽ trang trí họa văn và chất liệu.

Bức diễn họa màu nước này thể hiện sự cân đối tuyệt vời giữa rộng núi hùng vĩ và các chi tiết phức tạp của công trình. Cách xử lý cảnh quan quá nặng nề để áp đảo công trình chính.

PHONG CẢNH

Bố cục của cảnh quan nền cũng quan trọng như bố cục công trình chính. Sự quyết định là đặt đường chân trời nằm ở đâu trên bản vẽ. Đường chân trời nên đặt ở khoảng 1/3 chiều cao của minh họa; nhưng sẽ không đạt được sự cân bằng bố cục thích hợp khi công trình quá cao. Thực tế, có thể bạn muốn nhấn mạnh khoảng không gian bao la của ngoại cảnh nhờ hạ thấp đường chân trời với khoảng trời rộng lớn. Với tầm nhìn cao, đường chân trời sẽ nằm gần trên cùng của minh họa, nhưng nếu một cạnh quá sát khung thì có thể nảy sinh sự mất cân đối trường hợp này tốt hơn là nên làm hậu cảnh mờ đi.

Nếu bạn phác hình khối công trình và những nét cảnh quan chính ra nháp, nên dịch chuyển lên xuống bản nháp trên bản minh họa cho đến khi tìm được sự cân đối thích ứng. Luôn nhớ rằng hình khối kiến trúc, chứ không phải xung quanh, là cái chính của diễn họa; ví dụ như gặp vị trí công

trình đồi núi thì không được để hậu cảnh nặng nề đó lấn át bố cục minh họa. Trong các khu đô thị, hậu cảnh có thể gồm toàn những hình khối công trình, và thể hiện xung quanh hiện có nhiều hay ít bao nhiêu là thuộc ý khách hàng. Trừ những lý do quan trọng về cảnh quan - trong các khu vực có giá trị lịch sử - bạn vẫn cần phải tập trung vào việc thể hiện phương án của khách hàng với tối thiểu một số công trình kế cận. Số công trình này có thể diễn họa bằng các tông màu dịu bớt hoặc lược bớt chi tiết đi. Giống như những cảnh đô thị chim bay, rất mất thời gian để thể hiện một số lớn những chi tiết ngoài, do đó bạn cần phải đảm bảo yêu cầu đến mức rõ cho phép.

Khí quyển và khí hậu

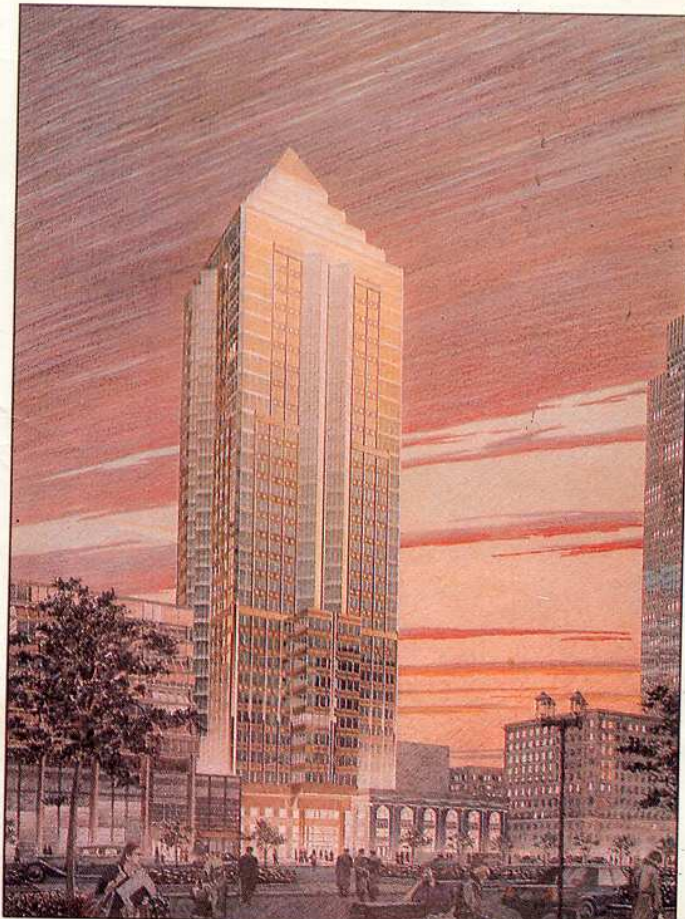
Hầu như trong mọi trường hợp, công trình dường như nổi bật trên nền trời. Nên suy nghĩ về mục đích của minh họa - có cần thể hiện nhằm kích thích thông tin, gây sự chú ý hay giải trí? Trước khi bắt tay vào diễn họa cảnh trời. Các cảnh mây gây ấn tượng dễ

được chấp nhận, nhưng chúng phải được bố cục cẩn thận như những chi tiết dưới mặt đất. Nếu không có đủ thời gian để ký họa từ tự nhiên, nên xem những cuốn sách hướng dẫn vẽ mây. Những vệt khói từ đuôi phi cơ, đôi khi biến mất sau đám mây, những làn mưa xa tít hoặc những tia nắng có thể giúp cho bố cục và làm cho minh họa tăng thêm chiều sâu. Các chi tiết lạc lõng như những cánh diều và bong bóng bay thường gây xao lãng không cần thiết. Tranh minh họa của bạn cần phản ánh những điều kiện khí hậu địa phương. Những vùng khí hậu nóng thường có sự hòa trộn giữa mây và trời; vùng khí hậu cận nhiệt đới và ở vùng cao thường có bầu trời trong xanh và quang đãng; những vùng sa mạc và khu công nghiệp thường có những đám bụi mờ trên cao; vùng nhiệt đới thường có độ ẩm cao và bầu trời bị che phủ bởi hơi nước khuếch tán ánh sáng. Ánh nắng chói chang làm mờ nhạt những sắc màu và tia sáng phản chiếu có chiều sâu gây ấn tượng mạnh đến bóng đổ và bóng công trình.

Hoạt động não nhiệt trên mặt đất được bổ sung hoàn hảo bằng một bầu trời gây ấn tượng mạnh tạo ra hình bao cho công trình. Kỹ thuật màu nước làm loang chảy được vận dụng một cách lý tưởng để gây ấn tượng chung về sự chuyển động và sự kích động.

Các chi tiết vẽ hiện dần lên các chi tiết bằng bút chì màu giúp nhà minh họa dễ dàng kiểm tra chính xác hiệu quả cuối cùng. Bức tranh sáng sủa phá hạc khá hoàn hảo khung cảnh bình minh của vùng Bắc Mỹ với ánh nắng ban mai và mỏng trời phát sáng. Quan sát kỹ lưỡng và tham khảo tốt thực tế rất cần thiết nếu bạn muốn đạt được những hiệu quả có sức thuyết phục.

Nếu phải minh họa những vùng khí hậu xa lạ, nên tham khảo các yếu tố khí hậu quan trọng.

Ánh sáng và màu sắc

Ánh sáng tự nhiên, khung cảnh chung của các phối cảnh kiến trúc, bao gồm ánh nắng trực tiếp và ánh sáng phản xạ. Ánh nắng làm tăng sức sống động của minh họa. Những bề mặt nhận sáng và những bóng đổ giúp tạo ra sự lung linh về hình khối và chất liệu bề mặt. Bằng độ tương phản, ánh sáng bầu trời bị khuếch tán theo thời gian trong ngày, theo mùa, các điều kiện vĩ độ và khí hậu ảnh hưởng đến mối quan hệ tương tác của chúng. Các yếu tố nền thường bị ảnh hưởng của ánh sáng khuếch tán có bước sóng ngắn tạo ra các phần tử khí quyển, gây ra hiện tượng "phối cảnh trong không khí". Những rặng núi đồi và cánh rừng xa xa tự có màu xanh, và những vật thể sáng hơn, chẳng hạn như các đám mây thấp ở chân trời tự có màu ửng đỏ. Những nơi khí hậu rất khô và không khí tĩnh lặng, hiện tượng này có thể không xuất hiện và đặc điểm ở cách xa có thể gây ấn tượng một cách rõ nét vì gần một cách không tự nhiên.

Một bề mặt công trình, được tạo thành bằng vật liệu ghép sẽ có màu hỗn hợp giữa màu của chất liệu chính và màu chất liệu ghép. Cần biết đây là sự đồng hóa màu sắc. Khoảng cách người quan sát càng xa công trình, hai màu càng hòa trộn vào nhau. Rất nhiều màu phủ ghép sáng hơn màu của chất liệu chính, mặc dù vậy chúng vẫn có thể được vẽ với nét thắm. Chỉ có thể đánh giá đúng những biến hóa này bằng kinh nghiệm bản thân người minh họa.

Điều này có thể gây trở ngại đến công trình chính, do đó tốt hơn nên điều chỉnh lại tác động này. Trong trường hợp nào đó, không nên dốc sức làm chi tiết hậu cảnh vì những vật thể được nhìn từ một khoảng cách sẽ đơn giản như những mảng màu đứng riêng lẻ từ những hình dáng thật của chúng. Sự đánh giá màu sắc sẽ nảy sinh màu sắc địa phương - Ví dụ như của gạch đá được điều chỉnh bằng một màu phủ chung, sự pha trộn màu tăng lên khoảng cách. Xác định tác động của quá trình này là một trong những công việc khó khăn nhất đối với nhà diễn họa kiến trúc.

Màu sắc cảm nhận được của công trình và xung quanh nó phụ thuộc vào những thuộc tính của phổ màu của một chất liệu. Ánh sáng chiếu lên các lớp phủ hay bề mặt mờ sẽ phản xạ màu khuếch tán; những bề mặt trơn nhẵn sẽ cho màu trực tiếp. Điều này giải thích tại sao những bề mặt sơn hay trơn bóng lại gây ấn tượng "vỏ trứng" hơn những bề mặt nhám thậm chí với cùng một sắc màu. Những trạng thái ẩm ướt, khi bề mặt phủ một lớp hơi ẩm cũng tạo ra cùng hiệu quả. Bề mặt phản chiếu ánh

Thế hiện một nước là cả một loạt vấn đề nhu cầu đối lượng nước và màu mặt giấy, và độ phản chiếu của trời và cảnh quan xung quanh. Cần tham khảo kỹ và quan sát thực địa trước khi thực hiện.

sáng trực tiếp gây ấn tượng sáng hơn, hoặc làm mất đi sắc độ của màu căn bản. Hãy quan sát sự thay đổi từ màu ở ngoài sáng đến màu ở trong tối - đặc biệt màu vàng hay gây phức tạp. Mặt nước sẽ phản chiếu rất nhiều màu sắc, và hẳn nhiên nó khác biệt với bản chất màu xanh chuẩn. Phụ thuộc độ tinh khiết của nước và sự phản chiếu từ hai bên bờ mà sắc nước

tự nhiên thường có màu vàng, xanh lá cây hay vàng - nâu. Những bề nước trang trí tiểu cảnh có màu sắc riêng. Một vài khoảng phẳng lặng phản chiếu bầu trời hoặc các công trình kề cận. Những mảng ngoài mặt phẳng được bắt bóng bởi làn gió nhẹ, vì những gì chúng ta nhìn thấy là những cạnh của gợn sóng với vô số những phản xạ qua lại của chúng.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Sự trình bày cảnh quan từ xa, đặc biệt từ trên cao tự thân đã là một dạng nghệ thuật. Cần lưu ý phải diễn họa chi tiết một cách tinh xảo, không chỉ các mảng cây được diễn tả một cách thuyết phục, mà địa hình thực của khu đất cũng được thể hiện rõ ràng.

Sự phản chiếu lung linh của ánh sáng trên các mảng cây xanh là kết quả của sự nghiên cứu kỹ lưỡng. Chi tiết chan hòa ánh nắng này kết hợp lại một phạm vi rộng một loạt các sắc xanh và nâu. Việc sử dụng bột màu loãng phủ lên như một lớp hầm gây hiệu quả làm màu bị rạn nứt.

Cảnh quan với cây xanh

Cây xanh là thành tố chính của cảnh quan. Phía xa đất bị biến đi lớp phủ; những hàng giậu, bụi cây chỉ còn là những mảng màu tái nhợt và chuyển từ xanh lá cây nhạt sang xanh da trời do đó ở xa dần. Cây xanh cận cảnh thì ngược lại. Ánh nắng chiếu rọi xuống tán lá phun ra dưới những góc độ khác nhau tạo ra vô số các màu hầu như từ trắng xóa đậm nhất; màu lục đậm trong một số điều kiện ánh sáng nhất định sẽ biến đổi sang sắc gần như đen.

Vài tia nắng lọt qua tán lá tạo nên màu lục nhạt và màu vàng. Những bóng râm trên mặt đất không đóng vai trò như những mảng chắc nhưng lại bị điểm các đốm sáng hình bầu dục. Cảnh và thân cây thường được xem như có màu tối. Chúng có thể bắt ánh sáng và lộ ra ngoài nền lá sẫm màu, nhất là khi chúng phủ đầy địa y.

DIỄN HỌA KIẾN TRÚC

Minh họa này được thể hiện với các cây con đang lớn cổ tán lá màu sáng, tránh che lấp công trình phía sau.

Người xem dễ hiểu rằng khung cảnh sẽ đổi khác hoàn toàn sau 10 năm.

Cây xanh ở đây được diễn tả khi đã trưởng thành, nhưng các chi tiết ở tầng trệt công trình được xem như không quan trọng lắm. Mặc dù cây xanh đóng vai trò chủ yếu trong toàn bộ bố cục minh họa, nhưng chúng được thể hiện cẩn thận như công trình chính.

Có vài loại cây có tính phản chiếu tự nhiên như vỏ cây phong. Một vấn đề quen thuộc là làm thế nào để vẽ đủ cây mà không che lấp công trình cần minh họa. Giải pháp phổ biến là thể hiện những loại cây ngắn ngày ít lá. Nhưng việc này đòi hỏi bạn một kiến thức đến nơi đến chốn về từng loại cây như chúng được trông thấy rõ ràng. Nếu bạn vận dụng những hiểu biết về những loại cây. Bạn cần có khả năng diễn họa chúng một cách chính xác. Bạn cần vẽ thật giống, không cứng đờ, thiếu sức sống; và chú ý đến phân nhóm cây và bố cục của chúng. Một sự bố trí hài hòa cần trọng theo lớp lang có thể làm bộc lộ các điểm thiết kế đặc biệt trong công trình; nhưng không được sửa đổi quá

vì nó có thể làm cho cảnh quan không giống thật. Sẽ tốn nhiều thời gian để mô tả một cách thuyết phục những cây trông được nhìn ở cạnh cảnh, tuyệt đối không để rơi vào tình trạng bố cục rời rạc, sử dụng kỹ thuật mơ hồ, đại khái trong việc minh họa cảnh quan. Sự không tương hợp nhau trong tiếp cận của bạn sẽ không đưa ra được những kết quả thỏa mãn. Cần luôn xem xét để mỗi yếu tố làm thế nào góp phần đồng bộ minh họa

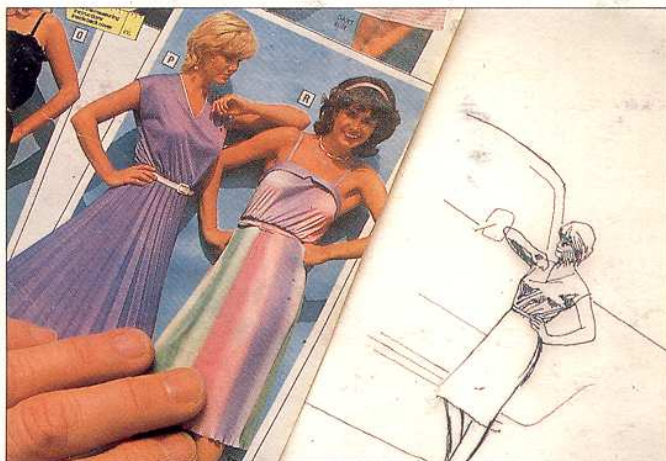
CÁC TÀI LIỆU THAM KHẢO

Nguồn tài liệu tham khảo là rất cần thiết, đặc biệt khi kỹ năng vẽ còn hạn chế. Tham khảo tốt là để đảm bảo sự chính xác và giúp tăng tốc quá trình vẽ. Có rất nhiều ấn bản và hệ thống

sao chép trong đó minh họa các hình họa theo mẫu. Nhưng đôi khi chúng không cung cấp đúng ý mà bạn cần tìm, và nếu như dùng thường xuyên; các hình bạn vẽ sẽ tương tự như nhau, gây sự chú ý của khách thường xuyên. Điều này phương hại đến uy tín riêng của bạn. Tốt hơn bạn nên thu thập những trang tạp chí minh họa để hình ảnh con người với những tư thế đa dạng trong cuộc sống đời thường, đóng thành tập với những tiêu đề phù hợp như: Giải trí, Văn phòng, Trẻ em ... nhờ đó dễ dàng tìm được các tham khảo phù hợp cho công việc có liên quan. Nên thực hiện tương tự với những hình ảnh về xe cộ, tàu thuyền, máy bay ... và bất cứ chủ đề kỹ thuật nào thấy cần.

NỘI DUNG VÀ BỐ CỤC TRANH

Một kho tư liệu hình ảnh tham khảo được tích lũy theo thời gian là vô giá. Nhờ quá trình can, phóng, các mẫu có thể thu phóng hay lật ngược lại cho phù hợp với nội dung cần trình bày. Những hình dáng của chúng cần đảm bảo một bố cục đóng góp tích cực cho minh họa của bạn. Có thể chúng là các hình họa, xe cộ, hoặc cũng có thể chúng là các yếu tố kỹ thuật khác.

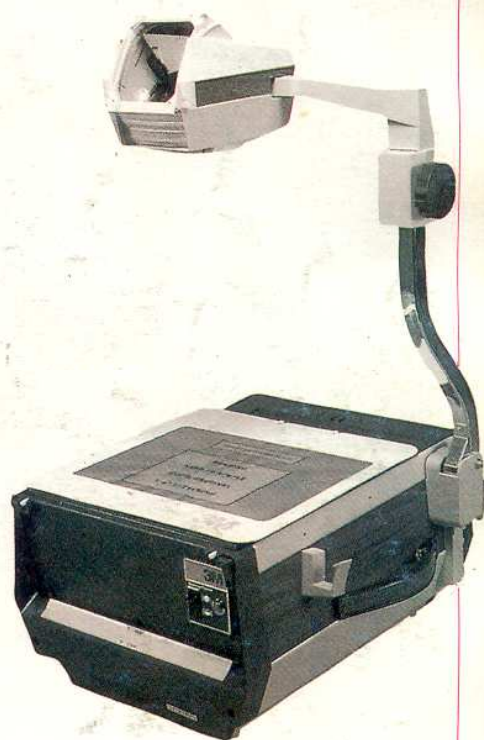

Đối với một dự án đặc biệt, bạn nên tham khảo những sách và tạp chí chuyên môn liên quan đến dự án. Nên cập nhật hóa những tư liệu, để có được thời trang, và kiểu dáng xe mới lạ.

Tài liệu tham khảo nên can lại trên bàn vẽ thường hay bàn vẽ có chiếu sáng. Chúng có thể được phóng to hay thu nhỏ trên máy photocopy hoặc máy đèn chiếu. Máy đèn chiếu (loại có ngăn) chiếu bản chụp phức tạp từ phía dưới, để cho việc can ra, và có thể kết nối với một máy sao từ camera(copy camera). Loại máy đèn chiếu (có đèn ngoài máy) linh hoạt hơn chiếu tài liệu thẳng vào mặt

phẳng thao tác, không cần qua khâu trung gian. Nó có thể chụp những phim đèn chiếu đẹp rõ như những bản photocopy phức tạp. Dựng giá đỡ cho loại máy chiếu tiêu bản như này không có gì khó khăn. Nên dùng một máy chiếu tiêu bản đi với màn ảnh phẳng rộng để rọi phim chiếu vào những vị trí tranh cần đồ các chi tiết cho cảnh quan của bạn.

Hình ảnh được rọi hay bản can cho phép bạn có thể di chuyển các yếu tố thị giác đến khi chọn được một bố cục vừa ý. Khi sử dụng các nguồn tài liệu tham khảo khác nhau, cần chú ý đảm bảo các hình có cùng tỉ lệ với phối cảnh mà bạn thể hiện.

Một máy đèn chiếu khó phóng hoặc sao chụp các hình chiếu vào một đồi nũi để vẽ theo trong điều kiện tối thiểu của không gian phòng họa. Một phương cách khác là dùng máy sao quét phần hình (copy scanner) giúp can họa lại một hình ảnh ở dưới.

DIỄN HỌA KIẾN TRÚC

Diễn họa quy mô rộng lớn của Đại lộ công viên (Avenue Park) ở New York tráng lệ là một đối tượng lý tưởng cho việc trình bày tỉ mỉ (đối tượng khảo sát) hình ảnh bằng một máy quay video.

Chi tiết tinh xảo và có chất lượng

đậm nhạt nhu của nguyên bản với bất kỳ khung cảnh nào muốn có. Phối hợp những kỹ thuật phun thổi màu và bút chì màu tạo ra một hình ảnh hiện thực gần như ảnh chụp.

Với mục đích trưng bày, đừng quên dùng thể hệ máy mới như máy photocopy, máy photocopy laser và máy phun mực, chúng có thể in được những bản sao chụp khổ lớn tuyệt vời chỉ trong vài phút. Ở những nơi có sẵn màn ảnh lớn, cách trình bày các phối cảnh hoàn toàn bằng phương tiện nghe nhìn có thể gây hiệu quả không ngờ.

Nếu nguyên bản có khổ quá lớn thì máy quay video nên di chuyển quanh để thu nhận hết mô hình kiến trúc, khảo sát tỉ mỉ sự minh họa ở xa và cận cảnh làm thế nào có lợi hơn là dùng máy tính trình bày (tác phẩm) từ đầu đến cuối, trong đó có rất nhiều chi tiết phụ đều phải lập chương trình đưa vào máy tính, tốn thời gian và tiền của vô ích.

Phương pháp tái tạo hoặc trưng bày được thảo luận với khách lúc triển khai công việc, khi đó bạn được quyết định kích cỡ, chất liệu vẽ cũng như cách thể hiện đồ án. Thường thì việc trưng bày chỉ là lồng khung tác phẩm, rồi treo trong phòng họp và không được thấy nữa. Nên chụp lại nó để lưu vào hồ sơ các tác phẩm đã thực hiện

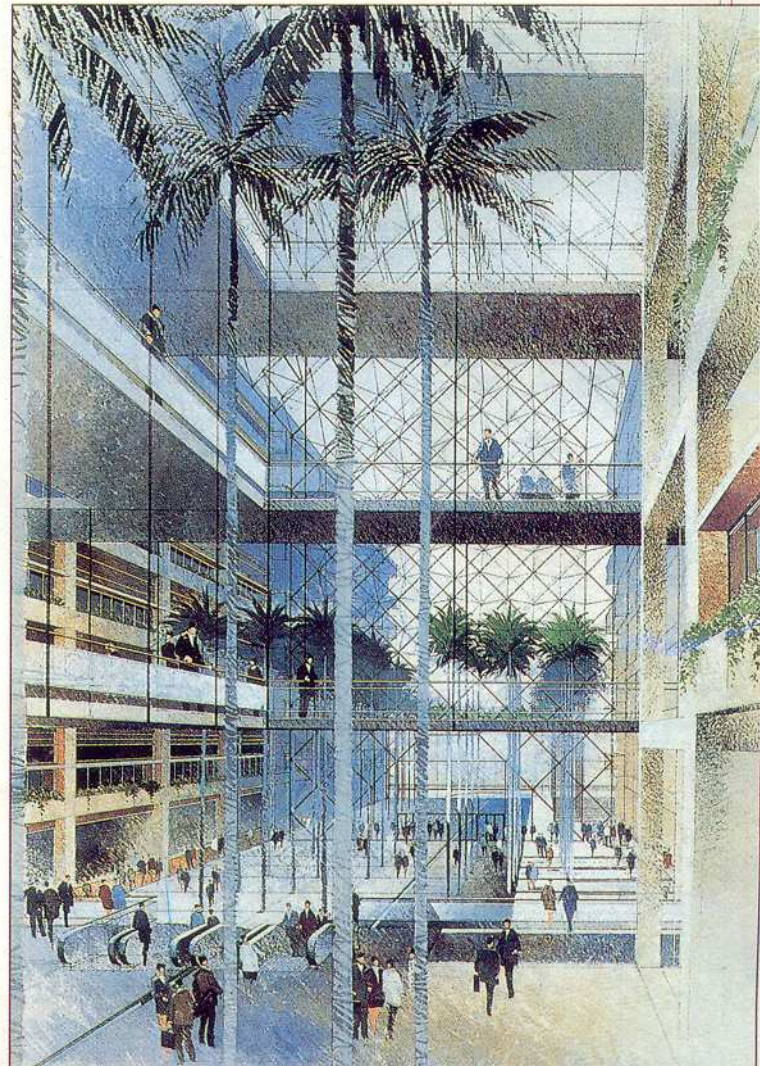

Trong nội thất một cao ốc tại Lisbon này (dưới), cách vẽ khô trên mẫu acrylic mỏng làm nổi chất liệu mặt giấy và thêm sống động cho minh họa.

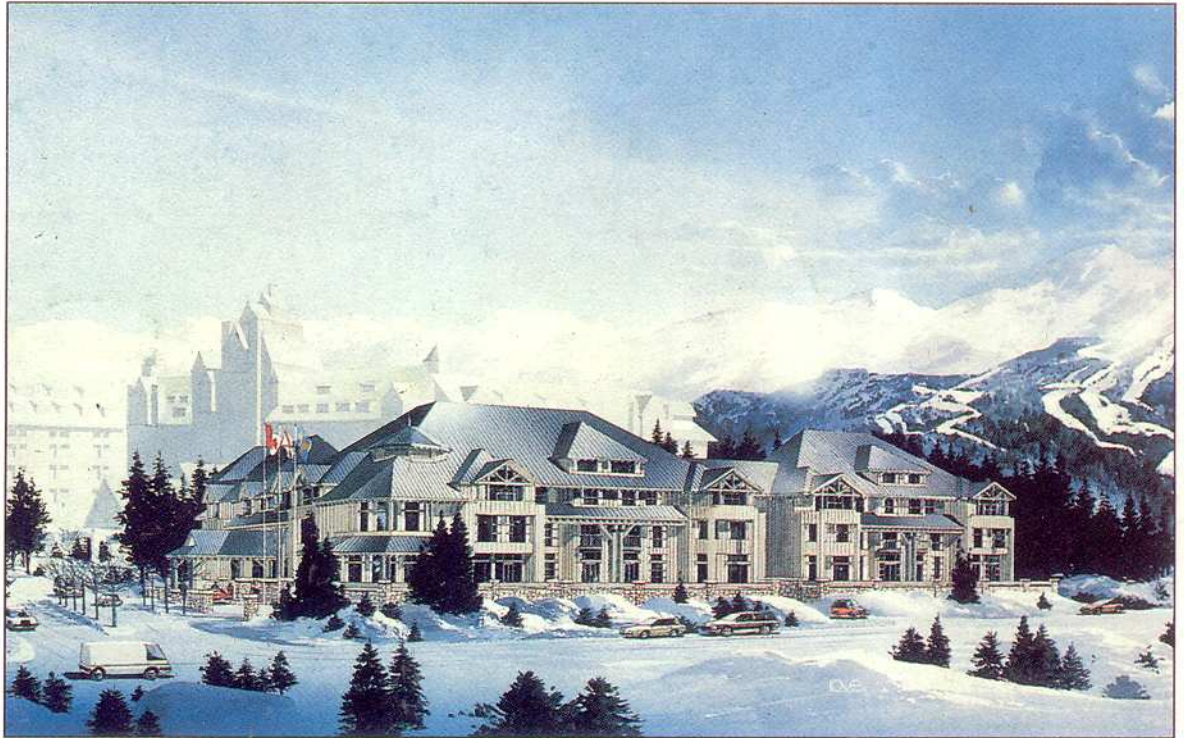
Cách tảo bạo này là dùng màu acrylic trên giấy nền màu cho thấy sự hấp dẫn của chất liệu này như thế nào khi được dùng đúng. Cây xanh được thể hiện đúng cách với nét bút tự do, tương phản với cách thể hiện công trình khá cẩn thận.

Vì màu khi khô không dính, nên có thể che bằng màng trong vì lớp này không dính với mặt tranh khi tách ra. Do đó sẽ không khó khi minh họa cần góc cạnh. Không sợ lem màu vì khô nhanh, bạn có thể vẽ chi tiết lên, ví dụ như mạch vữa chỉ cần đợi vài phút. Khi đến hạn màu acrylic sẽ thật thuận lợi. Những kỹ thuật đánh bóng, chấm điểm và rắc màu trình bày trong phần bột màu và tempera đều dùng được cho màu acrylic. Có thể dùng thêm keo hoặc ngay cả cát để làm cận cảnh thêm dày. Có thể dùng nét cọ hơi khô tạo vết lấp lánh. Chà mạnh cọ khô lên mặt màu làm mỏng dần lớp màu, tạo ra những hiệu quả tinh xảo như sương mù; thường được dùng làm giảm nhẹ các chi tiết ở hậu cảnh và làm cho minh họa thêm sống động. Chất liệu màu acrylic bền có thể di cọ mạnh tay, tùy ý va chạm vào mặt nền. Khi nắm vững kỹ thuật pha màu, bạn sẽ nhận ra tính linh hoạt của màu acrylic. Nó có thể cung cấp một phạm vi sử dụng màu từ lung linh nhất đến tinh tế nhất mà vẫn rõ ràng khác thường. Bạn có thể tạo ra tác phẩm với tốc độ nhanh.

Tóm lại, đây là chất liệu lý tưởng cho những nhà minh họa khi bị thời gian thúc ép.

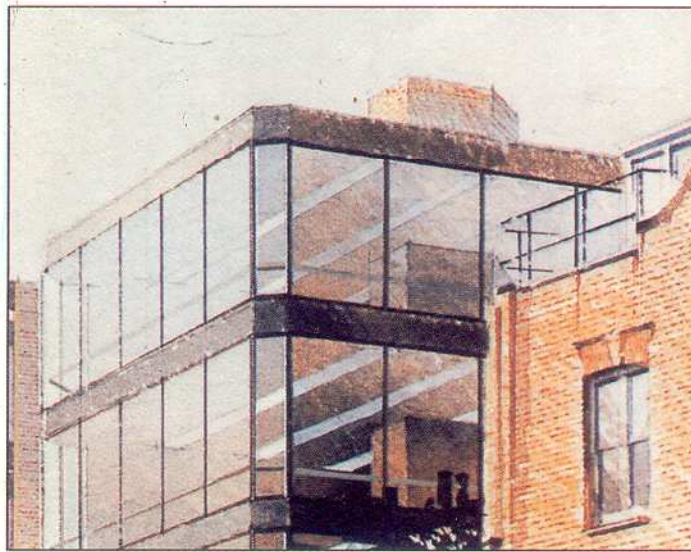

Ở đây nhà thể hiện đã sử dụng màu acrylic theo hai phương cách khác nhau. Nền được phủ một lớp màu mỏng tựa như màu nước, còn công trình được dùng một kỹ thuật mạnh mẽ hơn với sự hòa trộn phủ màu dày hơn.

Tốt nhất nên sử dụng loại cọ làm bằng chất tổng hợp vì nó chịu được khi rửa và cũng có thể ngâm lâu trong nước để tránh khô cứng.

Hầu hết các loại nền đều dùng được với acrylic kể cả loại giấy màu. Việc chỉnh sửa rất dễ dàng: phủ trắng chõng lên chỗ không vừa ý và tô màu khác lên. Đây là chất liệu mờ đục cần thiết có thể pha loãng để tạo được lớp màu rất mỏng. Trông khá giống màu nước nhưng hòa trộn và khó đạt được mức độ chuyển màu vì thời gian khô nhanh. Có thể phủ lớp màu loãng lên trên mà lớp nằm dưới vẫn y nguyên. Đây là một đặc điểm rất hữu dụng khi minh họa rất thực. Khi màu khô, sắc màu thay đổi nhẹ. Do đó rất dễ dự đoán được kết quả màu cuối cùng. Có thể dùng màu ngay từ ống tuýp để áp dụng cách phủ màu lên nền ướt, nhưng ở một khoảng rộng như bầu trời thì nên thêm phụ gia để giữ màu không khô quá nhanh. Màu acrylic rất dễ làm từ nhạt đến đậm, nên không cần hoạch định cẩn thận như màu nước. Để đạt được độ đậm cần thiết, nên vẽ nhiều lớp

Cách phủ màu nước acrylic mỏng cho phép nhìn qua nền giấy và nhấn mạnh độ trong của chất liệu. Ở đây nhà minh họa dùng loại giấy nền có chất liệu bề mặt nhám nhưng vẫn đạt được sự chính xác ở những chỗ quan trọng.

màu mỏng tạo mặt phẳng mờ hơn là đi ngay một lớp đặc. Điều này sẽ giữ được tính trong mờ đặc trưng của chất liệu. Có thể trộn những chất liệu làm nhám hoặc bóng nhoáng với màu để làm tăng độ trong mờ và tăng độ mịn màng. Nhưng sẽ không tạo được lớp này nếu pha màu loãng với nước. Thêm chất liệu mờ cũng tạo được một bề mặt nhám cuối

cùng.

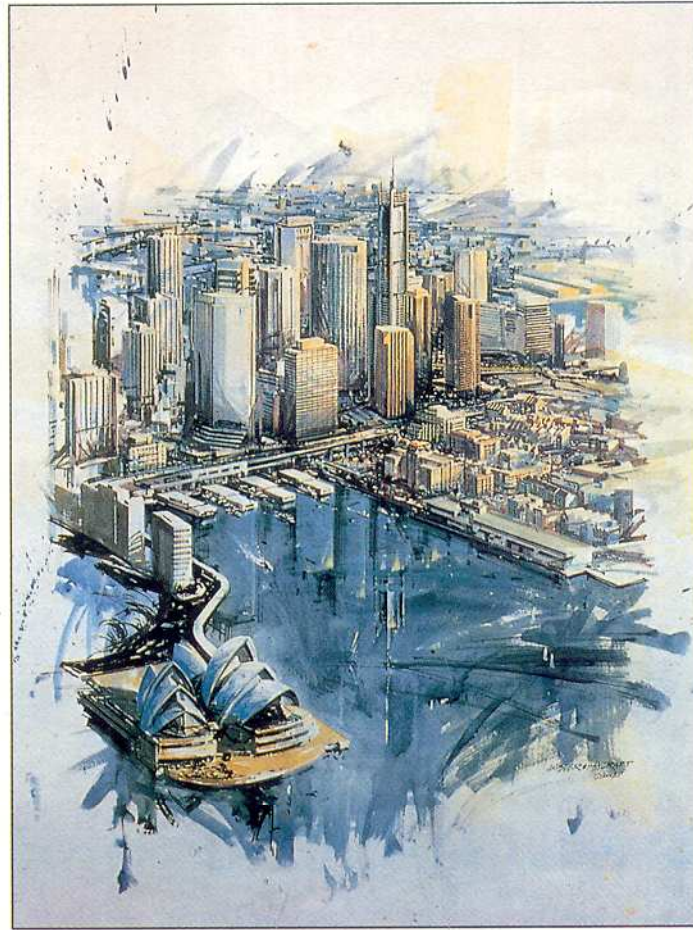
Hoặc với những chất liệu này được dùng ngay chính nó hay trộn với chất màu tối thiểu bạn có thể tạo được những lớp men trong suốt làm cho lớp màu nâu dưới có được độ sâu và nổi bật. Chất liệu keo dày hơn nhiều và dùng làm lớp lót cho màu khác và làm tăng độ trong của màu.

Màu Tempera

Chất liệu này cũng dùng loại chất màu như bột màu nhưng được kết hợp thêm với trứng hoặc chất đạm tương tự chẳng hạn như chất casein (một loại đạm) có trong sữa, có tác dụng như loại keo thêm chất dầu giúp mau khô. Dạng nhũ tương này có thể pha loãng với nước. Màu tempera trứng cho hiệu quả gần giống như bột màu nên đôi khi chúng bị làm lẫn với nhau; nhưng màu tempera khô rất nhanh và khi khô thì rất bền, không dễ thấm nước. Một số họa sĩ thích tự chế loại màu tempera trứng cho riêng mình, nhưng hiện nay cũng có người sản xuất nó trong những ống tuýp hoặc trong lọ, không cần có gốc trứng. Một số sản phẩm đôi khi được liệt vào loại "tempera" hoặc bột màu và tempera có cùng một loại nhãn nhưng khi dùng lại là bột màu. Vì thế, phải tin chắc rằng loại màu cần mua là loại nhũ tương có dầu với những tính năng khô chính yếu của màu tempera.

Giống như bột màu, khi khô sẽ nhạt đi, và sẽ rạn nứt hay phai màu. Ưu điểm lớn nhất của nó hơn bột màu là khi khô có thể đi màu chồng lên mà không sợ hiện tượng lem màu xảy ra. Nhưng nhược điểm lớn là màu khô rất nhanh đến nỗi khó phủ màu nền, thí dụ để đạt được độ đậm như ý, có thể phải chải quét hai chiều bằng cọ mảnh tạo sự chuyển màu từ từ hoặc tô từng giải hẹp có sắc độ hơi khác nằm cạnh nhau để tạo sự thay đổi màu bằng cạnh.

Có thể sử dụng loại nền như dùng cho màu, nhưng cần một bảng pha màu loại không thấm và nên rửa cọ thường xuyên hay ngâm trong nước để tránh bị khô cứng. Một khi lớp màu đã khô, có thể chỉnh sửa bằng cách tô lớp màu chồng lên chỉ khi lớp màu này khô tẩy cao.

Đặc tính mau khô của màu tempera cho phép vẽ nhanh mà không làm lem lớp màu trước. Dù cho phải mất hàng giờ thể hiện, nhưng nó lại cho cảm giác là được vẽ phóng tay. Mọi cố gắng làm rõ nét vẽ đều có thể làm tiêu tan hoàn toàn sự thể nghiệm tự phát này.

Không dễ phá bỏ lớp màu đã khô và nếu lau nhẹ bằng vải mềm sẽ hơi bóng. Nhờ tính mau khô mà mình họa dễ tự nhiên hơn, dễ chồng màu hơn. Màu tempera khô sẽ sống động hơn so với bột màu. Vì thế, mình họa bằng tempera cho cảm giác sinh động hơn khi tiếp cận bột màu.

Màu Acrylic

Đây là chất liệu được chế tạo với kỹ thuật tiên tiến nhất. Những chất màu truyền thống được dùng với những chất tổng hợp mới hãm trong một thành phần chính là acrylic trùng hợp mềm bền. Sắc màu xanh phổ đậm, đỏ thắm, đỏ và xanh lá-cây (nguồn thảo mộc) không được dùng vì màu loại này không thích hợp với acrylic. Một số loại màu acrylic thì

mềm, dễ di cọ một số màu khác hơi giống màu dầu, nhưng chúng đều pha loãng được với nước. Chúng mau khô và có thể vẽ chồng lên nhau mà không bị "chuyển". Nhược điểm chính của acrylic là dễ bắt bụi, vì thế nên che những phần đã vẽ xong. Nhà sản xuất chế tạo đủ loại màu sắc, 30 đến hơn 80 loại, kể cả màu phát sáng ngũ sắc. Để ngăn quá trình khô nhanh do các biến đổi hóa học hay bay hơi, người ta dùng thêm phụ gia giữ lâu khô. Màu càng loãng thì hiệu quả của phụ gia này càng ít. Có một số chất khô rất nhanh sau khi vẽ nhưng lại lâu khô khi pha màu. Tuy thế, nếu không sử dụng một loạt bảng pha màu có lớp lót bằng giấy loại dùng một lần để giữ ẩm thì màu sẽ khô rất nhanh.

Để được một lớp màu dày đều mà không dùng cọ, nên pha màu sệt như kem và phủ lên loại nền thật phẳng, nhờ đó bạn có được một mảng màu phẳng đều. Trong trường hợp cần giảm độ đậm của một màu, phải luôn bắt đầu bằng màu trắng rồi pha thêm màu cần pha đến độ vừa ý, tuyệt đối không nên làm ngược lại để tiết kiệm màu. Có thể thêm đen để tạo màu bóng sẫm hơn, nhưng chỉ thêm từng chút một. Màu trắng kem có độ trong nhất và nhẹ nhất; màu trắng thông thường lại cho độ đục mờ lớn nhất. Những màu đen khác nhau đều pha được đen đậm, xám hoặc nâu thâm và những màu xám lạnh và nóng.

Có rất nhiều cách để diễn đạt chất liệu bề mặt trên lớp màu lót. Như với kỹ thuật dùng cọ khô, chấm cọ vào màu rồi thử nháp cho đến khi đạt độ đều, rồi mới làm thật từng lớp một. Cách này rất lý tưởng khi diễn tả tán lá ở cận cảnh trước công trình mà không làm lem hay bẩn màu. Còn trên một mặt nhám, kỹ thuật này có thể tạo ra những hiệu quả sáng lấp lánh của mặt nước hoặc đám mây bông bành. Dùng cạnh dao cạo lên mặt bàn chải đánh răng đã thấm màu để hạt màu được rải tự nhiên; thích hợp để diễn tả các mặt gạch xây, mảng cỏ và mặt đường. Dùng loại bàn chải cứng để rải màu như trên theo chiều đứng cũng tạo được mảng hạt màu đều như khi chấm điểm. Phun màu bằng máy phun làm mảng được đều và mịn hơn. Thậm chí có thể trộn cả keo với màu để tạo những mảng rất nặng để xử lý cận cảnh dày.

Cần phải che khi phun hay rải màu. Vì bột màu khô rất nhanh, bạn sẽ không kịp tô màu kỹ hay sắc nét do vậy cần phải thật nhanh tay. Việc này sẽ dẫn đến phải phủ lại màu và chờng màu rất xấu.

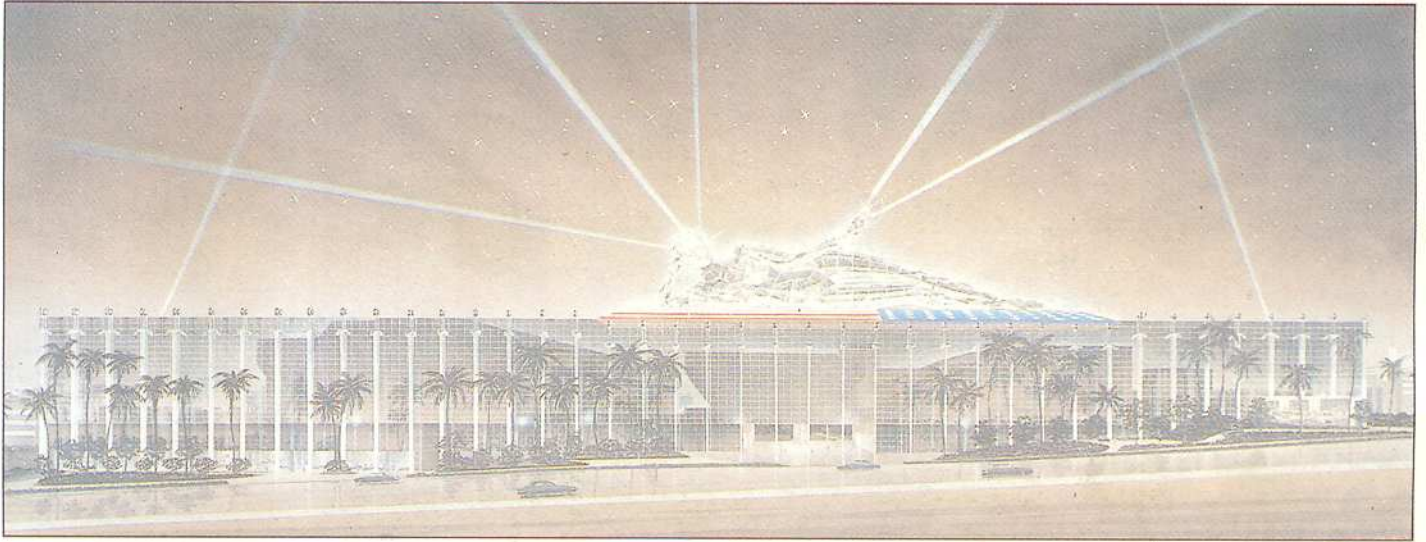

Dùng cọ hơi khô quét nhẹ màu trắng lên mặt nền để tạo những vết sáng trên mặt nước.

Che chắn sẽ giúp bạn chỉ cần chú tâm đi màu. Thậm chí trộn màu ngay trên nền tranh không cần giữ gìn cẩn thận các cạnh.

Bột màu rất thích hợp khi dùng phối hợp với các chất liệu thể hiện khác, như với mực hay màu nước, hay khi muốn dùng các mảng màu để tạo tương phản với các đặc tính chắc đặc của nó.

Trong minh họa nhà kết hợp nhiều chất liệu này, bột màu được đi chổng lên lớp màu phun chỗ nền đất. Độ đục mờ của chất liệu giúp dễ vẽ lên trên các chi tiết nhỏ, tương phản với kỹ thuật xử lý màu nhẹ nhàng cho công trình phía sau.

Sử dụng màu quá dày có thể dẫn đến sự vỡ nét và màu có thể rơi ra khỏi mặt tranh. Đây là việc làm tồi tệ với một mặt nền quá mềm. Như rất nhiều nhà minh họa đã làm, nên dùng một nền cứng với một ít keo arabic hòa trộn trong màu sẽ giúp khắc phục được hiện tượng này. Nếu cần sửa lại, nên sử dụng màu trắng loại không tan, nhờ đó ngăn được sự "chuyển" màu và rời vẽ màu lên lại. Việc phun cẩn thận thuốc hãm màu cũng có tác dụng tương tự. Có thể chỉnh sửa bằng cách dùng bột biển làm ẩm lớp màu và chùi sạch bằng giấy thấm hoặc cọ ướt, nhưng khi lớp bột màu quá dày thì nên cạo trước bằng lưỡi dao.

Thực ra bất kỳ nền nào cũng đều dùng được miễn là dùng có chất dính. Vì bột màu không lan dễ dàng như màu nước nên dễ thấy rằng dùng loại nền giấy quá nhám khi cần diễn họa chất liệu bề mặt sẽ rất khó làm. Màu bột đục mờ đến nỗi có thể phủ được cả loại giấy màu, nên có thể lợi dụng ngay màu nền này làm một phần chính trong bố cục, như khi dùng phân màu. Trong trường hợp cần phủ một lớp màu nước mỏng, hãy nhớ rằng màu nền sẽ làm thay đổi mạnh chất màu. Đối với hình vẽ cần có độ rõ nét cao,

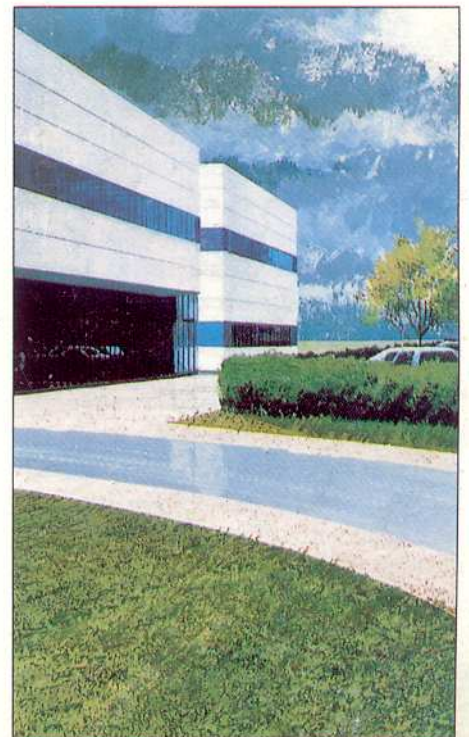
nhên dùng giấy nền trơn nhưng loại này không dễ ăn màu trừ khi bạn làm ẩm mặt giấy trước. Điều này có thể dẫn đến việc khô không đều và làm nứt nền. Dù sao, cũng sẽ tốn nhiều thời gian khi hong khô lớp màu trên mặt giấy không thấm nước, nếu không dùng máy sấy.

Có thể kết hợp những kỹ thuật ướt trong ướt làm cho công trình chính thêm sinh động, ví dụ để diễn tả bầu trời hay những cảnh quan xa xa. Dùng thêm một chút nước ánh màu sẽ được bật ra, trong khi màu loãng tạo được những hiệu quả mềm mại, và trong mờ hơn. Màu sẽ đổi sắc khi pha loãng, không phải do chất màu mà do mặt giấy được nhìn dưới nhiều góc độ khác nhau. Trong tất cả mọi trường hợp, màu sẽ nhạt bớt khi khô. Nên chú ý ảnh hưởng của màu nền, cùng chất màu nhưng dùng bột màu trên nền đậm sẽ nhạt hơn khi dùng trên nền sáng.

Nếu cẩn thận, bạn sẽ đi được màu từ đậm đến nhạt cũng dễ dàng như từ nhạt đến đậm. Nếu lớp màu lót được dùng những nước màu loãng dễ thấm để phủ nền không bị hỏng khi đi màu tiếp thì sẽ không xảy ra hiện tượng loang màu.

Bột màu được phủ đúng trên giấy nền màu, nhờ đó khai thác được vẻ đẹp của phong cảnh về đêm.

Trường hợp này dùng cọ khô và cứng để thể hiện mảng cỏ và đường nhựa tốt hơn cách rây mực.

Đây là cách diễn họa điển hình bằng bột màu. Các mảng màu chắc phồng được dựng với các chi tiết tiếp theo tạo cho bố cục có một hình ảnh hùng vĩ.

Các chi tiết dựng chính xác và phủ bột màu mạnh tay làm cho tranh rất phù hợp với việc ghép hình (hình dưới). Tất cả các bề mặt chính đều được che kỹ sao cho bức tranh có những phạm vi ranh giới cao để phủ màu được tinh xảo, đáp ứng yêu cầu chất lượng ảnh chụp.

Mặc dù bạn rất cẩn thận và thường xuyên đập nắp các tuýp màu, bạn sẽ thấy rằng bột màu có thời hạn sử dụng ngắn. Màu ở cổ tuýp sẽ khô cứng nhanh nếu đập nắp không kín. Cọ cũng nhanh hỏng tương tự, nhất là loại cọ nhỏ nét vì bột màu là loại chất liệu nặng mau hao. Để tiết kiệm, có thể sử dụng loại cọ bằng chất liệu tổng hợp, tiện bỏ đi sau một hay hai bản vẽ hơn là loại cọ tốt sẽ nhanh cùn.

Các loại bột màu bao gồm các màu chế biến từ kim loại, dạ quang, sắc vàng, sắc xanh mạ và sắc đỏ tía. Chúng rất mau khô với một lớp trắng mờ mà khi tẩy sẽ trở thành màu gỉ đồng. Để tránh điều này tốt nhất là giữ bản vẽ kỹ khi thao tác. Vì là loại màu hòa tan trong nước nên lớp màu trên dễ hòa vào lớp dưới, bột màu dính lẫn nhau và gây hiện tượng "chồng màu" như đã biết; nhất là khi lớp màu phủ trên còn quá ướt.

Đây là khuyết điểm chính của một chất liệu tuyệt vời như thế, nhưng nếu trộn thêm acrylic - loại nhựa trùng hợp - vào lớp màu đầu tiên thì vấn đề sẽ được giải quyết vì nó làm cho lớp màu không tan trong nước.

Cần rửa sạch cọ và khay pha màu ngay, nếu không màu sẽ khô cứng lại. Cũng có thể vẽ trên loại giấy acetat (loại không trắng) theo phương pháp này.

Phấn màu dầu

Phấn màu dầu làm từ chất kết dính dầu và còn là chất liệu thể hiện có độ dày. Nó tạo được nét dày, có màu phong phú và dẫn đến một phạm vi giới hạn trong việc sử dụng màu. Chúng không thích hợp khi diễn họa chi tiết nhưng được coi là tốt nhất để phác thảo với tỉ lệ lớn và không thể vẽ phủ lên nếu bạn ưa thích sự pha trộn màu. Chúng hòa tan được trong rượu trắng hay nhựa thông khi cần pha màu. Và nếu dùng kỹ thuật này, cần chọn loại nền đủ dày. Tóm lại đây là chất liệu dành để thử nghiệm nhiều hơn, và có thể là một phương tiện thể hiện phối hợp nhiều chất liệu.

Chì phấn

Đây là những thỏi vuông tương tự như phấn màu, nhưng có thành phần cấu tạo hơi khác và do phương pháp làm khô, chì than cứng hơn. Chúng cũng có chất dầu nhưng không dính như phấn màu dầu, và được dùng trên những mặt rất nhẵn. Khởi thủy chúng chỉ có màu đen, trắng và một hay hai màu đất, nhưng đến nay chúng được sản xuất rất nhiều màu. Chúng có thể cho đường nét to và cả nét mảnh, và dùng cho tất cả các kỹ thuật đánh bóng và hòa màu tương tự như phấn màu. Vì có chất dầu nên không ảnh hưởng bằng phấn màu, nhưng sạch hơn và là loại chất liệu hấp dẫn.

Bột màu (Goache)

Đây là một dạng màu nước, được chế tạo từ chất màu và chất kết dính - loại gồm arabic, tinh bột hoặc chất liệu tổng hợp. Hầu hết mọi màu đều có sắc trắng để tạo tính mờ đục; nhưng có nhà sản xuất dùng lượng bột màu nguyên nhiều hơn, không dùng màu trắng. Cách này chỉ hợp với những màu sẫm, nhưng thực ra cần dùng thêm sắc trắng để tạo những ánh màu trong sáng hơn. Bột màu có sức hấp dẫn đặc biệt với giới minh họa để tạo ra các mảng màu phẳng đều để khi sao chụp, chúng thường được xem là "màu của các nhà thiết kế". Các chất màu được dùng để làm bột màu sáng nhạt đi theo từng mức độ.

Một số màu như nâu cháy, vàng cháy, xanh da trời và xanh lá cây thẫm được xem là những màu vĩnh cửu. Các màu khác như đỏ thẫm và tím là màu nhất thời. Có một vài màu không có tính trong suốt như da cam, vàng, xanh lá cây thẫm, thì hoàn toàn hoặc trong suốt một phần.

Nhìn chung, chính nhờ tính mờ đục nên bột màu là chất liệu thể hiện có giá trị cao trong việc ghép ảnh và chỉnh sửa, chúng được sử dụng để vẽ bằng cọ hoặc phun. Có một số loại màu có bột được nghiền mịn hơn thông thường, nhất là khi dùng để phun.

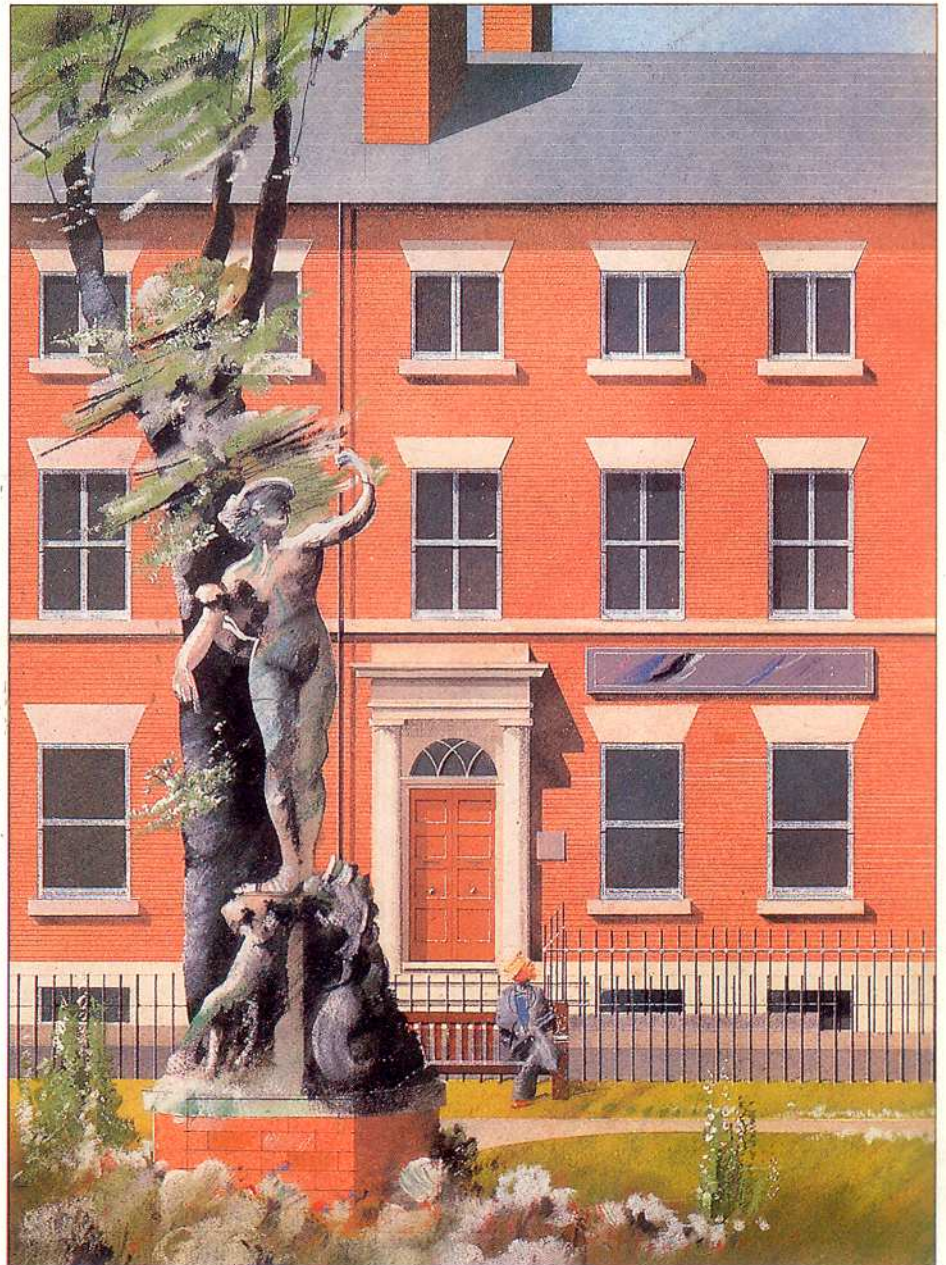
Công trình được dựng khá kỹ và dùng kỹ thuật rửa khô. Những chi tiết cánh quạt vẽ bằng phấn màu dầu và sự kết hợp giữa cạo

phủ nhẹ chất màu cũng bức lên mặt nền làm cho có chất liệu bề mặt hấp dẫn tương phản với những bề mặt nhẵn láng.

Loại giấy nền màu có giá trị cao trong việc làm đồng nhất một tranh minh họa, dù chúng có sắc độ đậm hay nhạt, hoặc có màu lạnh hay nóng. Nên dùng loại nền màu này khi trưng ra hoặc nhờ chính đặc tính này để làm nổi bật các thành phần khác trong bố cục.

Trong khi dùng phấn màu chải bóng, đánh bóng hai chiều hoặc chấm điểm là công việc thường làm của nhà minh họa thì hiệu quả sẽ rất khác khi tương tự dùng chì màu vì phấn màu nét to hơn và không liên tục. Cái chính là vẫn cho phép nhìn được lớp màu nằm dưới. Có thể di lớp màu này lên lớp khác bằng cách vạch nét khác nhau hay dùng mảng màu, nhưng nếu vẽ quá mạnh tay rất dễ làm xước lớp phấn màu ở phía dưới, làm lớp dưới lẫn vào lớp trên hỏng cả hai lớp màu. Ưu điểm nhất của phấn thời là bạn có thể dùng đường cạnh của nó vạch được những nét rất to và to mảng lớn rất nhanh, nhưng đừng quá lạm dụng vì những mảng một màu quá lớn trên cùng một chất liệu bề mặt rất có thể không hấp dẫn.

Một kỹ thuật khác là dùng bột phấn rửa khô xoa đều lên mặt giấy. Nhờ đó tạo được những mảng màu phẳng hay chuyển dần một cách dễ dàng, cách này giống như phun màu nhưng ở thể khô. Dùng vải thô hoặc giấy để hòa trộn nếu muốn tô một mảng màu nhỏ. Tẩy màu để tạo vệt nổi bật bằng tẩy cứng; hoặc di thêm chi tiết vân của vật liệu bằng cách điểm riêng thêm các vạch phấn màu hay búng những hạt màu to lên mặt thuốc hãm còn ướt. Ta cũng có thể dùng than hay chì màu di từng chi tiết nhỏ lên lớp bột màu đã hãm. Kỹ thuật này thành công là nhờ che chắn cẩn thận bằng màng trong hay giấy nhựa. Mỗi lớp phấn màu trước khi che phải được hãm bằng lớp hãm mờ. Cần phải chuẩn bị quá trình thực hiện liên tục thật cẩn thận.

Che chắn kỹ, và cách di màu khô lên công trình được kết hợp với nét phấn phồng khoáng ở cận cảnh tạo một hiệu quả gần như ảnh thật. Người minh họa đã chọn đúng và sử dụng tự do nhưng có trật tự những phương tiện bổ sung có hiệu quả cho nhau.

Dù sử dụng kỹ thuật này hay các phương cách truyền thống khác, nên thận trọng khi phun thuốc hãm màu. Có thể dùng thuốc hãm để giữ an toàn từng giai đoạn tiến triển công việc khi vẽ và khi hoàn tất. Đừng phun quá mạnh nếu không phấn màu sẽ bay mất và màu sẽ đậm lên. Trong trường hợp sử dụng giấy nền mỏng, nên phun thuốc ở mặt sau, thuốc hãm sẽ từ từ ngấm sang mặt trước và không ảnh hưởng đến sắc màu của mặt tranh.

Che chắn có kiểm tra cẩn thận là công việc chính khi minh họa bằng kỹ "thuật rửa khô" phần màu khô. Do mặt giấy nền là loại ít nhám nên các chỗ cần che chắn phải sắc gọn hơn, và các "lớp nước" phải phẳng mịn hơn. Đáng hình người trong minh họa này mang phong cách rất riêng của nhà thể hiện.

Phấn màu

Đây là chất liệu ít được sử dụng đáng ngạc nhiên trong minh họa kiến trúc. Chất màu, giống như loại dùng trong màu dầu và màu nước, được trộn với phấn, đất sét, chất kết dính thành thời dạng vuông hay tròn. Hỗn hợp này càng có nhiều chất kết dính thì càng cần áp lực ấn mạnh hơn vì chúng rắn hơn. Độ đậm của màu phụ thuộc vào lượng phấn dùng trong hỗn hợp, và càng dùng nhiều chất kết dính thì độ ánh màu càng giảm. Muốn tạo những màu sẫm thì thêm vào bột màu đen. Không dùng sáp ong để làm tăng độ bám của bột màu lên nền, và nền phải hãm để giữ được lâu. Những thỏi phấn màu truyền thống chắc chắn sẽ lộn xộn khi dùng và có thể vỡ đột ngột. Phấn màu được sản xuất với nhiều chất kết dính hơn để làm tăng độ

cứng, sạch hơn nhưng không thể hiện được những nét to như loại thỏi. Vì thế nhiều người cho rằng các minh họa bằng phấn chỉ nên vẽ với tỉ lệ lớn. Điều này không hoàn toàn đúng; vì có thể những mảng trời và cảnh quan được thể hiện bằng phấn thỏi, thì chi tiết công trình có thể diễn họa bằng loại chì phấn làm cho minh họa thêm sắc nét nhờ những màu đậm. Có sẵn hàng tá màu, mỗi màu lại có nhiều sắc độ khác nhau. Nên vận dụng tiềm năng này khi tô nhằm tạo những hiệu quả tinh tế độc đáo bằng cách dùng rất nhiều màu, càng nhiều càng tốt. Sắc màu được sản xuất từ màu nhạt nhất đến những màu sáng ánh nguyên thủy và những màu thật sẫm tối, nhưng tất cả đều có khả năng phản quang đặc biệt. Bạn có thể tô màu rất dày tạo những tương phản mạnh, và vì không có sáp

ong nên lớp trên không dính với lớp dưới.

Khi cần chỉnh sửa, có thể cạo đi lớp phấn màu không ưng ý bằng lưỡi dao, dùng tẩy chỉnh lại, và phun nhẹ một lớp thuốc hãm màu nếu có lỡ làm hỏng mặt bản vẽ. Đừng cố dùng loại tẩy cứng xóa lớp phấn mà nên sử dụng loại tẩy mềm có đầu nhọn. Cọ cũng có thể phủ được bột màu nếu dùng loại cọ mềm, máy hơi nén hay hút chân không - sẽ làm bản phấn màu.

Giống như chì màu, phấn màu đòi hỏi một mặt giấy nhám để bám chất màu. Có những loại giấy được sản xuất riêng cho phấn màu. Cần cân nhắc khi dùng loại nền để giữ lại hết chất màu và loại mặt đủ nhẵn cho phép vẽ chính xác ở tỉ lệ nhỏ. Loại giấy giáp mịn dùng được cho phấn màu lại quá thô, không hợp để diễn họa kiến trúc.

Cũng có thể tạo ra những đường nét thanh mảnh bằng những vết hàn gầy ấn tượng, dùng đầu nhọn vạch qua giấy can hơn là làm trực tiếp qua nền mặt tranh. Màu khi đi nhẹ sẽ không ăn vào những vết hàn này và người xem vẫn nhìn thấy màu của nền.

Chà đều màu bằng cách xoa mạnh với miếng vải thô hay bút chì trắng sẽ tạo một mặt nhẵn bóng, sáng ánh để diễn tả kim loại, mặt kính hoặc làm nổi bật những hình dạng tròn xoay. Di mạnh sẽ làm màu ăn sâu vào nền. Cần nhớ rằng đánh bóng bằng bút chì trắng cũng có tác dụng làm dịu màu.

Các chất màu có thể lắng đọng hay hòa tan trong nước hoặc trộn với nhựa thông hay mực bút da. Chúng rất khó tẩy sạch vì chất màu thấm vào nền, và khó lường

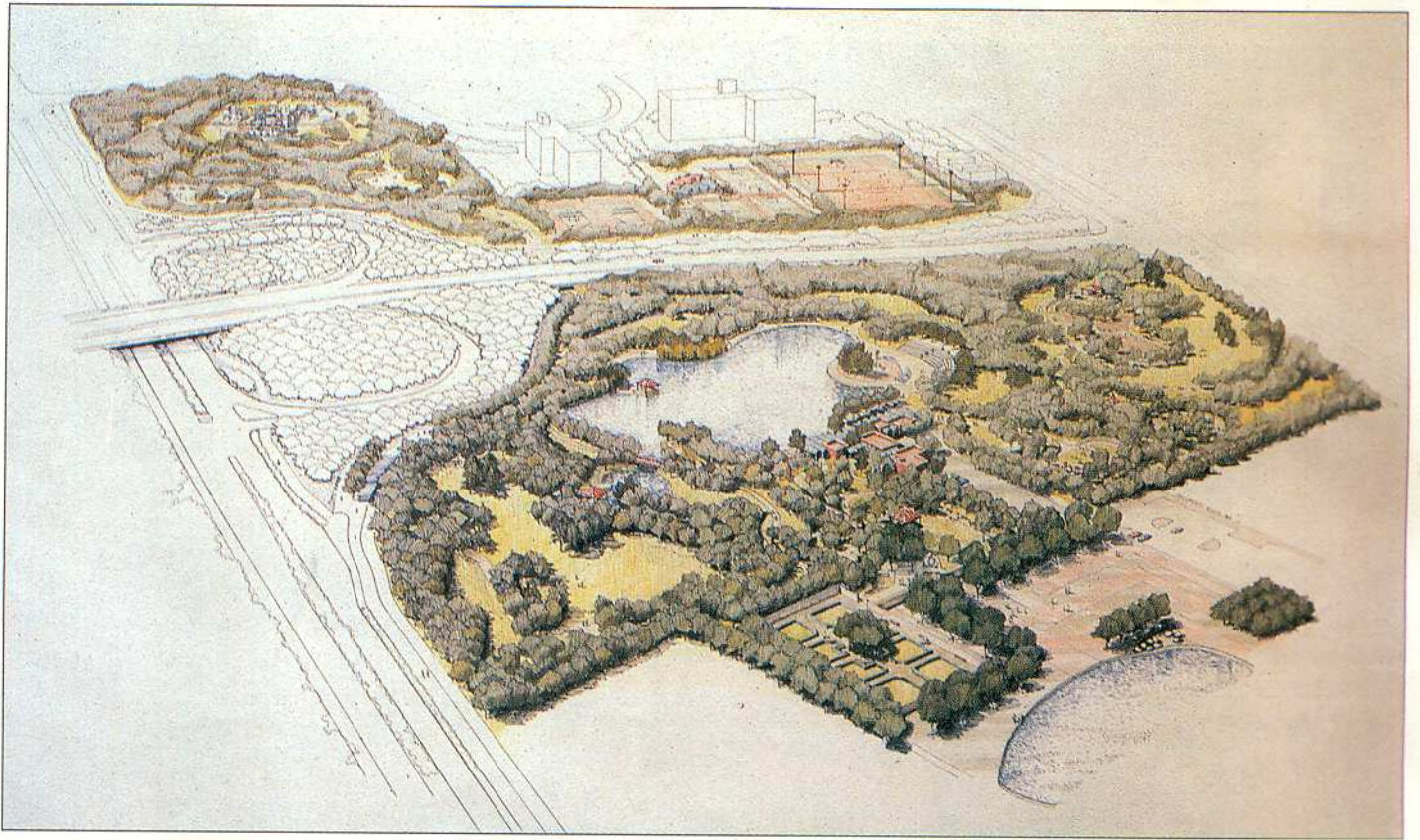

Phấn màu được tô tự do lên hình vẽ nhằm tạo cách phối màu rất tinh tế. Độ nhám một giấy cho phép vẫn nhìn được nền trắng nằm dưới. Đặc điểm này kết hợp với lớp phấn màu gầy ấn tượng mạnh, tạo được một hiệu quả ánh sáng gây chú ý mang phong cách rất riêng.

trước hậu quả. Chúng làm màu đậm hơn nhất là chỗ ít ăn màu. Kết quả sẽ không như ý nếu hoàn toàn chỉ sử dụng chúng để kết thúc diễn họa.

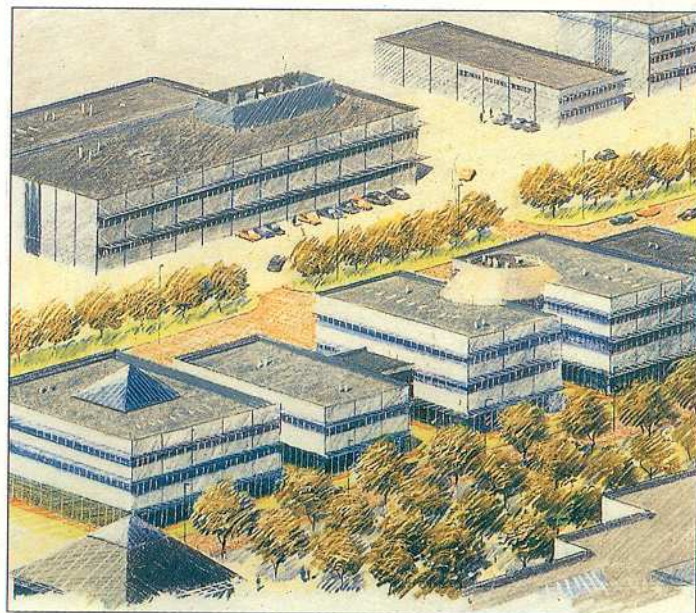
Cần cẩn thận khi hãm giữ một minh họa. Nếu bạn sử dụng thuốc hãm màu quá

tự do thì sáp ong trong hỗn hợp màu sẽ bị phân hủy, làm tạo ra một màu khác không như ý. Khi thấy xuất hiện lớp sáp ong mỏng trên hình, hãy lau cẩn thận chúng đi bằng vải khô và sau đó hãm lại. Không nên để điều này tái diễn.

Nếu đó là một phương pháp bạn áp dụng, bạn cần một bộ bút gồm nhiều màu để thể hiện tất cả những yêu cầu của bạn. Vì sự trong mờ của chất màu, có thể tô từng lớp; nghĩa là chồng lớp màu này lên lớp khác, để đạt được các mảng màu phẳng rất rung động. Một kỹ thuật tinh tế hơn là tô màu chồng lên màu khác, vẫn thấy được nền tranh, chẳng hạn màu vàng được tô chồng lên màu xanh da trời tạo nên một màu lục rất thật, trong khi chúng vẫn giữ được sự tách biệt của các màu cấu thành khi xem kỹ.

Tất cả kỹ thuật tô, vẽ chồng và chấm điểm trong vẽ một màu đều áp dụng được cho chì màu. Ở những mảng rộng chỉ cần một màu, tô màu kiểu gạch khít nhau theo 2 chiều tạo ra được bề mặt hấp dẫn hơn là chỉ khi tô một lớp màu nguyên lên mặt nền. Những nét ngắn hay chấm điểm của nhiều màu khác nhau đan xen sẽ tạo được hiệu quả hòa trộn quang học. Bằng cách tô hai chiều hay chấm điểm, bạn có thể đồng thời diễn tả được cả về chất liệu, màu sắc và hình dáng một lúc. Các kỹ thuật này tuy phức tạp nhưng rất đáng thực hiện. Một kỹ thuật nữa là tô những vạch màu sát bên

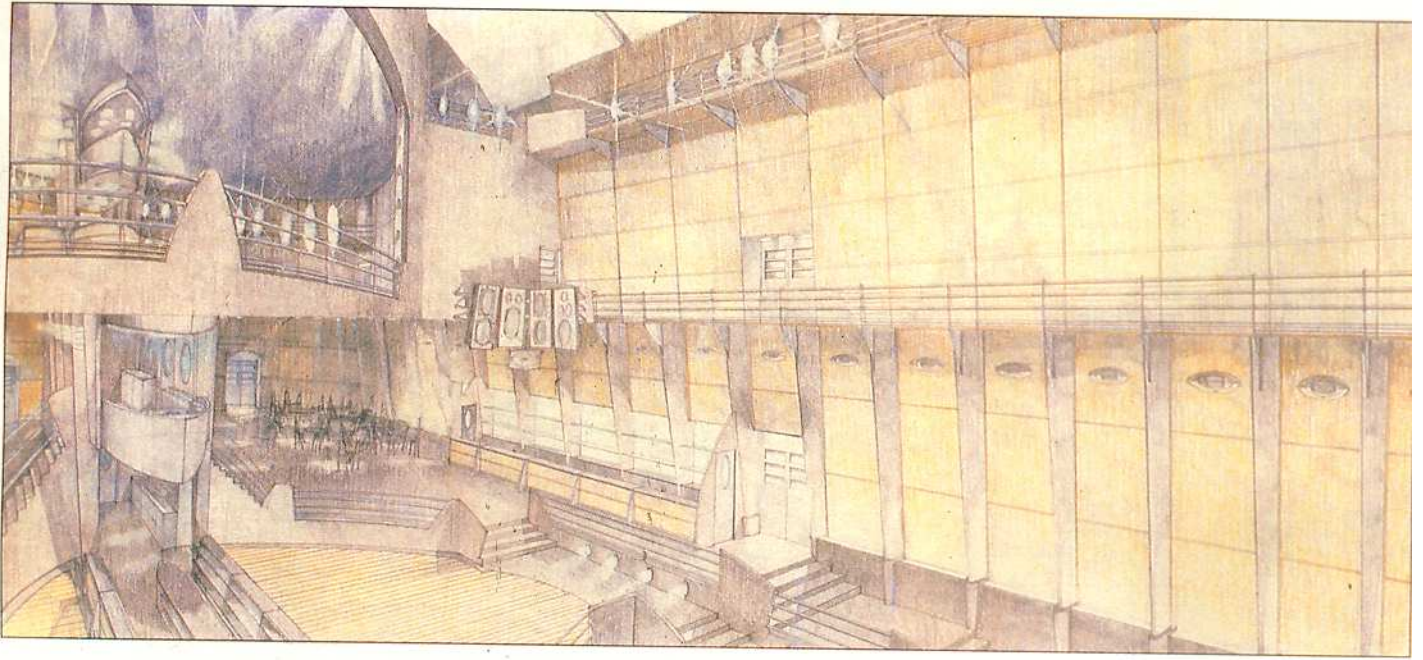

Trong cảnh quan tại Hong Kong này, nhà minh họa tô đậm màu khác nhau để thể hiện độ xa gần và nhấn mạnh được các chi tiết quan trọng.

Dao mổ được dùng một cách rộng rãi trong minh họa để tạo nét đổ của và các kết cấu khung chắn nắng (trái).

nhau và đi đều chúng bằng một dung môi và miếng vải thô. Dù thế nào chăng nữa, cũng cần tránh gây ấn tượng làm bản khi tô từng lớp màu đậm lên nhau. Có thể cạo bỏ những lớp màu gây ấn tượng quá nặng hoặc quá nhẹ để lộ ra lớp màu hay nền tranh ở phía dưới. Kỹ thuật này được nhiều người biết đến với cái tên "Sgraffito" mài nhẵn và đây là kỹ

thuật phù hợp nhất khi vẽ trên diện rộng. Đạt được hiệu quả về chất liệu bề mặt; và nếu bào lớp màu bằng lưỡi dao sắc, bột màu sẽ tạo những mảng màu rực rỡ, rất hợp khi diễn tả những bề mặt có độ bóng cao. Những đồ cửa kính có thể được cạo để thể hiện những vệt sáng trên nền sẫm hơn.

Một vài màu đã được dùng trong minh họa nội thất phức hợp này, nhưng sự biến đổi của những nét chỉ được đặt đúng chỗ và sự phối màu mà ở một khoảng cách nào đó đã gây ấn tượng như một màu đồng nhất.

Chất liệu này đa năng đến nỗi bạn có thể vẽ sắc nét hoặc phóng khoáng. Dạng nét chấm, lực vẽ và cách cầm bút, tất cả đều ảnh hưởng đến chất lượng nét vẽ. Một đầu chì tã có thể chuyển từ nét mảnh sang to ngay tức thì. Loại bút có đầu chì to, cỡ 4mm, sẽ cho những nét rất to thích hợp khi vẽ trên diện rộng, loại khó thể hiện bằng chì nhỏ và cứng. Loại ruột chì màu dạng vuông không vỏ dùng để làm nền màu trên diện rộng.

Nền tranh nên nhám vừa phải. Nếu quá nhám thì màu không bám đều và để lại màu trắng ở những chỗ lõm rất khó làm cho màu thêm đầy trên mặt giấy. Cần chọn chất liệu thể hiện thích hợp giúp bột màu được bám đều; nhưng chọn một nền tranh vừa đúng sẽ làm cho bản vẽ lấp lánh. Các nền màu nước có thể làm đồng nhất một bố cục nhưng do phải chịu một chế độ màu chung sẽ làm ảnh hưởng đáng kể đến chất màu trong mỡ. Để làm nền có đặc trưng như màu nước nên áp dụng phương cách dương bản.

Dùng để vẽ giấy can hay phim không quá nhẵn cũng rất thích hợp để làm nền. Có thể sử dụng cả hai mặt hoặc chỉ ở mặt trái để thực sự đạt được những tinh tế khác nhau. Bạn có thể dễ dàng cạo vạch trên chúng. Nhưng hãy thận trọng để không cạo qua mặt mỡ trên phim nếu bạn muốn vẽ lên mảng đó lần nữa chất màu sẽ không dính vào chỗ cạo đi.

Một vấn đề lớn nhất là giữ được sự tương phản và sắc độ vì tính mờ đục của chất màu và thực sự không thể xóa sạch các dấu vết trên mặt nền. Đặc điểm này làm cho minh họa không hấp dẫn. Nên luôn làm màu từ sáng đến sẫm, nhờ đó dễ chỉnh đổi màu sáng thành màu sẫm nhưng rất khó làm ngược lại.

Bạn có thể áp dụng các cách làm màu khác nhau. Màu cần bão hòa cao đòi hỏi phải ấn chì mạnh tay và bão hòa ít nên ấn nhẹ. Cách làm đơn giản nhất là dùng từng màu đơn cho từng độ đậm khác nhau, lấy ra từ trong hộp một màu cần thiết.

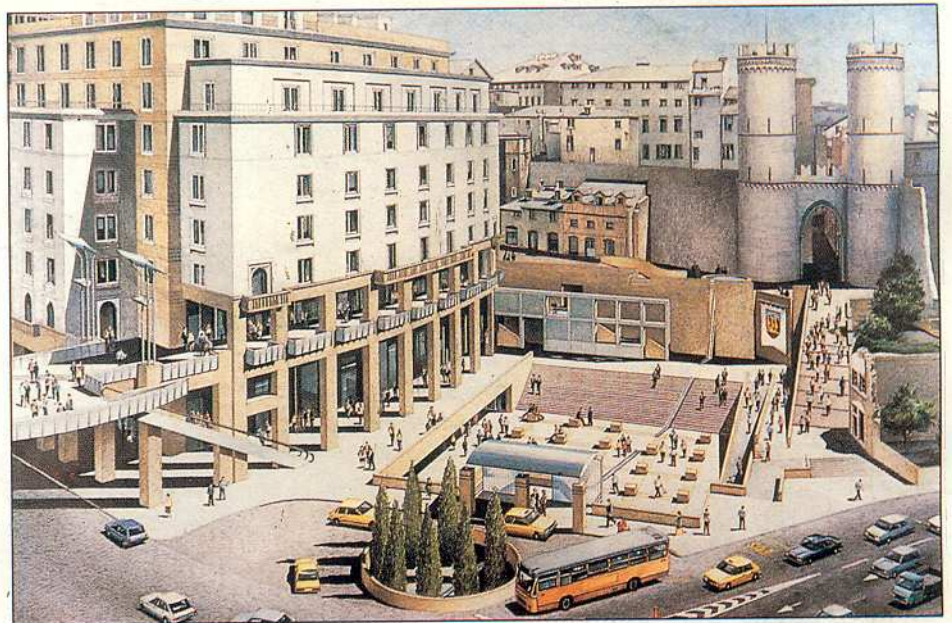
Trong minh họa hấp dẫn của Nhật các nét chì cỡ to và mờ hồ ở cận cảnh bổ sung cho các chi tiết mực màu tự do.

Cảnh tinh tế của các phương án đề xuất cho Genoa cho thấy chi tiết có thể vẽ với kỹ thuật chì được thể hiện rất kỹ.

Bạn phải hãm bản vẽ bằng phấn màu để giữ được lâu bền nhưng cũng có thể phun xịt những chất hãm để bảo vệ tác phẩm. Lớp bảo vệ này có thể mờ, nửa bóng hay rất bóng. Minh họa cần được xử lý sơ qua - do bạn không ngờ rằng vết tay có thể làm bẩn mép tranh rất nhanh. Cũng cần nhớ rằng thuốc hãm có thể làm màu đậm lên khi xịt quá dày. Điều này đặc biệt đúng với bột màu. Bạn có thể áp dụng kỹ thuật này có cân nhắc kỹ để tạo ra những hiệu quả lớn trong việc tăng cường những sắc độ.

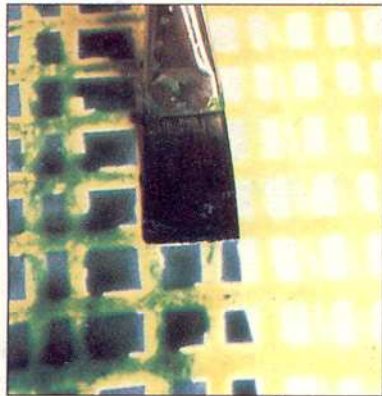
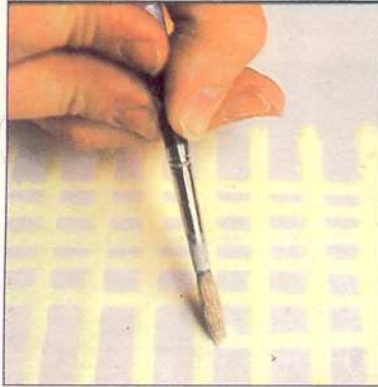
Bút chì màu

Bút chì màu được làm từ đất sét hoặc những dạng chất "mở rộng" tương tự, màu bột, keo kết dính, phụ gia cứng và sáp ong. Phải dùng phụ gia cứng vì không thể nung qua lửa những chất này như bút chì than. Rất nhiều loại bột màu vô cơ truyền thống không thể bền màu khi hòa trộn với hóa chất vì những màu được dùng hiện nay chắc chắn sẽ tạo được hiệu quả lớn, cả 2 loại màu truyền thống và tổng hợp đều được dùng làm nền và vẽ chi tiết, có thể tránh được xây xước và là những phương tiện để vẽ nhanh cực kỳ.

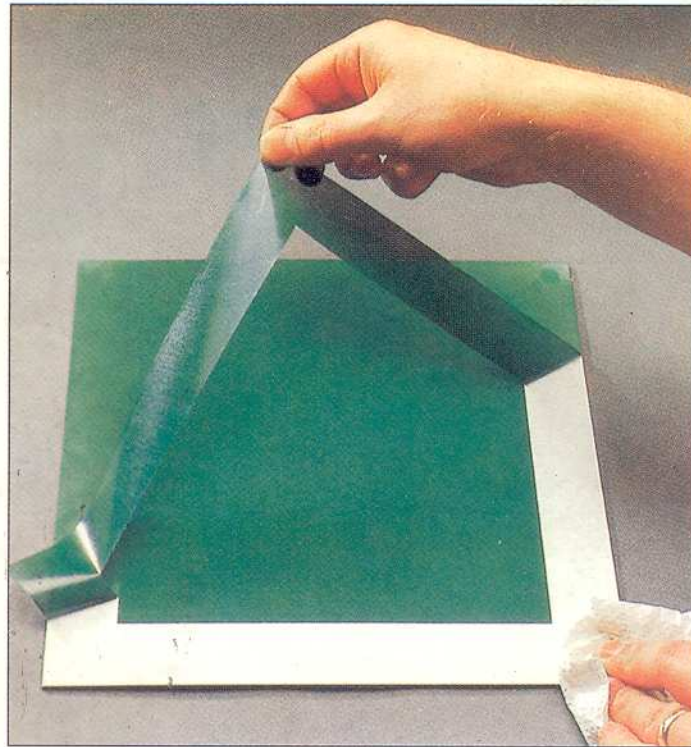
Cũng như những loại bột màu chất lượng càng tốt thì giá thành càng cao. Sáp ong làm bột màu bám dính vào nền tranh. Và nếu như mặt giấy nhám quá sẽ khó đi những lớp màu tiếp theo. Bút chì màu không dễ tẩy như bút chì than và việc tạo nền tranh một cách cẩn thận là cách duy nhất để loại bỏ lớp màu này. Nếu phải tẩy thì phải đảm bảo giữ tẩy sạch.

Cần phủi bột màu ngay, nếu không chúng sẽ dính vào những chỗ khác. Vì đây là chất liệu thể hiện nét nên việc thể hiện bằng chất liệu này mất khá nhiều thời gian; nhưng lại tiện điều chỉnh trong tiến triển công việc không chỉ trong cách áp dụng mà còn ở chỗ cần áp dụng màu.

Màng lỏng dùng che chắn cho các mảng có cạnh cứng và chi tiết nhỏ khác khi không dùng màng nhựa được phủ lên nơi cần thiết (hình

trên), và khi khô sẽ tạo thành màng cao su. Sau đó có thể phủ màu có nước một cách tự do chồng lên (hình giữa), tách màng này ra khi màu khô (hình cuối).

Màng nhựa trong rất thích hợp khi cần che chắn các hình sắc cạnh hay các mảng có sắc độ chuyển màu. Với đặc tính trong suốt của màng cho phép bạn đưa những màu và sắc độ vào những chỗ đã vẽ màu trước như những công việc đang tiến triển.

Vật liệu này không những thuận tiện khi cần tạo đường bao sắc cạnh cho các mảng màu lớn; nó còn lý tưởng để diễn tả cấu trúc cây, các chân đèn, rào chắn, và các chi tiết nhỏ khác trên nền sẫm mà không sử dụng màu cơ bản. Nên cẩn thận khi dùng màng lỏng với bột màu. Vì khi tách, bạn phải chà lên cả mặt màu xung quanh, việc này khó chuẩn xác được.

Màng trong là vật liệu thực hành hơn trong kiến trúc. Đặt vật liệu trong suốt này lên bản vẽ, xoa nhẹ, dùng loại dao mỏng sắc cắt nhẹ theo những chỗ cần che chắn; tránh không phạm vào nền tranh nằm phía dưới. Đi màu lên, chờ cho hơi khô, rồi tách màu ra. Với loại giấy có vân nổi, màu thường không dính quá chặt vào mặt giấy và lớp màu mà chỉ tiếp xúc lên giấy. Trong trường hợp này, tốt nhất là dùng màng lỏng. Nếu phải dùng màng khô trên lớp bột màu trước thì dùng chà mạnh quá vì nó có thể kéo theo lớp màu lên khi tách màng ra. Khi sử dụng màng lỏng, nên dùng thử trước xem liệu có thể tách được màng ra không.

Nhưng không phải chỉ luôn luôn che chắn mới đạt sắc cạnh được. Nếu giấy nền dày, có thể dùng sống dao vạch lên đường bao các mảng màu khác nhau. Màu khi lan sẽ dừng lại ngay tại đường lần này. Nhược điểm của cách này là đường hằn sẽ làm đọng màu và tạo một đường sẫm màu.

Khi minh họa bằng chì màu và phấn màu, cách tạo đường bao sắc cạnh đơn giản và nhanh nhất là đặt thước thẳng theo đường chu vi rồi mới đi màu. Nhờ đó bạn chỉ cần chú tâm tô màu thôi.

Làm khô và giữ màu

Thường thì công việc phải kéo đến sát thời hạn, vì vậy thời gian cho bản vẽ khô hẳn rất quan trọng. Một cách làm mau khô là dùng máy sấy tóc, được chỉnh ở mức cool trên máy. Không được sấy quá nóng mặt lớp màu vì nền tranh có thể dộp và ảnh hưởng đến độ dính giữa màu và giấy, ngay đến sự giữ màu. Trước hết là không được sấy nóng màng khô vì độ dính tăng lên sẽ không thể tách được.

Các chi tiết cận cảnh trong cảnh đêm này được thể hiện bằng cọ với màu acrylic nặng trong khi công trình chính được diễn họa rất tinh xảo bằng phun thổi màu.

Chất liệu bề mặt bạn dùng để thể hiện cũng ảnh hưởng đến việc lựa chọn phương tiện. Lớp nước màu mỏng hay phun thổi bằng khí nén để làm những mảng kính có thể được kết hợp với màu tempera để trình bày mặt tường gạch thô nhám và sơn acrylic nặng cũng cho cảnh quan ở tiền cảnh.

Nên xem xét đến tính lâu dài của minh họa. Nhiều chất màu chỉ có tác dụng ở một chừng mực nào đó. Màu nước thường bị phai khi phơi ra ánh sáng tự nhiên, những bản vẽ bằng bút nỉ sẽ đổi màu và không sớm thì muộn có thể bị biến màu hoàn toàn. Nếu minh họa của bạn được sử dụng ngay lập tức thì sẽ không có vấn đề gì quan trọng, nhưng nếu khách hàng có thể muốn treo nó trang trí ở phòng họp của giám đốc. Vì thế, bạn nên biết rõ mục đích sử dụng cuối cùng của bản vẽ.

Chỉnh sửa.

Cũng nên xét đến công việc chỉnh tác

phẩm của bạn.

Chỉnh sửa thường gặp khi phải minh họa một đồ án mà thiết kế còn thay đổi; hoặc khi thử nghiệm một chất liệu mới chưa biết rõ. Lúc đó cần chỉnh sửa chất liệu thể hiện bằng cách chùi trong nước hay rượu với giấy thấm, giấy nền cần phải dày.

Những chỗ bị bẩn do dính màu nước và bút dạ, cách duy nhất là cất bỏ đi và vá giấy vào. Cần vá khít theo đường đã cắt để tránh thấy ghép nối. Khi phải chỉnh sửa hình vẽ bằng bột màu, nên đi một mảng màu rộng chồng lên giúp che được vết sửa sau khi khô.

Nếu bạn gặp vấn đề phải xóa bỏ lớp màu phía dưới mặt tranh mà không thể rửa đi hết, hãy phun xịt một lớp keo lên trên khoảng đó để làm lại, sẽ giữ được mặt tranh và cho phép vẽ lên. Cần che những chỗ đã xong để chúng không bị ảnh hưởng. Màu tempera dễ chỉnh sửa hơn, miễn là lớp màu phải khô hẳn và màu acrylic khô nhanh có thể vẽ chồng lên

ngay.

Kỹ thuật che chắn.

Trừ phi phác thảo yêu cầu cách thể hiện gây ấn tượng hơn là cần trình bày sắc nét, bạn nên dùng đúng chất liệu thể hiện. Việc che chắn những chỗ mà bạn không muốn vẽ lên sẽ giúp bạn rất nhiều và có thể thực hiện theo hai cách: dùng màng lỏng (Masking fluid) và màng nhựa trong (Masking film).

Màng lỏng là dung môi của keo cao su tự nhiên tổng hợp, thường được nhuộm màu vàng để dễ nhìn thấy khi áp dụng. Khi màng lỏng đã được phủ bằng cọ hay đầu bút, bạn tự do phủ màu đều lên nền giấy. Khi màu khô, lấy móng tay hay tẩy mềm chà lên nền để tách màng lỏng ra. Trước khi dùng màng lỏng, phải thử xem liệu dễ tách được khỏi loại giấy định dùng không - có thể rất khó tách khi mặt giấy rỗng. Nguyên tắc chung là chỉ tách ra khi thật cần thiết.

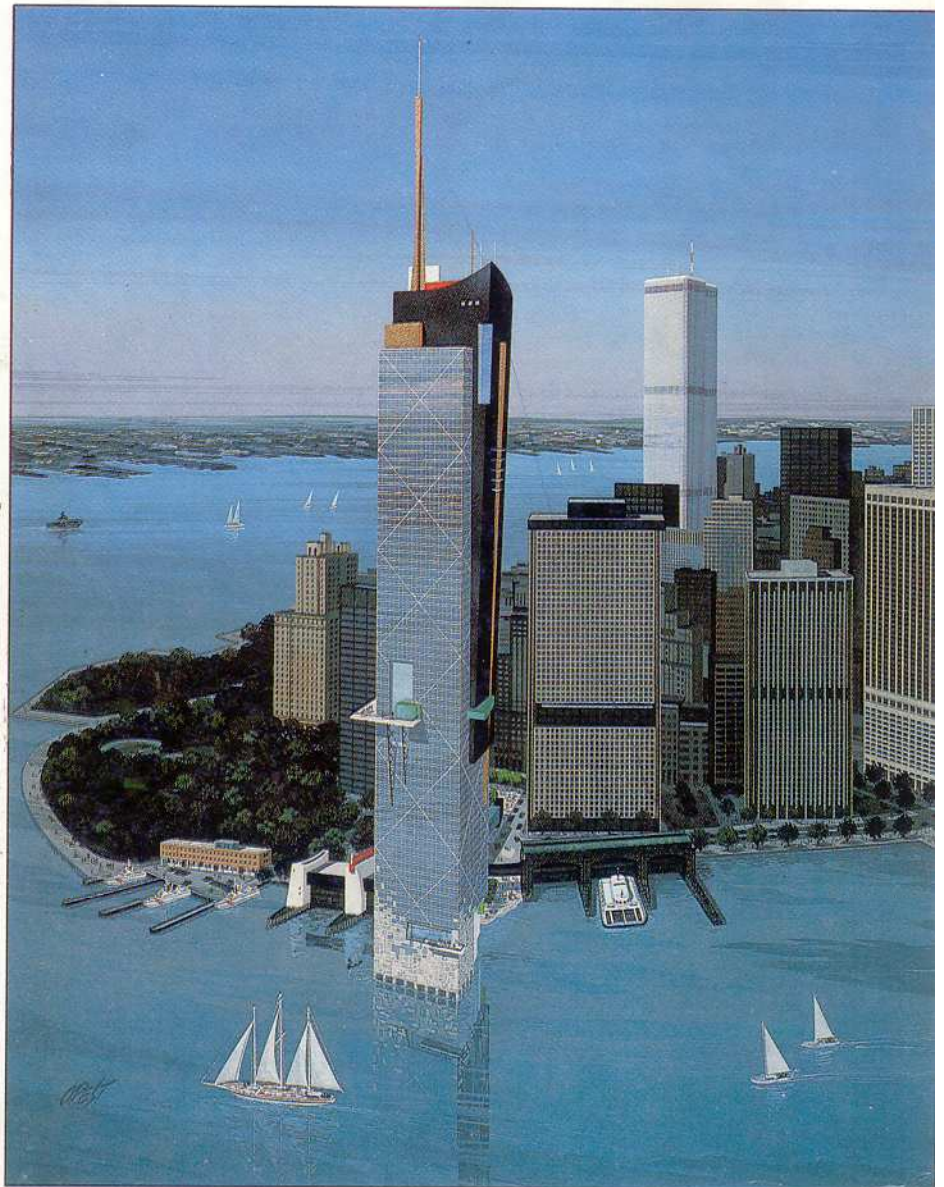
CHẤT LIỆU MÀU VÀ KỸ THUẬT THỂ HIỆN

Dù các nhà minh họa tài năng có thể tạo được những bức họa một màu tuyệt vời, nhiều khi rất tinh tế, nhưng chắc chắn phần đông chúng ta muốn thể hiện hình ảnh thu hút với ấn tượng thị giác tức thời.

Khi cần đánh giá một minh họa, chẳng hạn trong cuộc thi với nhiều cái khác, nên nhớ rằng trong tiềm thức người xem sẽ đánh giá ngay từ cái nhìn đầu tiên và mọi cân nhắc đều dựa trên ấn tượng đầu tiên này. Một minh họa màu là một thông điệp giúp ý tưởng thêm phần thuyết phục hơn. Trong khi minh họa một màu, người xem không những cần phải hiểu ý đồ minh họa của bạn mà đồng thời còn phải chuyển dịch hình tượng của chúng sang thế giới màu sắc mà chúng ta đang sống. Quá trình trung gian này sẽ giảm đi ảnh hưởng tức thời của diễn họa; khi đó những cân nhắc sau này sẽ bị chi phối bởi những ấn tượng ban đầu. Nó cho phép thấy được từ rất sớm những phương diện phải tốn nhiều thời gian tranh luận.

Vì màu sắc rất dễ thuyết phục và thu hút nên các cuộc thi thường qui định phải thể hiện một màu để ban giám khảo không bị lạc hướng do những kỹ thuật dùng chất liệu thể hiện.

Điều này không có ý là màu sắc phải luôn được sử dụng trong những hình thức rất lôi cuốn và phong phú để người xem hiểu được ý của bạn. Việc áp dụng mạnh bạo màu tempera (màu keo) không phải có thể thích hợp cho một đồ án cực lớn nhiều tầng, nhưng không thích hợp với loại dân dụng cỡ nhỏ rất dễ diễn tả bằng một phương tiện thể hiện như màu nước hay chì màu có thể thích hợp hơn nhiều.

Chất liệu được sử dụng tùy theo ý đồ cần thể hiện. Dự án phát triển thương mại (dầu trang)

gây chú ý nhờ diễn tả bằng các mảng màu tempera nguyên thật sinh động trong khi

những phương án cỡ nhỏ được diễn họa bằng kỹ thuật chì màu để đồng cảm hơn.

Hầu hết các thạch bản đã làm xong đều có khổ lớn để tiện sao chụp lại. Cần cẩn thận trước khi vạch nét vì rất khó sửa những sai lệch. Cái hay của phương tiện này là không những để cho bạn có thể dùng mực vẽ đường nét bằng bút hay bút lông mà còn có thể thay đổi được các nét vẽ bằng những dụng cụ chế thạch bản và còn tạo được các nét trắng từ khi bắt đầu như là những chi tiết dương hơn là làm cho chúng nổi lên giữa các nét vẽ đen. Các mảng bóng đen có thể lăn trên mảng trắng và ngược lại nhằm tạo ra sự tương phản về hiệu quả sắc độ. Nếu cẩn thận, bạn có thể đạt được kết quả như chụp ảnh nhưng bạn phải vẽ với tỉ lệ to thích đáng để có thể kiểm tra sự cất bóng một cách chính xác. Nhưng không cần thực hiện mọi bước kể trên nhằm minh họa đạt hiệu quả. Kỹ thuật đơn giản, và hình vẽ thực hiện theo phương tiện này gây ấn tượng rất mạnh.

Các màu nước tạo sắc độ

Mọi chất liệu thể hiện đường nét được giới thiệu ở đây có thể được dùng để vẽ nét hoặc phân vùng các lớp chuyển sắc độ và phân độ sáng tối. Có thể sử dụng kỹ thuật "nước khô", bột than chì hay phấn nghiền mịn xoa lên mặt giấy - với chất liệu mềm hơn cho những mảng sẫm, và tạo ra vệt sáng bật lên bằng tẩy hay chất tẩy có máttít. Có thể dùng chì than vẽ nhẹ lên mặt giấy và xoa đều cũng cho hiệu quả tương tự. Nếu đang vẽ trên một mặt nền trong suốt như phim, thì xoa mảng ở mặt sau và phần cạnh các mảng cần được giữ sạch bằng lưỡi dao hay tẩy để không ảnh hưởng nét vẽ ở mặt trước. Có thể dùng các lớp nước mực để thể hiện các độ đậm khác nhau, cần chú ý rằng mực không thấm nước khó tạo được một nước màu đều.

Công trình và bầu trời được đi bằng cách phun để đạt được các mảng lớn như yêu cầu dùng cọ cũng cho kết quả tương tự nhưng khó đi hơn. Các chi tiết được đi sau bằng nét mực và mảng mực.

Cố gắng kết hợp cả mực hòa tan và mực không tan để tạo những hiệu quả gây ấn tượng, ví dụ dùng bút dạ (ni) có đặc tính hòa tan để có thể tô nước chùng lên nhằm tạo các sắc độ xám. Những nước loãng của màu nước dùng trong loại tranh một màu cũng giúp nét vẽ thêm hoàn hảo, rất hài hòa với những đường chì mềm mại.

Để có một mảng đều màu, có thể màu phun - bất cứ chất liệu màu hay mực nào pha được độ đặc thích hợp đều dùng được. Mức độ chuyển dần màu đều là vô tận, nhưng phun bằng khí nén yêu cầu phải che chắn kỹ và tốn thời gian. Những khả năng sử dụng của kỹ thuật này được đề cập chi tiết hơn trong phần diễn họa màu (xem trang 77-80).

Những mảng màu in sẵn

Rất nhiều loại mảng màu in sẵn dính trên lớp nhựa mỏng, được cắt ra và đặt vào nơi cần nhấn mạnh. Có loại được in chuyển dần màu từ nhạt sang đậm. Khi cà lên mặt giấy, chúng rất khó nhận ra khi được nhìn thẳng, nhưng nếu bị ánh sáng rọi vào thì thấy rõ là chúng được dán lên; và đây là điểm không hài hòa. Chỉ nên sử dụng chúng nếu có ý định để sao chụp bản vẽ. Chúng phù hợp nhất với các bản vẽ bằng mực pha chế theo công thức với bút vẽ kỹ thuật. Có một loại mảng màu in sẵn khác là loại khô trong được dùng bằng cách cà mặt sau trực tiếp lên bản vẽ, do đó khó phân biệt chúng với các nét vẽ mực.

Nếu phải cạo tẩy để sửa chữa, cần làm lảng phần bị cạo tẩy, nếu không nét mực vẽ lại sẽ bị loang không kiểm soát được. Và nếu bạn không thể vẽ chồng lên chất liệu dùng để chỉnh sửa, thì nên dùng loại mực không thấm nước thông thường và cố gắng hòa đều với mật độ đặc trung của bút dạ. Một cách sửa khác là sử dụng loại bút dạ có pha chất đặc biệt xóa đi những nét cũ mà không ảnh hưởng tới mặt giấy.

Không cần chú tâm nhiều đến diễn đạt những sắc độ đậm nhạt, nhất là khi bạn không cần phải sao chụp lại. Giữa hàng tá màu sẵn có, bạn tìm thấy dễ dàng sắc nâu và xám thích hợp nhất cho đối tượng kiến trúc. Cũng có thể dùng bút dạ trắng để làm nổi bật hay diễn tả đây ấn tượng những cảnh ban đêm nhưng không phải lúc nào mật độ cũng lý tưởng.

Bút dạ nét to

Thích hợp nhất để gây ấn tượng và tạo hiệu quả của nét rộng. Giống bút dạ nét mảnh, loại nét to cũng tương hợp và dễ dùng; nhưng vì mực chảy nhiều qua một đầu bút rộng nên ta khó điều chỉnh nét vẽ; hầu như không tránh khỏi bị nhòe nét. Dĩ nhiên, công việc có thể được hoàn tất nhanh chóng vì có thể phủ màu lên những mảng rộng, như bầu trời hoặc bóng đổ; nhưng phải có ý định bố cục rõ ràng trước những yếu tố mạnh mẽ này. Bạn có thể rút ngay cả ruột dạ trong vài loại bút dạ và dùng cạnh của nó để vẽ những nét rất thô rộng và phủ màu rất nhanh những mảng rộng, nhưng cũng cần dùng phim che chắn để giữ phần rìa được sạch sẽ. Những vấn đề trong khi sử dụng bút dạ sẽ được mô tả chi tiết trong diễn họa màu (xem trang 74).

Kỹ thuật in thạch bản với độ tương phản đen trắng thể hiện được những hình ảnh mạnh và sắc nét. Trong minh họa này, nhà thực hiện dùng cách đánh bóng bằng nét theo nhiều hướng nhằm diễn tả hình khối và chất liệu bề mặt. Đây là chất liệu lý tưởng để minh họa sắc nét và chính xác.

Một lớp chì bột khô được dùng thể hiện bầu trời trong bản minh họa gây ấn tượng này. Những chi tiết chính được che trước khi chì được tẩy đến tận nền tranh, và một hoặc hai đám mây nổi bật được làm sắc nét do tẩy hết chì với một chất tẩy mất fit.

Bút máy

Bút mực loại mới nhất có đầu ngòi rất linh hoạt để tạo những nét vẽ đa dạng. Cơ chế làm việc như bút bi hoặc bút có đầu sợi và có thêm cả ống mực sẵn. Hiện nay một vài loại được dùng với mực bền nước và ngòi thép để vẽ những nét mảnh. Vì dòng mực trong bút ra đều nên hạn chế được việc dây mực ra giấy. Rất thuận tiện trong trường hợp bạn làm việc xa xưởng vẽ và với một tác phẩm cỡ nhỏ nhưng gây ấn tượng mạnh.

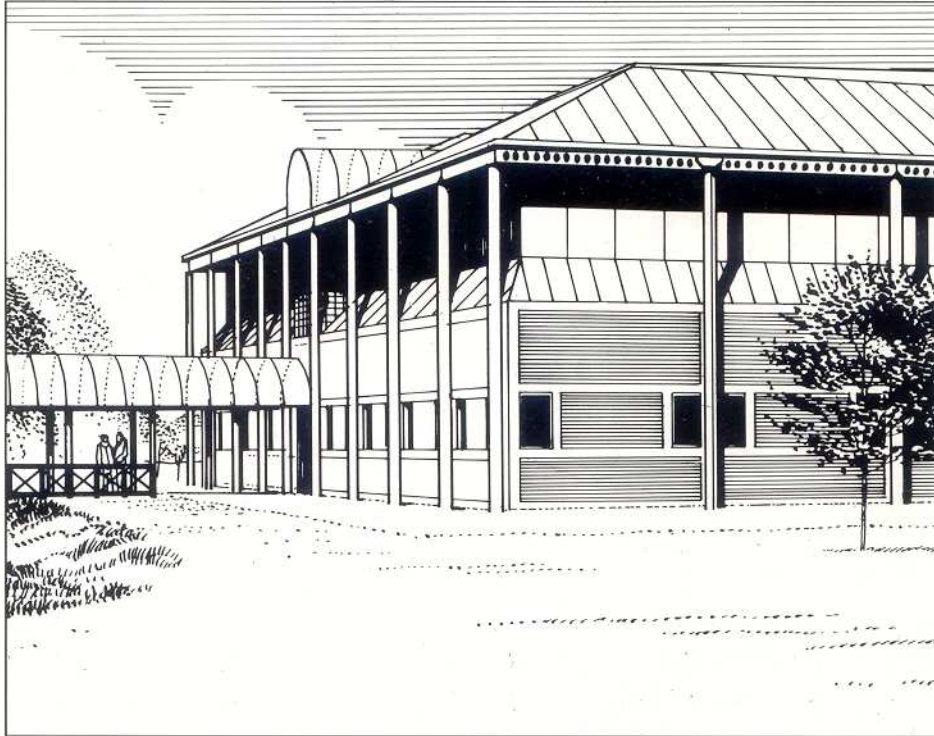
Thạch bản

Thạch bản có được tính năng phong phú rất được chú ý trong công nghệ quảng

cáo, nhưng tiềm năng đó hiếm được khai thác trong minh họa kiến trúc. Đây là một điều đáng tiếc, vì phương tiện này có thể sử dụng rất tự do hoặc một cách máy móc chặt chẽ, nó thích hợp để sao chụp và khi minh họa đồ án.

Bạn có thể dùng loại thạch bản thường có phủ lớp sơn đen nhám và lớp cao lanh phủ ngoài; hay trên loại thạch bản trắng, trên đó quét mực đen ở những chỗ cần cắt bỏ để tạo những mảng trắng. Phủ lên những mảng đen một lớp mỏng, tránh làm dày. Nên đặt thạch bản kê lên một mặt đỡ để tránh cong và nứt vỡ.

Đánh bóng bằng vạch, chấm điểm và các mảng đen là hiển nhiên trong minh họa bằng bút kỹ thuật được đơn giản hóa. Những hình dáng mặt đất và tán lá được vẽ tự do bằng bút chấm mực.

Các loại bút dạ (nỉ), nét mảnh rất linh hoạt khi sử dụng. Nếu xem kỹ đường nét thể hiện trong hình, bạn dễ thấy nó đồng nhất hơn loại bút truyền thống.

Mực có thể có cả không thấm nước bền màu và hòa tan. Bạn nên dùng loại không thấm nước để vẽ khung các hình dáng trước khi dùng các phương tiện hòa tan chung với nước. Sẽ rất chán khi thấy đường nét đã dựng bị loang do tiếp xúc với nước.

Loại bút dạ mảnh nhất, được lắp thêm đầu thép để giữ được cỡ loại bút. Bút này dùng trên giấy nền (in rônêô) hay để kẻ dòng rất tiện. Nét của chúng luôn là 0,08mm, và cũng có thể mảnh hơn khi vẽ nhẹ tay. Còn có cả loại bút hai đầu gồm đầu to và đầu kia nhỏ, khi đó sẽ đạt được những nét vẽ có chiều rộng tùy ý. Do đầu bút cứng nên bạn dễ kiểm soát cẩn thận khi kẻ bóng và chấm điểm. Điều này không có nghĩa bản vẽ trình bày thiếu và máy móc sinh động vì lực ấn bút thay đổi sẽ tạo được ấn tượng mạnh, khi dùng loại bút chấm mực. Trong trường hợp muốn đường nét thể hiện gợi cảm đa dạng, bạn cần có cả một bộ bút.

Những bút nỉ nét mảnh có thể dùng được trên cả các mặt giấy thô nhám hoặc trơn láng, nhưng nếu mặt giấy quá láng và lâu thấm mực sẽ lâu khô; còn trên loại giấy dễ thấm thì nét vẽ dễ nhòe ngay cả

khi có dung môi bốc hơi nhanh. Có thể dùng loại giấy không thấm chuyên dùng để vẽ bằng bút dạ (nỉ), nhưng bút dạ (nỉ) đa dạng đến mức cho hiệu quả tối ưu đối với mọi loại giấy.

Bức minh họa bằng bút kim tuyệt vời này cho thấy sự thống nhất điển hình về thể hiện các đường nét. Đây là một sự cực kỳ chính xác ngay cả khi vẽ xa cái thiếu sinh động và máy móc. Độ xa gần được thể hiện nhờ các đường phối cảnh nhiều hơn là giảm cỡ nét.

Bút vẽ kỹ thuật

Loại bút này cho đường nét đều và đồng nhất, không như loại bút chấm mực. Nhưng loại đầu kim hình trụ này không được linh hoạt lắm. Nên phải rất cẩn thận khi dùng phối hợp cả hai loại bút này trong cùng một bản vẽ vì sự khác biệt về chất lượng giữa chúng rất dễ nhận ra. Trong trường hợp phải vẽ các nét có chiều rộng khác nhau, chẳng hạn như phân biệt tiền cảnh với hậu cảnh, bạn cần có cả bộ bút kỹ thuật vì mỗi loại tương ứng với một cỡ nét. Những loại ngòi có dạng nhọn chấm điểm khác nhau thì thích hợp để vẽ nháp bình thường hay sử dụng để phác thảo, còn loại có độ cứng khác nhau thì phù hợp với đặc điểm bào mòn của nền tranh. Trong khi bút chấm mực dùng có hiệu quả tốt trên mặt giấy nhám, thì bút kỹ thuật lại đòi hỏi mặt giấy trơn nhẵn. Điều này đặc biệt đúng với loại ngòi mảnh nếu bút nghẹt mực và ngòi xóc vào giấy làm đầu

kim bị cong hay gãy ống.

Ngoài ra còn có loại bút có sẵn mực dùng ống mực riêng giúp ra mực đều. Chúng thích hợp để vẽ chấm do dễ kiểm tra kích cỡ điểm chấm và hầu như loại này loại bỏ được sự rỗ mực.

Loại đầu kim hình trụ này sẽ tạo những nét tròn đầu dễ nhận ra khi dùng đầu kim nét to. Nếu thấy cần thiết, có thể dùng lược lam hay dao mổ cạo để đầu nét vẽ được vuông. Việc chỉnh sửa này đòi hỏi phải nhẹ tay để giữ được mặt tranh.

Bút bi

Khi vẽ trên mặt giấy ít thấm, bút bi sẽ cho những nét rất mảnh đều nhau. Thế nhưng điều này bị hạn chế trong việc sao chụp dù có thể thay đổi chiều rộng và độ dày của nét vẽ bằng cách điều chỉnh áp lực phía đầu ngòi, đặc biệt trên mặt giấy mịn. Mực bút bi sẽ không ăn giấy vẽ nếu có dầu, ngay cả mồ hôi của bạn.

Thật ra không có sự ma sát nào lên mặt

giấy, nên có thể phóng tay vẽ nhanh; nhưng phải kiểm tra cẩn thận khi cần vẽ một hình cho dễ hiểu.

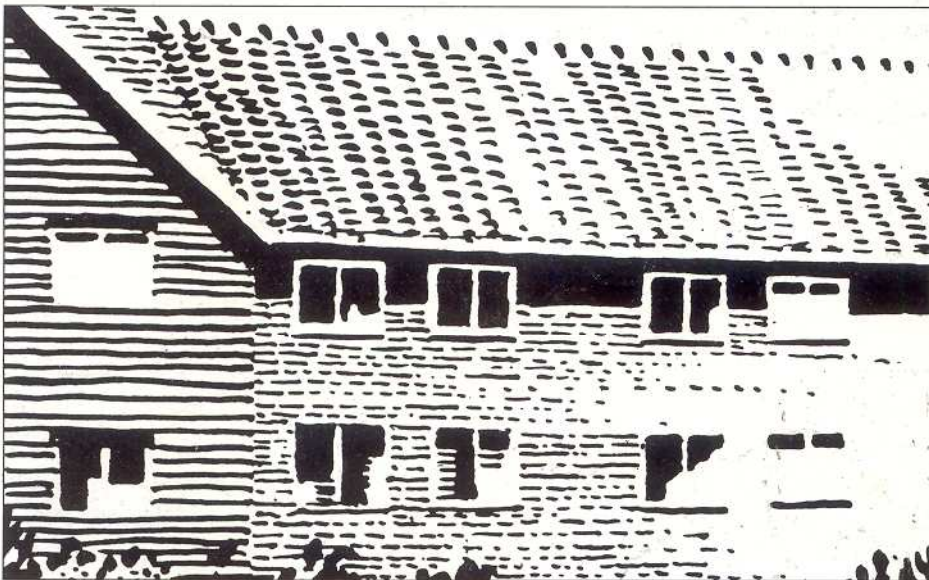
Khó đạt được màu đen đậm nhưng bút có đặc điểm là có thể dùng để đánh bóng bằng vạch xít nhau hoặc vạch giao nhau với sai biệt chấp nhận được. Nếu mực ra không đều thì dễ tạo những vết mực nhỏ. Khó đảm bảo nét vẽ đều được nhưng chính sự tiện dụng làm bút bi trở thành một công cụ diễn họa tiện lợi để vẽ các bản vẽ tỉ lệ nhỏ cả trong họa thất hoặc tại chỗ. Tuy nhiên không nên dùng bút bi chung với bút dạ (nỉ) vì mực bút dạ sẽ phân hủy mực bút bi.

Bút dạ (nỉ) nét mảnh

Khi kết hợp tính đồng nhất về cỡ số và độ đậm của bút kỹ thuật với đặc điểm nhanh khi áp dụng của bút bi, bạn sẽ có một loại bút dạ tổng hợp nhỏ nét tiện dụng trong các công cụ vẽ đồ họa.

Các mảng tường gạch, mái ngói, vách gỗ kết hợp với bóng đổ để phân định các chỗ nối của mặt bằng (hình dưới). Các đường bên được hiểu ngầm, không vẽ ra như ta thấy trong thực tại.

Đây là ví dụ của kỹ thuật dùng bút chấm mực tự do dùng để đánh bóng bằng những đường gạch song song và thẳng góc. Ghi nhận rằng màu trắng của giấy nền làm nổi lên cho các mảng bóng như thế nào, mặc dù chúng là các mảng đen kịt.

Do có tính linh hoạt cao, ngòi bút truyền thống này tạo những nét vẽ có độ to mảnh khác nhau, bằng mực thường hay không thấm nước. Chính sự đa dạng này sẽ làm cho độ đậm đồng nhất, thường là màu đen, của tất cả các đường nét được vẽ. Nó không có phân độ đậm nhạt như bút chì thường. Chính nhờ tính đen đồng nhất làm cho chất liệu này thích hợp với công việc sao chụp.

Khi phác thảo hình khối hay đánh bóng, nên sử dụng nét vẽ khác nhau để tranh minh họa thêm sinh động, vì chúng không những gây sự chú ý ở cỡ nét mà còn ở sự thay đổi trong khoảng không gian giữa các đường nét.

Ngay cả cách đánh bóng bằng thước cũng không thể đạt được một sự đồng nhất tuyệt đối về cỡ nét vẽ. Có thể thay đổi đường nét bằng cách chỉnh lực ấn ngòi bút, hoặc chọn loại ngòi khác, vì mỗi loại chỉ thích hợp với một loại chi tiết.

Để giữ mực ra đều, nhất thiết phải giữ ngòi bút trong những điều kiện tốt nhất, không để mực khô bám lại và không ấn quá mạnh. Nếu không, bản vẽ sẽ bị bẩn do những vết mực trào ra ở hai đầu đường vẽ hay khi kẻ quá khít, mực sẽ dính lại. Đen tuyền có tác dụng nhấn mạnh hình khối và cải thiện được bố

cục và chắc chắn sẽ thực hiện nhanh hơn đánh bóng bằng vạch nét, nhưng không nghi ngờ rằng mặt nền trắng sẽ cho phép nhìn qua những khoảng có sắc độ rất đậm làm nổi bản vẽ. Tuy nhiên nếu phải thu nhỏ bản minh họa, các đường nét dễ khít vào nhau, vì thế dùng mảng đen cho nhanh. Có thể làm nổi hình khối không chỉ bằng nét mà còn bằng các điểm chấm, thường không cần đường phân giới chính xác. Khi dùng bút chấm mực, khó tạo được mảng chấm đều nhau. Để giải quyết, nên phân chia một mặt phẳng đơn giản máy móc thành những phần mà có thể điểm chấm không đều và hỗn độn.

Luôn luôn xác định mục tiêu của bản vẽ và phác thảo trước bằng chì. Nếu làm trên một nền minh họa có chất lượng tốt, có thể cạo tẩy để chỉnh sửa trước khi hoàn tất; dùng móng tay miết những chỗ cạo tẩy để tránh tình trạng loang mực khi vẽ đè lên. Có thể dùng lưỡi lam cạo sạch hai đầu nét vẽ khi bạn cảm thấy khó đánh bóng trong giới hạn. Đôi lúc không thể cạo tẩy được sử dụng loại tẩy điện có thể tẩy đi cả các nét trước khi làm thủng trên mặt giấy. Đơn giản bạn có thể dùng thước tẩy trắng, nhưng loại này rất dễ nhận ra và có thể biến sang màu vàng nhạt.

Nếu đang vẽ trên phim hay loại giấy acetat, bạn phải chọn loại mực nào có thể ăn giấy. Trong trường hợp dùng bút phân chia vùng tô màu hay đánh bóng, bạn nên lựa loại mực không thấm nước trừ phi bạn cần một hiệu quả lung linh có tính trước khi phủ nước màu.

Tất nhiên phải dùng loại bút lông mềm để vẽ nhưng cũng khó điều chỉnh được nét vẽ.

Trên mặt giấy thô nhám thích hợp, sự tiếp xúc giữa đầu bút và nền giấy xảy ra rất rõ, vì vậy cần lưu ý đến kỹ thuật vẽ. Chì carbon đậm đến nỗi có thể tạo ra những mảng màu đen tuyệt đối. Tuy nhiên nó cũng có thể gây ra hiệu quả ngược lại, nó hoàn toàn là một chất liệu bền hơn than chì. Một lần nữa cần nhắc bạn phải hăm nhanh tác phẩm và che những phần chưa vẽ đến để giữ bản vẽ được sạch.

Bút chì màu nâu đỏ

Loại bút chì này hiệu Conté, hay bút chuyên dùng, hiếm khi được dùng trong bản vẽ kiến trúc. Nó được làm từ những loại đất tự nhiên gồm oxýt sắt trộn với đất sét, cho ra màu đỏ da cam đậm rất tuyệt vời khi vẽ trên nền giấy nhuộm màu. Nó khó vẽ hơn loại phấn màu và nên được thử nghiệm cẩn thận.

Bút màu trắng

Bút màu trắng cấu tạo giống như những loại bút chì màu khác (xem trang 57), gồm oxýt Titan màu làm cho màu trắng sáng rực. Đối với các tác phẩm một màu bạn nên dùng các kỹ thuật vẽ tương tự như dùng bút chì than nhưng độ sáng tối phải ngược lại, tức là phải vẽ từ đậm đến nhạt. Nó cho hiệu quả rất mạnh với cảnh ban đêm, bút trắng vẽ đẹp hơn khi dùng trên mặt giấy nền thô nhám sẫm màu, đôi khi kết hợp dùng với phấn trắng tạo phong cách mạnh hơn chì. Trong cách minh họa này, bạn có thể diễn tả gậy ấn tượng, vì chiếu sáng bên ngoài và bên trong hoặc hình bao của công trình hơn là diễn tả những chi tiết kiến trúc.

Bút chấm mực

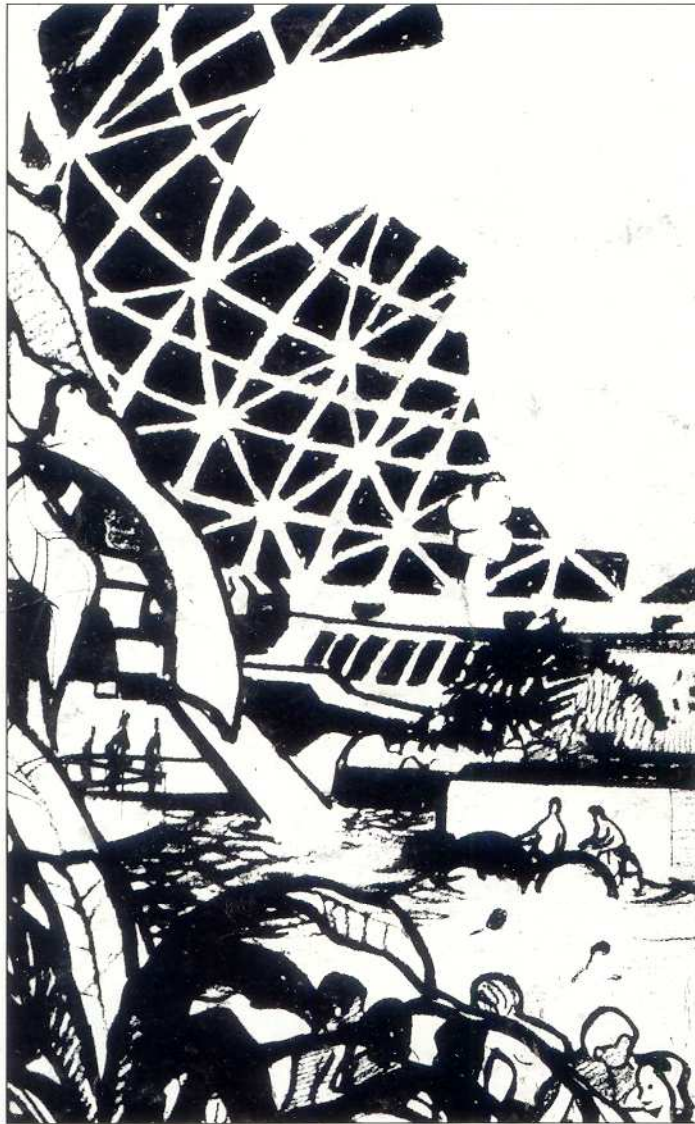
Loại này bao gồm bút vẽ bản đồ, bút viết thường "bút lông ống" và một phạm vi rộng những loại bút thay ngòi.

Bút sáp màu trắng được dùng trên giấy nền nhám sẫm màu trong cảnh tràn ngập này. Một kết quả tương tự đạt được là dùng chì đen trên nền trắng và in ra dưới dạng âm bản.

Dùng bút chấm mực với các độ dày khác nhau của đầu ngòi bút cũng tốt như những sự thay đổi trong áp lực trên đầu ngòi bút để tạo ra vô số đường to nhỏ

Các mảng đen đậm đạt được bằng chì than dùng để gợi ý những chi tiết trong nội thất một bể đầy nước hơn là thể hiện chúng một cách chính xác. Những mảng tạo hình mạng mái trên nền tranh đủ rõ để truyền đạt thông tin.

Nên giữ bản vẽ sạch, tốt hơn là nên che những phần chưa vẽ đến. Ruột bánh mì giúp làm mất đi những mảng không dùng gồm được, nhưng nó cũng dễ làm mất nét vẽ. Nếu dùng bút chì để dựng hình trước khi vẽ màu nước, nên nhúng bản vẽ bằng nước sạch để nét vẽ ăn vào giấy và giúp trôi bụi chì thường làm loang và giảm sắc độ màu.

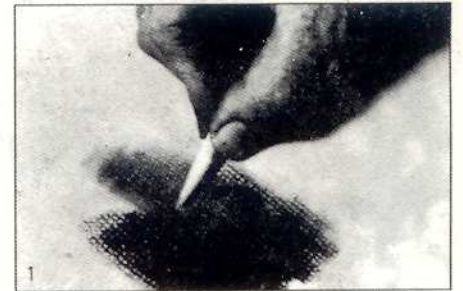
Nên giữ đầu chì luôn nhọn nếu không bạn sẽ chẳng thể nào vẽ được sắc nét và rõ ràng. Nên chuẩn bị sẵn vài cây bút chì thích hợp trước khi bắt đầu công việc để tiết kiệm thời gian.

Than

Là một trong những chất liệu vẽ cổ xưa nhất, than được làm từ những gỗ cành cây chưa bị đốt cháy hoàn toàn, đốt càng lâu, thỏi than càng mềm. Thỏi than được

sản xuất ra nhiều cỡ khác nhau, dễ mài trên giấy giáp, nhưng do chất liệu này không dùng thêm chất phụ gia nên dễ làm bẩn; nếu cần phải vẽ chính xác, thì cần phải làm trên khổ lớn. Than chì rất dễ pha trộn để tạo độ thắm nhạt và có thể sử dụng tất cả những kỹ thuật đánh bóng và chấm nét thông thường. Nên có loại tẩy lăn để sửa chữa hay tạo những mảng sáng vì loại tẩy thông thường hay tạo ra những vết bẩn khó sạch.

Những thỏi than nhỏ hơn được ép lại với chất keo thêm vào để tạo độ cứng hơn mức tự nhiên; chúng khó gãy và cũng khó phủi bụi hơn. Chúng được dùng để vẽ những chi tiết phụ thô trong những mảng lớn cùng tông. Các chì than - than chì được ép trong lớp vỏ gỗ - dành để đánh bóng chi tiết và phác thảo những

Những mảng đen đậm mà khi dùng than chì tạo được hàng loạt các bề mặt khác nhau từ những vệt dài nổi hạt (hình trên) đến

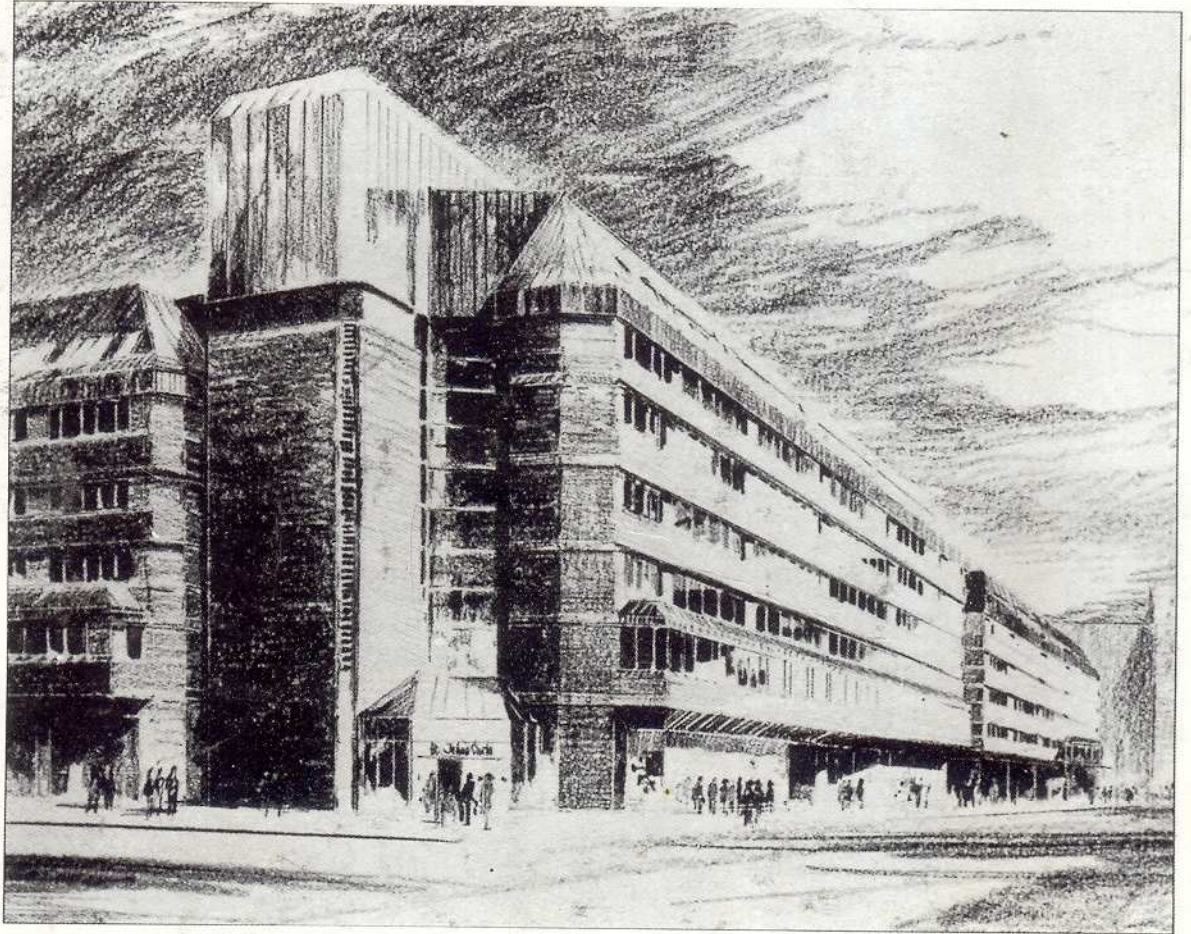
độ đậm chuyển đều nhờ di bột chì bằng ngón tay, hay vải thô (hình dưới).

hình khối; các mảng có sắc độ liên tục trải đều với các màu than. Loại giấy nhám thô sẽ cho kết quả tốt nhất nếu vẽ trên loại có màu, bạn có thể dùng phấn trắng để vẽ nổi bật lên, đây là sự kết hợp rất hài hòa. Một vệt than có thể thay đổi từ màu đen nhất sang màu xám nhạt nhất. Chất liệu than không được định hết giá trị và sử dụng chủ yếu trong những bản phác thảo sơ bộ vì nó thích hợp nhất, nhưng cần nhớ rằng khi dùng than chì, phải hãm để giữ được chất lượng bản vẽ lâu hơn.

Bút carbon

Khi thêm một loại phấn của Pháp vào hỗn hợp chì than, và không có sáp ong, ta sẽ được một loại chì thật đen không dễ hòa trộn để vẽ.

Chất lượng bề mặt thô nhám của giấy nền được tận dụng với chì mềm trong phác họa nhanh này. Chú ý không nhằm thể hiện chính xác các chi tiết mà nhằm gây một ấn tượng chung về những đề xuất của thiết kế: nhấn mạnh hình dáng mặt đứng.

Sáp ong có tác dụng làm cho than chì bám được vào giấy, loại bút chì sáp thường chứa nhiều sáp ong hơn những loại khác. Đặc điểm này lại bất lợi là chất sáp ngăn cản thớ giấy khi vẽ, do đó những lần vẽ chì sáp sau sẽ không ăn giấy.

Các cỡ ruột chì và độ cứng của chì rất đa dạng, cho phép tạo ra những nét từ mảnh nhất đến đậm đen. Với chì, bạn có thể diễn họa được chi tiết loại phức tạp nhất hoặc một ý tưởng bao quát nhất với một phạm vi biến thiên sắc độ đầy hấp dẫn. Chì là linh hoạt nhất trong tất cả các phương tiện vẽ một màu. Nhược điểm

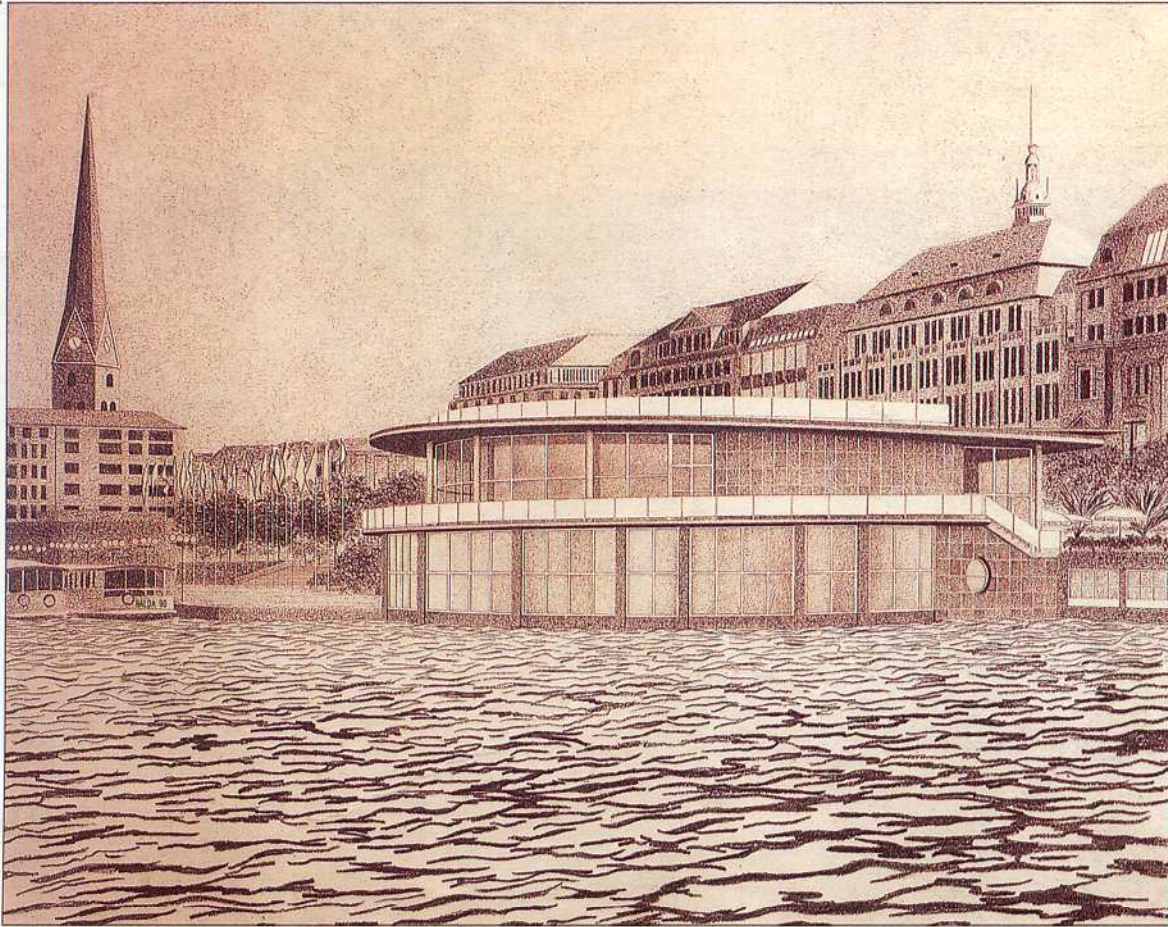
chính của nó là phải hãm giữ vì nó tạo ra những mảng đường xám hơn là đen đậm khi sao chụp lại.

Khi vẽ với mọi phương tiện bằng nét bạn có thể gợi ra một ý đồ với cố gắng tối thiểu nhưng lại bị một cám dỗ để nhanh đi đến những giải pháp nên dễ dẫn đến hậu quả là đường nét không dứt khoát hoặc cầu thả không kiểm tra lại. Ngược lại, khi bạn bị cuốn hút bởi tài năng diễn tả chi tiết đến nỗi những đường nét dễ bị cứng không sinh động và bản minh họa khó thu hút.

Hãy cẩn thận tránh dùng chì cứng trên

mặt giấy trơn láng vì dễ tạo những nét không đủ độ đen và nếu bạn vẽ mạnh tay, sẽ làm hàn lên giấy rất khó tẩy.

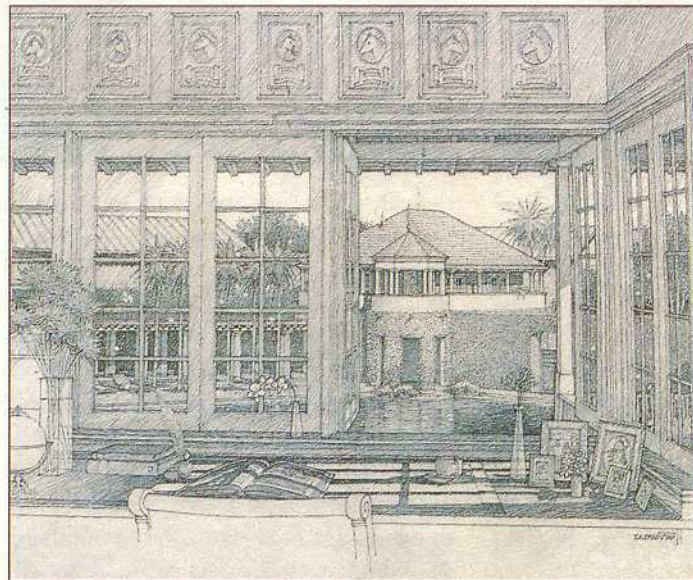
Còn loại bút chì mềm dùng trên mặt giấy thô nhám lại làm đường nét bị đứt đoạn. Đây chỉ là những tác động chung nhưng ảnh hưởng rất nhiều khi cần vẽ chi tiết. Không khó khăn khi cần vẽ phối cảnh chim bay vì các nét mảnh và độ đậm nhạt đạt được nhờ chì có rất nhiều loại sắc độ. Công việc này có thể đạt được như mong muốn khi vẽ nhẹ tay bằng loại chì mềm, vì chì mềm thường dùng để vẽ những đường không dứt khoát.

Đây là một ví dụ hay về thể hiện chì trên nền sáp. Đường nét rất nổi và rõ ràng, nhờ đó minh họa rất dễ sao chụp. Độ xa gần đạt được bằng sự thay đổi của nét chì và giảm dần lượng chi tiết diễn họa.

Một sự phối hợp khác thường giữa sắc độ và chất liệu bề mặt được tạo ra bởi kỹ thuật "chà xát" đã được biết - khi một phương tiện khô được dùng làm nền nằm bên trên một chất liệu có bề mặt gai có thể nhìn qua mặt nền. Kỹ thuật này phải được áp dụng cẩn thận vì có thể xảy ra một sự không hài hòa với hàng loạt kỹ thuật đã học nhất.

Có thể dùng dao cạo hay dao mổ để cạo nhẹ mặt giấy khi ta muốn tạo những vết nổi; hoặc làm nổi bật sáng lên bằng tẩy hay cao su mát-tích tùy theo chất liệu thể hiện. Lựa chọn thay thế cho nhau, cần phải thận trọng khi dùng thêm màu trắng. Vạch cất nhẹ mặt nền trước khi áp dụng phương tiện khô là một cách tốt nhất để giữ được một loạt các đường trắng trong một khoảng có độ sâu liên tục. Đây cũng là một kỹ thuật lý tưởng để trình bày các chỗ nổi bằng hồ. Và rồi dần dà bạn có một loạt các thủ thuật thành công bất ngờ trong kỹ thuật để đạt những hiệu quả đặc biệt.

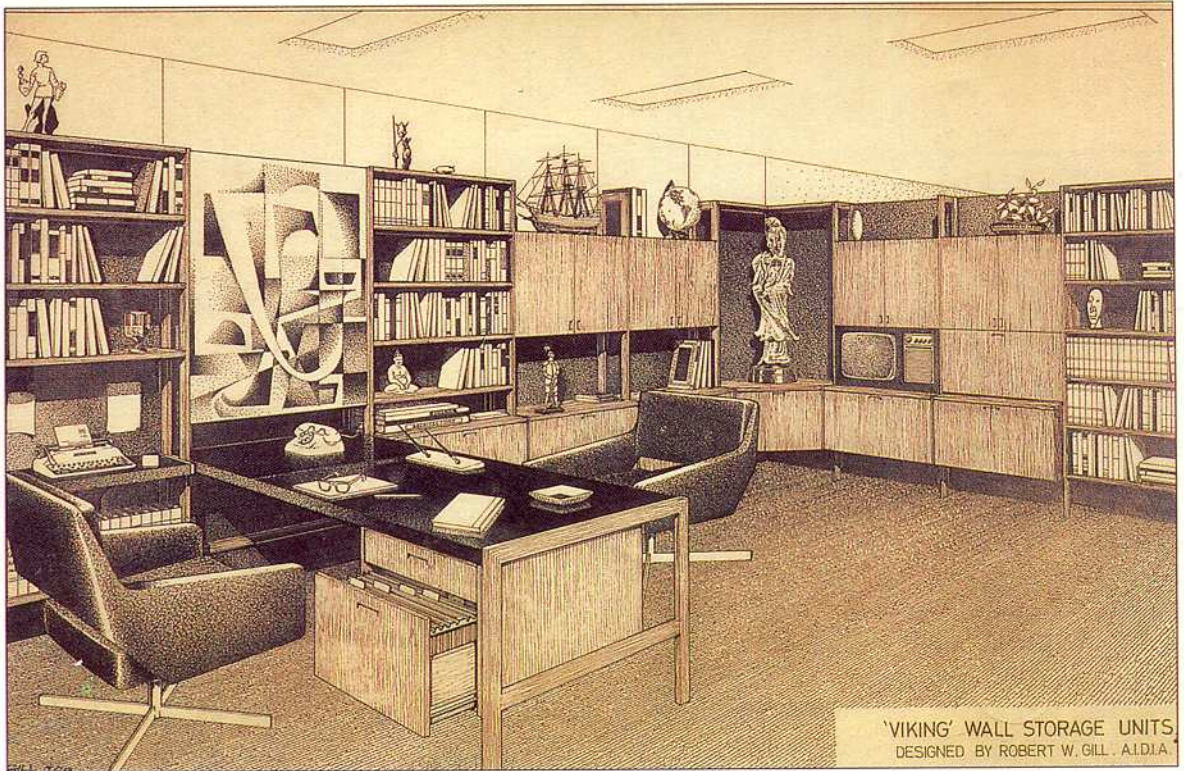
Chi tiết nội thất tinh xảo được thể hiện bằng chì thường trên giấy can. Ở đây người minh họa ít chú trọng độ sâu không gian hơn các chi tiết của thiết kế.

Những chất liệu bột như than và chì mềm nên được hãm để tránh làm ố bản giấy vẽ. Những máy phun CFC và phun khuếch tán đều dùng được. Cần cẩn thận khi sử dụng thuốc xịt có liều lượng, đặc biệt trên những bề mặt quá nhẵn làm chất liệu dễ bị trôi mất.

Bút chì than

Ruột chì thông thường được chế tạo từ một hỗn hợp than chì - một dạng cấu trúc tinh thể của carbon nguyên chất, đất sét và chất dẻo hóa hay sáp ong. Hỗn hợp được nung ở nhiệt độ cao, hàm lượng đất sét càng nhiều thì chì càng cứng.

Hoàn tất các bề mặt trang trí chất liệu bề mặt và phản xạ được thể hiện tinh tế bằng kỹ thuật chấm điểm trong bức tranh nội thất chính xác này. Có thể dùng phiên bản một cách tuyệt vời ngay với tỉ lệ rất nhỏ không cần giảm nửa sắc độ.

'VIKING' WALL STORAGE UNITS
DESIGNED BY ROBERT W. GILL, A.I.D.I.A.

Bạn có thể sử dụng máy phun thổi hoặc những phương tiện khô như bột chì, than hay bút chì, phấn màu trên bề mặt của nền tranh.

Có thể sử dụng cả những loại giấy có độ sáng tối chuyển đổi hoặc có độ đậm rõ rệt.

Bằng cách hòa trộn những chấm điểm nhỏ riêng biệt, có ba phương pháp thể hiện độ sáng tối là đánh bóng bằng các nét vuông góc, chấm điểm và chấm vạch. Thành công của tranh minh họa phụ thuộc vào kỹ năng đánh bóng và cách giữ cho mặt nền tranh được sáng ánh lên ngay ở phần bóng tối. Tất cả những phương pháp này thích hợp cho bất kỳ phương tiện thể hiện chấm điểm nào được sử dụng phổ biến trong diễn họa một màu - các loại bút chì, bút vẽ mực, và ngay cả than, phấn màu, bút chì phấn khác nhau.

Một nguyên tắc có hiệu quả trong đánh bóng là đánh bóng theo hình dáng. Bằng

Sắp được đi nhẹ lên nền, để lại lớp sắp không đều. Sau đó vẽ lên bằng bút máy với mực hòa tan để tạo ra các đường nét đứt dầy ấn tượng.

cách đánh bóng và chấm điểm, có thể trực tiếp tạo ra hình dáng vật thể mà không cần những nét vẽ phân ranh giới. Những hiệu quả về khoảng cách thường được thể hiện bằng giảm sắc độ hoặc rút hết cỡ bút và quyết định thành công là ở nét mực, nó làm đồng nhất mật độ thường phải dùng hòa trộn với nét không liên tục hoặc các loại chấm. Nếu gặp những đường mực đậm đặc, giải pháp

thành công nhất là sử dụng những nét vẽ ngắt đoạn hay từng chuỗi dấu chấm

Những kỹ thuật cá nhân

Những kỹ thuật cá nhân có thể tạo được kết quả thú vị miễn là dùng chúng cẩn thận. Ví dụ như chà sáp ong nhẹ lên trên phòng nền và vẽ chồng lên để tạo một chất liệu bề mặt bằng nét vẽ đứt.

**PHƯƠNG TIỆN VÀ KỸ THUẬT VẼ
MỘT MÀU**

Cũng như trong nhiếp ảnh, có thể chứng minh rằng hình thức diễn họa, chất liệu bề mặt và sắc độ trong vẽ một màu là sự thử thách tài năng của một nhà minh họa. Diễn họa một màu để đạt được hiệu quả cao và chi tiết nhất. Đây là một kỹ thuật có sức thu hút riêng và hình vẽ dễ sao chụp với chi phí thấp.

Đường nét và sắc độ là hai yếu tố cơ bản trong một bản vẽ một màu, bạn có thể vận dụng từng yếu tố một hoặc kết hợp cả hai trong diễn họa. Đặc biệt trong trường hợp quan trọng phải trình bày hình dáng và màu sắc địa phương hay nếu có những hạn chế phải phiên bản nửa sắc độ, bạn có thể phải chọn một trong hai. Cho dù bạn chọn bất cứ phương thức nào thì phần chủ chốt trong một tranh minh họa một màu đẹp là sự cân bằng giữa độ sáng và tối, nói cách khác là ở trong bố cục tranh.

Đường nét

Có hai loại đường nét. Một loại có độ nét không đổi có tính máy móc và khô khan. Còn loại kia, có nét thay đổi, lồi cuốn hơn và sẽ là một phần quan trọng của phong cách mang cá tính riêng của bạn. Cả hai loại này đều có thể dùng để vẽ tay hay với thước. Đối tượng vẽ sẽ ảnh hưởng đến việc lựa chọn đường nét. Nét vẽ cũng có thể ảnh hưởng đến kỹ thuật diễn họa ở giai đoạn sau cùng vì những đường và chấm nhỏ có khuynh hướng biến mất nếu chúng không đủ đậm và lẫn vào cận cảnh.

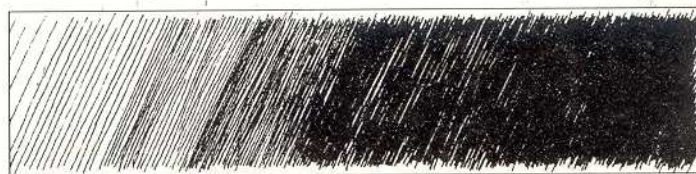
Sắc độ

Giá trị sắc độ sáng tối cũng có thể diễn họa bằng hai cách; là các sắc độ liên tục dùng một chất liệu phủ trên một nền phẳng hoặc là một tổ hợp hoa văn bằng các nét cần thiết để nút tiếp nhận như một sắc độ đồng đều.

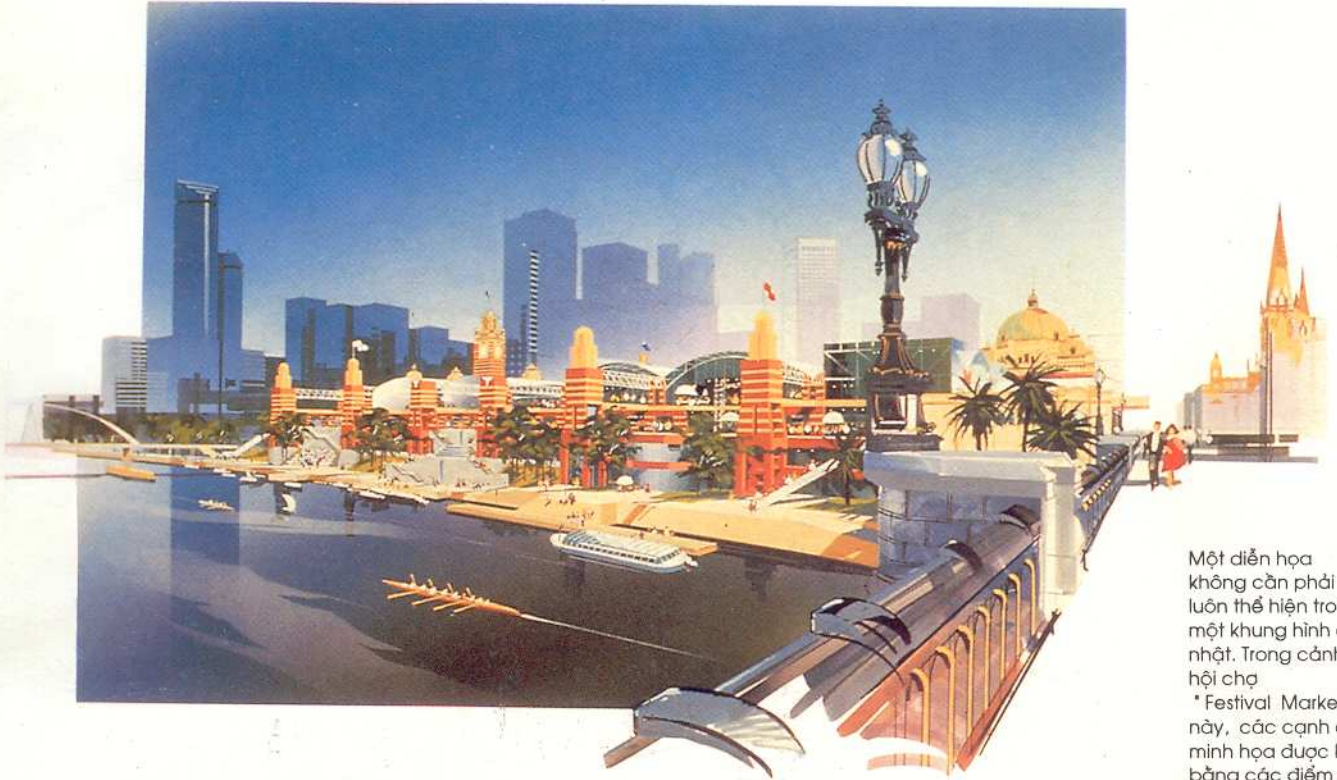

Những biến đổi sắc độ có thể đạt được bằng nét chì với một vài cách thể hiện (đường nét sát nhau) tăng dần độ đậm.

Đây là phương án triển khai được thể hiện bằng bút kỹ thuật với nhiều cỡ nét khác nhau, phản ánh trung thực các chi tiết mặt đứng. Tòa nhà được vẽ bằng tay với bút chấm mực, đây là kỹ thuật thích hợp với dáng vẻ phong trần và cầu kỳ của mặt đứng.

Phương tiện thể hiện chấm điểm có chất liệu bề mặt mềm như chì và than để tạo các sắc độ sáng tối liên tục bằng cách đánh bóng và hòa trộn kỹ lưỡng. Nếu dùng phương tiện thể hiện chấm điểm, như bút chì hoặc bút và mực, để tạo cấu trúc đường nét mạnh thì bạn có thể dùng phương tiện khác với phương tiện ban đầu để diễn tả độ sáng tối. Để trình bày những mảng phẳng hoặc có sắc độ phân biệt có thể thực hiện với các nước mực hay màu nước bằng bút lông.

Một diễn họa không cần phải luôn thể hiện trong một khung hình chữ nhật. Trong cảnh hội chợ "Festival Market" này, các cạnh của minh họa được bao bọc bằng các điểm có ý nghĩa để tạo sự đồng khung một cách tích cực cho minh họa.

Giấy quá mỏng rất dễ rách khi chỉnh sửa hay tạo những mảng sáng bằng cách cạo tẩy mặt giấy.

Giấy can và phim dùng để phác thảo có lợi điểm tránh phải đồ đậm lại hay dựng lại hình vẽ trên mặt giấy vì dùng được mặt phải của hình vẽ trên lớp giấy can nằm dưới. Ta sử dụng cả hai mặt của chúng, chẳng hạn ta có thể vẽ nét trên mặt này và điểm màu hay chi tiết ở mặt kia. Điều này giúp giữ các nét vẽ được rõ ràng trong khi ở mặt phải chúng cho một hình ảnh hợp nhất. Điểm bất lợi là do tính không trong suốt nên những hình vẽ sẽ lệch lạc khi được chụp lại. Vì thế bạn không thể có được một bản sao sắc nét.

Tác phẩm dùng để chụp lại

Một điều quan trọng khác là những yêu cầu chụp lại sẽ có thể hạn chế việc lựa chọn phông nền. Các camera chỉ dùng được với một số kích cỡ bản vẽ, các khổ lớn hơn nên chia thành nhiều phần để chụp. Hầu hết các máy sao quét màu điện tử cho ra những bản sao chụp sắc nét hơn, nhưng chỉ với những cỡ giấy vừa với máy scanner. Hiện nay có loại phông nền có thể gỡ đi lớp giấy bồi, đưa

Khi sao chụp hình vẽ bằng máy scanner nên dùng loại giấy dễ cuộn theo rulô. Cũng cần chú ý lớp màu dày để bong khi qua rulô.

qua máy sao quét và bồi lại, nhưng số lượng còn ít và cải tiến mới nhất là những máy sao quét thế hệ mới. Bản vẽ được đặt trên đĩa kính mỏng rồi chạy qua nguồn quét. Bạn phải kiểm tra xem những bản vẽ đã sẵn sàng chưa và máy dùng cho những kích cỡ nào.

Khuôn khổ tranh minh họa

Thông thường hình được thể hiện trong khổ vuông hay chữ nhật. Mất có khoảng nhìn đảo tròn giống như ống kính camera; để có tác động mạnh, những dạng thể tròn được chú ý, được phân chia

và mờ dần ở phần chu vi bằng cách thổi màu để tạo ra ấn tượng hấp dẫn.

Thể hiện mờ nhẹ phần rìa bản minh họa hình chữ nhật - "nổi" lên trên nền tranh cũng tạo ra ấn tượng tương tự - ta sẽ có một tác động tương tự. Ta cũng có thể tạo cho bản minh họa cần khung cứng lại khác biệt bằng cách phá bỏ khung chữ nhật - đây những yếu tố bố cục đặc biệt ra xa khỏi phạm vi quy định. Qua tất cả những kỹ thuật này, ta có thể gợi ý rằng tranh minh họa chỉ là một phần của thực tế rộng lớn mà người xem không thể thấy được.

Trong diễn họa những phương án đề xuất cho khu triển lãm quốc tế Expo 92 tại Seville, nhà minh họa đã thành công khi dùng kết hợp bút sắt và mực phun thối, màu nước, bút dạ, tempera và chì màu. Mỗi phương tiện và kỹ thuật đều được lựa chọn cẩn thận dựa trên đặc tính của chúng.

Kỹ thuật bao gồm từ phun xịt màu nước trên những vùng rộng và diễn họa chi tiết bằng tay với bột màu hay mực, cho đến ghép ảnh chẳng hạn như kết hợp giấy màu và hình chụp, các tông chuyển tiếp và các họa tiết.

Thời hạn diễn họa có thể ảnh hưởng đến sự lựa chọn chất liệu thể hiện. Vẽ mực mất nhiều thời gian. Vẽ chì khác sắc độ rất khó thực hiện. Một lớp màu nước có thể được di nhanh, trong khi màu Tempera yêu cầu phải đi rất cẩn thận. Lý do mà màu dầu hiếm khi dùng minh họa là nó lâu khô, không thực tế khi thời hạn đã hết.

NỀN TRANH

Thực ra bất kỳ loại giấy nào cũng có

thể dùng làm nền minh họa, từ những loại giấy chuyên dùng và bìa cứng đến loại giấy acetat và ngay cả loại giấy đầu gói hàng. Chất liệu thể hiện bạn định dùng sẽ ảnh hưởng đến việc lựa chọn loại giấy và các thứ phải chọn khác. Nên lựa chọn theo logic, có nghĩa là bạn nên xem xét đến màu sắc, bề mặt giấy và độ dày liên quan đến chất liệu thể hiện và phương pháp diễn họa của bạn.

Luôn chọn những màu sắc và mặt giấy phù hợp với chất liệu (có hiệu quả cao với phương tiện thể hiện). Nền trắng hay vàng da bò nhạt nên đi với màu nước hoặc mực; loại giấy có sắc sẫm phù hợp với phấn màu; nền sẫm làm nổi bật lớp màu rực rỡ. Một bức phác thảo bằng than đạt hiệu quả

tốt nhất trên mặt giấy "nhám" hay "răng cưa". Cả vân giấy cũng ảnh hưởng đến chất lượng bề mặt vẽ chì. Khi kẻ hàng, đặc biệt bằng những loại bút kỹ thuật hay những hình ảnh rất thực cần sắc nét, bạn nên dùng mặt giấy trơn để tạo nét sắc sảo. Cẩn thận trọng khi dùng bìa cứng, nó trơn láng nhưng cũng dễ lem mực và khó tẩy.

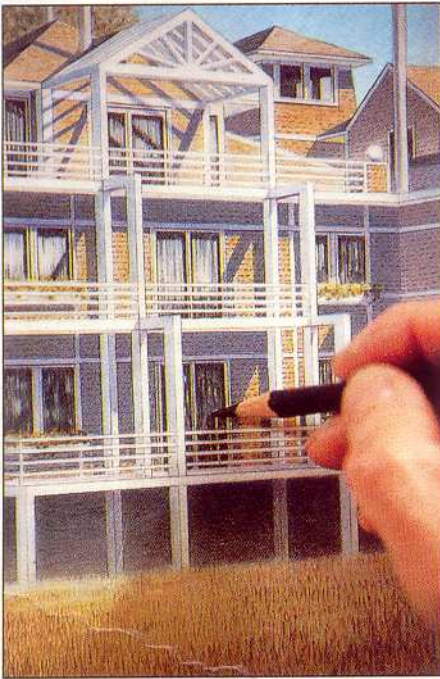
Lượng nền phải đủ dày tương xứng với chất liệu thể hiện được chọn. Những loại giấy mỏng dễ dộp dưới lớp nước màu; có loại giấy được dán sẵn thành giấy bồi nên không cần căng giấy. Trong trường hợp sử dụng lớp phủ trong suốt, nên kiểm tra giấy có dễ rách hay dễ nhăn không khi kéo trượt phim.

13. Để phân biệt giữa bóng đổ và bóng bản thân ở những mặt có vách trắng, bóng đổ được tăng cường bằng một hòa sắc gồm màu tím nhạt và xanh nhạt. Để tăng sự tương phản ở những chỗ cần thiết, thêm màu xanh nhạt vào những mảng bóng bản thân ở mặt trước, nơi mà cũng màu này đã được dùng ở mặt sau, ngoài ra cũng nhấn mạnh sắc xám hơn bằng màu lam chàm và nâu đất nguyên.

13

14

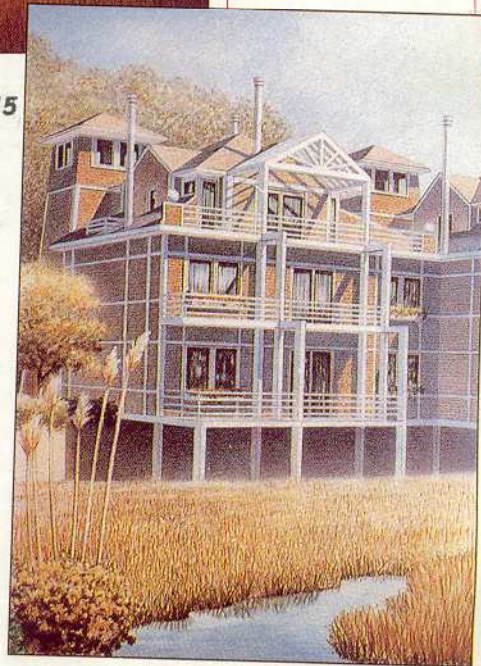

14. Màu xanh chàm được đánh một cách dè dặt vào các ô cửa sổ nhằm tạo phản xạ cho kính và làm dịu đi sự tương phản của sắc màu đen.

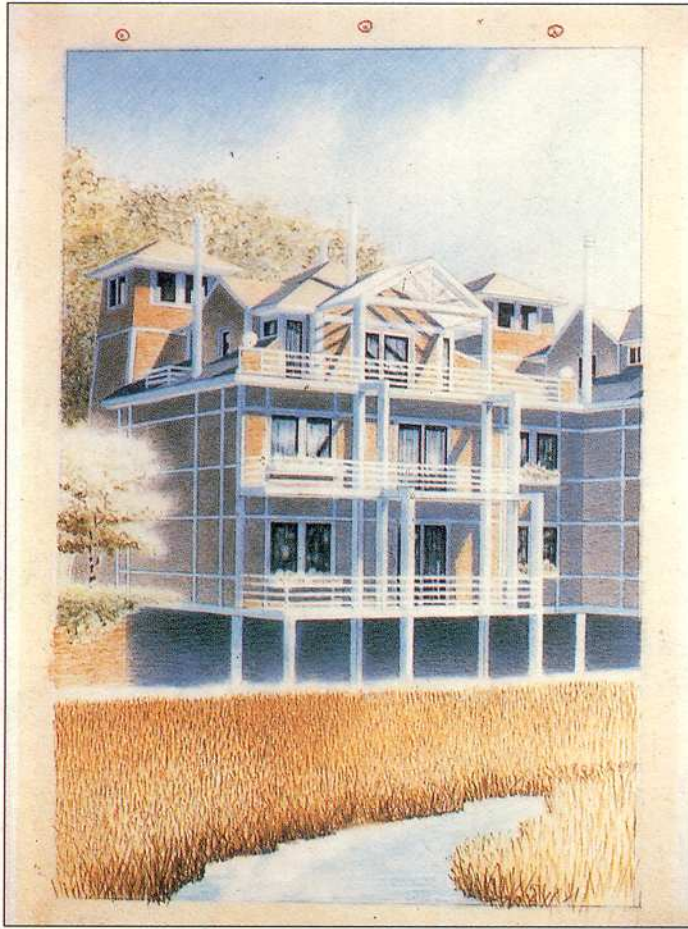
15. Màu tím nhạt được dùng mạnh hơn cho bóng đổ trên các vách trắng để xác định các nếp giữa phần bóng và mặt phẳng được chiếu sáng. Tương tự dùng những sắc độ chuyển cho con suối ở cạnh cảnh bằng màu xanh sáng, trung bình và nước biển, nhằm tăng hiệu quả chiều sâu. Ánh phản chiếu được thể hiện bằng màu nâu đất và xanh biển

15

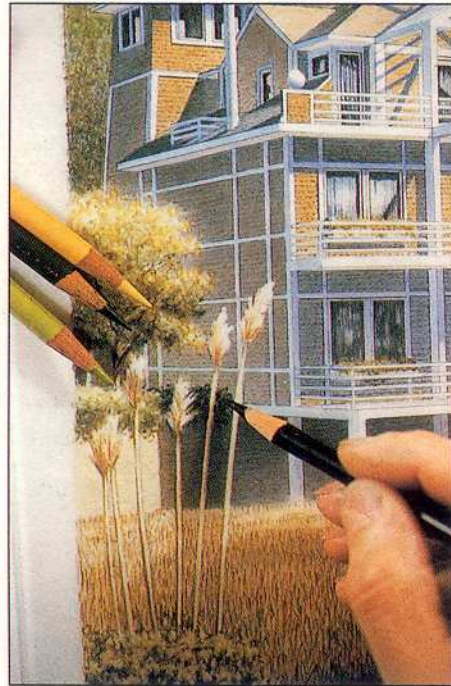
16. Bản vẽ được hoàn thành bằng một số điểm xuyết hoàn thiện, bao gồm việc nhấn mạnh chi tiết, một số nét tẩy ở cả hai mặt bản vẽ, và sửa lại các nét bị mất.

9

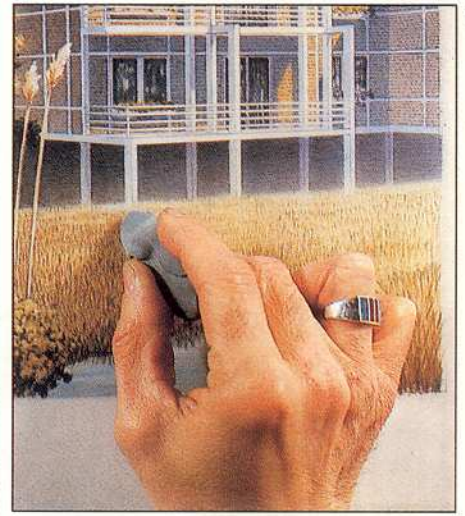
9. Ở giai đoạn này, thực hiện một số điều chỉnh về sự cân bằng màu và sắc của bản vẽ. Bầu trời phía trên ở sát cạnh bức vẽ được làm thêm bằng màu xanh nhạt và xanh trung bình. Hồ tường còn lại được làm mềm đi bằng màu nâu và màu lam chàm. Bắt đầu từ đây với những yếu tố chính của bức vẽ đã được dựng, họa sĩ thể hiện bắt đầu phải chú tâm đến những quyết định nhỏ về màu, sắc độ, sự tương phản và chất liệu nhằm tạo nên sự lấp lánh của chi tiết và những điểm tuyệt vời hoàn tất.

10. Chi tiết cận cảnh của một bụi cây và lau sậy được vẽ kỹ riêng trên can cao rồi đưa vào bản vẽ chính. Các cây ở khoảng giữa và nền của bản vẽ được làm phong phú thêm bằng màu vàng, xanh dương và xanh ôliu, với màu chàm và đen dùng để làm sẫm bụi cây có bóng đổ.

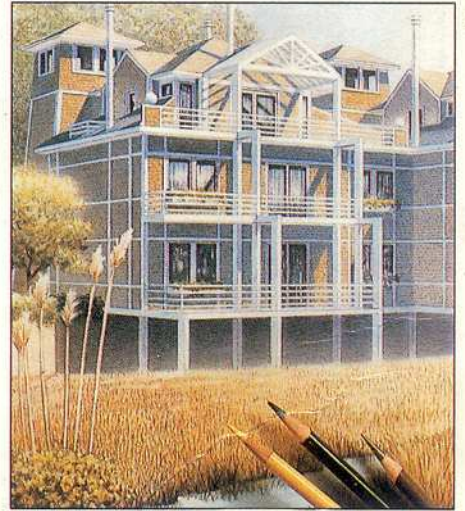
10

11

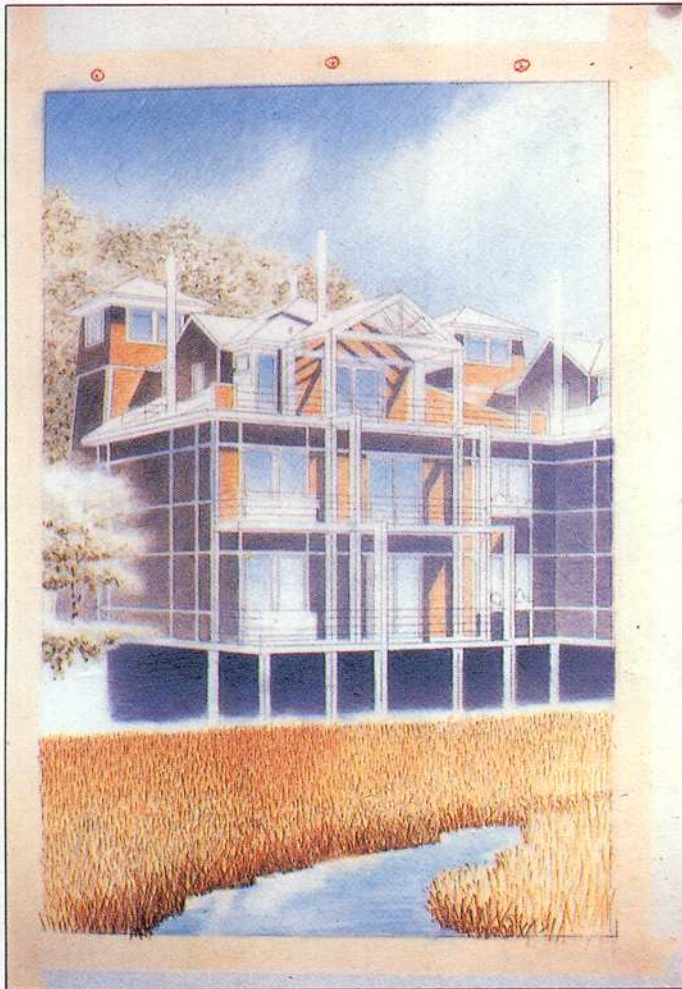

11. Để làm nổi bật cỏ còn hơi phẳng một số chỗ có màu được tẩy trộn nhằm tăng sự hấp dẫn thị giác cho cận cảnh đồng thời gợi ra những chỗ nổi bật và chuyển động.

12

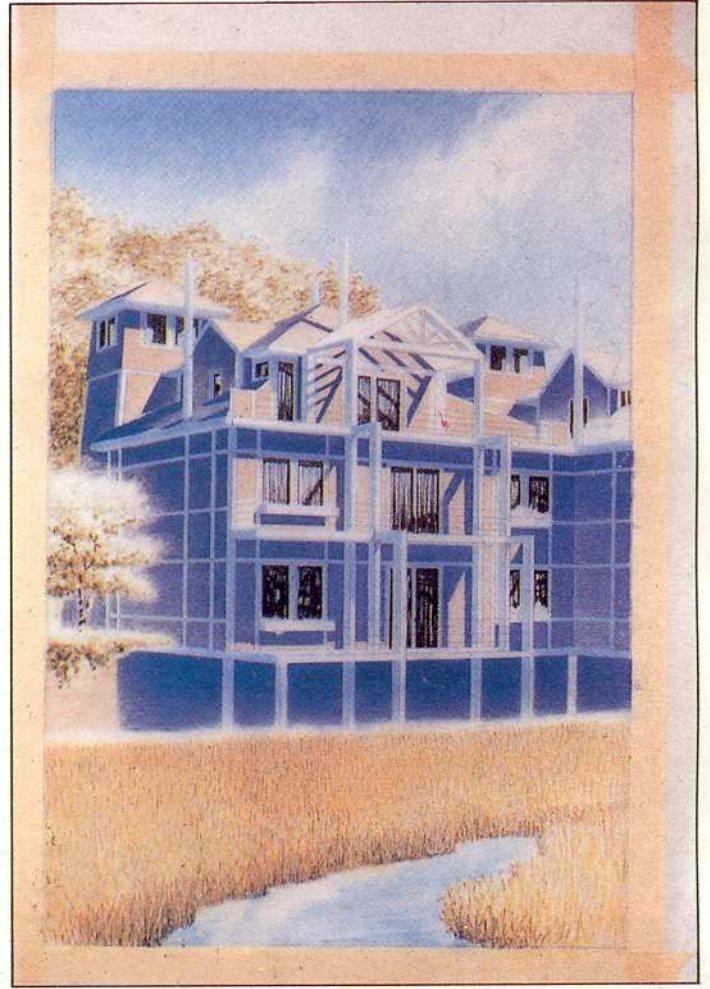

12. Tiếp tục thể hiện cỏ ở đầm lầy bằng cách tô màu cả hai mặt của bản vẽ, dùng màu vàng cát, nâu và nâu đất. Dùng những hòa sắc nhạt vào mặt sau ở những chỗ xa nhất của mảng cỏ; còn trên mặt trước dùng những sắc đậm hơn ở cận cảnh, nhằm tăng tính thuyết phục về chiều sâu của khung cảnh.

7

7. Toàn bộ vùng cỏ đảm lầy được hoàn tất, thay đổi mật độ các nét bút chì để tăng màu và sắc ở chỗ gập đất. Ở đây, đã được quyết định bỏ những hình dáng tán lá chồng lên nhau ở góc trái bản vẽ. Vẫn làm ở mặt trước bản vẽ, vẫn dùng màu nâu đất nguyên và nâu để tiếp tục tô màu các chỗ bị bóng của công trình.

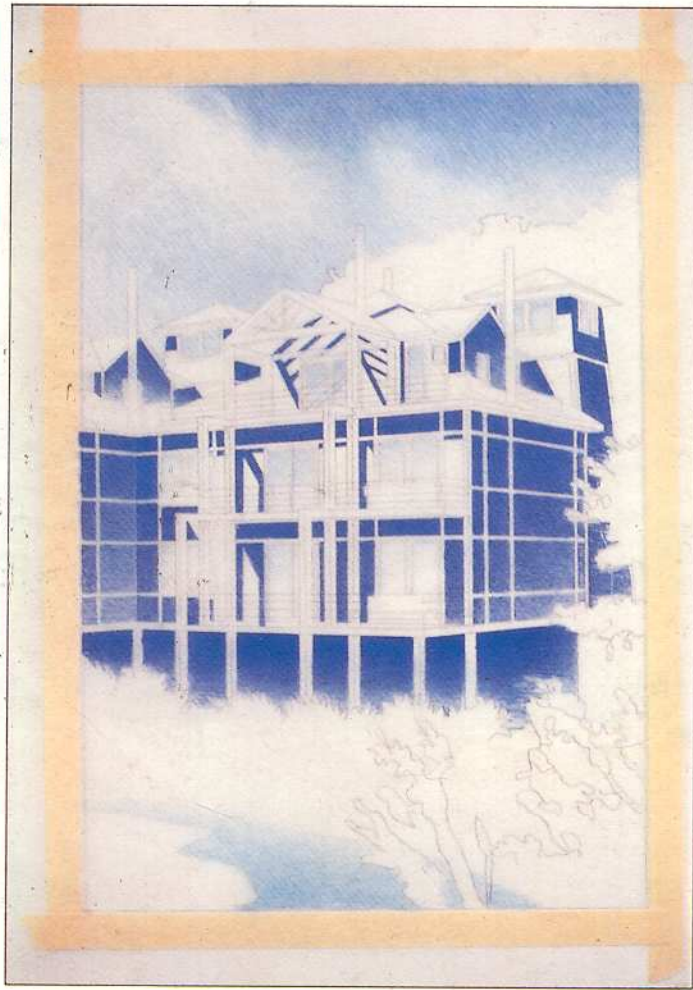

8

8. Thêm màu lạnh vào mặt bị bóng của công trình với các vạch trang trí trắng dùng màu xanh nhạt tô vào mặt trái bản vẽ, với bút chì tẩy đều nhằm đạt được một mảng nhẵn, không có nét. Dùng màu xám xậm ám thể hiện những hốc tường của những khoảng bị bóng bên trong công trình, theo một sơ đồ dự kiến trước các giá trị sắc độ để thiết kế tạo được một sự tương phản sống động giữa sáng và tối trên những panel kính. Các cửa sổ trên tháp nhà được thể hiện một hiệu quả trong suốt đạt được bằng cách đánh bóng các mặt tối của tường trong và tô cửa sổ bằng sắc màu nhạt. Khoảng tường chắn nhỏ thẳng đứng phía dưới tán lá ở phía trái được tô nhẹ bằng màu nâu đất nguyên và vàng cát.

4. Vẫn làm trên mặt sau của bản phim, tất cả các bóng bản thân và bóng đổ trên công trình được tô màu xanh biển. Để tạo ra hiệu quả ánh phản xạ của mặt đất lên công trình, các phần dưới tòa nhà được tăng sắc độ sáng hơn. Các màu làm nền này được vẽ rất mạnh lên mặt sau của phim, nhìn ở mặt phải của phim các màu này sẽ mờ hơn và độ mạnh của màu có thể được kiểm soát những lớp màu vẽ trên mặt trước của phim.

4

5

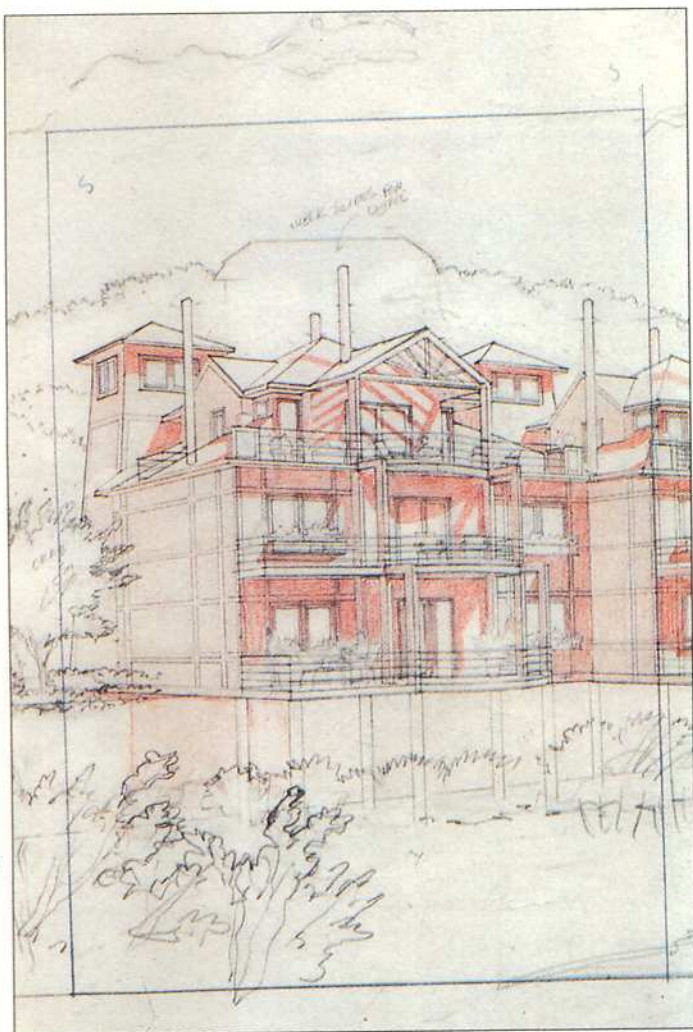

5. Ở mặt trước của phim, tông màu đầu tiên cho các ô vách của khối nhà là màu nâu đất nguyên vào các mặt được chiếu sáng và một số mảng bị bóng. Lưu ý rằng phải dùng băng keo che cho phần chu vi của bản vẽ để giữ sạch các cạnh khi hoàn tất bản vẽ.

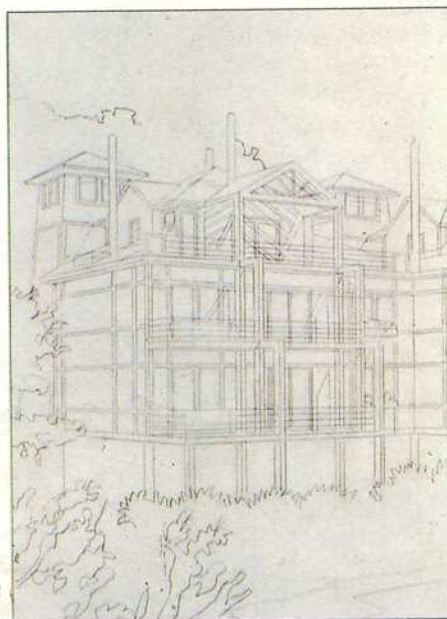
6. Cảnh quan xung quanh công trình được thực hiện trên cả hai mặt của phim. Tán lá cây được đánh bóng bằng màu xanh lá cây - biển (hình bên phải) với màu xanh ôliu được pha vào phần dưới của cây cối phía sau công trình, nhằm tạo một sự rõ hơn cho cạnh này của tòa nhà đồng thời làm nổi bật lên mép trên của tán lá cây phía dưới. Cỏ ở cận cảnh được vẽ trên mặt phải của phim (phía xa bên phải) dùng những nét vẽ theo lớp, màu nâu đất nguyên và màu nâu trên một nền màu vàng cát.

6

1. Mạng chi tiết hình thành bố cục cho diên họa này là các đường nét lấy theo bản vẽ phối cảnh gốc. Những bóng bản thân và bóng đổ được viền bằng chì màu đỏ.

2

2. Những đường can được chuyển qua phim về, dùng bàn can đèn để nhìn rõ các nét nền của tác phẩm qua phim trong. Những nét vẽ cây cối làm nền được điều chỉnh cho cân bằng bố cục.

3

3. Giai đoạn đánh màu đầu tiên được thực hiện ở mặt sau của phim trong. Những phản xạ của bầu trời và cửa sổ được đánh bóng bằng màu xanh da trời, tăng dần sắc độ để tạo ấn tượng về những đám mây mềm. Nước ở đây được đi bằng màu xanh biển.

Thể hiện bằng chì màu

John Deputy & Frank Costantino

Tác phẩm này trình bày sự ứng dụng phổ biến rộng rãi, hiện nay chất liệu thể hiện đa dạng là chì màu có sáp. Màu chì được vẽ vào mặt trước và mặt sau của phim, một kỹ thuật cho phép thực hiện được sự phân lớp phức tạp với những mảng chuẩn hóa tinh tế về sắc độ và màu. Kết quả là một hình ảnh sống động phù hợp một cách đáng khâm phục với bất kỳ những giới thiệu trình bày nào gắn với một đồ án kiến trúc. Bức vẽ màu này được thể hiện dựa trên một bản vẽ chì đã hoàn tất và chỉ minh họa 1/3 của phức hợp nhà ở này. Việc lựa chọn ban đầu của phổ màu là từ màu sắc của vật liệu xây dựng và đậm lấy ven biển xung quanh vị trí xây dựng. Những màu chì đặc trưng được thử vẽ nghiên cứu trước khi áp dụng cho bản vẽ chính thức. Hiệu quả thị giác theo ý đồ của tác giả cho tác phẩm khi hoàn tất là một ngày hè trong sáng ở một nơi thoáng cảnh ven biển.

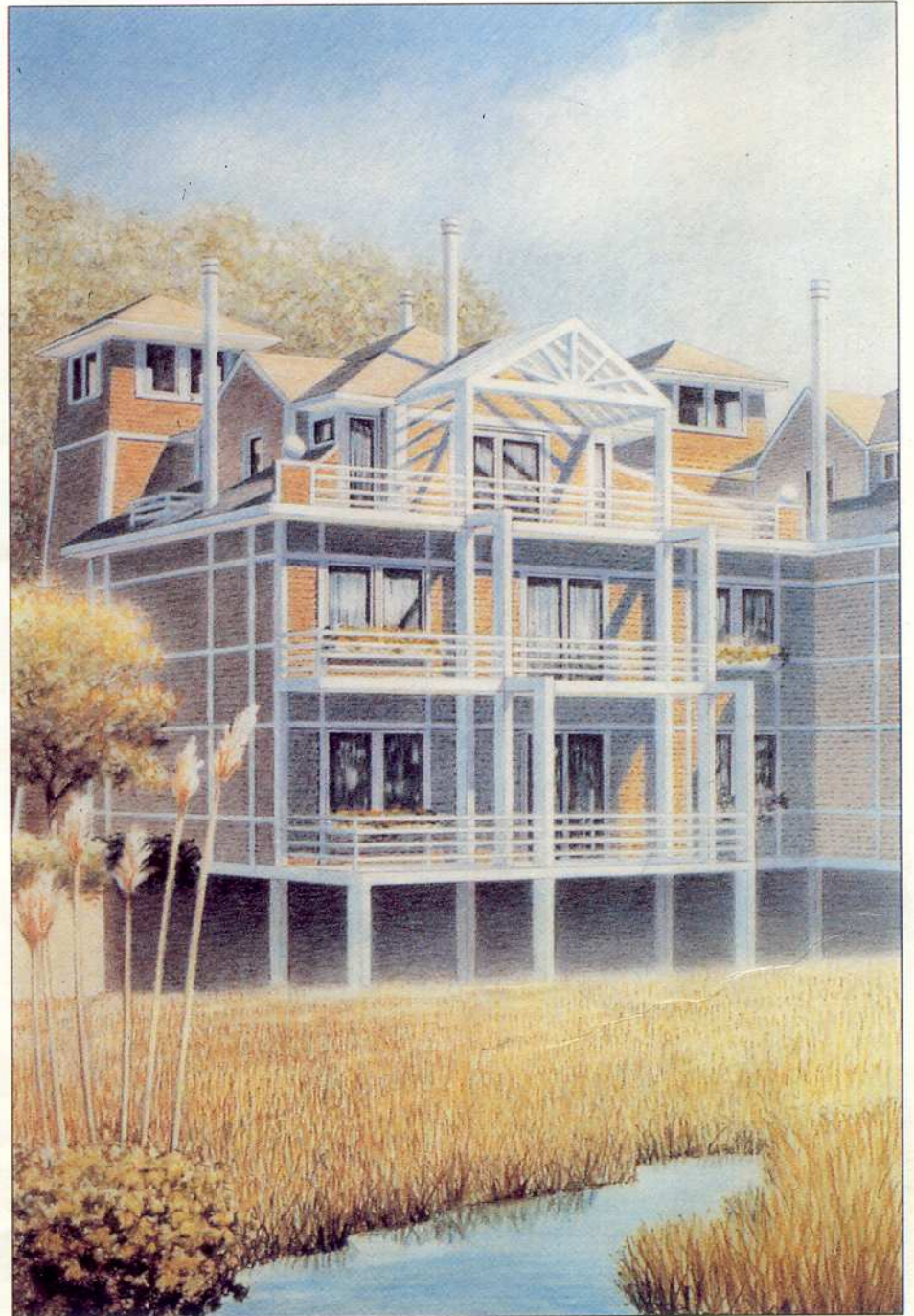
Kiến trúc sư: Ahearn/ Schopfer, Hội kiến trúc sư

CHÚ DẪN

Đây là một bản vẽ trình bày bằng màu của dự án khu gia cư Red Lion, ở Province-town, bang Massachusetts, thể hiện một phần công trình cùng với cảnh quan xung quanh.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Màu chì có sáp.
Phim vẽ
Giấy can
Băng keo che chắn.

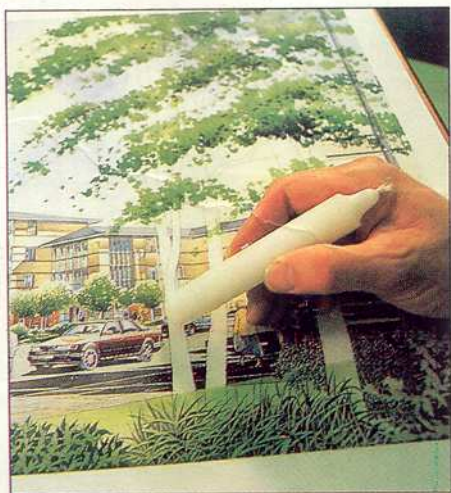

13

13. Màu rửa thể hiện màu sẫm của thân cây bằng hòa sắc gồm: xanh tươi, nâu đỏ và xanh biển. Màu nước này bị lớp sáp đẩy ra, tự động tạo thành chất liệu thô nhám của vỏ cây. Cùng dùng màu này đi lên những chỗ bóng đỏ của thân và cành cây không có sáp.

12. Sau khi tắt cả các chi tiết cây và cây bụi ở trong cảnh và phần trên đã đạt đến độ gần xong, chỉ còn lại là hoàn tất các cây cận cảnh. Dùng sáp để tạo ra chất liệu vỏ cây trên những thân cây lớn phía trước. Dùng sáp đèn cây tô vào những chỗ bắt sáng của thân cây.

12

14. Khi hoàn thành bản vẽ ta thấy tòa nhà được đóng khung một cách cô hiệu quả bởi bố cục cây cối ở cận cảnh. Sự cân bằng về màu và sắc độ tăng thêm chiều sâu cho phối cảnh. Hình vẽ chi tiết chứng tỏ sự chú ý đến từng chi tiết của bóng đổ, còn các chỗ nhấn sáng và màu phản xạ đã làm cho việc miêu tả cấu trúc của tòa nhà và các bề mặt hoàn thiện sinh động.

10. Khi tắt cả các màu rửa đã khô. Dùng các màu mạnh hơn để phát triển chi tiết cận cảnh. Hãy cho mỗi chiếc xe một màu riêng, màu đồng, đỏ xạm, lam, và cả mảng màu phản xạ. Dùng bút vẽ kỹ thuật để vẽ chi tiết bánh xe và kính xe. Những hình người ở cận cảnh cũng được điền tả tương tự bằng nét và màu sắc; và 3 chiều như với các nếp trang phục. Những hình người càng xa thì càng bỏ bớt chi tiết. Những hình lá riêng biệt được vẽ vào tán lá ở cận cảnh và được bao quanh bằng các bóng đổ phức tạp.

11. Dùng bút vẽ kỹ thuật vẽ thân và cành cây lớn ở cận cảnh và cây nhỏ hơn phía trước tòa nhà. Tán lá cây gần về chi tiết hơn và với màu đậm hơn; và để cố chất liệu bề mặt dùng một miếng bọt biển tự nhiên nhúng màu rồi chấm lên nền. Các sắc độ thay đổi được đi từ nhạt tới đậm và phải để cho lớp màu trước khô mới đi thêm lớp kế tiếp sẫm hơn, cứ thế cho đến khi đạt được dải sắc độ mong muốn. Có thể dùng một máy sấy tóc để rút ngắn thời gian nhưng cần hết sức cẩn thận khi có những chỗ đọng màu ướt trên mặt giấy; hơi nóng có thể thổi màu ướt thành những hình dạng vụng về; và nếu khô quá nhanh, các mảng màu nước sẽ bị viền cạnh sẫm màu ở xung quanh.

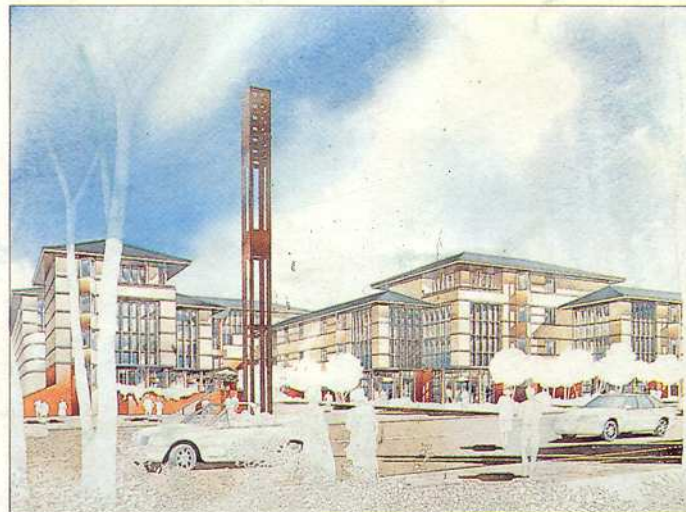

7

7. Phần tường gạch được tô màu theo các mảng bóng và sáng đã vạch trên các mặt đứng của công trình để tạo ra sắc nóng ấm của gạch, thêm vào nâu cháy và màu nâu đỏ. Với các bóng đổ sẫm màu một lần nữa lại dùng màu trung tính và xanh biển. Trong quá trình đi màu, để loại bỏ những bọt màu xậm đọng lại ở mép các mảng màu, đưa nước sạch vào từng chỗ đọng rồi dùng giấy thấm mực hút ra những chỗ màu dư.

Chi tiết các khung cửa sổ được nhấn mạnh bằng cách dùng bút kẻ dòng và bột màu trắng để làm nổi bật lên.

8. Các nước màu rửa được tô trước hết cho tháp đồng hồ, đường đi và các mảng vữa gạch - đầu tiên dùng màu vàng Naples, sau đó dùng sắc màu trung tính, màu xám Payne và nâu cháy để tạo biến đổi sắc độ. Kế đến xoay bảng vẽ để cạnh phải quay lên trên, dùng màu rửa thật lỏng phủ qua lòng đường. Bắt đầu với màu xám Payne và màu thiên tha nh, sau đó hòa vào các sắc ấm của màu nâu đất và nâu đỏ ở những chỗ gần nhất. Khi các nước màu rửa đã khô, dùng sắc độ sẫm hơn những màu đã dùng trước để nhấn mạnh bóng đổ, và vẽ chi tiết các bảng đường ở phía phải.

8

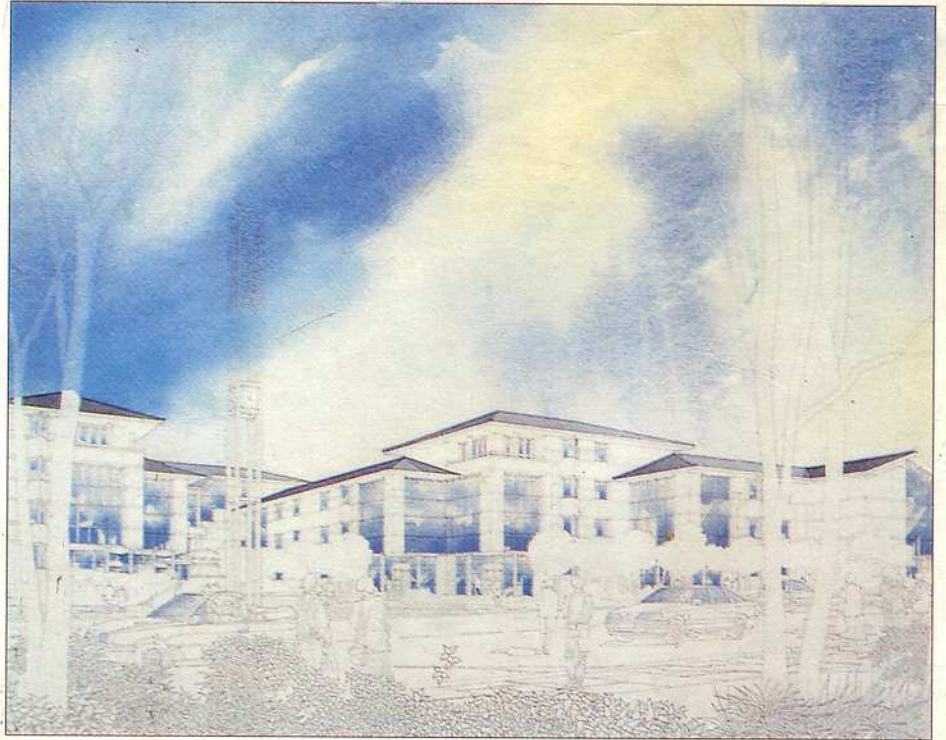
9

9. Kết cấu thẳng của tháp đồng hồ được làm rõ thêm bằng cách dùng bút vẽ kỹ thuật làm sắc các cạnh, và bút kẻ dòng với bột màu trắng để nhấn nổi bật lên. Cách vẽ chi tiết này được dùng nhiều trong quá trình thể hiện, và cần hết sức cẩn thận khi đi màu rửa sau khi dùng bột màu trắng, vì màu trắng đục này rất dễ loang vào những màu xung quanh nếu cọ ướt và quệt vào. Màu xanh non pha với nâu đỏ, xanh biển và nâu cháy được dùng để đi lớp vẽ rửa cho cảnh quan nền và hình dạng chung của cây cối và bụi cây ở cận cảnh và trung cảnh.

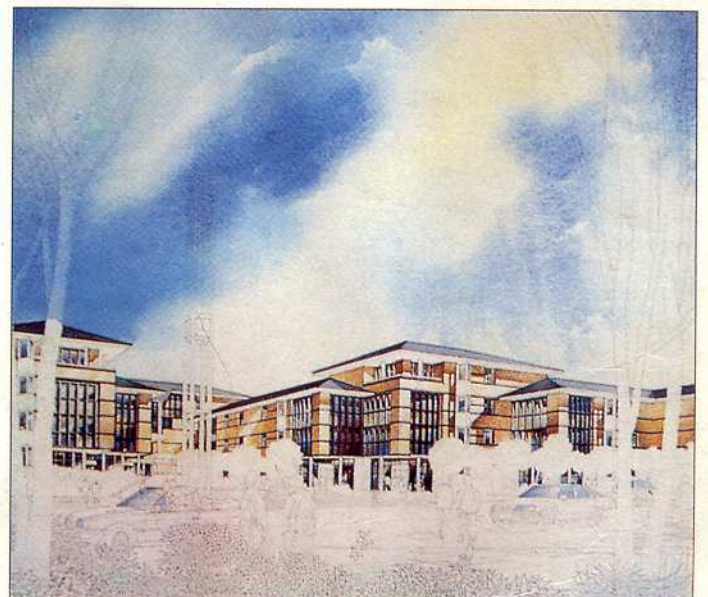
4

4. Việc thể hiện bầu trời được thực hiện đầu tiên, áp dụng cách vẽ rửa tự do để tạo hiệu quả trời mây ít nhiều mang tính ngẫu nhiên. Mặt giấy được rửa đảm nước sạch và màu được đi thăm bằng cọ lông chồn số 10, với màu xanh Winsor và xanh biển, thêm một ít vàng Naples ở những đám mây. Nước vẽ rửa này được phủ cho cả thân cây và những phần công trình gần vào bầu trời. Để tránh phải vẽ chi tiết từng góc cạnh và hình dạng phức tạp, có thể cản trở việc vẽ rửa các nước tiếp sau. Những chỗ màu dư phải được rút ra khỏi những mảng không cần thiết khi còn ướt. Màu trời được đưa vào các ô cửa sổ của công trình và xe cộ và mái nhà cũng như những hình dáng có cạnh cứng dùng với màu xám Payne và màu trung tính cùng sắc độ.

5

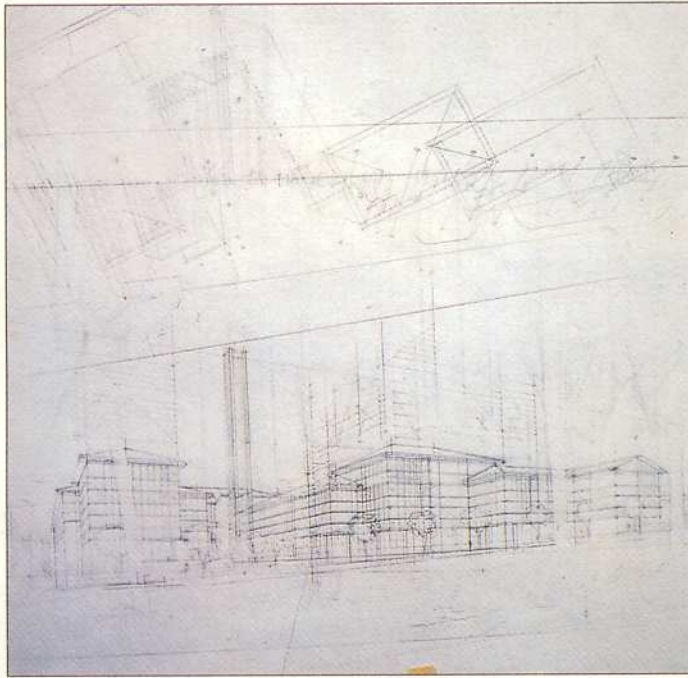
5. Khi những nước vẽ đầu tiên cho của sổ đã khô, bắt đầu vẽ thêm chi tiết bằng cọ số 4 đưa vào các bóng đổ các màu của kính và ánh phản xạ sẫm trên nền đất. Những mảng tinh xảo của nước màu để thể hiện những chi tiết này được vẽ phủ lên những màu phản xạ của bầu trời rất chính xác, dùng màu nâu đất, màu nâu cháy và đỏ thắm.

6

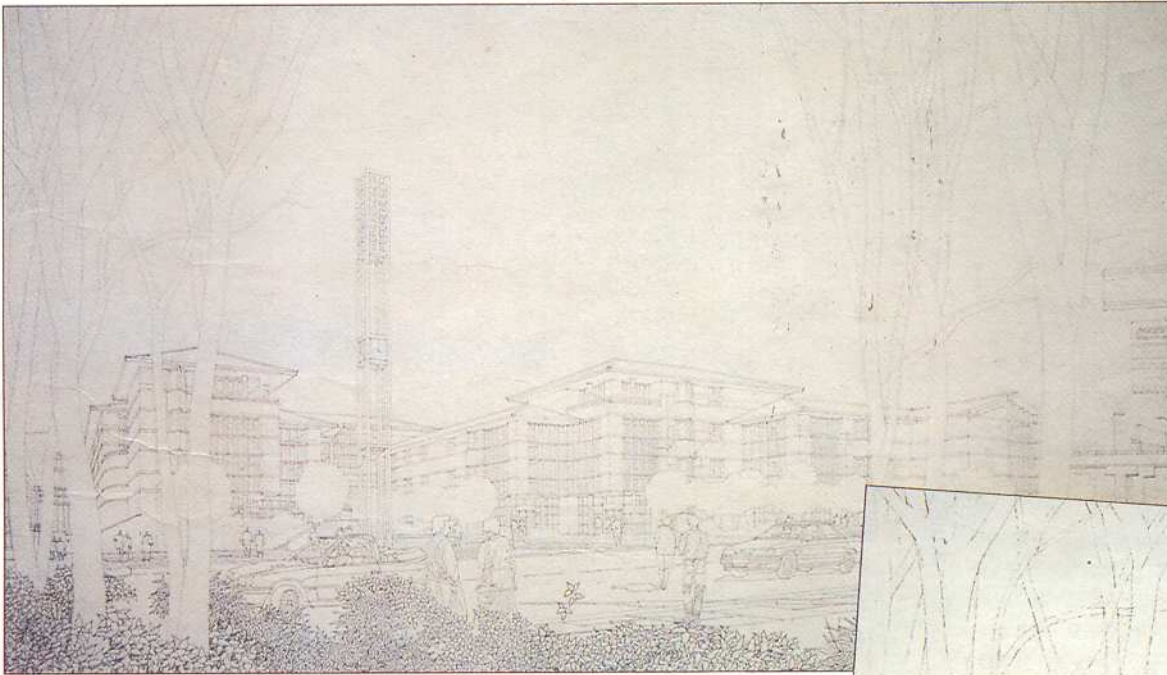
6. Sắc độ nhạt của tường đá được thể hiện bằng màu vàng Naples và nâu đất nguyên, dùng kỹ thuật cọ khô để diễn tả bề mặt chất liệu của đá. Bóng đổ được phát triển bằng các màu lam sẫm thêm một ít xanh biển và màu trung tính. Với các chi tiết cấu trúc bằng đá và các khung cửa sổ, cũng được mô tả cẩn thận với các sắc độ đậm hơn bằng cách cho thêm nâu thắm và nâu cháy vào hòa sắc.

1

1. Phôi cảnh được dựng theo phương pháp truyền thống từ mặt bằng của kiến trúc. Bản vẽ mặt bằng được đặt trên bảng vẽ theo góc nhìn do khách hàng đề nghị, sau đó gióng các tia nhìn và điều chỉnh góc nhìn để thấy được tốt nhất các thành phần kiến trúc của công trình.

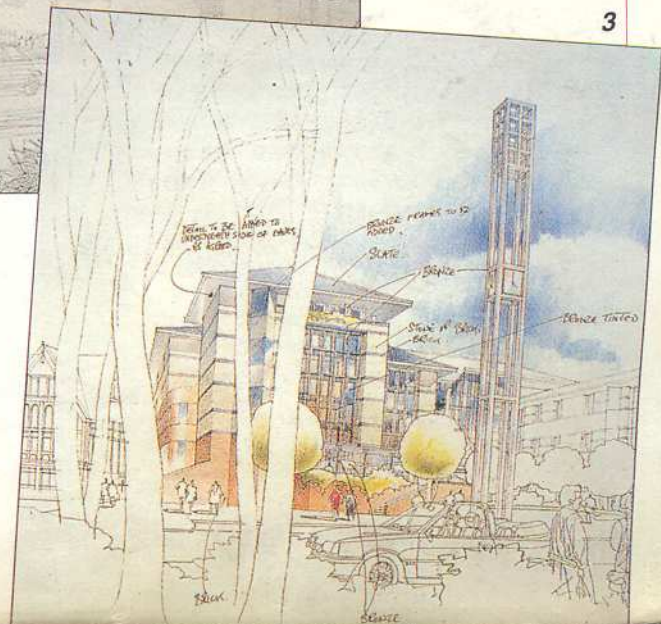
2. Bản vẽ phôi cảnh được phóng lên giấy can có kích thước phù hợp với bảng vẽ. Sau đó dùng bột chì xoa lên mặt sau giấy can có hình phôi cảnh để chuẩn bị can lên giấy vẽ. Đặt tờ giấy can này lên bảng vẽ, phía dưới là giấy vẽ màu nước. Dùng bút chì cứng 7H để hình phôi cảnh từ giấy can xuống giấy vẽ màu nước. Dùng loại tẩy dính tẩy sạch hình phôi cảnh vừa can xuống rồi dùng bút chì F vẽ lại hình phôi cảnh này.

2

3. Trước khi bắt đầu diễn họa hoàn toàn bằng màu, trích ra một phần bản vẽ chì rồi thể hiện màu sơ bộ sau đó trình bày với khách hàng để thảo luận về các yêu cầu màu sắc.

3

Thể hiện bằng màu nước

David Purser

Bức minh họa này thể hiện sự phát triển mới tiềm năng của một vị trí ở Coventry, Anh quốc, hiện là một khu bán hàng của thế kỷ XIX, được xây theo phong cách truyền thống bằng gạch đỏ với các khung cửa sổ thép. Đồ án được minh họa ở đây là một tòa nhà mới gây ấn tượng mạnh được thiết kế cho không gian văn phòng, đầu tiên được đề nghị dành cho một công ty hay một tập đoàn lớn. Tòa nhà mới này, trong tương lai sẽ hoàn toàn thay chỗ cho khu bách hóa cũ, được thiết kế phù hợp với cảnh quan chung quanh cũng như tính chất chung của khu vực.

Các nước màu nước trong làm cho bức tranh tươi sáng. Độ rõ nét sinh động của các cạnh cứng và các nét khung hình đạt được bằng mực và những đường nhấn trắng đục bằng bút kim.

Kiến trúc sư: Andrews Sherlock và các cộng sự.

Khách hàng: Công ty Trách nhiệm hữu hạn bất động sản trong thành phố và phụ cận.

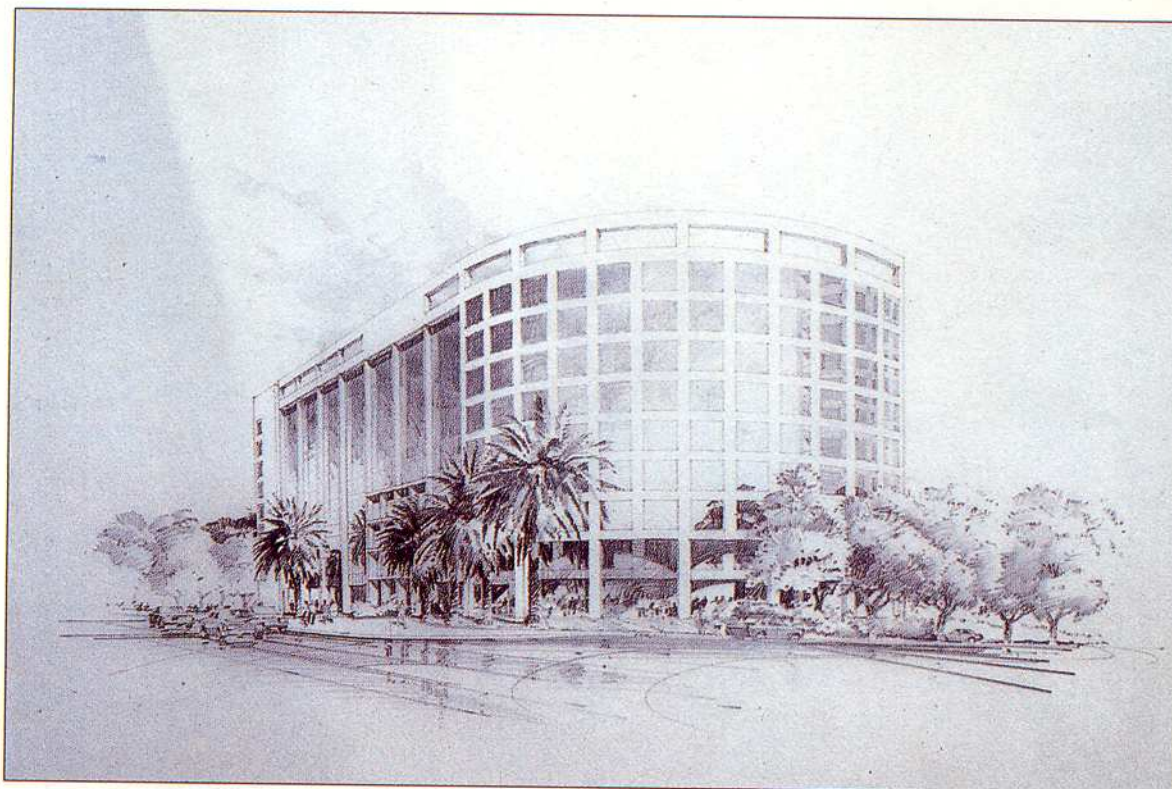
CHÚ DẪN

Với yêu cầu ban đầu về góc nhìn do khách hàng đưa ra, họa sĩ chọn một điểm nhìn thể hiện được ấn tượng tổng quát của toàn bộ tòa nhà, với tiêu điểm ở khu vực lối vào chính. Đường giao thông và đường đi bộ cũng được đưa vào để diễn tả bối cảnh sinh hoạt chung trong và xung quanh công trình. Như được thể hiện ở bước 3, một phần in màu của phối cảnh chi tiết để làm cơ sở cho việc thảo luận chi tiết với

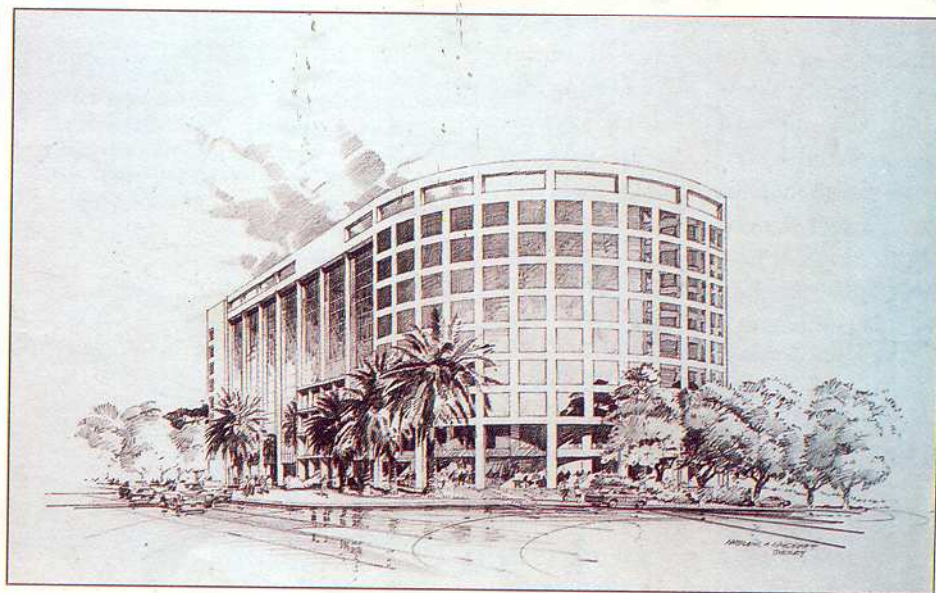
khách hàng về việc thể hiện như thế nào, bằng màu các đặc tính của vật liệu cũng như việc hoàn thiện.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Màu nước các màu tube. Bột màu trắng.
Giấy vẽ màu nước nhẵn.
Giấy can. Bút chì 7H và F
Cọ lông chồn tròn số 10 và cọ lông tổng hợp số 4.
Bút vẽ kỹ thuật số 0.1 và 0.2.
Bút kẻ dòng.
Miếng xấp, sáp trắng.

5. Những chi tiết cảnh quan được vẽ bằng cách dùng các hướng của nét chì cũng như bóng đổ của cây cối trên mặt đất dẫn dắt người xem tới khu vực lối vào. Một con đường rộng được diễn tả ước, với những nét đơn giản, dựng những hình phản chiếu tinh tế của tòa nhà và xe cộ trên đường. Phương cách này nhằm nhấn mạnh chiều cao của tòa nhà và các chi tiết cảnh quan trong việc thể hiện chi tiết. Người và xe cộ được vẽ nhanh bằng đường nét và sắc độ, tạo sự tương phản về sắc độ với hậu cảnh trong từng trường hợp. Phần đỉnh tòa nhà được đánh bóng đậm để tăng sự tương phản với bầu trời. Dùng thêm bút chì 4B để tăng cường chiều sâu cho những mảng đen.

6. Phun nhẹ lên bức vẽ một lớp chất hãm và dùng tẩy với miếng chặn tẩy để xóa các nét vẽ thừa làm mất sự sắc nét của bức vẽ. Sau khi phủ một lớp chất hãm khác dùng lưỡi dao cạo và thước thẳng cạo phần khung kính của tường treo

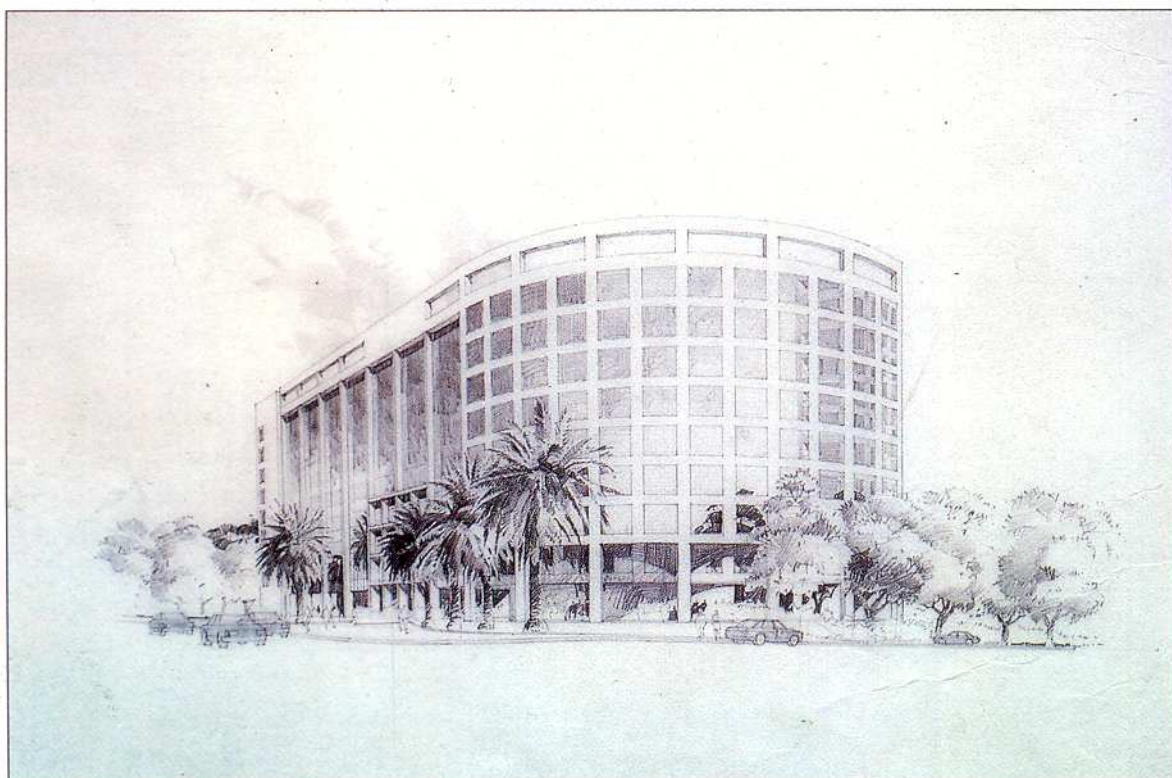
quanh tòa nhà. Kỹ thuật này đòi hỏi có sự thực hành để đạt được sự chính xác của mũi dao cũng như góc nghiêng của dao, đồng thời tránh được những nét xước nếu lưỡi dao quá cùn, hoặc tránh cắt vào giấy về khi dao quá sắc.

3. Với bút chì 2B liên tục được mài trên giấy nháp mịn, để giữ cho đầu bút được vát cạnh, đánh bóng xậm các mảng kính trên cùng của tòa nhà, chuyển dần sắc độ để nhấn mạnh độ cong của tòa nhà. Sau đó vẽ bóng phản chiếu đậm phía sau kính của cây cối và phát triển chi tiết của lối vào, kể cả các bóng đậm thể hiện chiều sâu và các bóng người ở những chỗ thích hợp.

3

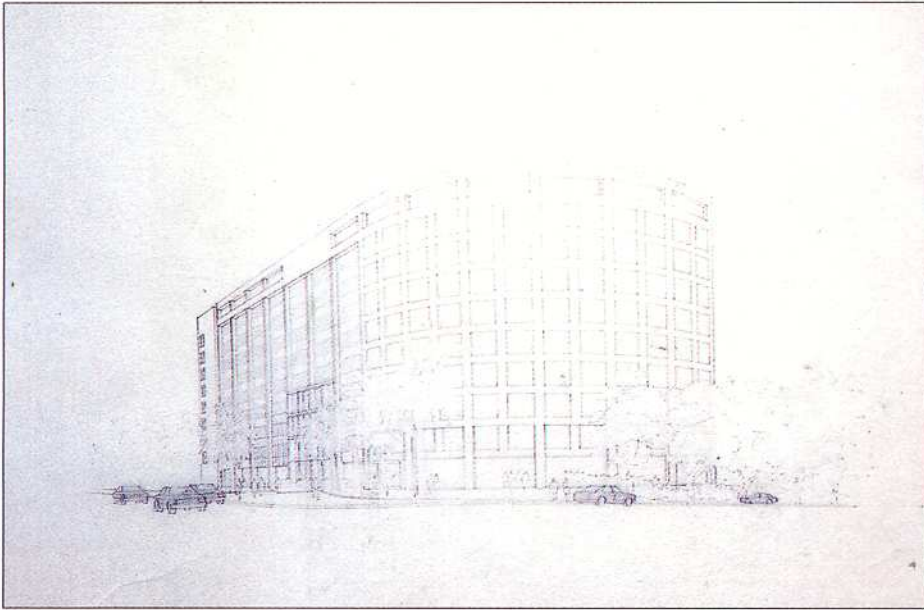
4

4. Trên nền kính mặt bên phải của tòa nhà, vẽ phác những đường nét của hình và bóng với sắc độ trung bình và nhạt, thể hiện hình phản chiếu của tòa nhà đối diện. Đây là một cách để tòa nhà mới này tiếp giáp với một khu vực thương mại hiện hữu (một điểm bán hàng tốt cho các đại lý).

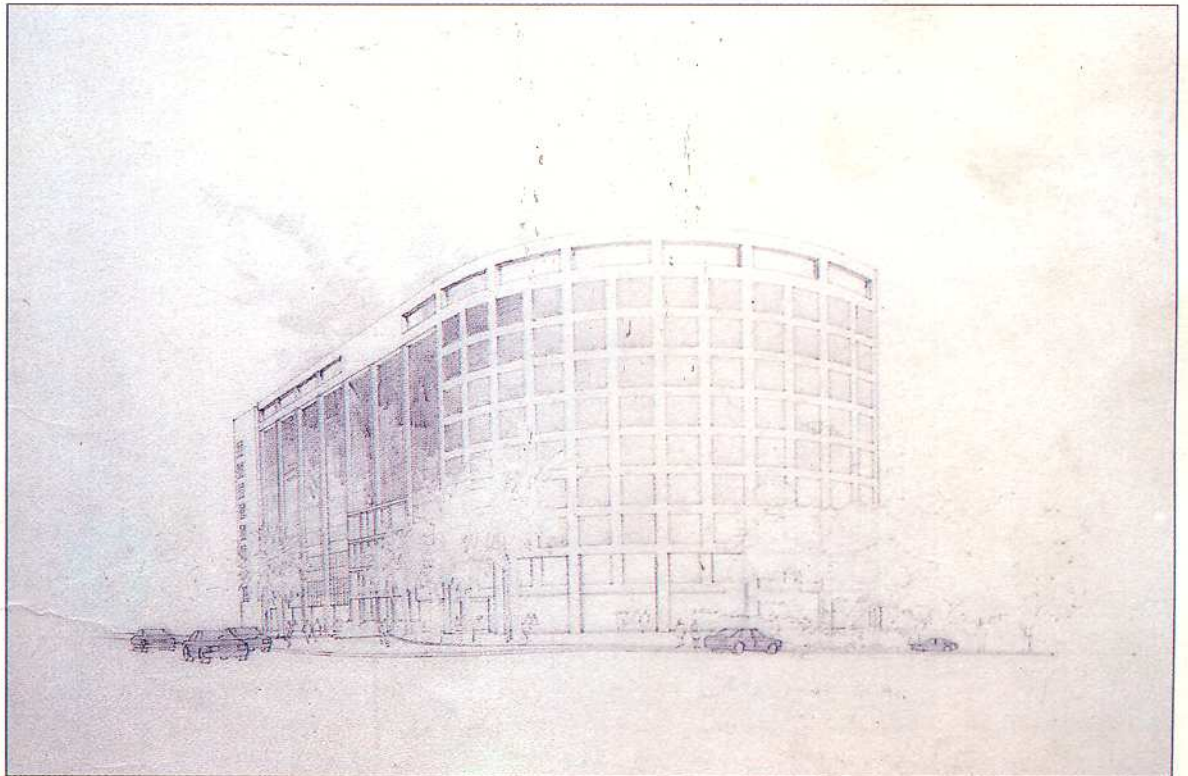
Những mảng bóng nhẹ hơn được thêm vào phần kính phía trên lối vào, tạo bóng phản chiếu của mây, nhấn mạnh khoảng trung tâm hấp dẫn của bức vẽ. Cây cối được vẽ chi tiết, bắt đầu bằng cây có hình dáng thật đen đến bên trái lối vào, sau đó chuyển sang những sắc độ

nhạt hơn ở phía trước tòa nhà. Dùng chì cứng và vẽ theo một hướng để tạo dạng và chất liệu bề mặt của lá cây. Thân cây được thể hiện bằng một dải sắc độ phù hợp với sắc độ của hậu cảnh, tạo ra những vùng sáng tối tương phản nhau.

1. Phôi cảnh được dựng bằng máy tính, cho phép ta có một vài điểm nhìn để trình bày với khách hàng. Góc nhìn ưng ý được làm chi tiết và rửa sạch trên màn hình, sau đó được in ra từng phần khổ A4. Các phần này được ghép lại thành bức vẽ hoàn chỉnh để in ra giấy vẽ. Bản vẽ này được đặt vuông vắn lên bảng vẽ và phủ lên một tờ giấy can dày. Cây cối và các hình ở cận cảnh được đi nét bằng chì cứng HB. Sau đó toàn bộ hình phôi cảnh được can lại, bỏ các nét khuất sau cây cối và phong cảnh đã được can trước.

1

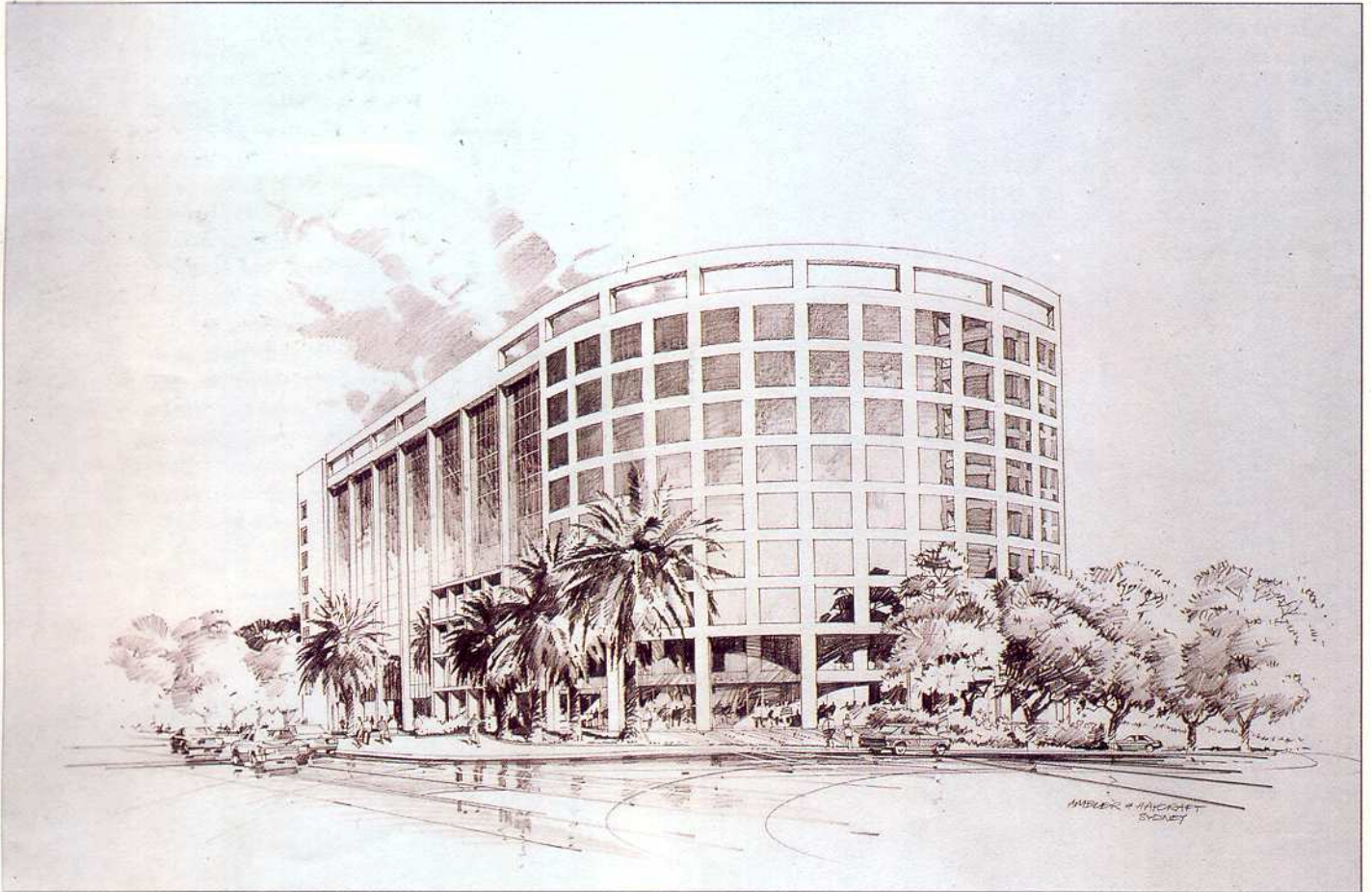

2. Dùng chì 2B được mài vát đầu đánh bóng nhẹ bầu trời, tạo đám mây có hướng động, dẫn vào trung tâm hấp dẫn của bức vẽ. Sắc độ của bầu trời làm nổi bật được hình dáng thành lan can tầng thượng của tòa nhà.

2

Thê hiện bằng bút chì

John Haycraft

Tính linh hoạt của bút chì và phạm vi biểu hiện những sắc độ và những chất liệu được thể hiện qua bản vẽ này. Kỹ thuật vẽ, trực tiếp và sống động, được khai thác cả đường nét và sắc độ tạo ra một ấn tượng mạnh mẽ đầy chi tiết ngẫu hứng. Trong những giai đoạn trước, người họa sĩ vẽ nhanh toàn bộ bức tranh để bố trí các sắc độ chính, tạo ra một sự cân bằng liên kết về sắc độ để rồi trong đó, các khắc họa độc đáo có thể được phát triển đầy đủ hơn.

Các kiến trúc sư: Nhóm thiết kế Lend Lease

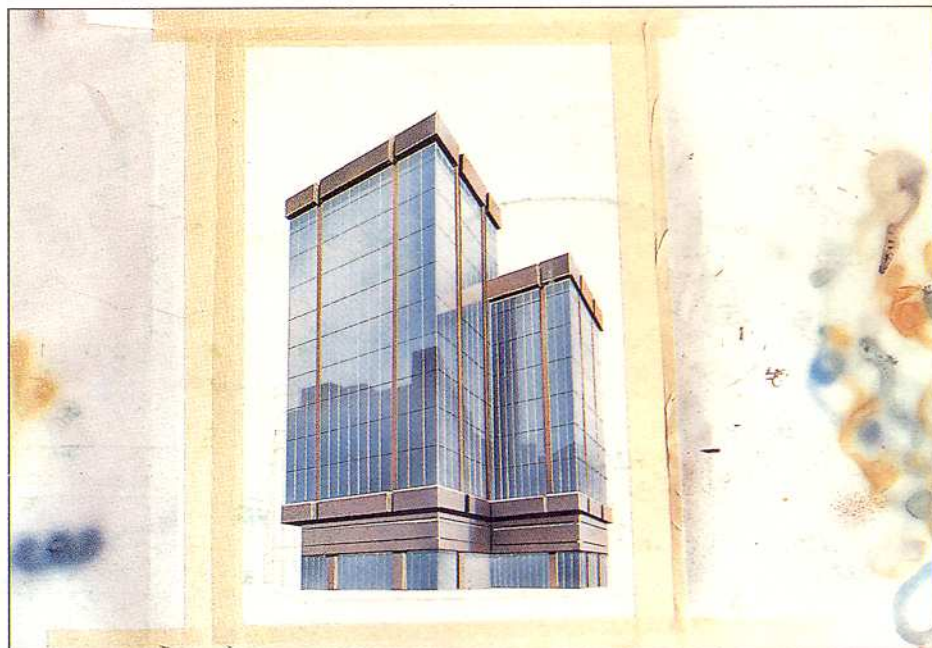
CHÚ DẪN

Đây là bản vẽ phối cảnh cho một đồ án cao ốc văn phòng ở Sydney, Australia, là một phần của hồ sơ trình dự đấu thầu. Vì thời hạn đệ trình không thay đổi được còn thiết kế thì chưa hoàn chỉnh nên người ta đã quyết định chọn thể hiện bằng chì cho nhanh, và cũng vì phiên bản có thể xử lý ngay tại nhà và gắn với thuyết minh vào phút chót.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Bút chì: HB, 2B, 4B
Giấy vẽ chất lượng cao.
Giấy can.
Giấy nháp.
Tẩy.
Lưỡi dao cạo.
Thước thẳng.

7. Tiếp tục phun thêm các chấm màu mềm và xám tạo ra một sự đồng đều nhưng có hiệu quả chất liệu bề mặt tinh tế hơn. Sau khi gỡ bỏ tất cả các lớp màng che, các chỗ cần nổi bật và các chi tiết về bằng tay. Dùng bóng sẫm cho những phần vị đứng và những cạnh dưới của các khối bê tông. Dùng màu nâu vàng nhạt và trắng để nhấn mạnh các cạnh được chiếu sáng. Các vạch đứng của các mảng kính được nhấn bằng những đường trắng mảnh.

8. Các mặt nhà và mặt đất được che đi và bầu trời được phun bằng màu xanh nước biển với những sắc độ chuyển nhẹ nhàng và dần gần như trắng, diễn tả những đám mây nhẹ, mềm trên nền trời xanh thẳm.

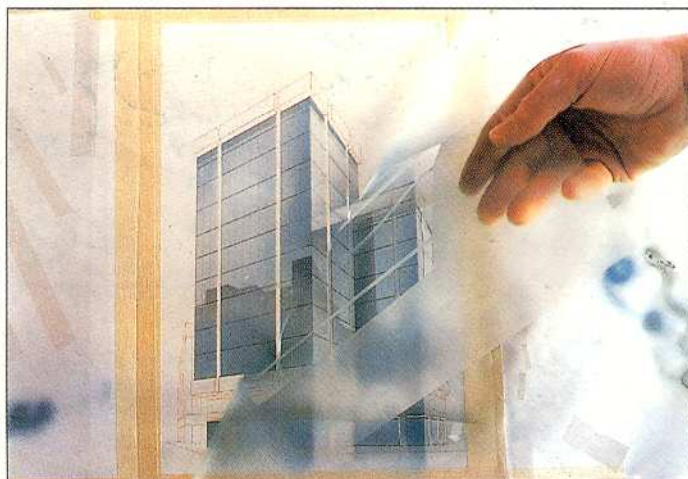
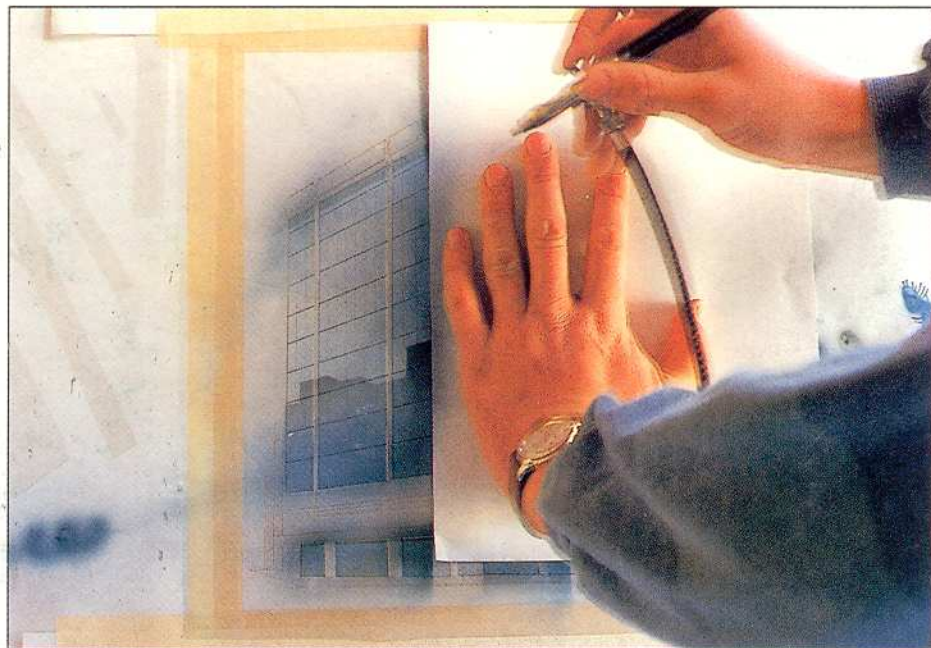
8

9. Các mặt phẳng đường phố được vẽ bằng cọ như những mảng màu phẳng, với tông màu trung, bóng đổ sắc cạnh, bắt đầu từ chân tòa nhà chính. Với các tòa nhà làm nền có sắc độ sẫm, mạnh trên những mặt thẳng đứng soi bóng vào những tầng dưới của tòa nhà chính. Để hoàn tất công việc thể hiện cần thêm các hình người ở cạnh cảnh và cây cối ở hậu cảnh. Dùng cọ vẽ các chi tiết để tăng cường sự tương phản và các điểm nhấn mạnh của hình dáng tòa nhà.

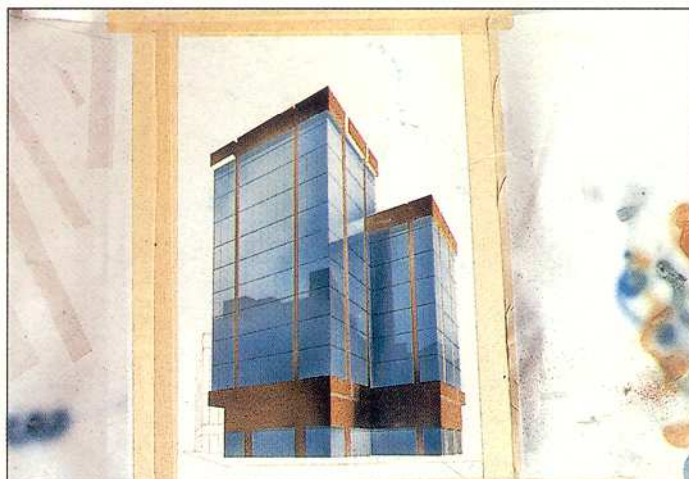
9

4. Hình phản chiếu của các bóng tòa nhà vào các mảng kính phía dưới được phun màu xanh biển, nâu thẫm và đen để tạo ra một hòa trộn mềm của các màu bóng tinh tế. Các mảng kính phía trên được phun màu xám lam nhạt thể hiện hình phản chiếu của bầu trời. Đường viền của mảng bóng được che bằng một miếng giấy can và cắt theo hình. Để đạt được chiều sâu của sắc độ, thực hiện việc phun nhiều lần, sau khi lớp phun trước đã khô. Cũng dùng các miếng che bằng giấy khi phun bóng xậm phía dưới lan can. Để diễn tả sự khác biệt về sắc độ giữa các mảng kính sáng loáng trên mặt nhà phía phải và những mảng tường có bóng nhẹ chệch với nguồn sáng, dùng một tờ giấy che cạnh trước của tòa nhà trong khi tăng mạnh các sắc độ trên mặt trái.

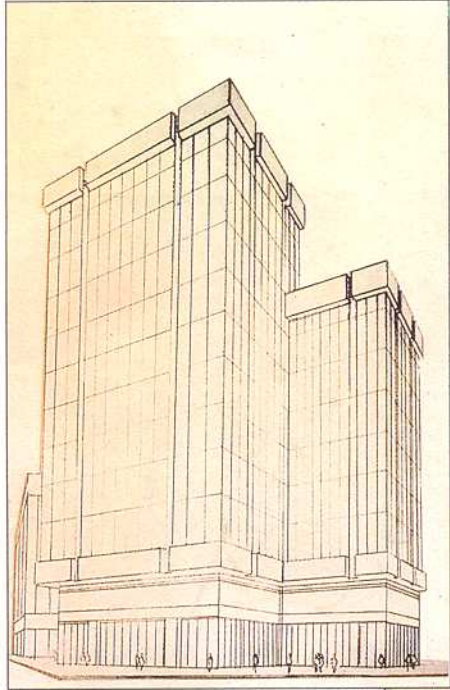
5. Các mảng mặt nhà được tạo hình bằng cách phun nhiều hơn ở các cạnh quan trọng và những chỗ thay đổi cạnh của tiết diện với các cạnh sau được phun những sắc độ sáng hơn, có thêm ánh phản xạ. Dùng một lớp màu trắng thật mỏng phủ lên các mảng có sắc độ nhạt để giảm nhẹ những nét vẽ mực. Khi đã hoàn tất việc làm màu kính, gỡ bỏ lớp màng che. Hình vẽ lại được che, được cắt, và được bóc ra ở những chỗ thể hiện chất liệu bê tông của công trình.

5

6. Bê tông được phun chuyển dần sắc độ màu nâu trung, sau khi đã dựng được những mảng sáng và mảng bóng. Để được giống như mặt bê tông, dùng đầu phun rải để tạo ra chấm lốm đốm mịn, không đều trên bề mặt.

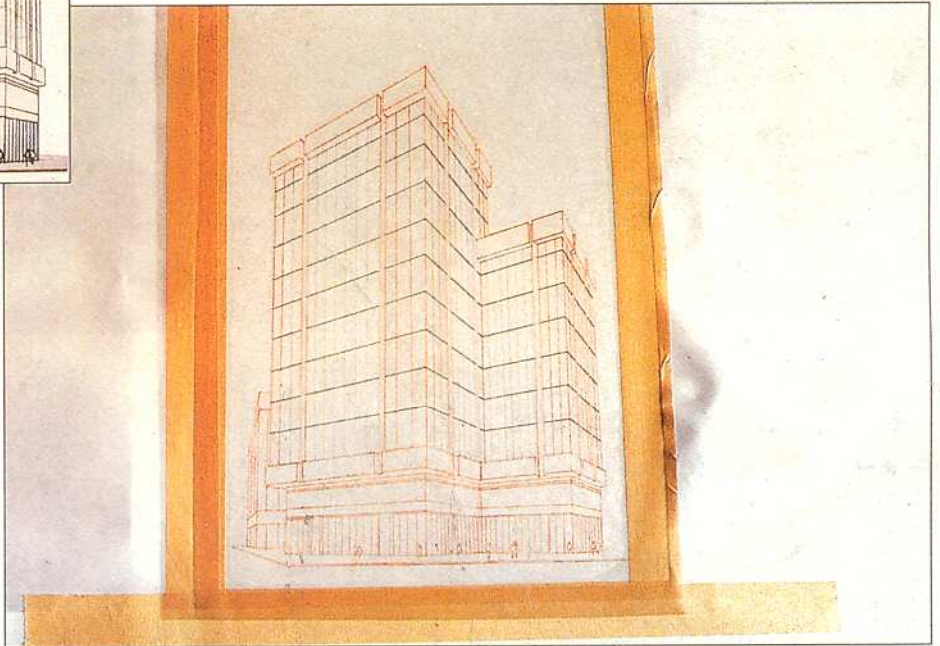
6

1

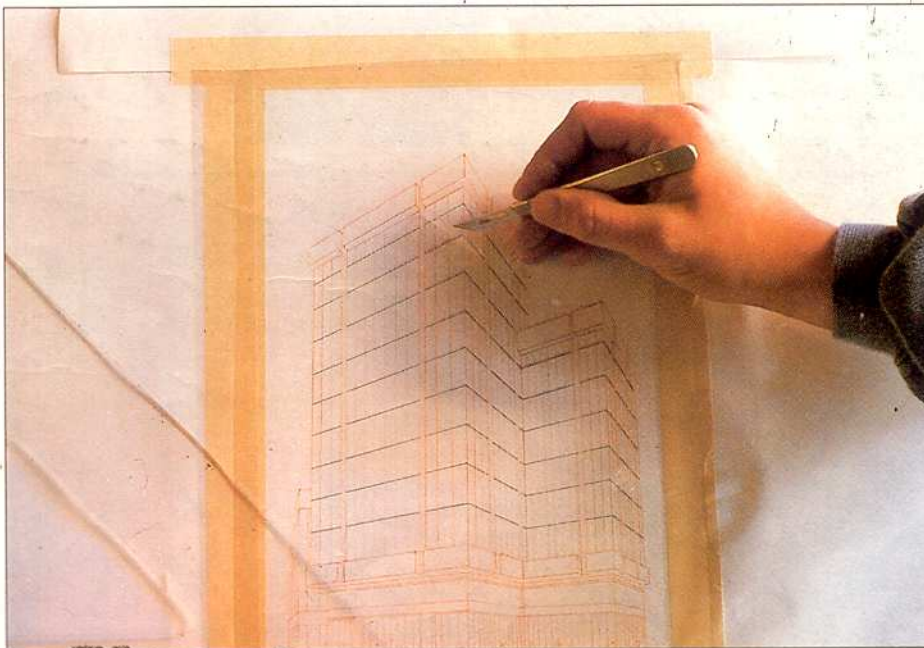
1. Phôi cảnh được dựng bằng bút chì trên giấy vẽ chi tiết, để chuyển sang bảng vẽ thể hiện.

2. Hình vẽ được đồ lại xuống bảng vẽ với giấy can đỏ. Các nét ngang của mảng kính được vẽ đè lên bằng mực, chúng sẽ có màu đen trong hình sau này.

2

3

3. Toàn bộ diện tích hình vẽ được phủ bằng màng chắn cứng. Đầu tiên, những mảng che các mảng kính được lần lượt cắt bỏ theo thứ tự từ tối tới sáng. Để giảm thiểu thời gian và công sức cắt và bóc các chỗ che cục bộ cả mảng màng che cần được sắp xếp trước. Những mảng màu lớn được xử lý trước, để che phủ trắng hoàn toàn phần nền và đạt được một sự cân bằng về sắc độ. Sau này sự tương phản sẽ được gia giảm để điều chỉnh sự cân bằng.

The hiện bang bọt mau phun

Tim Monk

Một trong những áp dụng thích hợp nhất của việc phun màu trong diễn họa kiến trúc là để diễn tả những mảng kính lớn có tính phản xạ cao. Mặt đứng đồng bộ của một khối nhà dùng tường kính là một đối tượng lý tưởng cho việc xử lý bằng màu phun thí dụ sự chuyển sắc độ tinh tế của các mảng màu bầu trời được phản chiếu trong kính thật khó mà đạt được bằng các kỹ thuật thể hiện khác đối với những mảng hình tương đối lớn. Ở đây, bọt màu đục được sử dụng thích hợp hơn là màu nước trong suốt để diễn tả cả những mặt mờ của kính lẫn chất liệu bề mặt đặc, nhám của bê tông. Như với hầu hết các diễn họa bằng phun màu, một đóng góp quan trọng trong việc hoàn thành tác phẩm là diễn tả các chi tiết và các điểm nhấn bằng cọ màu trên các mảng màu phun.

CHÚ DẪN

Việc thể hiện màu ở đây là phát triển từ một bản phác chi, được kiến trúc sư yêu cầu để trình bày sơ bộ cho khách hàng. Yêu cầu là thể hiện tính chất chung và phong cách kiến trúc của phương án, một cao ốc văn phòng cho một vị trí đô thị ở Kuwait.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Bọt màu.
Bảng vẽ.
Máy phun.
Cọ lông chồn tròn số 1 và 2.
Màng che cứng.
Bút chì.
Giấy vẽ chi tiết.
Giấy can

10. Các mảng cây được vẽ vào với sự hòa trộn các màu xanh ô liu, xanh biển và đen. Các màu chói hơn trong mảng cây được thêm màu ô liu và các màu xanh lá cây nhạt đi với vàng nhạt những nét mảng nặng. Xe hơi được vẽ trong bóng râm và giữ lại màu của lớp màu lót. Để làm bật những ánh lấp lánh của kính hay mặt kim loại, sử dụng màu trắng nguyên, với những chiếc xe trong bóng râm ở phía trái, thêm một nét màu xanh biển. Chi tiết cuối cùng của cảnh là các cột cờ trên nền cỏ. Cần chú ý để bảo đảm cho chúng tuyệt đối thẳng đứng.

10

11. Dùng phấn màu (pastel) tạo các điểm nhấn, làm nổi bật những hình khối đã thể hiện và tạo thêm hiệu quả gây ấn tượng bằng những hình người đang đi qua hàng cột và đi vào khách sạn. Các hình vẽ không cần chính xác, vẽ rất nhanh và tự do gây cho bức diễn họa vẻ sinh động, đồng thời tăng cảm giác tươi vui, sống động.

11

8. Cỏ ở cận cảnh được diễn tả bằng một hòa sắc gồm xanh ô liu, vàng sẫm và vàng đất. Để thể hiện bóng, màu xanh biển và đen được thêm vào hòa sắc này; dùng vàng nhạt sẽ làm bật những chỗ sáng, thêm vài nét xanh da trời nguyên để tôn các màu này lên. Con đường được thể hiện rõ hơn bằng những nét cọ mạnh màu xanh biển và tím, thêm đỏ thẫm vào một vài chỗ. Mảng tranh này được thể hiện phóng khoáng với nét cọ tự do định giới hạn một cách tổng quát các mặt bằng chiều chuyển động và các hình dáng, chủ yếu tạo mảng, khối. Thêm vào một vài phản xạ đơn giản những màu và hình dáng của tòa nhà chính vào mặt nước ở giữa mảng cỏ.

8

9

9. Các chi tiết được vẽ một cách phóng khoáng vào dãy cột, mục đích là tạo ấn tượng về sự hoạt động và cùng với những hoa sáng tạo bởi cấu trúc công trình gây ấn tượng mạnh mẽ. Các mảng thụt vào có bóng được làm nổi bật lên bằng các điểm sáng. Cây trồng xung quanh lối vào và các tầng trên hành lang cong được diễn tả

với màu xanh ô liu, xanh biển và đen, đi màu tự do để bắt đầu thể hiện những hình dạng và chất liệu bề mặt ngẫu nhiên. Để làm sẫm mặt bị bóng của tòa nhà, dùng màu xanh biển pha với một ít nâu thẫm và trắng. Lối vào tòa nhà và những bệ che nắng xung quanh được thể hiện thêm rất chi tiết, dùng màu có sắc độ nhạt cho các bệ

che nắng và sẫm ở phía dưới để đạt được sự tương phản sinh động. Những màu nóng, phong phú được áp dụng cho lối vào - đỏ tươi, đỏ sẫm, nâu đỏ và trắng - để thu hút sự chú ý vào tiêu điểm của mình họa này. Các màu đỏ nguyên cũng được sử dụng cho bậc lối vào để lôi cuốn người xem.

6. Dùng cọ số 6, những mặt thẳng đứng bị bóng của khung trên mặt đứng được điền tả bằng màu trắng đục và nâu đỏ, thêm một ít nâu thẫm để tạo gam màu lạnh. Cùng màu đó tô bóng cho những mặt có một phần ánh mặt trời chiếu rọi được tô bằng cọ với màu trắng và vàng đậm vào, biến đổi với màu vàng đất.

7. Các mặt trước của nhà được đi màu trắng đục và tạo cảm giác nóng với màu vàng sẫm. Hòa màu này được làm sẫm thêm một chút bằng màu da cam và một ít màu nâu vừa dùng để điền tả mặt đứng như khi nó quay khỏi ánh nắng mặt trời trực tiếp. Những mặt ngang, nằm xiên, là những chỗ được chiếu ánh mặt trời nhiều nhất được làm nổi bật bằng màu trắng tinh với cọ số 3.

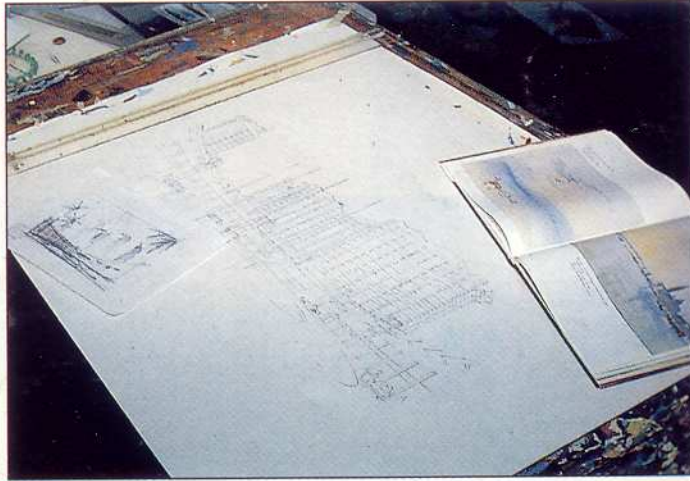

71

4. Một nước đặc màu nâu thẫm và xanh biển pha thêm một ít tím để đi bóng phản xạ lên kính của các thành phần kết cấu mặt đứng. Thêm một ít đen cho bóng phản xạ phía dưới nhà của tháp. Chi tiết hành lang cong, vẽ bằng nét cọ phóng khoáng cũng dùng màu trộn đó.

5. Để làm bật lên phía dưới các chi tiết thiết kế trên mặt đứng của tháp, dùng một sự hòa trộn màu nguyên vàng, da cam, xanh da trời đục, nâu thẫm và thêm thêm ít trắng để làm mờ, vàng nhạt, và màu trắng được thêm dần xuống phần dưới của tháp, diễn tả ánh phản xạ của hành lang cong lên tòa nhà. Nhấn mạnh sắc độ của phần đỉnh tòa nhà, bằng cách dùng cọ khô đi màu nâu thẫm và tím quang phổ, để phân biệt với bầu trời.

1. Trước khi bắt đầu diễn họa màu, họa sĩ vẽ phác nghiên cứu bằng bút chì để hình thành một dự định về màu. Những giá trị then chốt gây ấn tượng cho bức vẽ là những điểm nhấn sẫm, cùng hành lang mặt cong để dẫn dắt mạnh mẽ người xem từ phía trái của bản vẽ tới trung tâm hấp dẫn. Bản nghiên cứu sắc độ và bản sao bức tranh của Turner được dùng tham khảo cho màu bầu trời kết hợp với đường nét của tác phẩm.

2

2. Dùng cọ 50mm và nước sạch quét ướt toàn bộ mặt giấy. Bầu trời được quét bằng màu vàng sẫm, và một ít màu cam từ trái sang phải, và với màu xanh biển loãng từ phải sang trái. Cận cảnh được xử lý cùng những màu trên nhưng đảo ngược vị trí, với một ít màu tím quang phổ thêm vào màu xanh ở phía dưới bản vẽ. Các nước màu cần rất lỏng và bảng nền cần được nâng lên và nghiêng để màu chảy tới những chỗ cần phủ.

3. Lớp vẽ lót đầu tiên khô hoàn toàn. Việc đi màu cho các mảng kính của tháp bắt đầu bằng các nước màu tự do với cọ số 8 lên mặt đứng bỏ qua các chi tiết. Nước đầu tiên, là màu da cam pha nâu đỏ (burnt sienna), đậm màu dày ở đỉnh tòa nhà và nhạt dần về phía dưới. Để làm nổi khối của mặt đứng, nhấn thêm nâu thẫm, cùng với màu xanh nước biển vào những mặt có bóng từng phần. Sau đó một nước đặc màu nâu thẫm và xanh biển lên mặt bị bóng.

3

Thể hiện bằng màu keo (TEMPERA)

John Haycraft

Tỉ lệ và mục đích của diễn họa này cho phép người thể hiện dùng một giải pháp tiếp cận mạnh mẽ và tự do trong việc truyền đạt tính chất và dáng vẻ của công trình hơn là thể hiện chính xác chi tiết kiến trúc. Giải quyết vấn đề ánh sáng và không khí được thể hiện theo mô tả của kiến trúc sư, tác giả đồ án về bầu trời Jakarta, giống như của "Turneresque" và họa sĩ đã chọn bản sao bức tranh "San Giorgio Maggiore của J. M. W. Turner" để tham khảo thể hiện màu bầu trời.

Trước tiên hình ảnh của công trình được làm phóng tay với các nước tempera ướt. Sau đó dần dần phát triển chi tiết trên lớp màu lót trong mờ bằng cọ nhỏ và những mảng màu đục được đưa vào; ở giai đoạn cuối điểm thêm phần màu cho những điểm nhấn mạnh sinh động. Cuối cùng, vấn đề quan tâm bậc nhất là việc

duy trì được tính chất sống động của minh họa và làm cho những vệt ngẫu hứng và chất liệu bề mặt tạo được ấn tượng chung cho tác phẩm.

Các kiến trúc sư: Philip Cox, Richardson, Taylor, và các cộng sự
Công ty xây lắp: Tập đoàn Balimata.

CHÚ DẪN

Một bản minh họa màu của một khách sạn thể hiện sự tiếp cận. Thiết kế sơ bộ để trình bày cho khách hàng ở Jakarta, Indonesia. Một kích cỡ lớn đã được các kiến trúc sư đặt hàng yêu cầu thể hiện. Kích thước bản vẽ là 763 x 1017mm (30 x 40 in)

NGUYÊN VẬT LIỆU

Tempera (màu keo).
Màu bột (pastels).
Giấy vẽ loại 140gr/m².
Các cọ lông chồn tròn, cỡ 3, 6 và 8, 50mm (2 in), loại cọ vẽ của họa sĩ.

Sự thay đổi về thời gian trong ngày hay các điều kiện ánh sáng nhân tạo rất dễ thực hiện bằng máy tính, ngay sau khi nạp dữ liệu có liên quan. Việc này có giá trị lớn trong quá trình thiết kế.

Một hình ảnh của máy tính tân tiến nhất được thể hiện qua sự trình bày xuất sắc một dự án tại Singapore. Từ trước, máy tính có khả năng diễn họa các chi tiết phụ như người, xe, cánh quạt giống như thật.

Vẽ đồ họa giúp thực hiện các đường nét to nhỏ khác nhau và rõ ràng. Cách phủ màu giúp chọn những phương thức thể hiện chẳng hạn như để tô màu hay phun màu. Mặt khác bạn còn có thể truy xuất được lệnh phổ màu, có đến hàng ngàn những màu phối hợp. Các mảng màu có thể hòa vào nhau hay tách biệt. Những phần khác của bản vẽ cũng có thể được truy xuất khi có yêu cầu làm khác. Những hình ảnh sau cùng có thể dễ dàng hiện trên màn hình màu. Những khó khăn về việc thực hiện các phiên bản cùng với minh họa màu chính xác đến nay phần lớn đã được khắc phục.

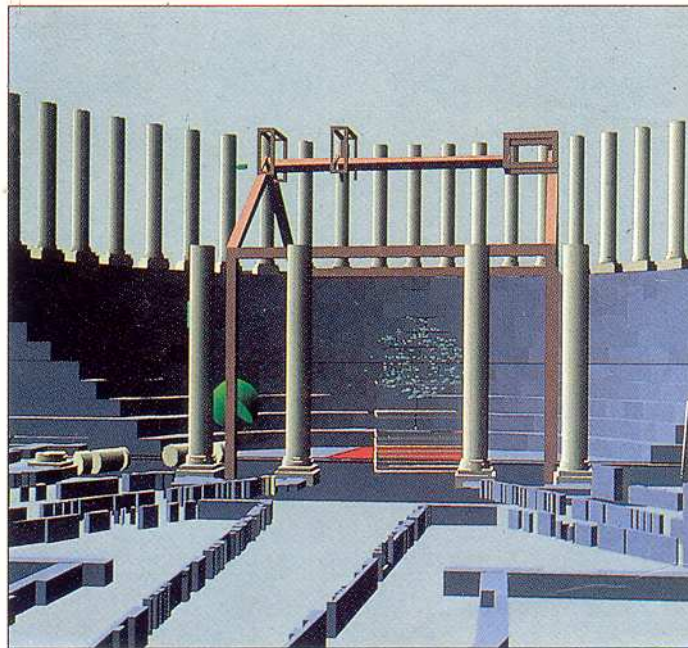
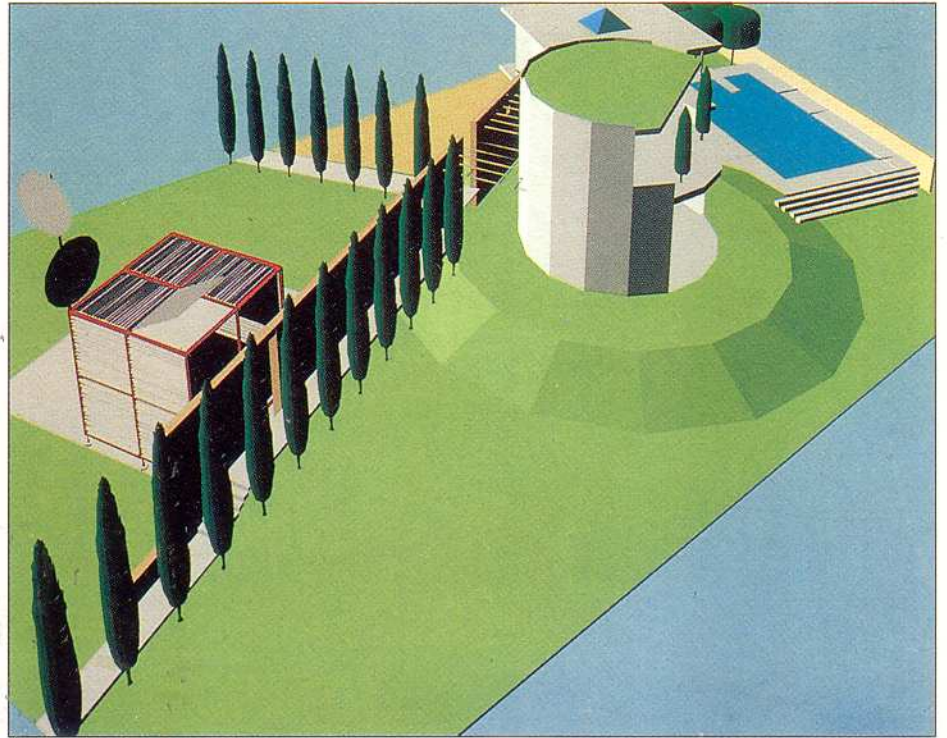
Quá trình có vẻ đơn giản này tạo được những hình ảnh rất thật, và hình ảnh bằng máy tính ngày càng được dùng như phối cảnh thông thường. Có nhiều quan điểm cho rằng không nên dùng những minh họa bằng máy tính đưa ra trong báo cáo một dự án vì chúng quá giống thật. Do đó bạn nên nỗ lực đúng chỗ. Bạn nên nhớ rằng công việc của bạn chỉ là vĩnh cửu khi hệ thống lưu trữ số liệu giữ nó trên đĩa hoặc băng hình.

DIỄN HỌA DÙNG MÁY TÍNH

Trong diễn họa kiến trúc, máy tính có thể được dùng theo ba cách. Dùng máy tính để dựng khung phối cảnh công trình, sau đó diễn họa bằng các cách thông thường. Cách này giúp bỏ được các bước thông thường khi cần dựng hình, nhưng dĩ nhiên bạn hay nhà thiết kế phải mất thời gian để nhập dữ liệu cần thiết vào máy tính, và in ra để sử dụng. Khi dữ liệu đã được nhập vào, máy tính có thể dựng ra bao nhiêu góc nhìn khác nhau tùy theo khách hàng yêu cầu nhưng điều đó mới chỉ là những cốt hình và cần phải được thêm vào các chi tiết thiết kế.

Máy tính có thể được dùng như một công cụ thiết kế, chẳng hạn như xét đến các khía cạnh khác nhau khi đang triển khai thiết kế trên màn hình hay trên bản in. Quá trình này thường được thực hiện trong xưởng thiết kế, khi đó không cần phải phác họa ý đồ bằng tay.

Máy tính còn thể hiện các diễn họa hoàn tất. Trong tất cả các quá trình này bạn đang dùng một máy để tạo ra ấn tượng mà bạn đang tìm kiếm. Có sự đối diện máy móc giữa bạn là họa sĩ và sản phẩm cuối cùng. Nhiều nhà minh họa không hài lòng với công việc trên máy tính vì nó tách họ khỏi công việc trực tiếp gắn với sản phẩm cuối cùng, dù rằng họ vẫn đánh giá cao những kỹ năng vẽ của máy. Bạn chọn được rất nhiều góc nhìn, các điều kiện ánh sáng, thời gian trong một ngày, khí hậu, và có thể đặt công trình vào cảnh quan tự nhiên với các chi tiết thêm vào như hình người, và các đồ vật xung quanh. Không còn nghi rằng, máy tính chưa có khả năng xứng với một nhà minh họa thông thường. Khi cần thể hiện một công trình như ảnh thực, tách riêng ra, nó hoàn toàn có thể thực hiện được vì

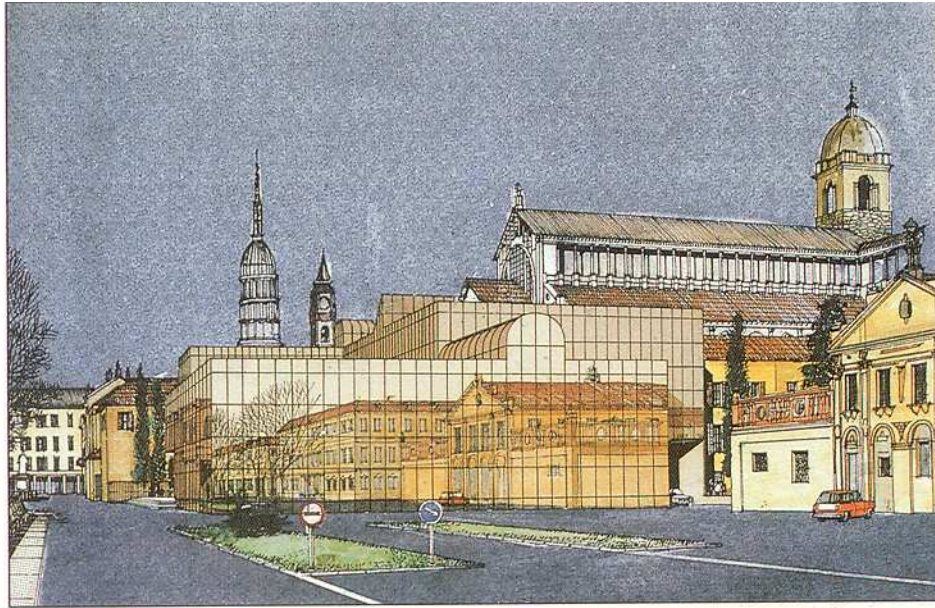
Đây là một phác thảo diễn hình (hình trên) được thực hiện bằng máy tính để xem xét các khía cạnh của phương án khi triển khai.

Kết quả công việc về mặt lý thuyết có thể dễ dàng được khảo sát trên máy tính (trái). Không có những hạn chế số lượng các góc nhìn hoặc mức độ chi tiết có thể thêm hoặc bớt.

máy tính là một phương tiện đa năng cho phép đưa mọi chi tiết muốn thể hiện vào bản vẽ. Những cảnh liên tiếp, chuyển dời dễ dàng các vị trí có liên quan và công trình đến tầm mắt được chọn, thuật ngữ thường gọi là một công việc chiếm hết thời gian một cách vô vọng. Máy tính là lý tưởng để trình bày những ý đồ lý thuyết và sức tưởng tượng về kiến trúc

mà không cần phải thể hiện chi tiết để truyền đạt thông tin của chúng. Bản thân quá trình minh họa tương đối minh bạch, khi các chi tiết công trình đã được nạp vào máy tính.

Với đa số các hệ thống tiên tiến, công việc được hoàn thành trên bản vẽ với bút kim và màn hình trình bày tất cả các điều kiện có thể minh họa.

Kỹ thuật bút kim, bút dạ, chì màu, các sắc độ màu in sẵn và màu nước được dùng trong nghiên cứu chất liệu hòa trộn này cho một đồ án phát triển ở Ý. Cần lưu ý rằng cỡ nét trong toàn bản vẽ là không đổi.

Nét mực có thể dùng chung với bút dạ, chì màu với phun mực hay phun màu, nước, phấn màu, chì màu. Nét mực và chì than kết hợp tốt với nhau. Bột màu có thể phối hợp với "phấn màu khô" và chì màu. Đây chỉ là vài cách phối hợp. Mọi cách phối hợp cần được diễn họa đồng nhất và nên chọn những chất liệu tương hợp về thị giác và kỹ thuật. Giấy màu in sẵn có màu chuyển từ đậm sang nhạt có thể tạo dáng các nền trời, trên đó vẽ lên các màu nguyên nhằm tiết kiệm thời gian. Các minh họa tròn vện có thể dùng các mảng màu in sẵn thường kết hợp với nét vẽ mực. Các cách kết hợp này rất có hiệu quả, rất tiết kiệm thời gian, và các màu sẽ đồng nhất và hấp dẫn. Kỹ thuật cắt dán cũng được dùng, nhất là trong minh họa ý đồ. Lúc này các hình chụp xe cộ, người, vật từ tư liệu riêng được dùng đến, có thể đi màu lên nhằm tạo một bố cục thống nhất. Chúng không nhằm minh họa chi tiết dự án mà nhằm tạo một khung cảnh theo ý đồ nhà thiết kế. Hình dáng nên chụp lại và tu sửa để nổi bật hơn. Cũng có thể lồng

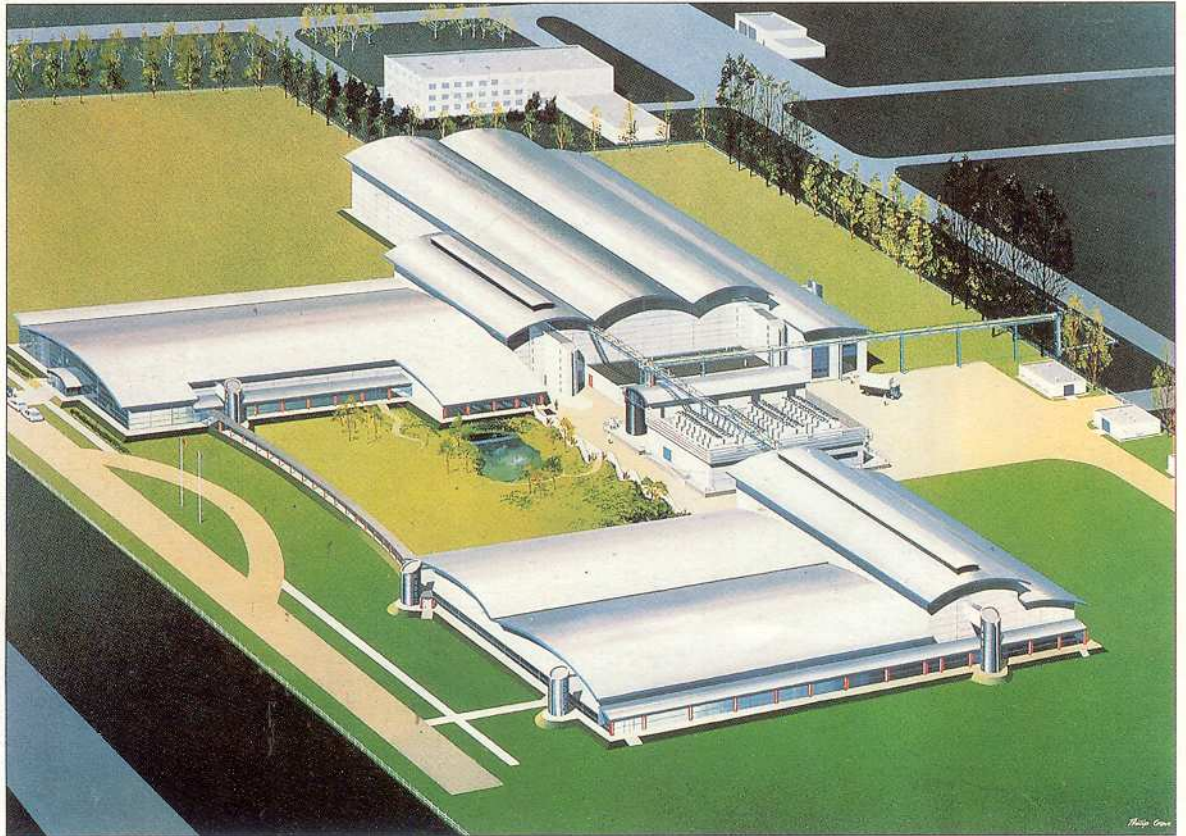

công trình vào khung cảnh hiện hữu bằng những kỹ thuật ghép ảnh. Khi chụp lại, nên làm sao để không phân biệt được cái cũ và cái mới.

Cần nên đánh giá các cách phối hợp này theo hai tiêu chuẩn. Cuối cùng, minh họa có đáp ứng được tính thẩm mỹ không, và nó có truyền đạt thông điệp của bạn một cách tốt nhất không?

Minh họa sắc nét này được vẽ nét mực làm cơ sở phun màu nước cho các mặt chính. Chi tiết lớn được vẽ thêm bằng bút dạ, các chi tiết nhỏ được vẽ bằng chì màu, bút dạ nét mảnh và mực vẽ trắng mờ.

Cách xử lý cảnh quan đơn giản hóa này bằng phun sơn bóng đã hướng sự chú ý vào những chi tiết công trình. Đồng thời phun các màu khác nhau cũng đạt được hiệu quả chuyển màu. Một vài chi tiết đã được vẽ chồng lên bằng bột màu. Phun thổi khí kiểm soát được nhưng dùng nhanh và thích ứng được các hiệu quả mảng lớn như ở minh họa này.

Do tốn quá nhiều thời gian và phải sử dụng máy khí phun thổi, bạn nên cân nhắc trước khi đầu tư các thiết bị phun màu khá đắt.

Sơn xịt

Hiện nay, sơn xịt hầu hết không có khí CFC độc hại, do đó có thể dùng chúng mà không phải lo lắng, nhưng nên thực hiện ở nơi có điều kiện thông gió tốt. Sơn xịt được sản xuất chủ yếu để sơn xe và khi khô có ánh rực rỡ, có thể giảm đi bằng nước sơn phủ nhẹ màu trắng đục. Nếu không muốn dùng súng phun thì bình xịt là thích hợp để làm nền với tỉ lệ lớn, nhất là để thể hiện mây trời và cảnh quan. Màu sắc của sơn xịt ngoài thị trường rất đa dạng. Sơn xịt mờ đục nên có thể phủ lên hoặc phủ đồng thời và phủ ướt màu nguyên mặc dù bạn có thể phải cắt chặn mặt tranh bằng bột khoáng hay tẩy cứng lên các chất liệu khác. Sơn khô rất nhanh, và nhược điểm chính là khô mịn, dễ bị nghẹt màu.

Các mảng màu in sẵn, bút kim và màu phun được dùng kết hợp trong nghiên cứu thể nghiệm pha trộn chất liệu nổi bật được thực hiện để quảng cáo, chuẩn bị dùng cho mục đích xuất bản. Các màu sử dụng tương xứng chính xác với các mảng màu in sẵn.

Phun khuếch tán

Phương pháp truyền thống này để phun chất hãm màu cũng được dùng phun màu nhất là màu nước. Thực tế là khó phun được đều, các hạt màu thường to tạo bề mặt không như ý.

Phun màu dạ

Nếu bạn đang dùng chất liệu màu dạ bạn có thể dùng bút dạ loại nét mảnh gắn vào đầu phun loại đặc biệt, đầu này nối với một máy ép hơi. Khí ép bắn ra khỏi

đầu bút dạ phun theo mực dạ rất mịn. Nhưng cách này chỉ đi được từng mảng nhỏ nên chỉ thích hợp dùng ở những chỗ nhỏ.

KẾT HỢP CHẤT LIỆU

Các nhà diễn họa kiến trúc thường sử dụng nhiều chất liệu trong một minh họa- vẽ nét mực và nước màu là ví dụ thường thấy- nhưng có nhiều cách phối hợp khác cũng thành công như thế.

Phun màu còn dùng khi chỉnh sửa hình chụp, vì nó tạo được một mặt màu đều gần giống một giấy ảnh. Trong thí dụ này, công trình chủ đạo được đặt trên ảnh chụp phun màu. Các mặt chủ yếu và vẽ bằng cọ các chi tiết.

Trong nội thất màu nước này, nhà minh họa phun màu trắng đục để thể hiện phản quang và chiếu sáng trên để định rõ các hộp trần và các điểm bùng sáng.

cuối cùng hoặc làm từ thâm đến nhạt, nhưng như thế nên dùng chất liệu trong suốt. Vì phun không tiếp xúc mặt giấy nên sẽ không xảy ra hiện tượng chùng màu giữa lớp trên và dưới. Cũng có thể phun nhanh một mảng màu nhẹ lên công trình hay cấu trúc "bóng ảo" trong các minh họa mặt cắt.

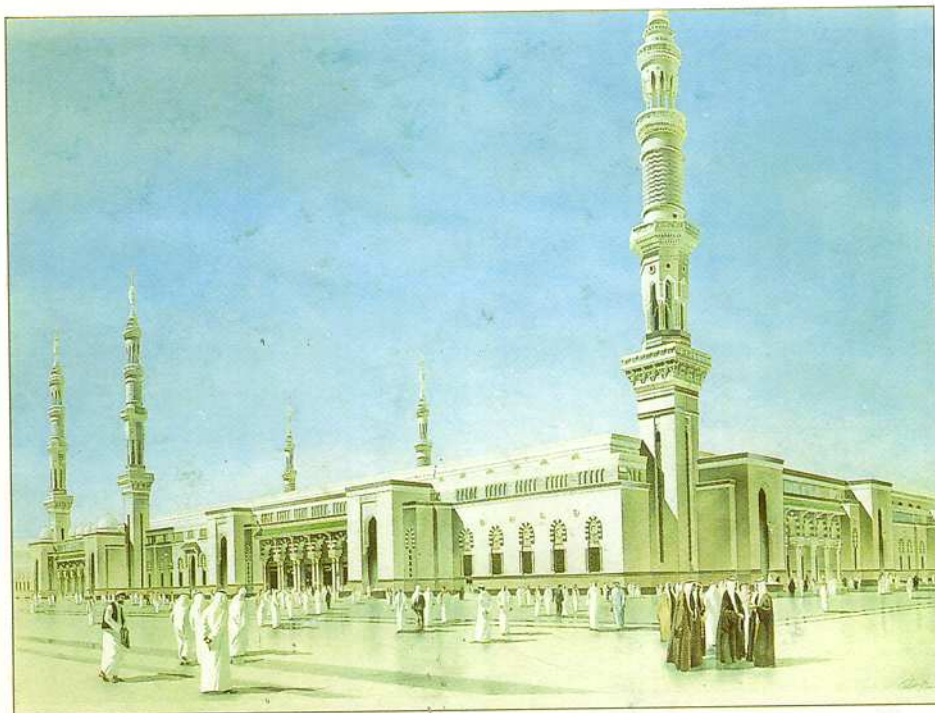
Để thể hiện chi tiết chất liệu, có thể tạo hiệu quả như "rây mực" bằng cách giảm áp lực khí nén, hay dùng loại súng phun có thể dùng cho một vài kiểu phun. Cũng có thể phun qua lớp vải xô hay lớp lưới kẽm đan khít tạo kiểu bất mắt hơn. Với màu nước thì dùng tẩy chì mềm tẩy màu ở những chỗ mỏng, hay cạo bằng dao lam, trên nền nhẵn, nhưng muốn tác phẩm bằng bột màu hay màu acrylic thật sáng thì phải dùng thêm màu trắng đục.

Đây là kỹ thuật thường phải làm, đặc biệt ở những hiệu quả mảng rộng để trên đó thêm những chi tiết tinh tế hơn. Tuy nhiên một khi đã thành thạo kỹ thuật phun màu, và khi đã phải làm rất nhiều công việc thủ công xuất sắc trên tác phẩm, bạn sẽ nhận ra rằng gần hết thời gian đều dành cho quá trình phun màu và che chắn khi chỉnh sửa và cắt các miếng chắn.

Nếu phun màu dưới những góc độ khác nhau, các hạt màu sẽ tạo đường phân mảng mờ quanh miếng chắn, miếng chắn càng đặt xa đường phân mảng càng mờ nhạt. Nên gắng phun màu quanh mép miếng bông đặt trên mặt giấy để được

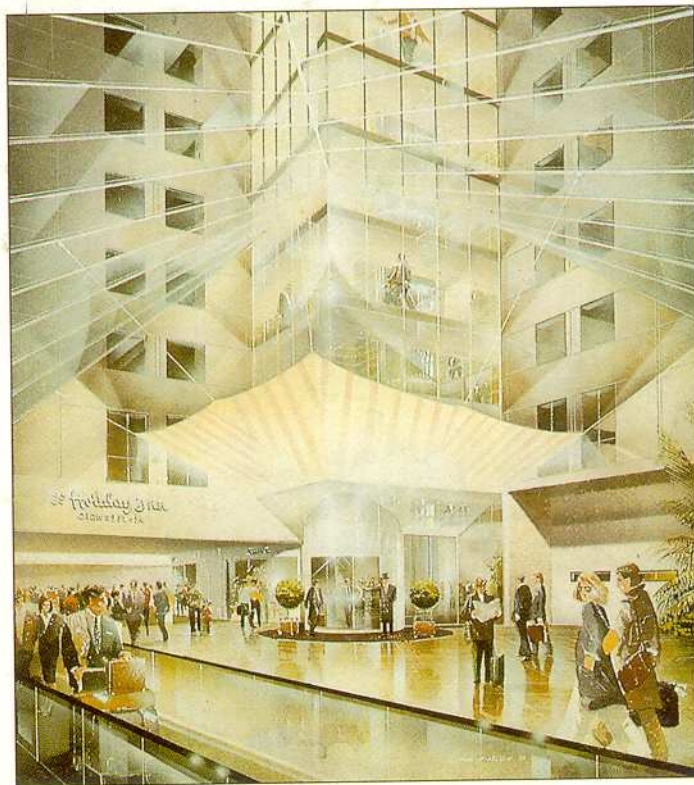
dáng mây chi tiết. Các miếng chắn loại mềm sẽ rất tiện khi tạo loại bóng đổ có các cạnh trái đều. Kỹ thuật che chắn cho phép đặt vào mọi chỗ của minh họa vào bất cứ lúc nào, nhờ đó dễ kiểm soát sự cân đối cho bản vẽ. Có thể phun nền

Cần tin chắc rằng những kỹ thuật phun và bằng cọ là sự tương hợp về thị giác. Trong bức minh họa khác thường này, với sự phong phú về chi tiết của nó không gây cảm giác lạc lõng.

Bình điều áp nên có đủ khí nếu dùng cho nhiều đồ án kiến trúc, dù khí cấp có giới hạn và không thể thay đổi áp lực phun. Nếu có ý định chuyên về kỹ thuật này, bạn nên sử dụng màu phun thường xuyên, cũng cần có một máy nén hơi chạy điện loại tốt nhằm cung cấp khí liên tục.

Chất liệu thể hiện chính của phun màu là màu nước và mực màu. Tiện nhất là dùng màu nước dạng lỏng, nhưng cũng có thể pha loãng loại màu tuýp thông thường thành các độ lỏng theo yêu cầu. Những chất liệu thể hiện này đều trong suốt và một số màu dùng thuốc nhuộm hóa học nên có thể bay màu. Bột màu được dùng cho những bản vẽ cần màu đục nhưng màu dưới dạng huyền phù phải rất mịn mới lọt qua đầu súng phun, hạt to dễ làm nghẹt. Cũng có thể dùng màu acrylic nhưng do đặc tính khô nhanh nên dễ bị nghẹt hơn. Điều quan trọng là phía trong nòng súng phun không để chất màu bám khô, vì vậy phải thổi rửa bằng nước sạch sau khi dùng. Để kiểm soát sự lan màu và tạo cạnh gọn nét, cần che chắn khi phun. Có thể cần vài lần che chắn để xác định chỗ phải muốn che, vì thế chủ yếu nên làm trên giấy nhẵn để màng cứng dễ dính vào mặt giấy nhưng cũng có thể tách ra và dán lại nhiều lần khi cần thiết.

Các hình thức che chắn đa dạng và phức tạp được dùng để tạo nhiều loại bề mặt chắc đặc và trong suốt những phản xạ và hiệu quả ánh sáng. Phun màu vào những chỗ có đặc tính riêng của nó, như thế nên dùng cọ để làm. Được kết quả này đòi hỏi kỹ năng lớn tốn nhiều thời gian.

Bạn không cần phải luôn sử dụng cố định một dạng che chắn nào dù là màng cứng hay màng lỏng. Để thể hiện mây cảnh quan nhẹ nhàng và ngay cả hình dáng công trình, có thể che chắn bình thường. Đây có thể là một hình dạng

được cắt từ giấy và đặt lên mặt nền, có thể là một hình mẫu bằng bìa hay bằng giấy acetat, chúng được đặt theo những khoảng xa gần khác nhau so với giấy nền để thay đổi những chất lượng cạnh của từng mảng màu.

Dự án cao ốc tại Moscow này cho thấy một áp dụng tiêu biểu những kỹ thuật phun thổi. Mây trời dùng màu nước, nhưng hai tháp ốp đá và kính được phun một lớp màu làm nền cho các chi tiết điểm sau bằng kỹ thuật màu nước thông thường.

PHUN MÀU

Mặt giấy được phun màu khác hẳn các bề mặt khi đi màu bằng cọ do phun không tiếp xúc trực tiếp với nền giấy. Kỹ thuật phun màu có thể là một bổ sung thường dùng vào những kỹ năng sở trường khác của bạn, nhất là khi vẽ trên mảng màu rộng hay mảng chuyển màu, hay khi cần những hiệu quả mềm và mờ sương cho bầu trời và cảnh quan.

Phun bằng khí nén

Bản thân phun không phải là chất liệu, nó là phương tiện để sử dụng chất liệu thông thường bằng cơ khí. Đây là kỹ thuật được sử dụng rộng rãi trong quảng cáo và minh họa kỹ thuật, và yêu cầu một kỹ năng cao để tận dụng hết tiềm

năng vốn có, nhưng trong lãnh vực diễn họa kiến trúc có những giới hạn của nó. Phun bằng khí nén là một phương pháp lý tưởng để diễn tả được các mặt vật liệu sản xuất bằng công nghiệp tẩy sạch các bề mặt như thép hay kính, những vật liệu khác như nhựa đường, bê tông hay những mảng trời rộng. Chẳng có cách nào để đi màu chuyển đều hơn, phun màu thường dùng để thể hiện những mặt cong. Dùng làm màu lót cho mặt đứng công trình hay cảnh quan. Tuy nhiên do đặc thù chất lượng sắc độ của màu phun khiến nó không thích hợp để diễn họa những chất liệu bề mặt phức tạp của phần lớn các đồ án xây dựng theo cách có thiện cảm, nhất là với tỉ lệ nhỏ. Nếu dùng phun màu làm vai trò phụ là tạo lớp màu lót thì các chi tiết phải vẽ theo những

cách thông thường và bạn phải cẩn thận tin chắc rằng việc làm bằng bút và vẽ kỹ thuật và phun thổi là trường hợp trông thấy. Nguyên tắc phun bằng khí nén rất đơn giản, chất liệu phải ở thể lỏng được đựng trong bình để trên hoặc dưới súng phun khí. Khí nén bị đẩy mạnh theo đường dẫn và phun ra đầu súng phun khí. Chất liệu màu theo một đường dẫn riêng và gặp luồng khí trên tại đầu súng, màu sẽ bắn thành tia nhờ áp lực khí nén. Trong các loại máy phun khí nén tinh vi thường dùng trong đồ họa, khí nén và chất liệu màu được điều chỉnh riêng để tiện đối áp lực hay dạng phun cần có và tỷ lệ giữa màu - trộn khí. Khí được cấp từ một máy nén hơi hay bình điều áp, nối với súng phun nhờ một đầu van và ống dẫn khí.

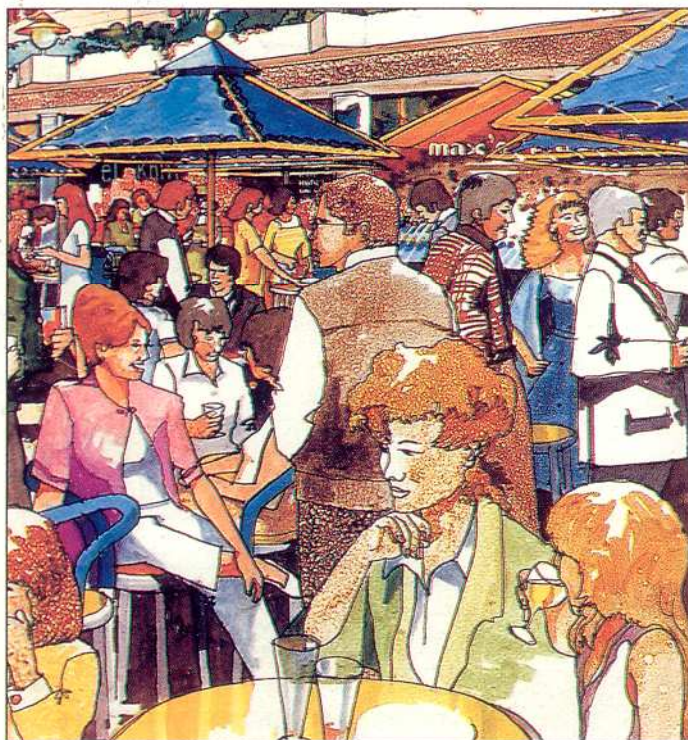
Đồ án này đầu tiên được vẽ mực trên một trái loại giấy không loang dùng cho bút dạ. Màu cũng được dùng tô một sau để có một mặt nền nhạt, và lật lại. Màu của bút dạ sẽ khác trước nhiều khi xem mặt phải.

Những màu được chọn có tông đậm dễ hòa với nhau. Chúng sẽ duy trì được sự rõ ràng. Có thể dùng bột di đều để làm giảm sự khác nhau và thống nhất các sắc độ. Cách này dùng để giảm chỗ dính mực trên mặt nền bị bút dạ nhỏ mực.

Luôn giữ lại những bút đã mòn, chúng vẫn đủ mực để đi nét nhạt. Một cách khác là dùng lớp phấn màu khô, chúng rất hợp với mực bút dạ. Nếu muốn có sắc độ và màu sắc tinh tế, bạn có thể làm ở mặt sau giấy nền. Màu sắc sẽ thay đổi hoàn toàn khi lật giấy lại, nhưng một số màu sẽ không thay đổi rõ lắm, vì thế nên thử trước. Nếu quyết định chuẩn bị vẽ mực và tô màu bằng bút dạ, phải chắc rằng dung môi không hòa tan mực và nét mực phải khô nhanh trước khi bắt đầu.

Một kỹ thuật thường dùng để tạo những chất liệu bề mặt như rây màu, dùng cách phun dung môi như xăng nhẹ hoặc một số loại thuốc hãm khi nét dạ còn ướt. Cách này cũng đẹp như bút dạ đã khô làm trên nền cứng, chất màu sẽ đọng lại trên mặt tranh. Bạn cũng có thể dùng dung môi để phục hồi các bút dạ loại nắp vặn đã khô mực. Màu sẽ không mạnh như lúc đầu và có thể nhanh khô

Thuốc hãm được phun lên bức mình họa bằng dạ nước và dạ pha cồn nặng. Chất này khi phản ứng với mực-cồn sẽ tạo hiệu quả khác thường và lốm đốm bất định.

nhưng nó vẫn cho được những sắc độ màu thường dùng trong một thời gian và có thể nhanh khô. Chi tiết mảnh có thể bị "chồng màu" theo màng lỏng và sau đó tẩy sạch bằng cách thông thường. Trên loại nền dày, có thể dùng dao lam để tạo những vết sáng, ánh phản chiếu, những nét mảnh hay chất liệu bề mặt. Nếu cần vẽ những chi tiết có tông rất

nhẹ trên nền mực dạ như khi ký tên ở góc tranh hoặc đố cửa kính, bạn phải dùng màu trắng không loang vì không có cách nào khác có thể phù thích đáng được. Mực bút dạ hút vào giấy vẽ nên rất khó sửa. Nếu cố cạo sửa, mực sẽ loang đột ngột khi vẽ lên. Có thể lấy bột màu ra bằng dung môi, nhưng tốt nhất là bỏ chỗ sai và dán lại nền.

Đây là sự kết hợp thành công của bút dạ và chì màu (hình phải). Hai chất liệu này thường được đi với nhau khi bút dạ tạo được lớp màu lót đẹp để làm chất liệu mờ đục hơn ở trên.

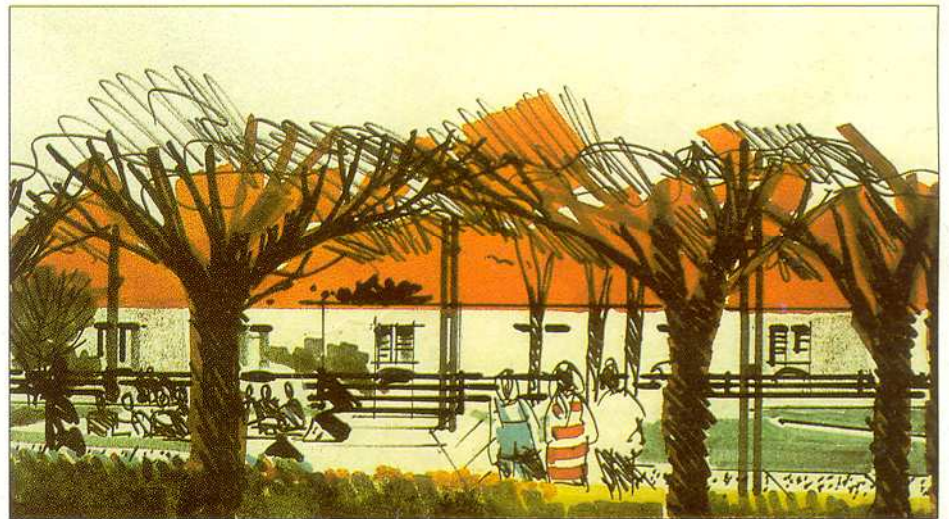

Bút dạ rất thích hợp cho các phác thảo nhanh như minh họa này (dưới). Đây là cách trình bày ý tưởng rất nhanh, và gọi được trí tưởng tượng của người xem.

Loại giấy nền mỏng có điểm lợi là có thể đi màu trực tiếp lên mặt sau bản vẽ miễn là giấy đủ cứng để nhìn xuyên qua nhưng không chịu được những màu sẫm.

Bút dạ thường chỉ thích hợp đối với tỉ lệ lớn để gây những ấn tượng bao la, nhanh, nhưng chi tiết nên phối hợp dùng bột màu hoặc chì màu, hiếm khi chỉ toàn dùng bút dạ. Nét bút dạ khi khô sẽ có một đường viền. Vì thế đi màu một mảng lớn, cần phải nhanh, những nét gổ nhẹ lên nhau nhằm giữ cho cạnh mực ướt. Giấy nền càng dễ thấm, thì càng khó thực hiện. Loại giấy căng khó thấm giữ màu ướt lâu để làm nhòe nét. Cũng có thể sử dụng loại bút dạ không màu, chỉ toàn dung môi. Nhỏ một ít mực dạ lên đĩa pha màu loại không thấm, chấm màu vào đầu bút hòa và đi lên bản vẽ, giảm dần lượng màu nếu muốn tạo hiệu quả sắc độ. Khi cần đi màu đều, có thể thấm màu vào vải hoặc bông rồi phủ lên mặt giấy, làm ẩm với dung môi giúp màu dễ thấm vào.

Nếu bạn cần một tác phẩm có độ chính

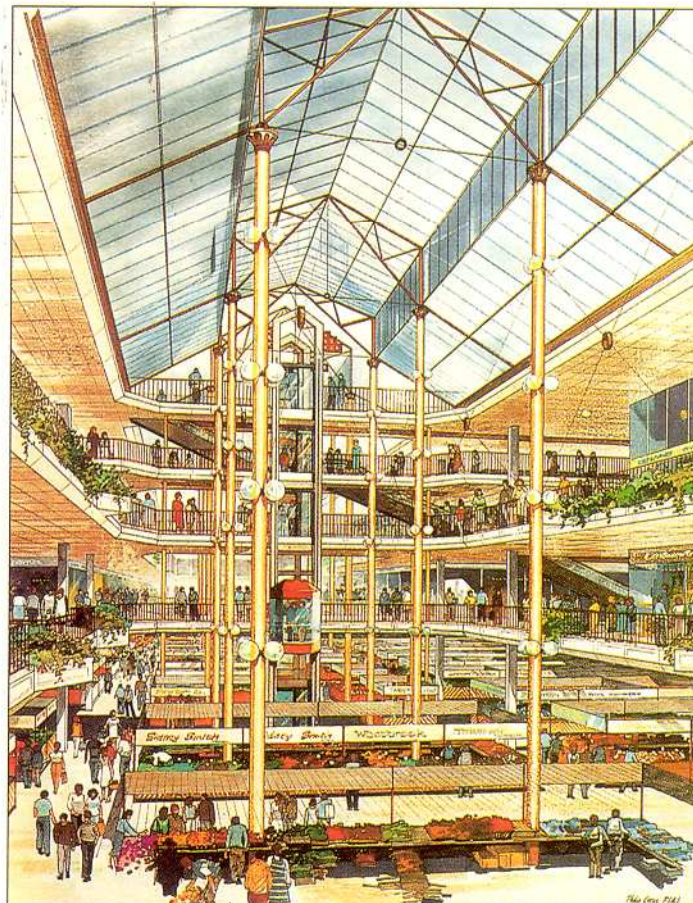
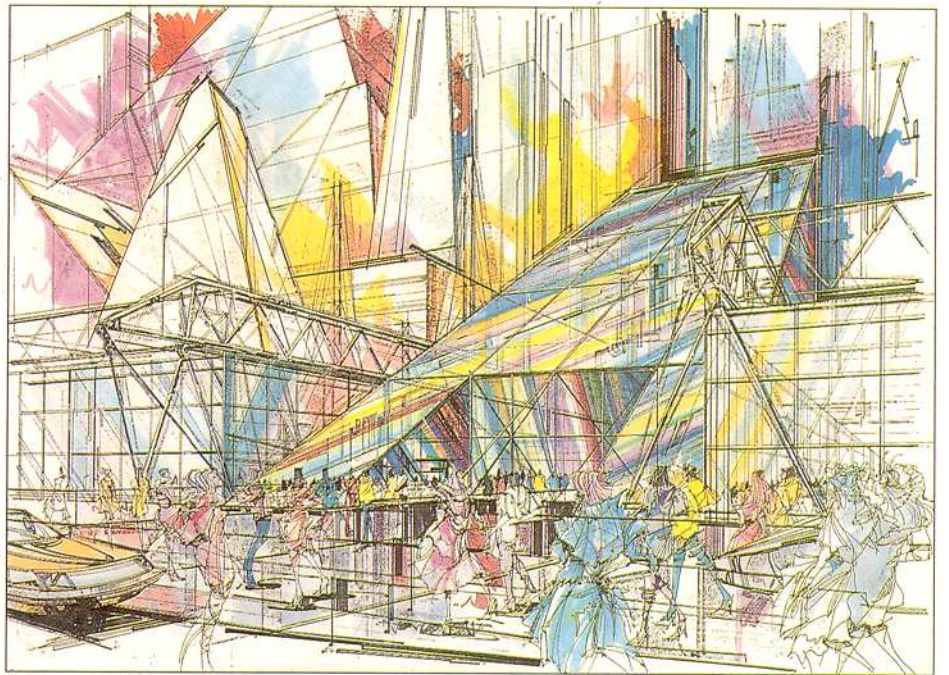
xác cao, bạn phải dùng màng chắn cứng. Không có nó bạn không thể làm đều màu được, vì sẽ gặp phải những vấn đề lẫn màu. Khi dứt nét, bút dạ (nì) sẽ ra mực nhiều hơn và để lại một vệt màu đặc. Bằng cách che chắn, nét vẽ đi cả lên chỗ được che chắn. Khi bỏ phim ra, cạnh sẽ sắc nét, nhưng hơi mờ. Nên xem khuyết điểm này như nét đặc trưng của chất liệu và chỉ mất đi khi thực hiện trên tỉ lệ lớn, hay tô lại các nét bao bằng mực hoặc bút chì hoặc màu trắng..

Trong những lần phác thảo không cần phải làm việc này vì kiểu minh họa và phương tiện là hoàn toàn tương xứng. Vì mực dạ (nì) trong suốt nên có thể tô màu lên những mảng đã vẽ để làm thâm sắc độ. Tốt nhất là nên chờ cho mực khô hẳn mới đi màu nữa để đạt được độ đậm như ý. Chờ giấy trắng khi cần thiết, tương tự như trong diễn họa bằng màu nước. Không dùng màu xám để đạt được những sắc độ thâm ví dụ như bóng đổ vì nó sẽ làm nhạt đi.

Bút dạ (nỉ)

Bút dạ (nỉ), luôn có ống màu riêng, dùng để phác nhanh tìm ý, và còn dùng rất thỏa đáng để hoàn thiện minh họa. Hầu hết bút dạ (nỉ) đều có ống màu làm từ loại dung môi, không thấm nước và được sản xuất thành từng bộ gồm nhiều màu đậm nhạt khác nhau, có khi chỉ gồm xám lạnh và nóng. Bút dạ có nhiều loại nét: nét to, nét trung bình, nét mảnh, nét rất mảnh, và nhiều khi chúng được làm chung trên cùng một bút. Bút dạ loại thật mảnh có lõi thép thường dùng để vẽ các nét cần chính xác. Một phạm vi giới hạn các bút dạ nét rất to đã được đưa ra nhưng rất khó theo được - nếu cần nét rất to, có thể rút ruột dạ trong ống ra và sử dụng cạnh của nó. Đây là cách sử dụng đặc biệt nổi bật của các kiến trúc sư, ngoài thực địa với các màu gỗ và đá. Bạn cũng có thể có các bút dạ-nước, thường với đầu nhọn và đôi khi với đầu cọ. Cả hai loại trên đều dùng được trên cùng một bản vẽ. Mực nỉ thường trong suốt vì thế nên sử dụng lần lượt từ màu nhạt đến đậm, nhưng có loại dạ quang, trắng nhũ hay trắng đục. Chúng không được rục rỡ như bạn đã dùng để gây ấn tượng nhanh hoặc để sao chụp nếu không yêu cầu phải giữ lâu. Khi đã khô mực không làm lem màu và tùy chất lượng từng loại.

Nên với độ thấm khác nhau sẽ cho màu đậm nhạt khác nhau, và loại giấy có thớ không đều càng ăn mực, nên khó đi được sắc cạnh. Mực thấm thẳng khi giấy mỏng, nhưng loại giấy dùng riêng cho dạ (nỉ) được phủ ở mặt sau một chất cản quá trình thấm.

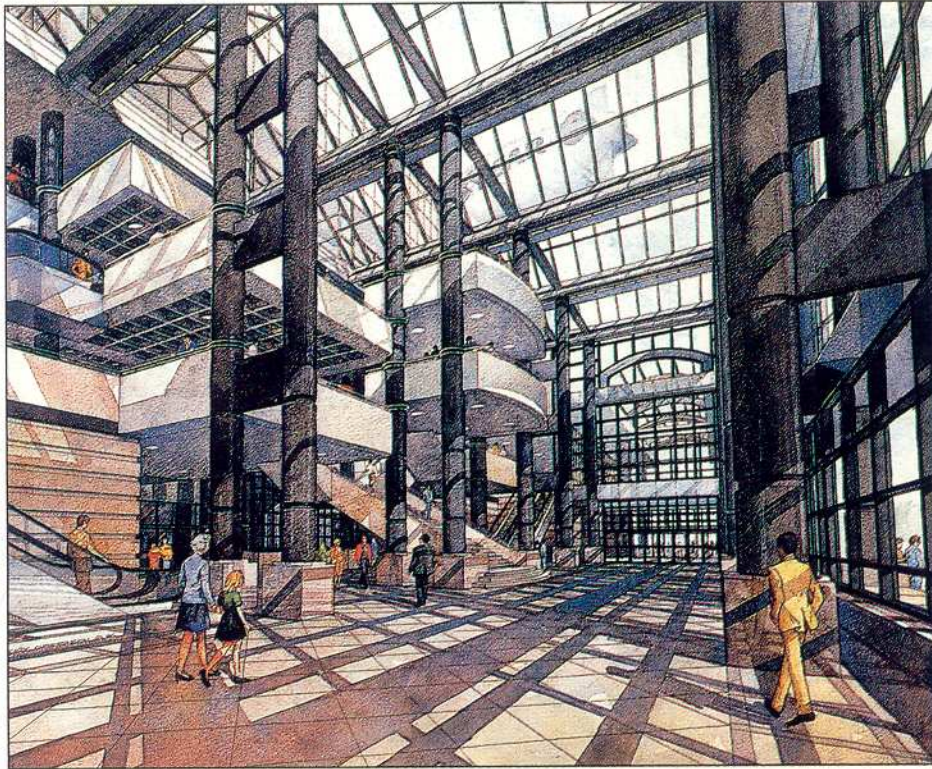
Bút dạ là lý tưởng với các minh họa cần gây ấn tượng. Bút dạ nét thô và nét mảnh ở đây được dùng phóng túng, khuấy động, kích thích sự hấp dẫn người xem đồ án mà không đưa ra những chi tiết thiết kế đặc biệt.

Cảnh sảnh chợ này được minh họa trên loại nền trơn để bút loang mực. Dùng bút dạ nước và dạ

còn nét mảnh đã được sử dụng, đường viền với dạ đen mảnh. Các màu xa được làm

nhẹ bớt bằng dao cạo. Những chỗ sáng hơn và phần xạ cũng được cạo tương tự.

Phối cảnh toàn khu vẽ bằng nét mảnh để xác định các khoảng sau đó mới điểm các nước màu phẳng. Cách này tạo được một minh họa vừa có khả năng thông tin vừa tinh tế vừa dễ hiểu (dưới).

Người minh họa quyết định dùng nét mực mạnh để xác định hình dáng trước khi tô các nước màu. Trong trường hợp này vẽ mực cũng quan trọng như cách đi màu.

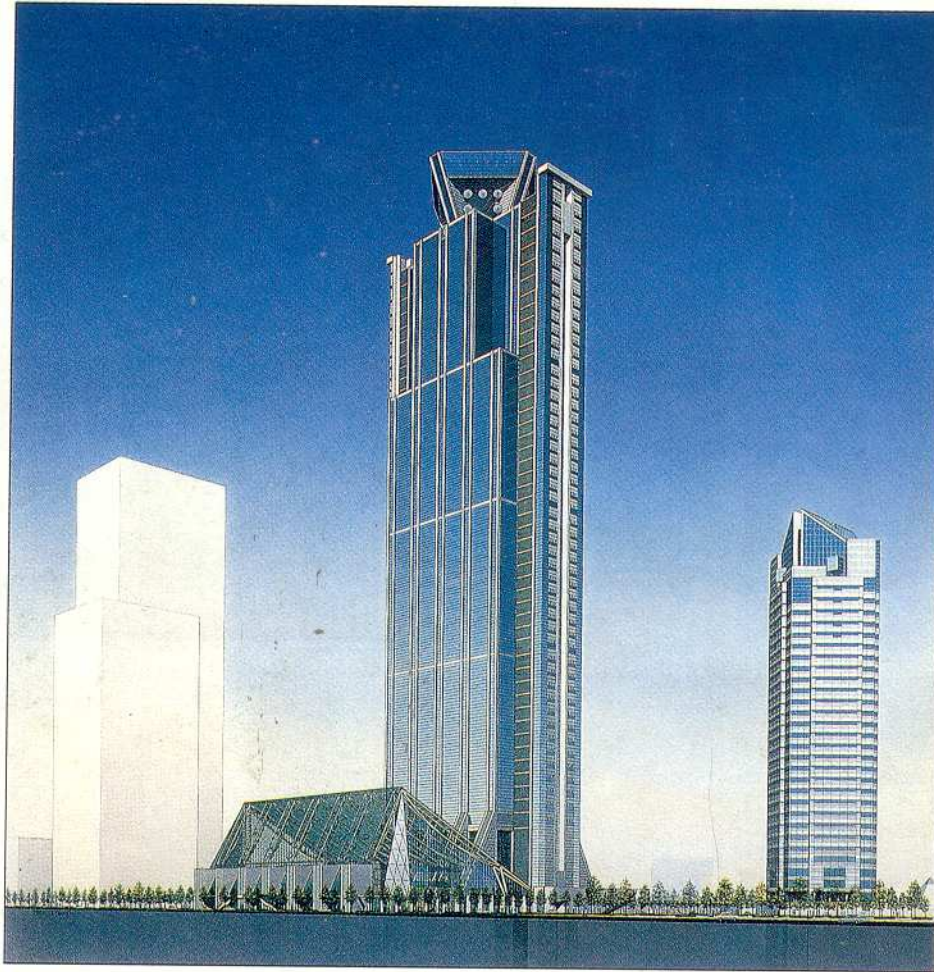
Khi đi màu từ nhạt đến đậm nên dùng màng lỏng với cọ mảnh tốt hơn với bút để phủ các hình tinh xảo có thể bị quét mờ lên. Những mảng nhẹ cũng có thể diễn tả bằng những chấm màu phát sáng - ví dụ như những hoa trong cảnh quan. Nếu đang sử dụng nền trơn hoặc sẫm nhẹ, loại màng che có thể dùng một cạnh cứng, bạn có thể lấy màu ra bằng

một miếng xốp ở những chỗ nhất định một cách chính xác với mực đích phản xạ ở những mặt bóng, làm nổi bật các cột tròn hoặc những hình chóp với ánh sáng không tự nhiên. Sau khi tách màng ra, các cạnh nên cẩn thận làm cho mềm đi bằng cọ ướt. Có thể dùng bọt biển và giấy thấm để sửa, nhưng cần bảo quản kỹ bản vẽ trong quá trình chỉnh sửa.

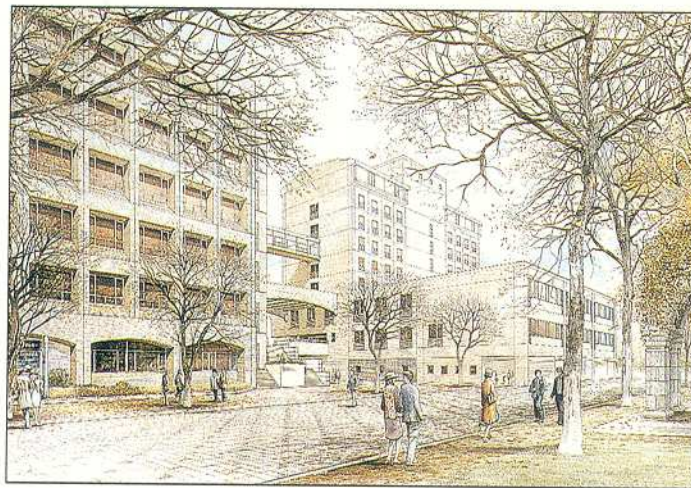
Vì bản vẽ đã hoàn tất rất phẳng, các mạch cấu tạo hay các chi tiết nhỏ khác có thể vẽ bổ sung vào bằng chì hay mực, hoặc dùng màu nước với bút kẻ dòng hay cọ nhỏ. Những dụng cụ này không hề ảnh hưởng tới mặt giấy. Nét mực đậm sẽ phá đi tính nhẹ nhàng của một bố cục hoàn hảo. Nếu chú ý diễn họa bằng nét và mảng thì vấn đề lại khác. Đầu tiên bạn có thể đi chì hay mực loại không thấm nước trước rồi mới đi màu, hoặc đi màu dạng mảng trước rồi đi nét sau. Vì bạn dùng phương tiện nhọn, nên tranh phải nhẵn vừa phải, nếu muốn đạt chất lượng nét vẽ đẹp.

Đường nét không chỉ dùng làm đường bao của màu mà còn thể hiện được các sắc độ tinh tế, hình khối và chất liệu bề mặt bằng các cỡ nét to nhỏ khác nhau. Nếu vẽ trên một mảng nét mực sẽ loang nhẹ, nên thường dùng trong vẽ phối cảnh chim bay. Khi cấu trúc bản vẽ dùng nhiều đường nét, bạn nên tập trung diễn vào những mảng màu phẳng và loãng để biểu thị màu mặt và màu bóng. Khi đó yêu cầu chính là thể hiện cho được sự hài hòa giữa đường nét và độ trong của màu nước.

Xử lý nền trời và các mặt đứng của trung tâm thương mại Osaka. Sự trình bày này cho thấy rằng màu nước là màu tốt nhất. Kỹ xảo thể hiện của nhà minh họa gây ấn tượng cũng như về kiến trúc.

Cơ sở thành công của màu nước là lớp nước màu. Nên đặt bảng vẽ nghiêng, không đặt phẳng như khi vẽ bột màu, và luôn pha màu nhiều hơn mức cần dùng. Nên đấm nước và đi những dòng ngang. Bạn có thể dùng miếng xốp ẩm hơn là dùng cọ làm ẩm trước tiên mặt nền tranh. Lớp nước màu chuyển nếu cần thêm nước nên làm từ thẫm sang nhạt và không đều chất màu không lắng xuống. Nếu nền rất nhám, bạn sẽ có một "lớp nổi" do lớp phủ nhẹ lên trên mặt tranh. Những kết quả bề mặt hấp dẫn do thêm những chất màu nặng đọng lại nhanh hình thành các nước màu dạng hạt. Bạn cũng có thể tạo sắc độ bằng cách đi nhiều lần. Nên cầm sẵn giấy thấm phòng khi màu chảy vào chỗ khác. Nhưng không bao giờ nên dưng vào lớp nước vừa mới làm xong. Có thể chỉnh sửa khi màu đã khô hẳn nhưng tốt nhất là nên làm lại nếu có gì sai.

Trong minh họa tinh xảo này, chi tiết nhỏ như các mạch hay các cạnh công trình được vẽ chỉ nhưng vẫn không ảnh hưởng đến bố cục

Màu nước có thể diễn tả được hiệu quả chất liệu. Bạn có thể làm bề mặt nhám với kỹ thuật cọ khô. Rấy, điểm chấm màu đều có thể được dùng, và nếu các kỹ thuật này làm trên mặt ẩm, các nét bút làm cho những hiệu quả như đá cẩm thạch. Kết quả đạt được ngẫu nhiên hơn khi trộn nước màu với dung môi không tan trong nước, tạo mảng màu lạ mắt

hơn.

Màu sẽ không ăn ở những chỗ có sáp, khi đó sẽ tạo mảng không đều màu, thích hợp để thiển cây, tán lá và bóng đổ lốm đốm trên nền đất. Những dạng mây được thể hiện bằng cách làm xốp khô hay ướt, và tạo vết sáng bằng cách cạo nhẹ bằng lưỡi dao hoặc cọ loại lông cứng hoặc dùng giấy giáp.

Bạn phải phát triển một kỹ thuật hoàn hảo nếu bạn muốn dùng màu nước thành công. Bạn có thể thấy những ví dụ về các nước màu thay đổi và lắng đọng trong minh họa này, trong đó màu nguyên đã được dùng cho chi tiết cận cảnh.

Kỹ thuật ướt trong ướt có thể thấy được trên bầu trời một vị trí đồ thị trong diễn họa này. Thật khó tiên đoán chính xác hiệu quả của phương pháp này nhưng chất lượng trong độ rõ nét chính xác của các mảng bầu trời và cảnh quan là không quan trọng.

Có ba loại nền chính dùng cho màu nước. Giấy nền sản xuất có chất lượng cao, trong thành phần có thêm cao lanh - rất mịn thích hợp với những chi tiết sắc nét; nhưng bị đọng màu và khó điều

chỉnh. Có thể làm giảm độ ăn màu bằng cách thêm gôm arabic. Những giấy ép nóng có điều chỉnh độ nhẵn hoặc những giấy ép lạnh rất nhám. Mặt nhám hấp thụ màu hoàn toàn có những chỗ lõm

của giấy. Cũng có loại giấy được bồi sẵn vào bảng; nhưng nếu tô quá dày và nhiều nước, có thể bị méo hình. Nếu giấy đủ dày có thể ghim xuống, nhưng để an toàn hơn vẫn nên căng tất cả các nền vẽ màu nước. Khi đó dù dùng nước nhiều đến đâu đi nữa thì mặt giấy vẫn luôn phẳng. Hầu hết giấy nền đều trắng nhưng cũng có thể dùng loại giấy màu nhạt. Chúng sẽ tác động đến ánh màu, nhưng sẽ giúp tạo một đặc trưng về quan hệ tông màu.

Có nhiều cách đi màu. Đi màu lên nền khô cho phép kiểm soát được độ lan của chất liệu và nên đi nét thật dứt khoát. Đi màu lên nền ẩm dễ hơn, tạo được nét loang nhẹ. Trong cách đi màu lên nền ướt, màu sẽ thấm loang vào giấy hay lớp màu cũ, tạo nét tự nhiên. Nên đi màu như trên cho lớp lót trước khi đi các lần màu sau hay trước khi vẽ chi tiết. Tính loang màu dễ thành công, vì thế nên đi cọ mạnh dạn, thật linh hoạt, nên dùng cả cánh tay và cổ tay hơn là chỉ dựa vào sự uyển chuyển của các ngón tay.

Màu nước

Đây là chất liệu từ lâu được các nhà diễn họa kiến trúc ưa thích. Cảm giác tự nhiên, rõ ràng của màu và sự trong suốt làm cho màu nước trở thành một chất liệu hoàn hảo để diễn tả những vật thể dưới ánh nắng trong cảnh quan. Chất màu được trộn với chất keo arabic tạo độ dính, và trộn thêm glycerine giúp đều màu. Màu nước thường có dạng miếng hay tuýp, đặc hơn thì có màu lỏng đựng trong lọ. Loại trong lọ này thường có ống chuyển từng giọt ra đĩa pha để trộn màu. Một số màu như đỏ thắm hay lam ố và để vết trên giấy nền. Số khác như xanh da trời thắm thường mờ đục.

Nhờ tính trong của hầu hết các màu nên bạn có thể pha từ màu nhạt đến đậm. Và để hiểu rõ khả năng tiềm tàng của chất liệu thể hiện, bạn nên thường xuyên tin chắc rằng có thể thấy được các lớp màu qua nền tranh. Cần cẩn thận dự định trước những chỗ cần chừa trắng. Khi cần màu nhạt hơn, nên dùng thêm màu trắng đục. Khi vẽ phác bằng chì, cần nhớ rằng đường chì sau khi đi màu lên vẫn thấy được nhưng không thể tẩy sửa.

Màu nước là chất liệu lý tưởng để cần thể hiện ánh sáng khuếch tán thường thấy ở vùng khí hậu ôn đới (hình trên).

Duy trì màu trắng của nền tranh đòi hỏi phải dự định cẩn thận nếu bạn muốn sử dụng sự trong suốt của chất liệu với ưu thế tốt nhất (hình dưới).

Cẩn thận hơn, bạn nên đồ bằng giấy can, nét vẽ sẽ không còn rõ và mất đi khi sao chụp. Một cách khác là phóng hình lên nền nhờ đèn chiếu.

Điểm bất lợi chính của màu nước là do tính trong và nhạt của chất màu khi pha trong nước, hình sẽ không được đẹp khi sao chụp. Độ chuyển màu tinh tế có thể không còn khi chụp. Điểm bất lợi thứ hai là dù không một chất liệu nào thực hiện nhanh bằng, nhưng lại phải chờ lớp màu trước khô mới làm tiếp được.

Không cần chú tâm lắm khi đi màu sơ phác cho phác thảo, nhưng nếu phải đi nhiều lớp màu sẽ mất nhiều thời gian. Có thể cùng lúc đi màu cho hai hay ba tranh minh họa, vì nhờ đó bạn có thể vẽ sang bức tiếp khi chờ chúng khô. Do đó, không nên dùng máy sấy, trừ phi những lớp màu sắp khô hẳn.

Nguyên tắc chính của kỹ thuật màu nước là đi từng lớp màu. Nhưng đi quá nhiều lớp màu sẽ làm mất độ trong và độ sâu vốn có, làm đục màu, không đạt yêu cầu.

11

11. Hình ảnh chi tiết này cho thấy tinh quyết định cao của lớp vẽ bóng chì và chất liệu nhẹ tạo ra bởi lớp "sần sùi" của mặt giấy. Các phẩm chất đặc thù của các chất liệu thể hiện - màu xám phản xạ của chì vẽ, và tinh nửa trong suốt của giấy vẽ nét - tạo ra một hình ảnh xám ánh xanh với độ tương phản trung bình. Nếu cần, có thể chụp trên giấy đục trong đó dải sắc độ có thể thay đổi và tăng những tương phản.

12

12. Giai đoạn cuối của quá trình thể hiện lâu dài này là một bản diễn họa thể hiện hoàn toàn bằng màu, dùng chì màu sáp tô cả hai mặt của bản in ảnh chụp trên phim vẽ. Bản in này hơi mờ để có thể thêm vào dải sắc độ của các màu sắc, đồng thời động tác làm giảm sắc độ này cũng nhằm vẽ chồng lên một dạng bầu trời mây khác. Đặc tính trong mờ của phim tạo cơ sở cho việc pha màu chỉ qua phim vẽ, một quá trình không phải là không thích hợp với việc sử dụng màu nước vẽ rửa và sẽ tạo một sự phát quang đáng ngạc nhiên. Vì có những thay đổi lớn về thiết kế của tòa nhà chính sau khi đã hoàn thành bản vẽ một màu, do đó một bản vẽ chì riêng của tòa nhà đã được kỹ thuật ghép ảnh chụp vào bản in. Thủ thuật này đã được ngụy trang đạt hiệu quả bằng việc xử lý màu hết sức khéo léo.

8

8. Hình chiếu chính xác của bóng đổ được vẽ màu đỏ trên bản photocopy cùng cỡ với bản phác họa nét. Vì tính chất phức tạp của bản vẽ phối cảnh, bản nghiên cứu về bóng đổ này được xem là tốt hơn hết nên tách riêng với bản phối cảnh.

9

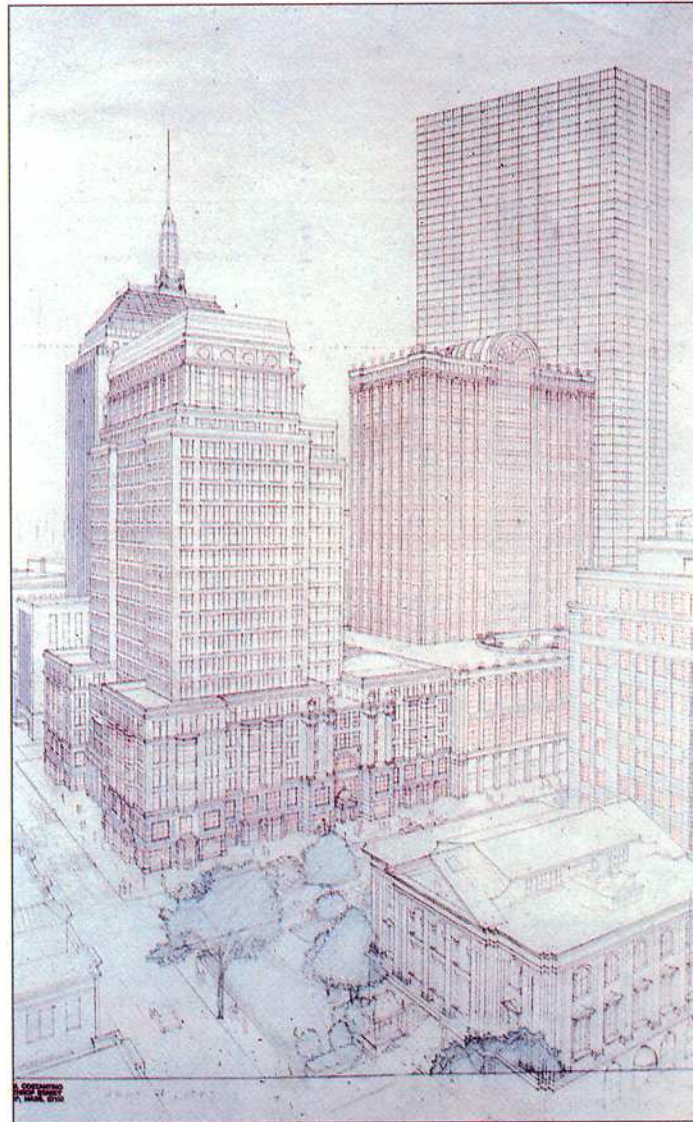

10

9. Vì cần có sự xem xét của phía đặt hàng và do các yêu cầu về trình bày, một bản nghiên cứu đầy đủ về sắc độ bằng quy mô cần thể hiện được thực hiện, dùng bút chì sấp màu đen vẽ trên bản photocopy của bản vẽ dựng phối cảnh. Bản phác họa này cũng rất có giá trị để làm tham khảo cho các bước thể hiện cuối cùng của dự án.

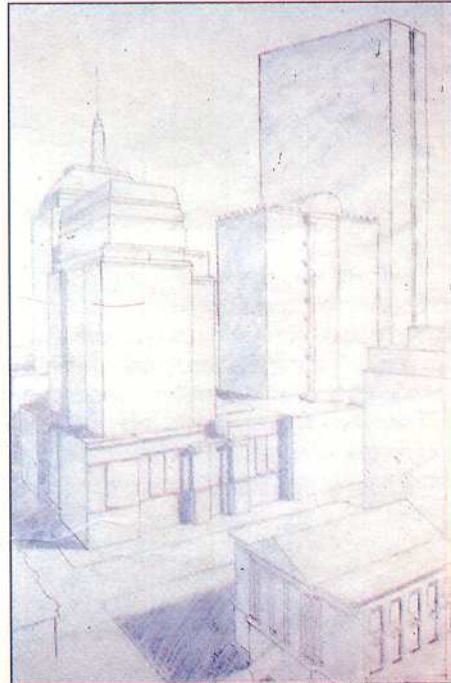
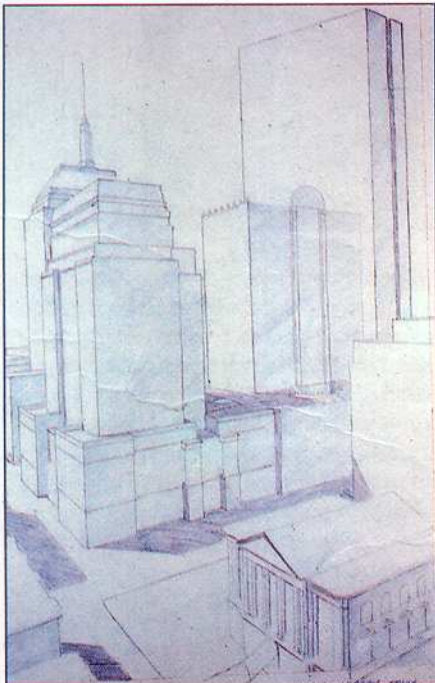
10. Một bản vẽ thể hiện đơn sắc có mức độ hoàn thiện cao được hoàn tất qua việc sử dụng một loạt bút chì than, từ bút 5B cho bầu trời đến bút HB cho các bóng đổ. Bản vẽ này được thực hiện trên giấy can trong, dày, do đó bản vẽ nét gốc có thể đặt phía dưới và không cần phải can hình vẽ qua bản vẽ này. Các tham khảo về sự phát triển chi tiết của toàn cảnh được lấy từ ảnh chụp gốc bổ sung qua những lần đi thăm hiện trạng.

6. Bức vẽ phối cảnh nét được dựng bằng nét chì bấm tiêu chuẩn và chi tiết được thêm vào bằng chì màu nhằm tạo sự rõ ràng khi can lại bản vẽ ở những giai đoạn sau này.

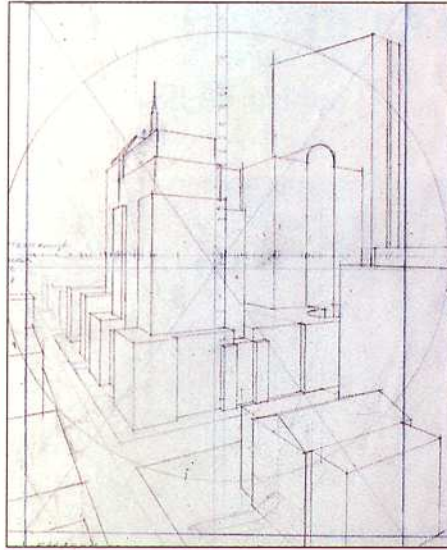
6

7

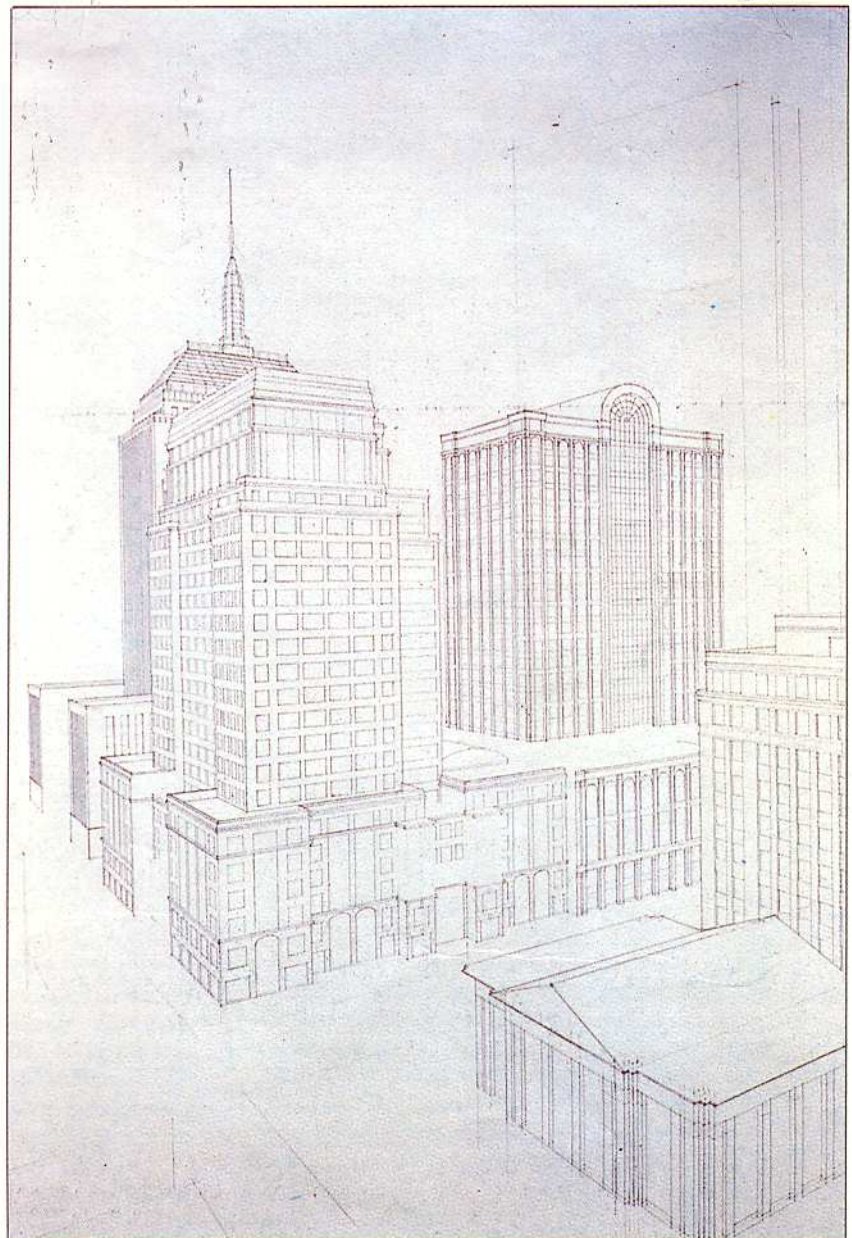
7. Các bản phối cảnh phác tay, nghiên cứu về bóng bản thân và bóng đổ được tiến hành cho thấy góc chiếu sáng của mặt trời vào buổi sáng (bản bên trái) và buổi chiều (bản bên phải). Được biết mặt đứng chính của tòa nhà mới là hướng Tây Bắc, các mảng bóng và bóng đổ được chỉ ra nhằm cung cấp một sơ đồ hiệu quả về sáng tối, các mặt ngang và đứng để bổ sung cho bố cục.

4. Đây là bức phối cảnh được đánh giá cao trong giai đoạn phân tích điểm nhìn, tập hợp được tất cả các thành phần chính trong tầm nhìn. Tòa nhà ở cạnh cảnh bên phải bị bật ra ngoài vùng nhìn và bị bóp méo; nó đòi hỏi một phép chiếu thứ hai được điều chỉnh để đạt được tỉ lệ thích hợp.

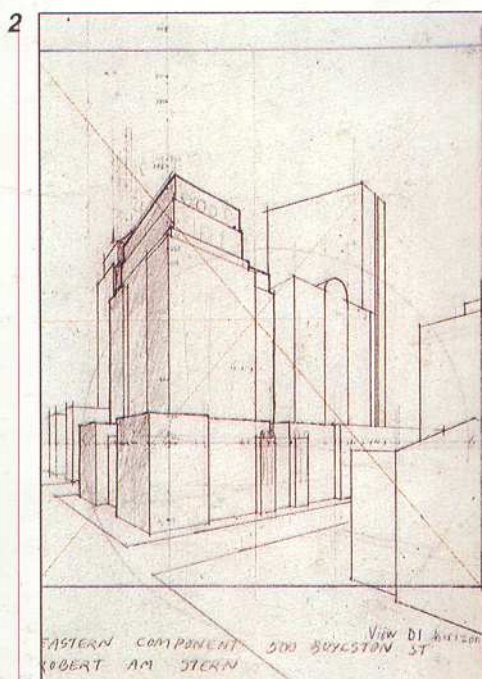
4

5. Một bản phác nét cuối cùng được dựng lên từ bản vẽ nghiên cứu đã được chọn. Điểm bất lợi của bản phác thảo này là bị cắt làm hai bởi đường chân trời hơi cao hơn độ cao trung bình đi qua tòa nhà ở góc, phần nào được khắc phục nhờ đỉnh tháp của tòa nhà làm nền phía sau và bề mặt phẳng của tòa nhà cao nhất ở bên phải. Khung bản vẽ được kéo dài thêm để thể hiện cả các tòa nhà hiện hữu ở cạnh cảnh bên phải. Một cắt cảnh khác có thể dùng bảng vuông, thậm chí ngang. Tương quan giữa tòa nhà có tháp nhọn với khối tích che lấp của tòa nhà chính được "xoay xở" qua 4 bản vẽ nghiên cứu riêng. Ở những thay đổi thiết kế của dự án chiều cao của tòa nhà mới đã được hạ thấp; cùng với việc phát hiện ra những bản vẽ tham khảo chính xác hơn về tòa nhà có tháp nhọn, điều này dẫn đến một tương quan có lợi hơn giữa tòa nhà hiện hữu và những kiến trúc của dự án trong bố cục cuối cùng.

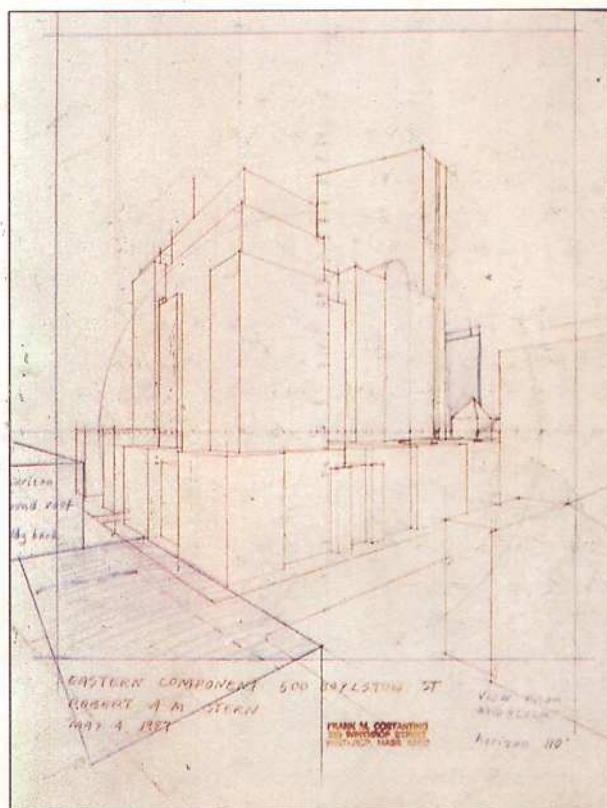

5

1. Một ảnh chụp hiện trạng (trái) do khách hàng cung cấp làm cơ sở cho một bản phác thảo về tay (phải) cho thấy vị trí gần chính xác của tổ hợp gồm hai tòa nhà. Bản phác thảo này được hình thành từ một bản vẽ chi can lại bức hình chụp.

2. Bức ảnh chụp sau này không sử dụng được mà chỉ dùng làm cơ sở cho bức vẽ khí hình chiếu chính xác hơn vì điểm nhìn của bức ảnh chụp đã cản trở tầm nhìn đối với tòa nhà ở phần nền bên trái. Góc nhìn được chiếu từ mặt bằng này là đầu tiên trong số một loạt các phân tích về điểm nhìn bao gồm 13 bản phối cảnh "khối" khác nhau. So với góc nhìn lấy theo bức ảnh chụp, ở đây điểm tụ hơi dịch về bên trái và đường chân trời hơi thấp hơn. Các nghiên cứu này nhằm đánh giá bố cục tổng thể và mối quan hệ hiệu quả giữa tất cả các khối tích.

3. Bản nghiên cứu này có điểm tụ đặt với khoảng cách xa hơn về phía bên trái so với ví dụ trước và có một đường chân trời cao hơn. Điều này dẫn đến một sự chông chéo của các kiến trúc không làm nổi bật được giữa cận cảnh với phần nền cảnh và được xem là không đạt yêu cầu.

Thể hiện bằng bút chì và chì màu

Frank Costantino

Phần trình bày này, không phải là sự phát triển một hình ảnh đơn nhất, mà là quá trình thực hiện để tiến tới cuối cùng thể hiện một loạt các nghiên cứu chuẩn bị. Trong trường hợp này, các bước thủ tục đã bị kéo dài, do tính chất tế nhị của dự án. Tòa nhà xây dựng trong giai đoạn thứ nhất do công ty phát triển nhà hoàn thiện đã gặp phải phản ứng và tranh cãi đáng kể của các kiến trúc sư, các cơ quan và các tổ chức dân sự trong thành phố và khu vực. Điều này buộc công ty phát triển nhà phải thay đổi kiến trúc sư và chuẩn bị một thiết kế mới cho tòa nhà thứ hai mà ban đầu định xây giống như tòa nhà đầu tiên. Về dự án mới, cả kiến trúc sư và công ty phát triển nhà đòi hỏi một bức vẽ chính xác, hiệu quả nhằm xoa dịu những người phản đối và giúp lấy lại uy tín lẽ ra rất cao của công ty phát triển nhà này đối với thành phố. Từ lúc bắt đầu cho đến lúc kết thúc, tiến trình này phải mất sáu tháng, bao gồm hội họp, xem xét, trì hoãn, thay đổi, và làm việc thực sự. Thời gian gian dành cho công việc thể hiện cuối cùng chỉ khoảng 4 tuần.

Kiến trúc sư dự án: Robert A.M Stern

Các phụ tá thể hiện: Arthur Dutton và Catherine Costantino.

CHÚ DẪN

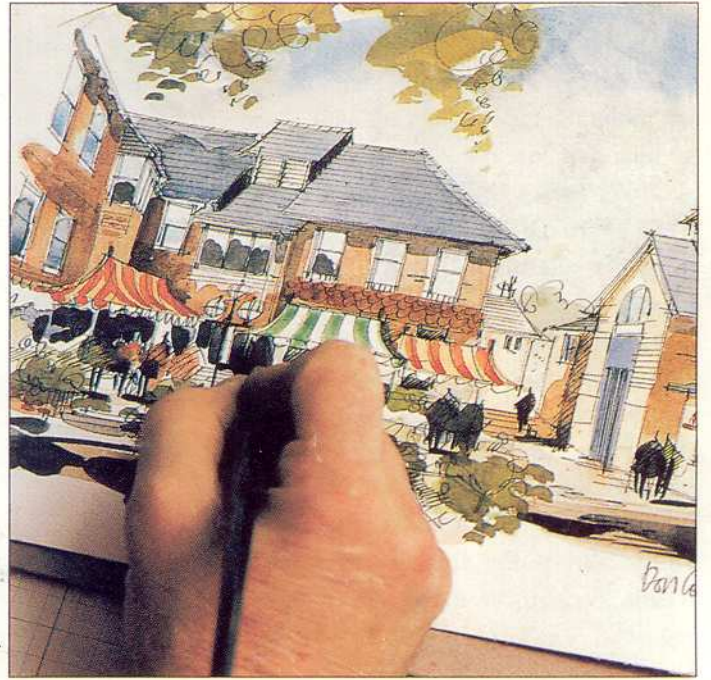
Bản phối cảnh phục vụ cho một số mục đích, liên quan tới giai đoạn phát triển thiết kế của kiến trúc sư, quá trình xét duyệt của công ty phát triển nhà, những yêu cầu xét duyệt quy hoạch của thành phố và công việc

quảng cáo đối với những người thuê nhà trong tương lai và công chúng nói chung. Chất liệu thể hiện quyết định bởi kiến trúc sư và công ty phát triển nhà là những người đã xem các mẫu của kỹ thuật thể hiện.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Chì màu có sáp
Bút chì bấm.
Chì than, từ 5B tới HB.

Giấy vẽ chì tiết.
Giấy can
Phim vẽ

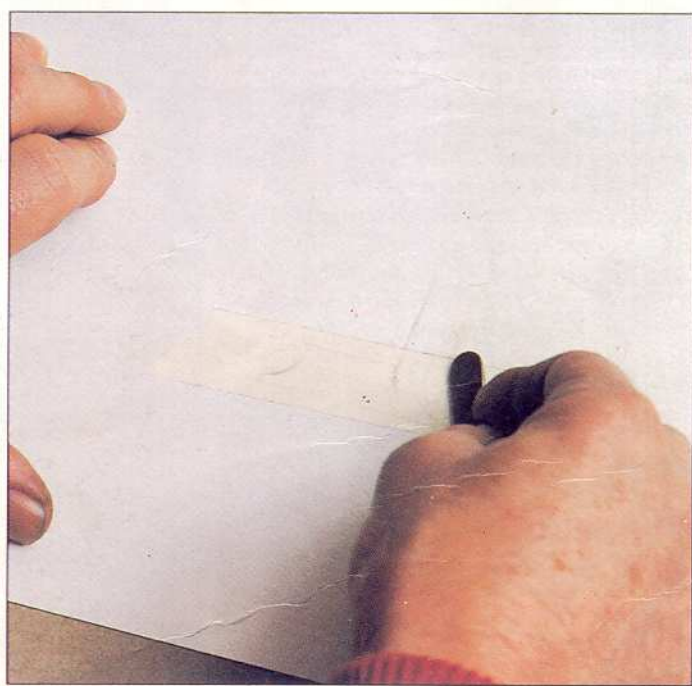
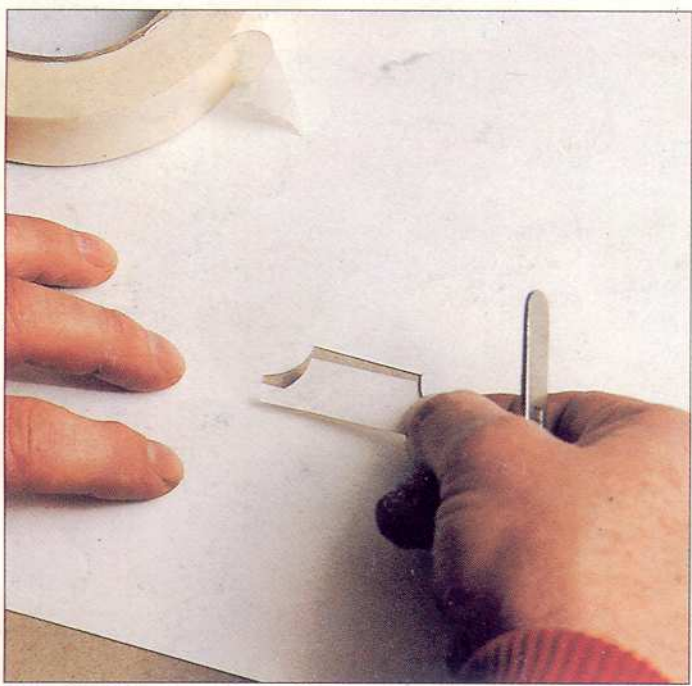

10. Trên mặt phải của bức vẽ, các mái che được vẽ lại lên chỗ giấy vụn và tô màu khi nét mực đã khô.

11. Bản vẽ khi hoàn thành cho thấy quyết định thay đổi sự cân bằng màu sắc này đã cho bức tranh có được vẻ tươi tắn như thế nào qua sự tương phản giữa mái che màu xanh và trắng với các màu đỏ. Tăng cảm giác về các chi tiết ở khu vực đông đúc của trung tâm bức diên họa.

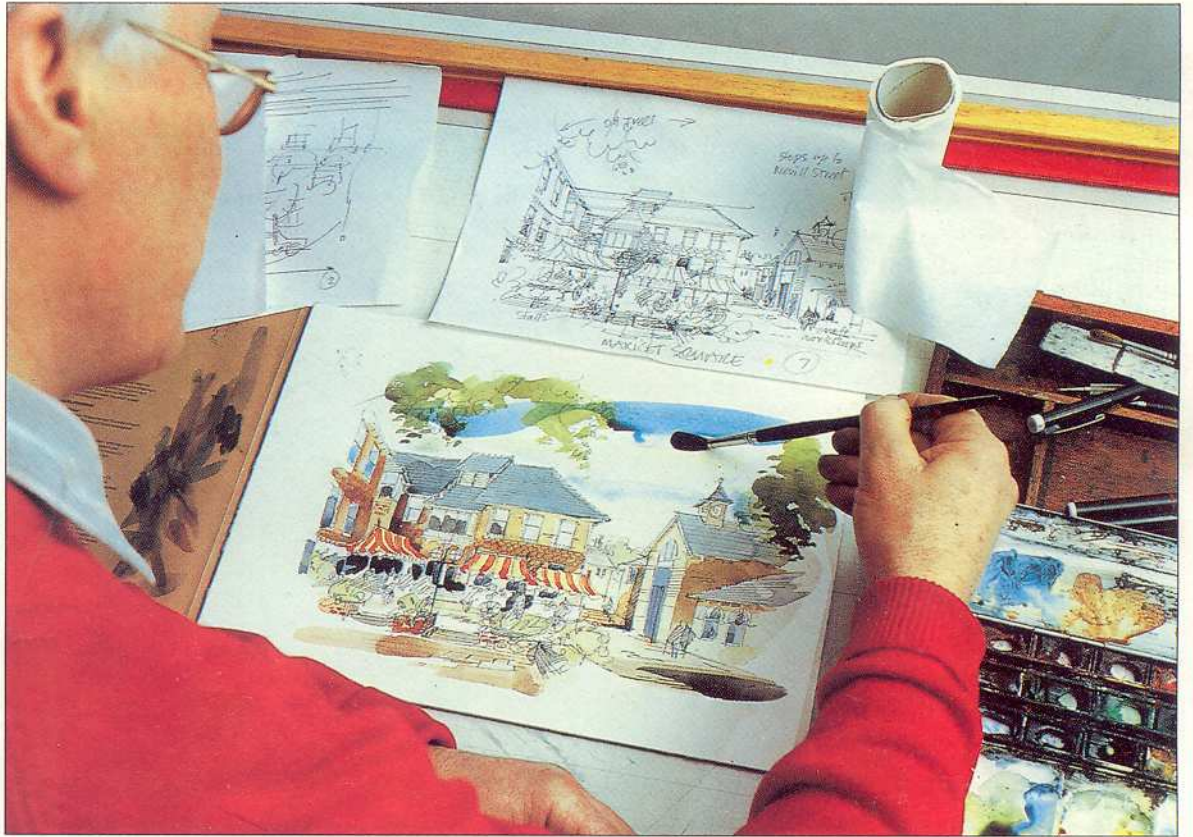
8. Khi xem xét bản vẽ đã hoàn tất, họa sĩ nhận thấy dải màu ở giữa bức hình quá nóng, một trong những mái che màu vàng và đỏ cần làm lại bằng màu xanh và trắng, nhằm tạo sự tương phản ở khu vực trọng tâm này.
 Điều này đạt được bằng cách "vá" bản vẽ trước khi đặt một miếng giấy vẽ màu nước khác lên trên hình vẽ mái che và cắt xuyên qua cả hai lớp giấy bằng dao mổ nhỏ.

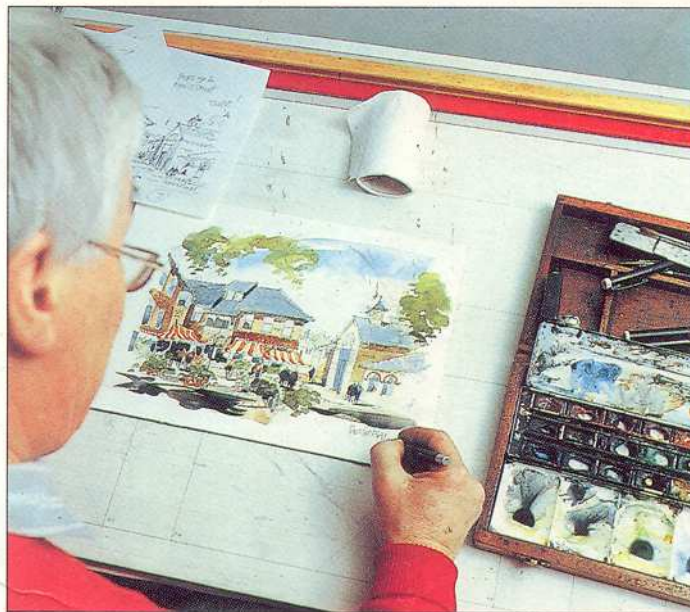
9

9. Miếng giấy được cắt ra từ chỗ giấy nằm phía dưới được đặt vào bức vẽ và dùng băng keo dán ở mặt sau. Phương pháp này làm cho miếng vá bằng mặt với bản vẽ do đó rất khó phát hiện.

6

6. Để thêm tương phản cho cửa sổ và mái che, dùng màu chàm cho cửa sổ, và đỏ nhạt cho mái che. Đến đây các mảng màu chính đã được thể hiện chi tiết, có thể vẽ màu bầu trời. họa sĩ thích đi màu bầu trời ở những giai đoạn cuối của quá trình thể hiện, mặc dù người ta thường làm công việc này trước tiên để tạo một sự chủ đạo màu cơ bản. Bầu trời được thể hiện nhanh qua 5 bước: một vệt chéo rộng màu xanh Winsor ngang qua phần trên bức vẽ; một hòa sắc nhạt gồm màu vàng đất và nâu được vẽ rửa ở phía dưới, để trông giấy ở giữa; dưới đó là một mảng màu xanh cobalt; một vài nét cọ nước sạch để hoà các màu rửa lại với nhau; thấm khô màu nhằm nâng sắc độ lên và tạo ấn tượng của các đám mây nhẹ.

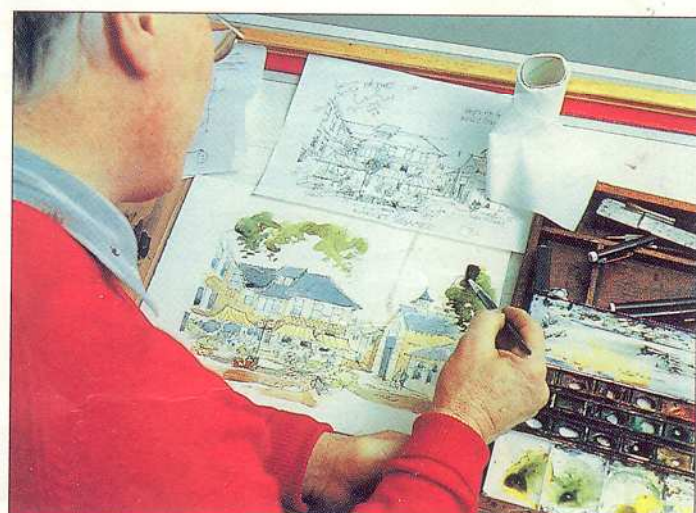
7

7. Sắc độ chủ đạo chung của bức vẽ được điều chỉnh với những bóng đổ xậm được đưa vào cận cảnh. Các hình người cũng được vẽ bằng sắc độ sẫm để làm nổi bật lên. Các điểm nhấn cuối cùng là các cửa sổ vòm phía bên phải, dùng màu nâu chày để tăng sự cân bằng về màu sắc ở khu vực này đồng thời liên kết với các màu nóng ở bên trái của bức vẽ.

3. Dùng những nét vẽ rửa đầu tiên để định các mảng bố cục chính. Dùng cọ vẽ các cửa sổ bằng màu xanh Winsor, làm xạm đi bằng màu chàm ở những tấm mảng thấp hơn. Một lớp rửa nhẹ màu nâu loãng pha xanh phủ lên các mảng xây gạch. Chấm màu chàm vào các sắc nâu khi còn ướt để tăng sắc độ mặt sau các chi tiết ở giữa. Dùng cùng hòa sắc để vẽ bóng đổ cho phần cận cảnh của bức vẽ.

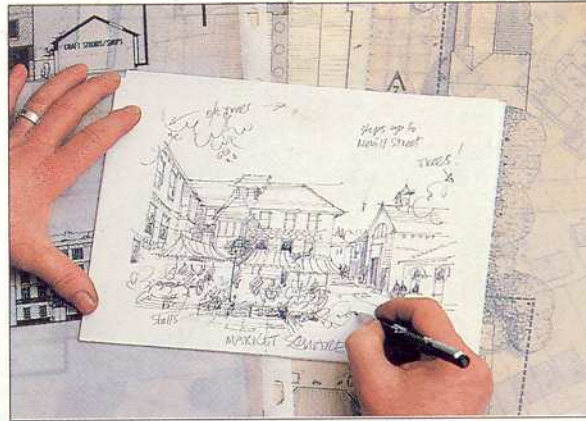

4. Dùng màu chàm pha với xanh cobalt để thể hiện các sắc độ xám xanh của mái nhà, cũng dùng màu chàm nguyên để nhấn mạnh các sắc độ đậm hơn.

5. Với sơ đồ chung bố cục màu nhanh chóng được hiện rõ, từ từ tăng các màu bằng các nước rửa để phát triển chi tiết cho từng khu vực. Các mái che được vẽ bằng cọ với màu vàng đất. Một hòa sắc gồm vàng đất, và xanh non được dùng để có sắc sáng cho tán lá cây, dùng một ít xanh non nguyên chất, nâu đỏ và chàm để thêm chiều sâu và dạng lá. Những tương phản sáng tối ở nền đất cận cảnh và trung cảnh của bức vẽ được tăng tiếp các nước rửa để có sắc độ đậm hơn.

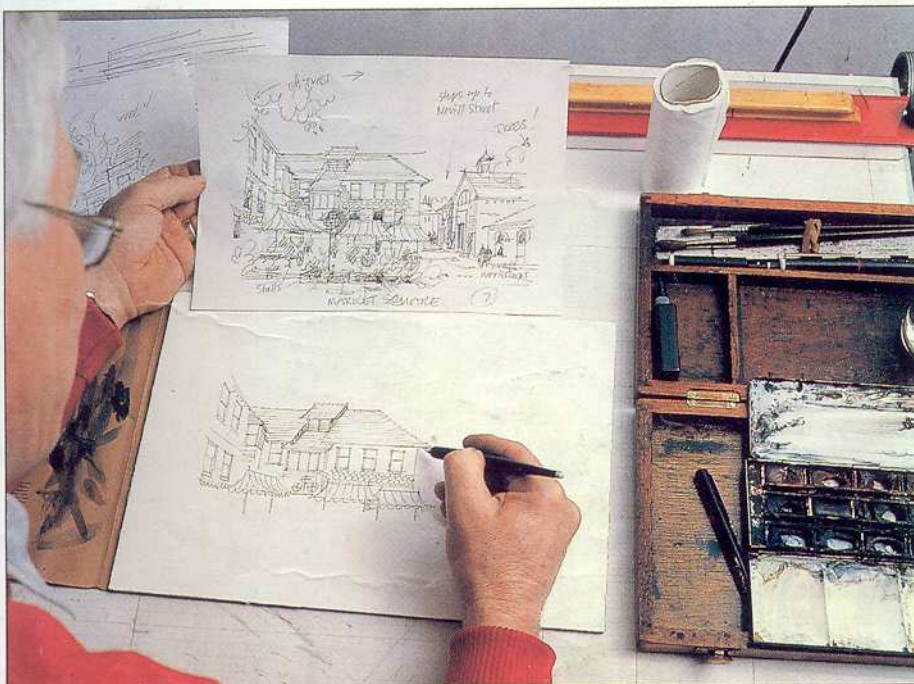
1. Bản phác họa khổ A4, được vẽ bằng bút bi đen trên giấy nháp thể hiện tất cả những đặc điểm chính của góc nhìn này. Họa sĩ tạo một khung hình bằng các mảng cây ở phía trên và các cạnh của bức hình, các bồn hoa ở phía dưới tất cả nhằm liên kết các mép ngoài của bức vẽ và cho một đường viền hấp dẫn. Đồng thời, các chi tiết và sự cân bằng của bố cục cũng được tính đến. Cột đèn và các mái che ở giữa bức vẽ sẽ cần một số sắc độ đậm ở đằng sau để các phần này sẽ nổi bật lên khi bản phác họa hoàn tất.

1

2

2. Dùng một bút vẽ mỹ thuật đầu nhỏ sao bản vẽ nháp qua giấy vẽ màu nước với khổ giấy lớn hơn bản nháp. Họa sĩ tham khảo thiết kế các mặt bằng và mặt đứng của kiến trúc sư thể hiện nhưng vì đã bỏ bớt một số chi tiết ở giai đoạn vẽ nháp, giờ đây họa sĩ có thể tập trung vào việc vẽ nét chuẩn bị cho bước cuối cùng. Bức vẽ được cấu trúc một cách cẩn thận, nhưng theo phong cách thoải mái, sinh động của bản nháp.

Thể hiện bằng mực và màu nước

Don Cae

Đây là một trong hàng loạt những bản thể hiện minh họa cho dự án cải tạo và phục hồi một trung tâm thành phố ở Tunbridge Wells, Anh quốc. Loạt minh họa này tạo cho người xem cảm giác “đi xuyên qua” đồ án, để truyền đạt những đổi mới một cách rõ ràng cho người xem không ở trong nghề. Các bản nháp chi tiết được chuẩn bị, một quá trình tiết kiệm thời gian trong đó tất cả các điểm nhìn có thể được xác định và thông qua trước khi bắt đầu thể hiện công việc.

Ở đây, các thay đổi có thể được hợp tác khi cần thiết, và tất cả các vấn đề nảy sinh trong việc chuyển từ thiết kế mặt bằng của kiến trúc sư sang phối cảnh có thể nhanh chóng được phát hiện và sửa đổi ở những giai đoạn đầu. Các kỹ thuật và cách sử dụng chất liệu thể hiện của họa sĩ đã được tiêu chuẩn hóa để khách hàng biết chính xác trông đợi cái gì và có thể cảm thấy tin tưởng phong cách và sự thể hiện của diễn họa.

Tác giả đồ án: KTS Manning, Clamp và các cộng sự.

Khách hàng: Những người phát triển Công ty hữu hạn công cộng Speyhawk.

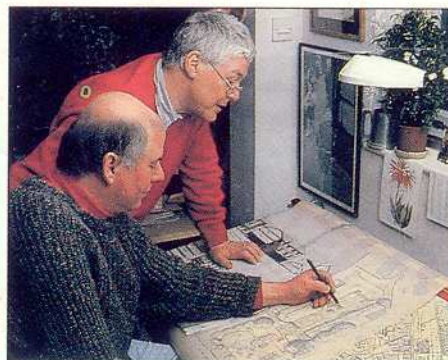
CHÚ DẪN

Để tạo ra một loạt các phác họa bằng nét và màu rửa minh họa cho dự án cải tạo. Các bản vẽ thể hiện này được dùng để trình bày cho các bên có liên quan trong quá trình xúc tiến dự án đồng thời dùng để triển lãm, công bố dự án. Ở giai đoạn đầu, lập dự án, đã được thảo luận về các điểm nhìn, các mặt đứng thích hợp với kiến trúc sư và khách hàng. Số lượng các bản vẽ, thời hạn làm việc, thù lao được xác định. Sau đó được chuẩn bị những

bản phác họa sơ bộ để đánh giá nội dung và các ưu điểm về kiến trúc của mỗi góc nhìn đồng thời xác định một số bộ cục sẽ sử dụng.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Màu nước
Giấy vẽ màu nước nhám một.
Cọ tròn lông chồn số 8.
Bút vẽ mỹ thuật
Mực vẽ đen không nhòe.

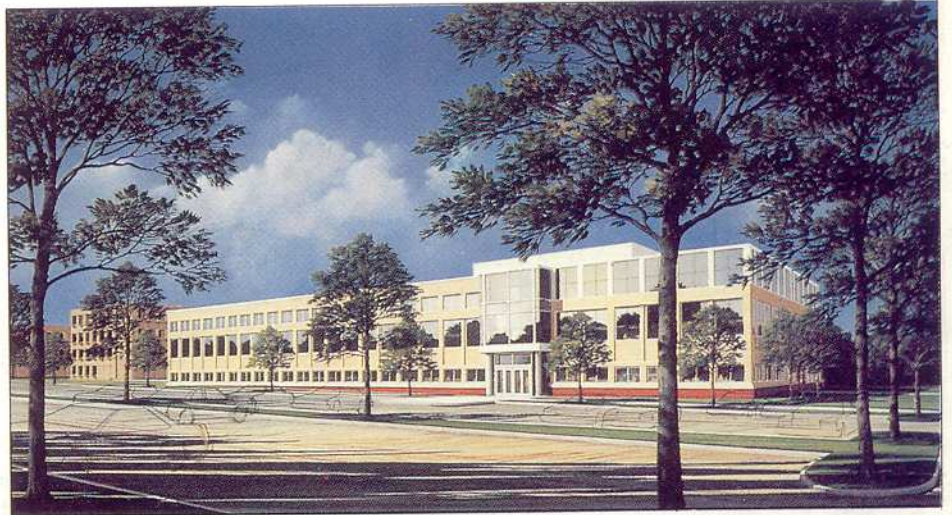

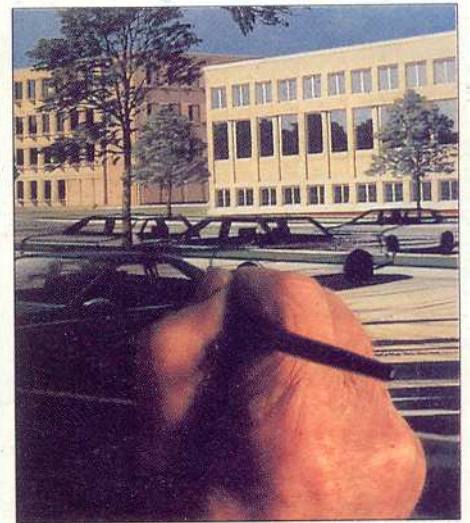
ACRYL

11. Sau khi hoàn tất toàn bộ các chi tiết cây cối, bố trí xe cộ cho bãi xe ở cận cảnh trên giấy can rồi đồ xuống bản diễn họa màu.

12. Bên trong xe và bánh xe dùng màu đen ngà. Bóng đổ phía dưới xe được thể hiện bằng một hòa sắc mạnh hơn các màu trước đây đã dùng cho các bóng đổ trên nền đất.

13. Mỗi xe dùng một màu riêng, làm từ cận cảnh trở đi và mỗi lần dùng một màu để khỏi mất công. Các màu này được làm xám và đục đi khiến người xem tập trung vào tòa nhà chính, thêm những nhân sáng sẽ tạo được vẻ thật cho minh họa.

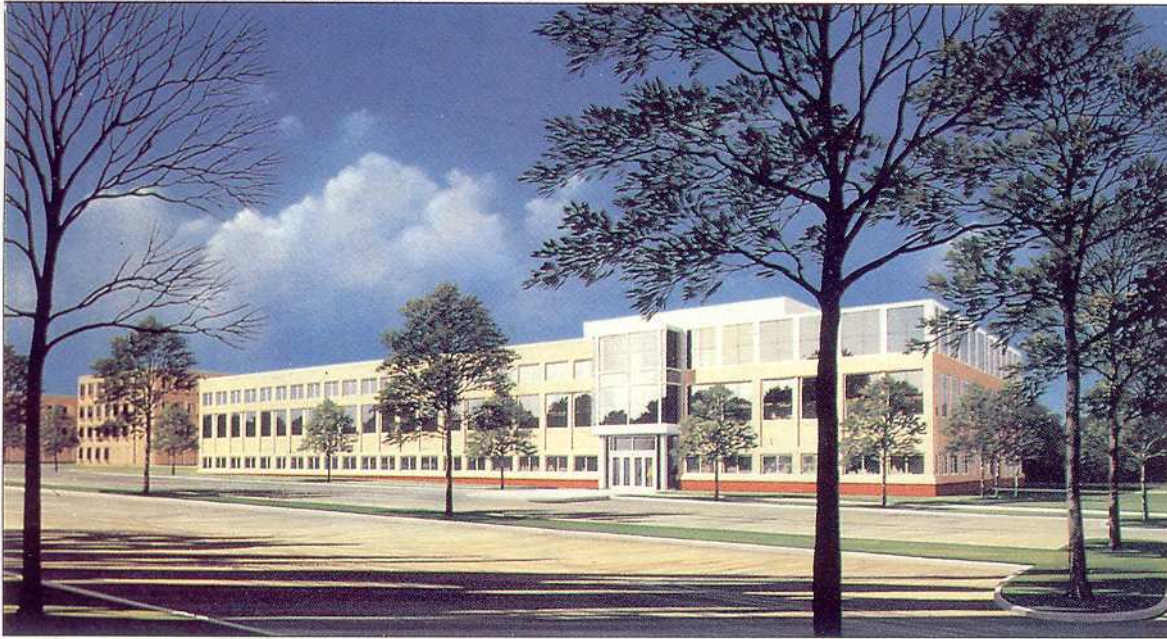

14. Ở bước cuối cùng vẽ hình người ở cạnh lối vào chính nhằm nhấn mạnh lối vào làm trung tâm của bức vẽ. Sự tương phản giữa cây cối sẫm màu và bóng đổ trên nền đất ở cận cảnh với ánh sáng rực rỡ trên tòa nhà tự kéo tầm mắt người xem vào bố cục của bản vẽ.

9. Thân và cành cây phía trước tòa nhà được vẽ có nghệ thuật bằng cọ số 2 với màu đen ngà pha với xanh biển và nâu đỏ. Thêm vào các vệt trắng tạo độ nhấn sáng phù hợp với góc chiếu sáng của mặt trời.

9

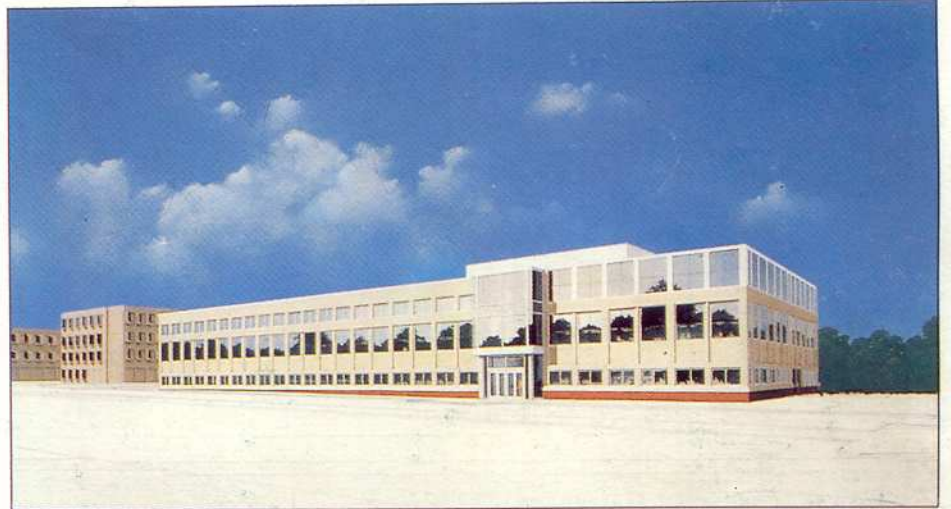

10

10. Trước khi vẽ cây ở cận cảnh, thể hiện các tán lá cho hàng cây đầu tiên. Dùng 4 sắc độ cơ bản cho tán lá này pha từ các màu: xanh oxide chrome, xanh biển và đen ngà, xanh lá cây nhạt, vàng thiếc, trung và trắng. Để vẽ các mảng tán lá này dùng cọ số 4. Dùng kỹ thuật cọ khô để làm nổi bật lên.

Khi vẽ các thân cây màu sẫm ở cận cảnh, dùng kỹ thuật cọ khô với hoà sắc gồm các màu trắng, xám trung tính, nâu đỏ, và nâu đất để tạo hình dạng tròn của thân cây và ấn tượng về ánh sáng mặt trời. Dùng các nước rửa của màu xanh biển pha đỏ sáng để tăng rõ bóng đổ và hình.

7. Khi tất cả các chi tiết của những tòa nhà đã hoàn tất và màu đã khô, toàn bộ hình vẽ lại che đi và dùng máy phun làm thêm bầu trời để phát triển sự tương phản mạnh hơn giữa các màu của bầu trời với các tòa nhà.

7

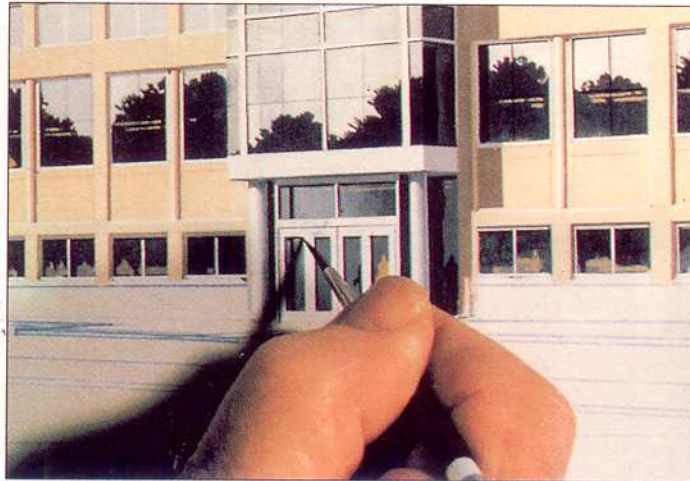

8

8. Bãi xe trải nhựa ở cận cảnh được thể hiện bằng màu trắng titan pha với xanh phthalo và vàng đất ở những chỗ được chiếu sáng. Các sắc độ được chuyển để tạo sự tương phản cao độ ở những chỗ bóng mây vắt ngang qua những mảng nền trải nhựa sáng nhất. Các bóng đổ được vẽ bằng cọ với hòa sắc của các màu đen ngà, xanh biển và đỏ tươi với một ít hòa sắc của màu trời nắng. Kéo nhẹ mép của những nét cọ làm cho các mảng màu mềm.

Những mảng cỏ ở cận cảnh và trong cảnh được xử lý hòa hợp với bố cục ánh sáng và bóng tối nhấn mạnh các điểm tương phản. Dùng màu xanh oxide chrome và xanh lá cây với màu trắng titan cho những sắc độ được chiếu sáng, còn những chỗ có bóng đổ dùng màu đen ngà, xanh biển pha với các màu xanh lá cây.

4. Cấu trúc 3 chiều của mặt đứng tòa nhà được thể hiện bằng cách vẽ bóng bản thân và bóng đổ của các cột, các tấm và khung cửa sổ. Về chi tiết này dùng cọ số 2 và thước thẳng. Chi tiết tương tự được thể hiện cho khu vực lối vào, ở các cạnh khung cửa phản chiếu trên kính được vẽ bằng tay.

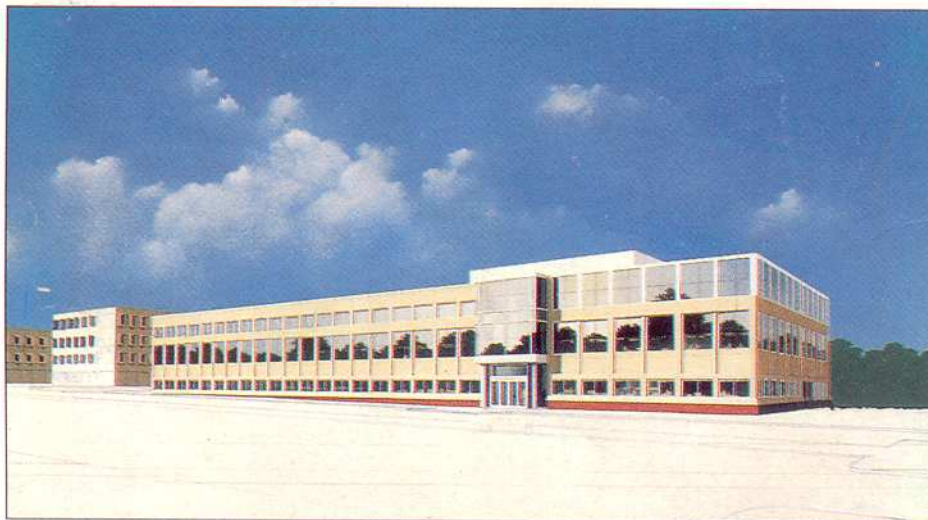

4

5

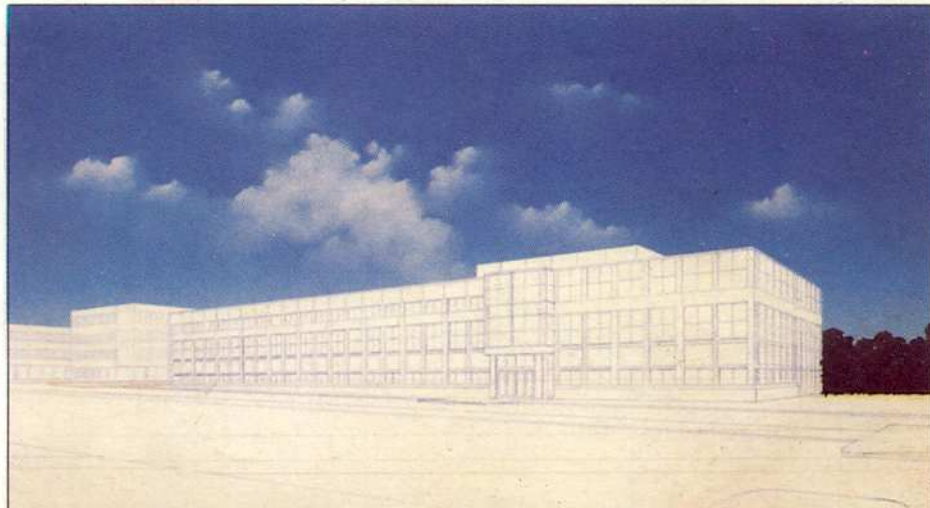
5. Phần gạch phía dưới của tòa nhà được vẽ bằng các hỗn hợp của màu nâu cháy, vàng đất và đỏ thẫm được làm tươi lên với trắng. Màu và các sắc độ được thay đổi nhằm tạo ra ấn tượng về chất liệu bề mặt của gạch và vữa xây.

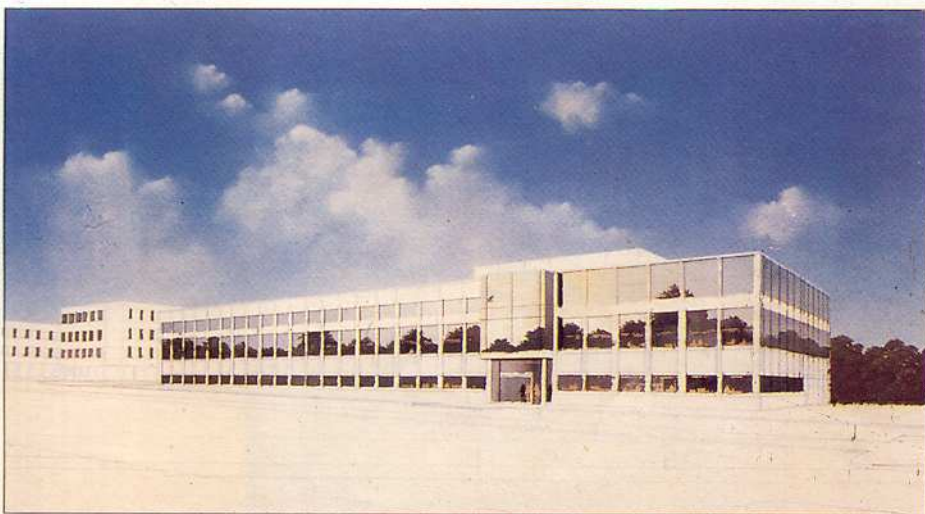
6

6. Các tòa nhà làm nền được thể hiện cùng dải màu đã được áp dụng cho tòa nhà chính (bước 3) nhưng với một tỉ lệ cao hơn màu nâu đỏ và xanh biển nhằm tạo ra sắc độ đậm hơn.

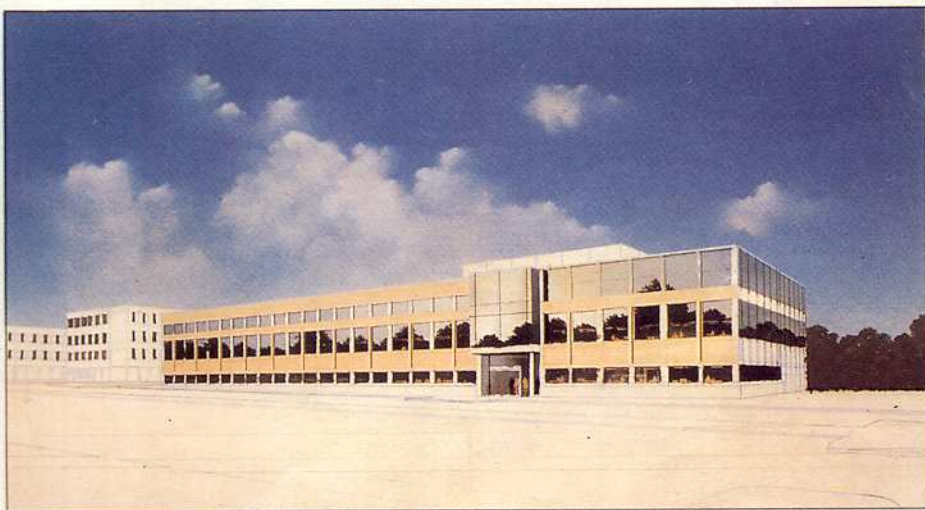
1. Làm màng che đi tòa nhà và phần cận cảnh, dùng máy phun thể hiện bầu trời bằng hòa sắc gồm các màu xanh da trời, chàm, xanh biển và vàng đất trộn với trắng titanium. Mây được thêm vào khi màu phun đã khô bằng phần màu tạo những hình dạng bất kỳ có đường viền mềm mại. Cây cối làm nền được vẽ bằng các sắc độ đậm, dùng màu xanh lá cây nhạt và xanh oxide chrome, xanh biển và đen ngà.

2

2. Dùng cùng dải màu như trên cho màu bầu trời phản xạ trên các cửa sổ kính của tòa nhà chính. Các sắc độ của bầu trời được tăng tinh tế ở hai đầu tòa nhà sao cho các mảng kính sáng nhất để nhấn cho lối vào chính của công trình. Thể hiện bóng bằng sắc độ nhạt trên các mảng kính đậm nhất ở tầng trệt và lầu 1 để gây ấn tượng về hoạt động bên trong công trình.

3. Trên thực tế các tấm và cột của tòa nhà chính được quét bằng chất tổng hợp epoxy thể hiện là khối vững chắc bằng màu trắng titan pha với vàng đất, xanh biển và nâu thẫm.

Thể hiện bằng màu bột màu

Harold R. Roe

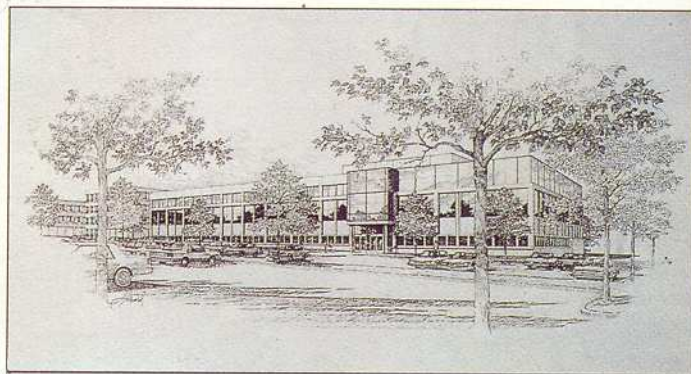

Thiết kế này là một nhà văn phòng thấp tầng được đặt trong khu văn phòng chung của tổng công ty. Ở bức vẽ thể hiện này, độ đậm đặc cùng tính chất không trong suốt của bột màu đã được khai thác triệt để cả về chất lượng của màu khi hoàn tất lẫn kỹ thuật vẽ chồng các lớp màu lên nhau. Phần hướng dẫn từng bước sau đây sẽ trình bày trình tự thể hiện các lớp màu dần dần từ nền tới cận cảnh như thế nào. Toàn bộ nền được phủ màu khi cả tòa nhà và mặt đất; cây cối và xe cộ sau đó mới được vẽ chồng lên.

Độ đậm đặc của màu do loại chất liệu thể hiện này cung cấp cho phép tạo ra sự tương phản tối đa giữa bề mặt hoàn thiện màu sáng của mặt đứng tòa nhà và có bóng đổ xậm ở cận cảnh do đó mặc dù công trình được đặt phía sau trong tổng thể bố cục, nó vẫn lập tức được chú ý.

Các kiến trúc sư: Geddes, Brecher, Qualls, Cunningham, PC

Khách hàng: Mobil Research and Development Corporation.

CHÚ DẪN

Ở giai đoạn đầu của việc thiết kế dự án, một bản vẽ thể hiện một màu bằng bút mực được đặt hàng. Vài tháng sau, khách hàng yêu cầu một bản vẽ màu dùng để thông tin liên lạc giữa các tập đoàn.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Bột màu
Phấn màu mềm, đỏ oxide nhợt và trắng.
Bản vẽ minh họa.
Cọ tròn lông chồn, các cỡ số 2, 3, 4 và 6.
Máy phun.

11

11. Tô màu chi tiết cho xe hơi : vàng nhạt , đen và vàng đất cho chiếc xe phía bên trái ; màu kem, đen, vàng đất, đồ tươi và trắng cho chiếc xe ở giữa; nâu sẫm, lam Copenhagen, xám nóng và màu kem cho những chiếc xe đậu ở bãi xe. Bóng phản chiếu của bầu trời trên kính của tất cả các tầng nhà được dùng màu xanh nhạt, dùng bút chì và tẩy để chuyển dần các sắc độ như ở bản đơn sắc. Màu xám lạnh được đánh nhẹ vào mặt đường, vỉa hè và bức tường phía sau.

12

12. Bức tường nhà máy bên phải được đánh màu nâu, các tòa nhà làm nền dùng màu nâu và màu đất nung, duy trì sắc độ chủ đạo trung bình ở phía dưới để tách so những màu mạnh của tòa nhà chính. Bước này hoàn tất việc thể hiện màu cho bức vẽ.

13

13. Bản diễn họa mặt sau của tòa nhà cho thấy những lợi điểm của việc thể hiện trên giấy ảnh. Một bản in hình ảnh đơn sắc một lần nữa lại cung cấp các chi tiết, và mục đích của lần thể hiện này là để thử nghiệm, theo yêu cầu của kiến trúc sư thiết kế công trình, hiệu quả của kính đánh màu vàng "champagne" nhạt pha với màu đồng. Sau khi xem bản vẽ này, kiến trúc sư yêu cầu mặt đứng trước phải được thể hiện bằng màu kính xám rất nhạt. Như vậy những lần thể hiện này đóng vai trò quan trọng đối với một quyết định có tính gợi ý trong quá trình thiết kế.

8

8. Lớp mây phủ mềm mại được phát triển bằng cách dùng tẩy cứng tẩy cuốn lên lớp màu phun. Phương pháp vẽ "âm bản" này nếu được thực hiện cẩn thận có thể tạo ra những hiệu quả thay đổi màu sắc và chất liệu bề mặt tinh tế. Một cách khác để tạo mây là dùng màu trắng đục phun lên màu xanh.

9

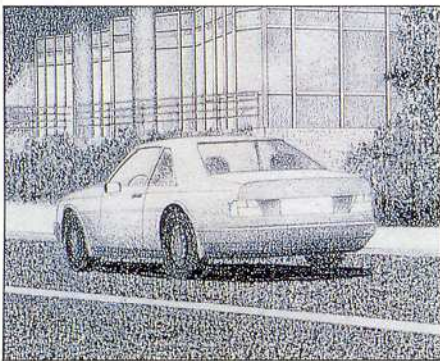
9. Sau khi tháo bỏ toàn bộ lớp màng che, dùng bút chì màu cổ sếp tô chi tiết cho tòa nhà và các thành phần xung quanh. Ở bước vẽ màu đầu tiên, dùng màu đất nung cho mặt đứng tòa nhà, còn cây cối được triển khai bằng màu xanh ôliu, dùng bút chì đi bóng để tạo những chuyển màu tinh tế tương ứng với chiều sâu và chi tiết của bản vẽ một màu.

10. Cũng dùng những màu trên để hoàn thiện phần xây gạch ở phía phải của tòa nhà và những mảng cây cũng được tô màu trên toàn bộ bức vẽ. Ở giai đoạn này, các khung cửa sổ và mái được vẽ lại bằng bút vẽ kỹ thuật nhằm tăng sự rõ ràng của bức diện họa.

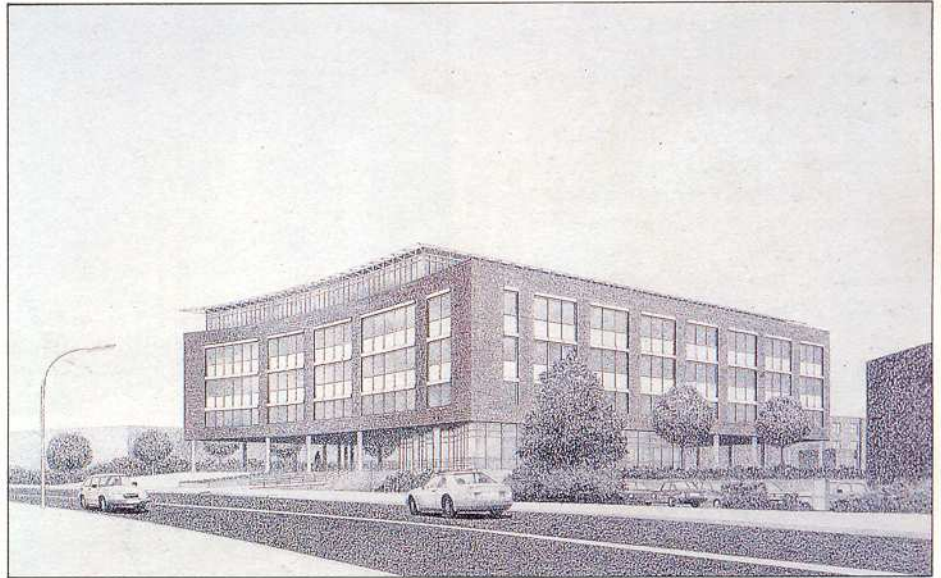

10

6. Cây cối ở cả hai phía của tòa nhà đã hoàn tất. Phần kính của tầng trên cũng được điền tả bằng các sắc độ chuyển như trước đây, sau đó khung sườn bên trong của mái thép được vẽ rõ bằng nét bút vẽ kỹ thuật. Phía nhà máy bên phải được thể hiện chất liệu bề mặt đậm bằng bút chì tà đầu. Dùng những sắc độ nhạt hơn và ít phân biệt hơn cho tòa nhà, trên nền phía xa, giống như bức tường cao, dài phía sau tòa nhà chính, dùng bút chì có đầu nhọn vừa để làm cho bóng được tinh xảo.

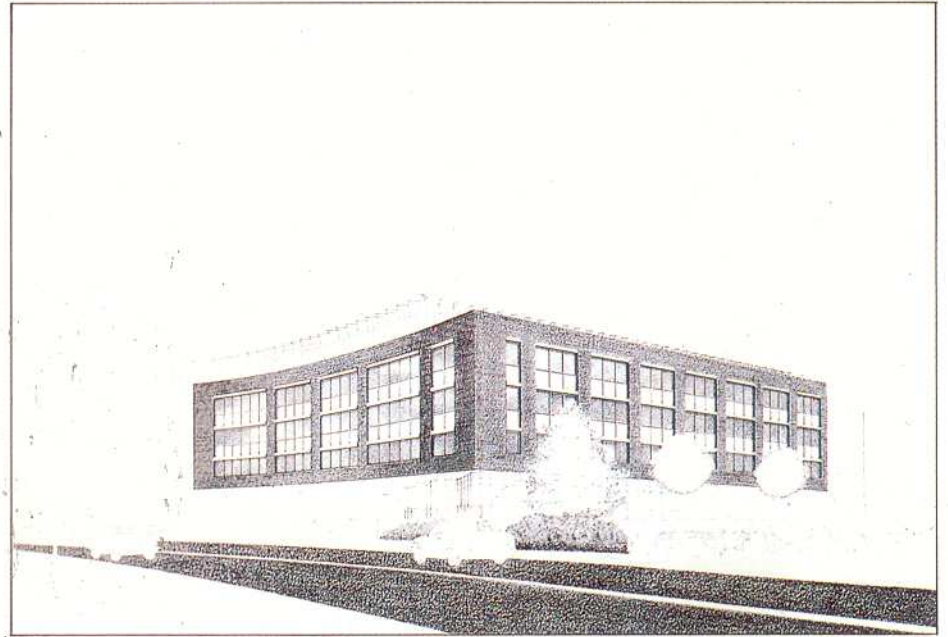
Bước kế tiếp là tia chi tiết xe hơi; những chiếc xe đậu ở bãi xe được làm bóng bằng các sắc độ nhạt và trung bình với một vài bóng đổ sẫm hơn trên mặt đất. Những chiếc xe chạy trên đường gần với mắt người nhìn hơn thì vẽ tăng các sắc độ nhằm nhấn mạnh hình dạng với các bóng đổ đậm lên mặt đường phía dưới. Những chiếc xe này được xử lý cùng mức độ chi tiết như được áp dụng cho tòa nhà, để giữ sự cân bằng về thị giác của bố cục.

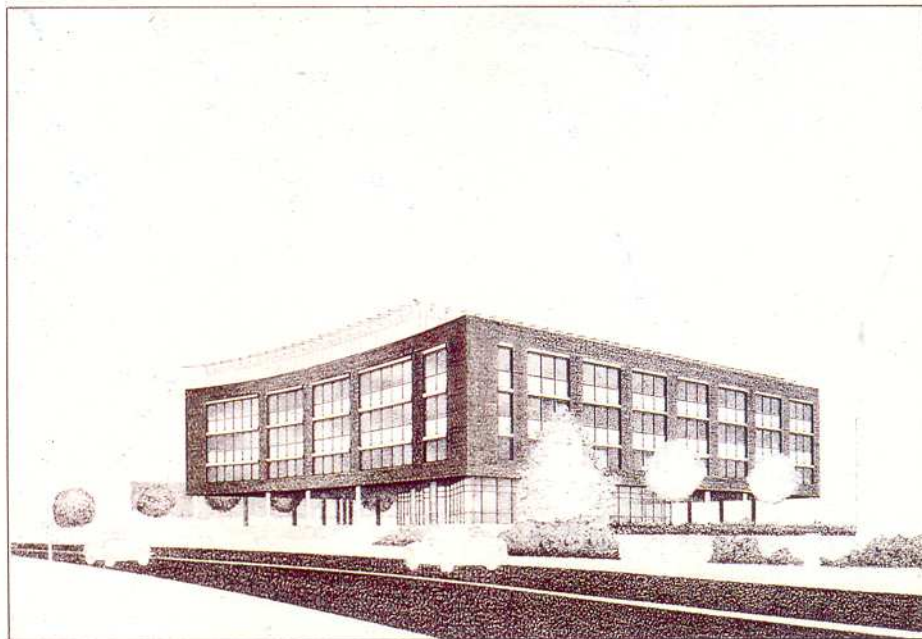
7. Bản vẽ một màu sau khi hoàn thành được chụp ảnh và in ra trên giấy ảnh hơi dẫn thích hợp với vẽ màu chì. Toàn bộ hình ảnh được phủ màng che cứng, sau đó cắt theo những đường bao chính của bức tường, các tòa nhà và cột đèn. Phần phim mặt nạ bị lột bỏ khỏi mảng trời, mảng này được phun màu lam

ngọc với sắc độ mạnh, chuyển nhẹ về phía đường chân trời. Một vấn đề bắt ngờ đã nảy sinh ở đây khi mặt giấy xuất hiện những vết thủng ở vùng màu phun. Để tránh phải bắt đầu lại từ đầu, họa sĩ đã ngưng trang những đường này bằng cách tạo ra các đám mây phức tạp hơn dự tính ban đầu.

4. Cùng với những kỹ thuật như trên được áp dụng cho phía phải của tòa nhà, làm cẩn thận xung quanh những chỗ mặt đứng có cây. Đánh bóng đậm các mặt dưới của các lanh tô bê tông trên các cửa sổ và các mép gạch thẳng đứng xung quanh kính. Khung kim loại của các tấm kính được nhấn mạnh bằng nét dùng bút vẽ kỹ thuật. Dùng chì đen thể hiện sắc độ và chất liệu của phần cây cối ở góc của tòa nhà. Màu này tạo một sắc độ chủ đạo cho chất liệu bề mặt đặc được dùng để làm mặt đường nhựa. Nét trắng ở giữa đường được che bằng băng keo sau đó chất liệu mặt đường được thực hiện bắt đầu bằng bút chì tà đầu sau đó mới mài nhọn dần lên trong quá trình đánh bóng để tạo nên độ đậm đặc của sắc độ.

4

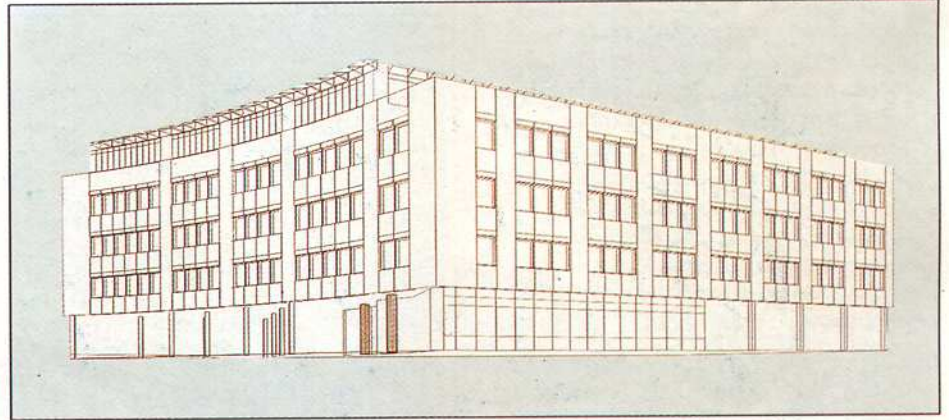
5

5. Vẫn làm với chì đen, thể hiện phần kính ở tầng trệt dùng cùng kỹ thuật như ở bước 3, nhưng giữ cho các sắc độ rất nhạt tạo cảm giác tòa nhà như được treo lên. Ấn tượng trong suốt của kính ở cuối mặt phải của tòa nhà gây được hiệu quả. Mặt đứng kính ở lối vào trước trong vùng bị bóng, và được chừa

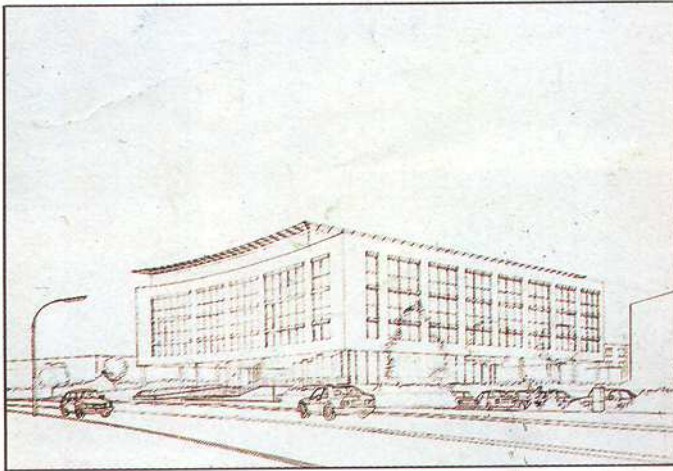
trắng như một tấm gương. Trong thực tế, phần trần lối vào được phản xạ theo mặt đứng cong, nhưng chi tiết này được bỏ qua để cho thấy khu vực lối vào được rõ hơn. Mảng cây cối phía bên phải được mở rộng ra và các chi tiết sắc độ của mảng cây nền được dùng ở đây.

Các trụ cột ở tầng dưới đứng trên những mảng bóng đổ được vẽ thật rõ bằng chì đen.

1. Cấu trúc tòa nhà được dựng bằng máy tính dưới một góc nhìn theo đề nghị sau đó gửi cho kiến trúc sư tác giả đồ án thông qua.

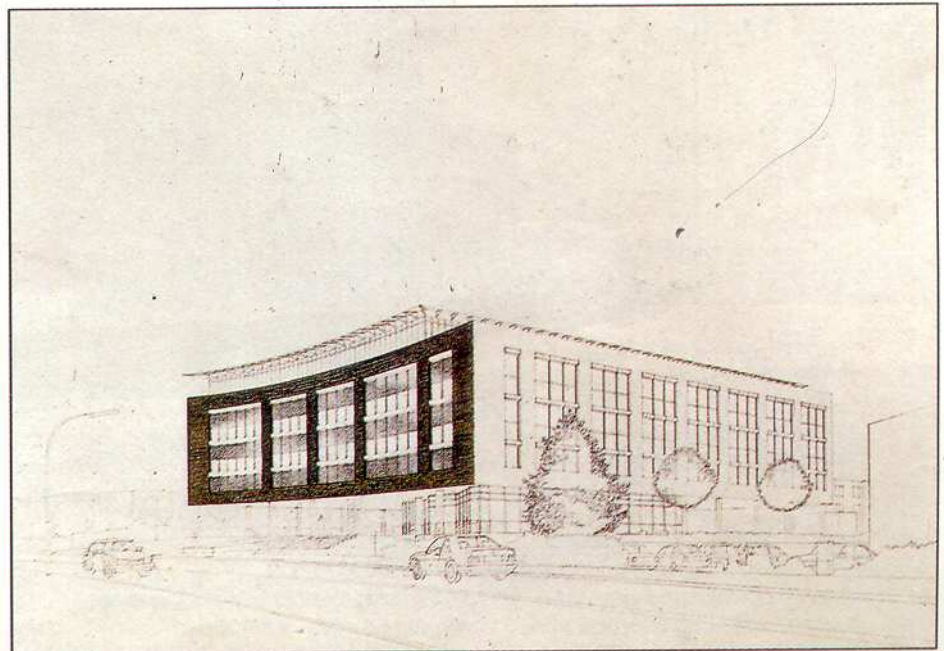
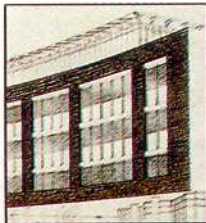

2

2. Phối cảnh được phát triển theo địa hình của vị trí. Một con đường cong dài được nhấn mạnh bằng mặt cong của mặt đứng tòa nhà. Cột đèn bên trái, cây cỏ, bãi đậu xe bên phải và một phần nhà máy, tất cả đều là các thành phần hiện trạng của khu vực. Các thành phần này được dựng với sự trợ giúp của các phương tiện vẽ bằng máy và các kỹ thuật chụp ảnh. Còn về bố cục bằng nét thì được thể hiện bằng bút chì.

3. Sắc độ và chất liệu của kính ở mặt trước tòa nhà được đưa vào, thay đổi giữa các vệt mềm bằng một cây bút chì màu đen có sáp gọt sắc và việc dùng tẩy mềm để chuyển sắc độ, diễn tả bầu trời phản xạ trên kính. Hiệu quả ánh sáng ở đây xuất phát từ góc chiếu của mặt trời trên cao, ở đây ta thấy vị trí mặt trời hầu như ở ngay phía trên tòa nhà. Dạng đường chỉ của gạch xây trên mặt đứng được khắc vào mặt bản vẽ. Sau đó tô màu gạch bằng bút chì tà đầu nhằm làm cho các đường khắc màu trắng nổi lên trên nền đen của gạch.

3

Thể hiện bằng chì màu

Octavio Balda

Ở đây trình bày quá trình chuẩn bị cho việc thể hiện bằng chì màu phía trước một khu nhà văn phòng ở Hamburg, Đức. Các cột ở tầng trệt tạo một lối vào cho xe ở phía trái; một khu vực đậu xe được thể hiện phía bên phải. Bản vẽ này thể hiện cả những chi tiết hiện trạng của khu vực, nhưng bỏ đi một tòa nhà thiếu hấp dẫn ở bên cạnh thay vào đó bằng một bức tường đơn giản, cao và dài vươn về phía trái của tòa nhà chính.

Kỹ thuật thể hiện, một biến thể của 'hệ thống mô tả bằng giá trị sắc độ' do Paul Stevenson Oles sáng tạo, bao gồm việc thực hiện một bản vẽ nét chi tiết một màu, sau đó chụp ảnh bản vẽ này và việc vẽ màu được tiến hành trên bản in chụp. Đặc tính trong suốt của chì màu có sấp tạo ra một sự tổng hợp có hiệu quả của chi tiết đơn sắc và đa sắc.

Kiến trúc sư: P.A.I, Hamburg.

CHÚ DẪN

Đây là bản vẽ màu thể hiện mặt trước và sau (xem bước 13) tòa nhà văn phòng, để trình bày cho chủ đầu tư và các bên có liên quan tại cuộc họp liên quan đến việc phát triển dự án thực hiện quy hoạch. Hai mặt nhà này cũng tạo cơ hội cho việc so sánh hiệu quả của các loại kính khác nhau qua việc xử lý chọn màu trong các diễn họa.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Chì màu có sấp
Bút chì than 2H
Bảng vẽ minh họa
Một giấy nhám
Bút vẽ kỹ thuật số 0,13
Máy phun
Màu phun màu xanh ngọc
Màng cứng.
Tẩy mềm, tẩy cứng
Khuôn ellipse.
Khuôn vẽ đường cong.

10

11

10. Dùng cọ vẽ các chi tiết mặt đứng cho tòa nhà để tạo ra một cái nhìn xuyên suốt tác động trên những vùng mờ nhạt để có thể nhìn thấy không gian bên trong. Các thành phần mang sắc độ đậm, kể cả bóng người được nhìn thấy qua các ô cửa sổ đều được vẽ bằng màu nước. Những chỗ nhấn bằng màu sáng làm tăng cường cảm giác về chiều sâu giữa kính phản xạ và không gian nội thất có bóng được vẽ bằng bột màu đục. Màu đục cũng được dùng để thêm các chi tiết có đường thẳng cho mặt ngoài tòa nhà, với những chỗ nhấn sáng màu trắng chuyển sắc tinh xảo thành xám nhạt làm nổi khung cấu trúc của công trình.

Tiếp tục thêm các chi tiết màu cho hình người và cây cối phía trước tòa nhà, cũng dùng kết hợp giữa màu nước trong suốt để làm rõ các hình đặc biệt và bột màu đục để chấm phá những chỗ nhấn sáng và nhấn bằng màu.

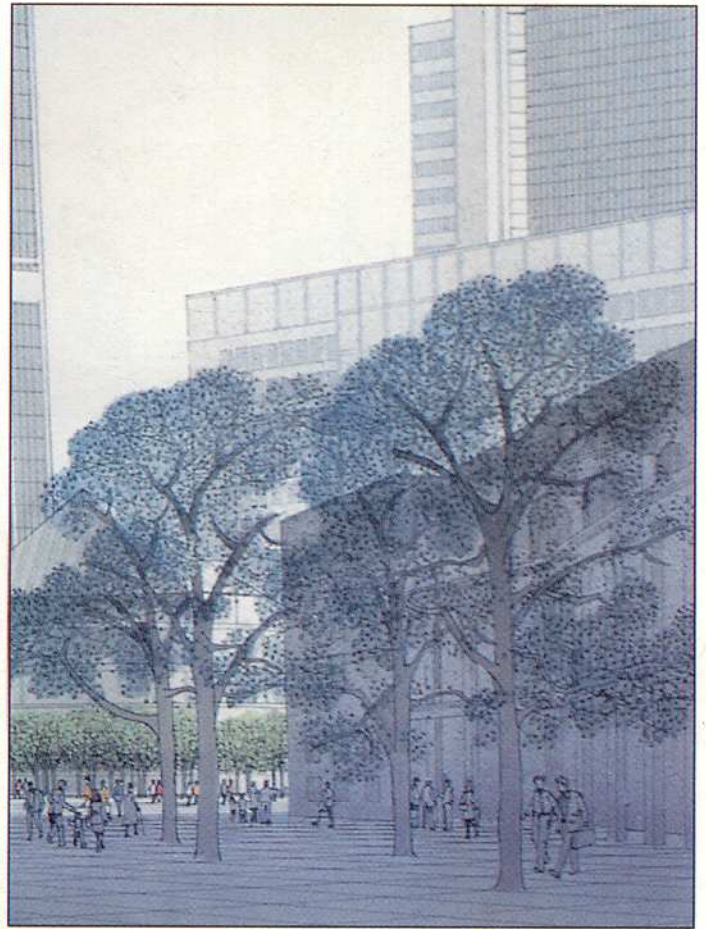
11. Khi bức diển họa hoàn thành, tòa nhà chủ thể nổi lên trên toàn bộ hình ảnh do vị trí trung tâm và chiều cao của nó so với các tòa nhà xung quanh đồng thời được nhấn mạnh làm tiêu điểm của bức vẽ bằng việc xử lý màu chi tiết tương phản với những màu xám chủ đạo ở thấp xung quanh.

Những hình ảnh chi tiết cho thấy đặc điểm của tòa nhà đã được đầu tư thể hiện bằng các thủ pháp chọn góc nhìn và phân bố ánh sáng và bóng hiệu quả như thế nào. Phần đỉnh thấp nhận được ánh sáng mặt trời chiếu vào, được thể hiện những mặt kính phản xạ hoàn toàn, trong khi ở phần dưới có bóng đổ của tòa nhà, nơi gần với tầm mắt người xem hơn, lớp kính trở nên trong suốt cho thấy không gian nội thất và các hoạt động bên trong.

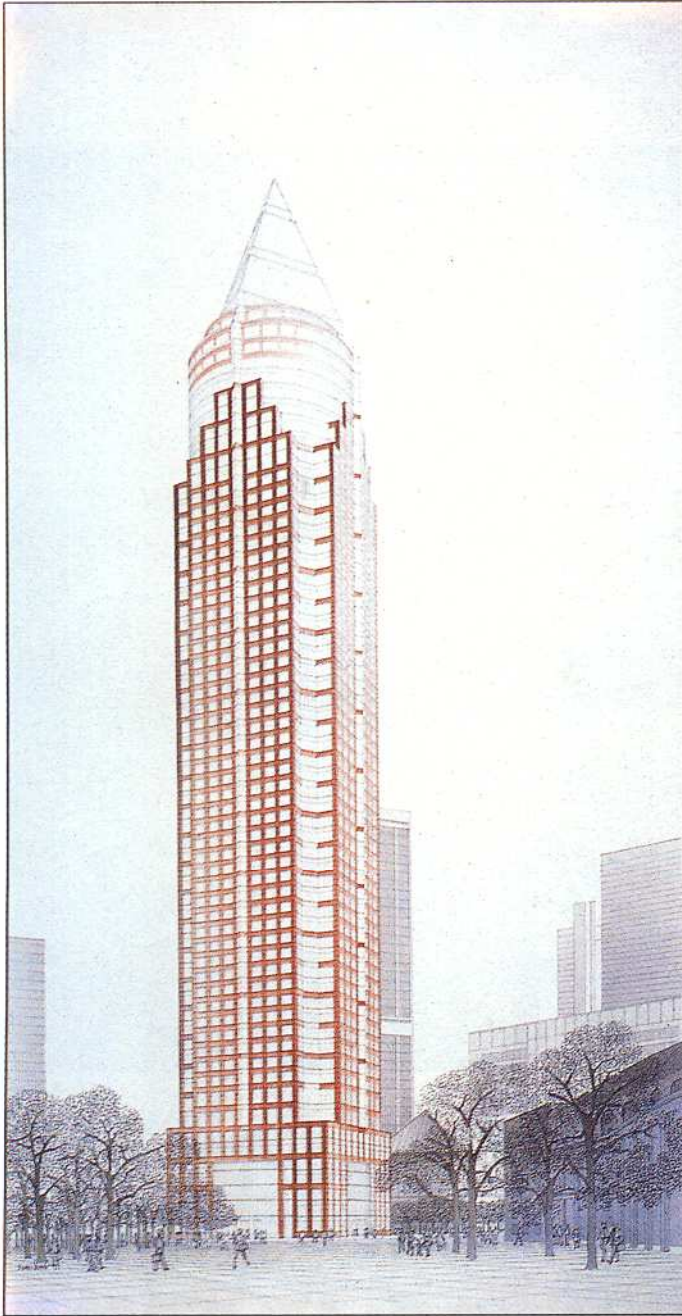
8

8. Toàn bộ mảng trời được hoàn tất ở lần che mặt nạ và phun màu thứ 3. Những chuyển biến tinh tế của sắc độ và màu đặc thù của chất liệu màu phun đã được hình thành bầu trời xanh thẳm ở trên cùng bức vẽ và nhạt dần thành những sắc độ nhạt và ấm hơn về phía chân trời. Phun thêm trắng đục để thể hiện mây nhẹ trên bầu trời.

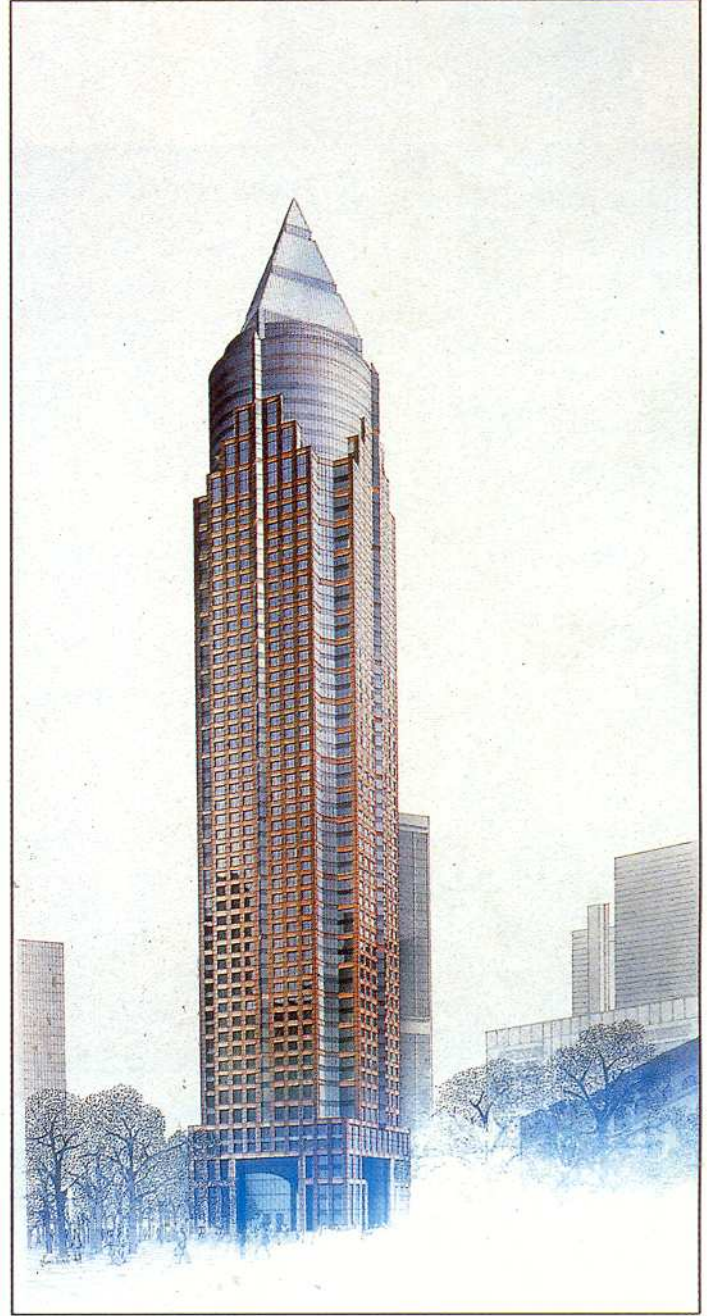
9

9. Cây cối ở cận cảnh bên phải được phun nhẹ bằng màu xám với sắc độ trung bình để tạo độ đậm cho các dáng cây. Phần bóng ở cận cảnh được phủ bằng một sắc xám đều trên nền đất. Như vậy, tạo được cân bằng với sự trong sáng của lớp màu xanh lá cây nhạt trên lớp cây cối làm nền đứng hoàn toàn dưới ánh sáng mặt trời và sự tương phản sáng tối được nhấn mạnh thêm với những điểm xuyên màu riêng biệt bằng cọ vào hình người ở xa.

6

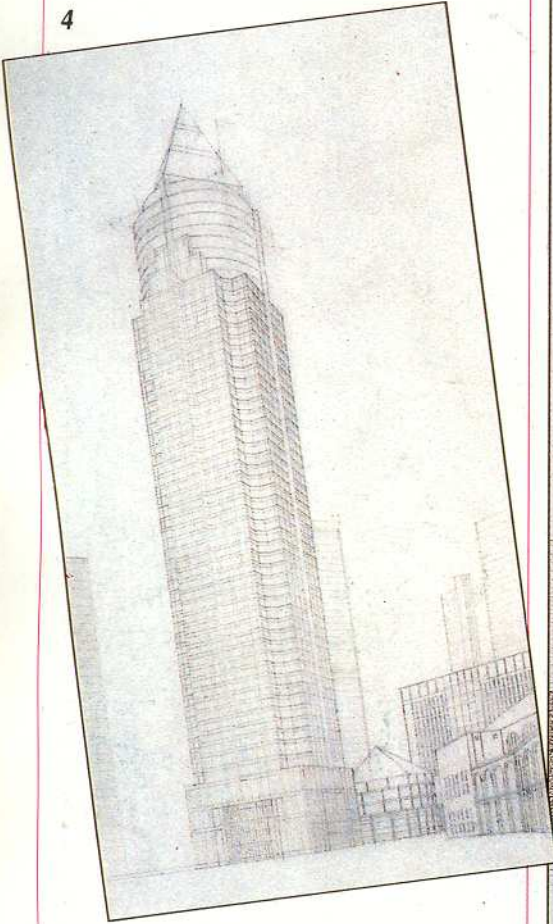
6. Phủ toàn bộ bản vẽ mực này bằng màng che rồi cẩn thận cắt bỏ các phần che để lộ ra lưới cấu trúc của mặt đứng tòa nhà. Những chỗ này được phun màu nước bằng những màu chuyển sắc độ tinh tế, bắt đầu là màu nâu làm bóng sau đó phun chồng lên một lớp màu đỏ Indian để nhấn mạnh màu sắc chính. Khung này được tăng cường bằng một ít màu xám đậm và tía. Trình tự cắt màng che và phun màu tiếp tục phun chuyển sắc độ bằng các màu đơn sắc các tòa nhà làm nền, cây cối và hình người.

7

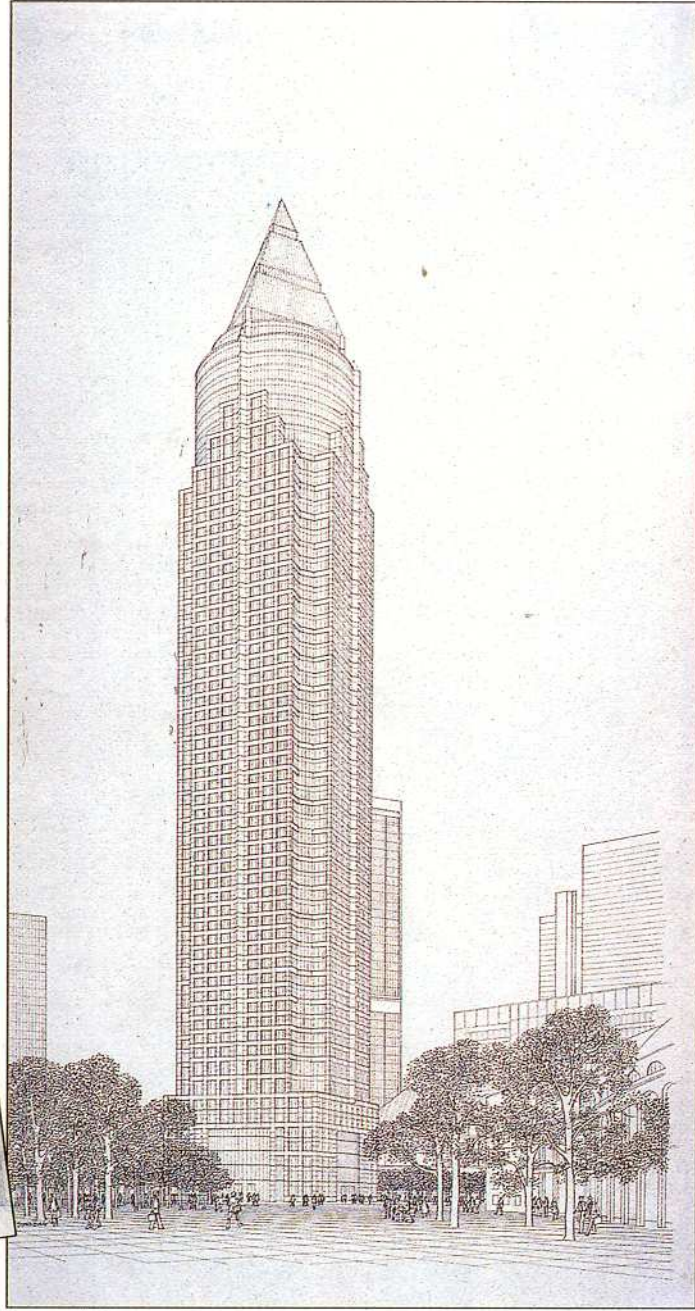
7. Một lần nữa dùng màng che toàn bộ bức vẽ để bắt đầu làm các ô kính trên mặt đứng. Các sắc độ chuyển mềm mại ở những mảng được chiếu sáng và những bóng đổ đậm có cạnh không đều trên kính của phần dưới tòa nhà nên làm nên có tính phản xạ của bề mặt. Tiếp tục triển khai dải sắc độ, dùng máy phun cho các tòa nhà xung quanh, duy trì tính đơn sắc để làm nổi bật việc xử lý màu sắc cho tòa tháp chính.

4

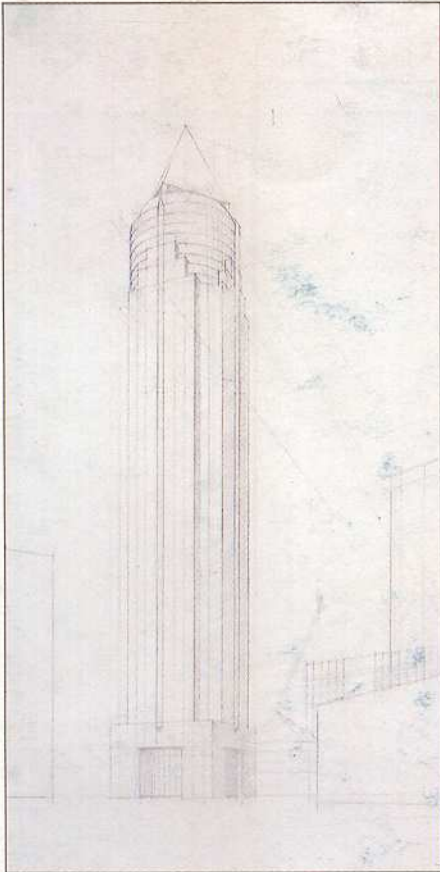

4. Một bản thể hiện chi tiết hơn góc nhìn đã chọn được dựng bằng chì, vẽ rõ phân vị mặt đứng phức tạp của tòa nhà và khung cảnh kiến trúc của các tòa nhà xung quanh.

5

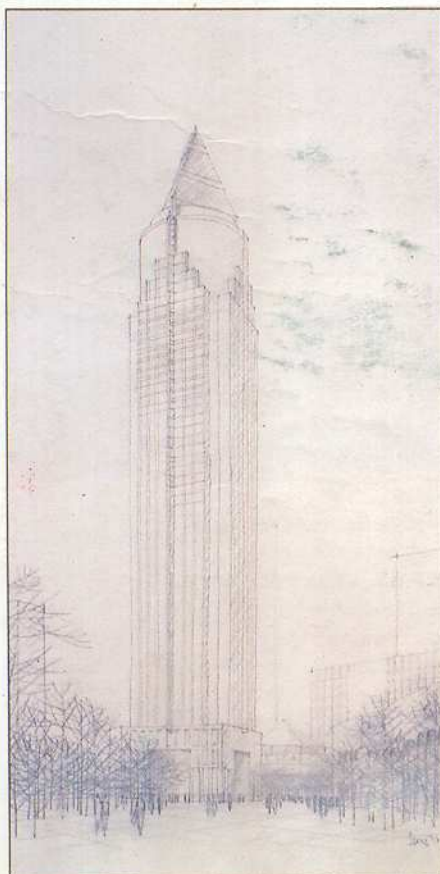

5. Bản vẽ đó được chuyển sang bản vẽ chính và dùng bút vẽ kỹ thuật thể hiện bằng nét, tạo nên sự đồng nhất cần thiết về nét thể hiện được các chi tiết phức tạp của mặt đứng tòa nhà. Các nhà xung quanh cây cối và người được thể hiện với mức độ chi tiết phù hợp.

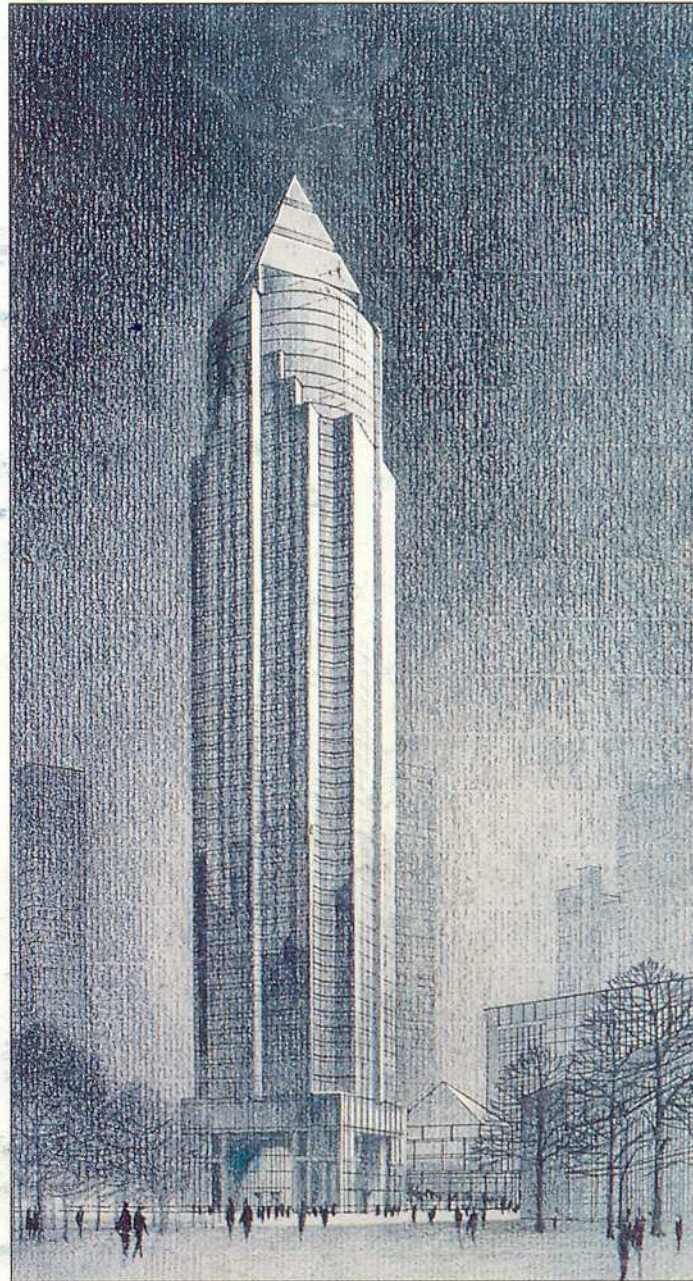
1

1. Một hình vẽ phác bằng bút chì được chọn ra từ nhiều phác họa hình khối được vẽ theo bản in kiến trúc. Bản vẽ này dựng hình dạng và cấu trúc chung của tòa nhà cùng mối quan hệ của nó với các tòa nhà xung quanh theo điểm nhìn phối cảnh yêu cầu.

2

2. Một bản vẽ nghiên cứu bằng chì cho thấy hình ảnh tòa nhà chi tiết hơn và không khí của đồ án trên khu đất xây dựng. Ở đây cho thấy phân vị mặt đứng của tòa nhà, quang cảnh hoạt động ở cao độ mặt đất, cây cối trồng quanh tòa tháp và giao thông bộ hành trên quảng trường.

3

3. Bước kế tiếp là một bản nghiên cứu các sắc độ được thể hiện bằng chì trên giấy trắng loại có hạt lớn. Mảng bắt sáng và bóng trên tòa nhà được phác họa theo góc chiếu của mặt trời, nhấn mạnh hình chiếu của mặt đứng theo không gian ba chiều đồng thời làm nổi bật hình ảnh sắc gọn của tháp nhà tương phản với bầu trời. Vị trí đặt cây cối và người được xác định lại, mở ra cảnh nhìn tới chân tòa tháp.

Thể hiện bằng nét mực và phun màu nước

Suns Hung

Bức diễn họa này thể hiện quy mô đầy ấn tượng của dự án cao ốc văn phòng tháp triển lãm ở Frankfurt, Đức, đồng thời cũng chuyển tải cực kỳ hiệu quả những chất lượng bề mặt phức tạp của vật liệu xây dựng kính và đá granit. Sự phân bố ánh sáng và bóng tối góp phần thể hiện với các chi tiết có hình ảnh của mặt đứng công trình. Phần kính phía dưới của tòa nhà được thể hiện trong suốt, cho thấy các không gian nội thất, trong khi tính chất phản xạ của kính được nhấn mạnh phía đỉnh của công trình với những màu được phản xạ từ bầu trời.

Sự kết hợp của vẽ nét mực dứt khoát với các màu sắc phun tinh xảo cùng những chi tiết vẽ tay tạo ra một hình ảnh rất rõ ràng gần như ảnh chụp. Bề mặt trơn bóng không tì vết đạt được nhờ màu phun được dùng một cách hiệu quả trong việc thể hiện bầu trời, mặt đứng và phần bóng đổ mạnh ở cận cảnh nhằm lược đi những chi tiết làm mất tập trung.

Đặc tính đồng nhất của màu phun được làm sinh động thêm bằng những điểm nổi bật dùng màu vẽ tự do cũng như các chỗ nhấn bằng màu với màu nước trong suốt và bột màu trong đục.

Kiến trúc sư: Murphy/kiến trúc sư Jahn.

Khách hàng: Hệ thống dịch vụ quảng cáo thuộc về thị giác.

CHÚ DẪN

Một bản diễn họa màu hoàn chỉnh để phát hành trên một tập quảng cáo, mô tả tòa nhà tháp trong bối cảnh của vị trí xây dựng công trình đồng thời trình bày đặc điểm của các không gian ở cao độ mặt đường phố được nhìn từ quảng trường. Điểm nhìn này được chọn để thay thế cho một bản vẽ thể hiện đã có nhưng có vẻ bị méo, đồng thời nhằm nhấn mạnh

tháp nhà và quảng trường.

Một góc sáng của mặt trời buổi sáng đã được chọn nhằm tạo một bố cục có bóng đổ lớn của tòa nhà ở cận cảnh bên phải. Một bản vẽ nghiên cứu sơ bộ sắc độ (ở bước 3) của họa sĩ nhằm nhấn mạnh hình dạng của tháp nhà trên nền trời xám. Theo yêu cầu đặc biệt của khách hàng, màu sắc thể hiện, các sắc độ của bầu trời đã

được làm sáng lên và các ấn tượng mềm mại của các đám mây đã được đưa vào.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Màu nước dạng tuýp
Bột màu.
Bút chì.
Bảng vẽ, giấy dày, phẳng mặt.
Bút vẽ kỹ thuật.
Cọ tròn lông.

chỗn và cọ Trung quốc
Máy phun.
Màng che.

10

10. Mỗi hình người được làm rõ dáng điệu và hình khối với các nước thêm, thay đổi từ vàng và đỏ sang xám và xanh lạnh để tạo ra những điểm hài hòa và tương phản tinh tế với các màu sắc của phòng. Tránh tối đa việc đi chi tiết cho các hình người, nhưng những hình người ở cận cảnh cần được mô tả kỹ hơn người ở cuối phòng; đây là một thủ pháp giúp tạo cảm giác về khoảng không gian giữa những hình này.

Khi màu đã khô, đường viền của các mảng màu rửa tạo thành khung của phòng cần được tía chỉnh lại bằng cọ với thuốc trắng.

12. Màu trắng đục pha với hòa màu gỗ sồi được dùng một cách thận trọng nhằm nhấn nổi bật cho những chiếc ghế. Dùng những nét cọ nhỏ tạo các nét sắc dứt khoát bằng tông màu nhạt để tiếp tục làm rõ các hình. Cuối cùng là việc nhấn bật các ly đĩa trên bàn, dùng những tia lóe sáng về thật tinh bằng mực trắng để cuối cùng tạo ra sự lấp lánh.

11. Dùng máy phun tạo một lớp màu phun thật mỏng mô phỏng sự rục rờ sườn của các tấm kính màu đồng bên các tấm gỗ sồi. Lớp phun tạo thành một sắc độ nâu và vàng dát biểu hiện mặt kính trong suốt, mà những lớp chi tiết đã tạo trước đó vẫn hoàn toàn nhìn thấy được.

11

12

8. Bây giờ, việc dùng cọ đã dứt khoát hơn để thể hiện hình dáng và đường nét một cách rõ ràng và dải sắc độ cùng với màu sắc được phát triển hơn. Các tương phản của ánh sáng và bóng tối diễn tả khối tích của tường và các trang thiết bị cố định nội thất được nhấn mạnh hơn. Để thể hiện tính chất phản xạ của các bề mặt thẳng đứng, các biến đổi sắc độ của các nước rửa được tô xiên.

Để vẽ hoa văn của thảm trải sàn được vẽ chi tiết, dùng cả các lớp màu rửa và vẽ nét bằng với màu các cọ nhỏ lông nhân tạo. Cần thận trọng chú ý đến luật phối cảnh hoa văn của sàn. Thay đổi màu để thể hiện những mảng sáng và những chỗ bóng đổ của bàn ghế.

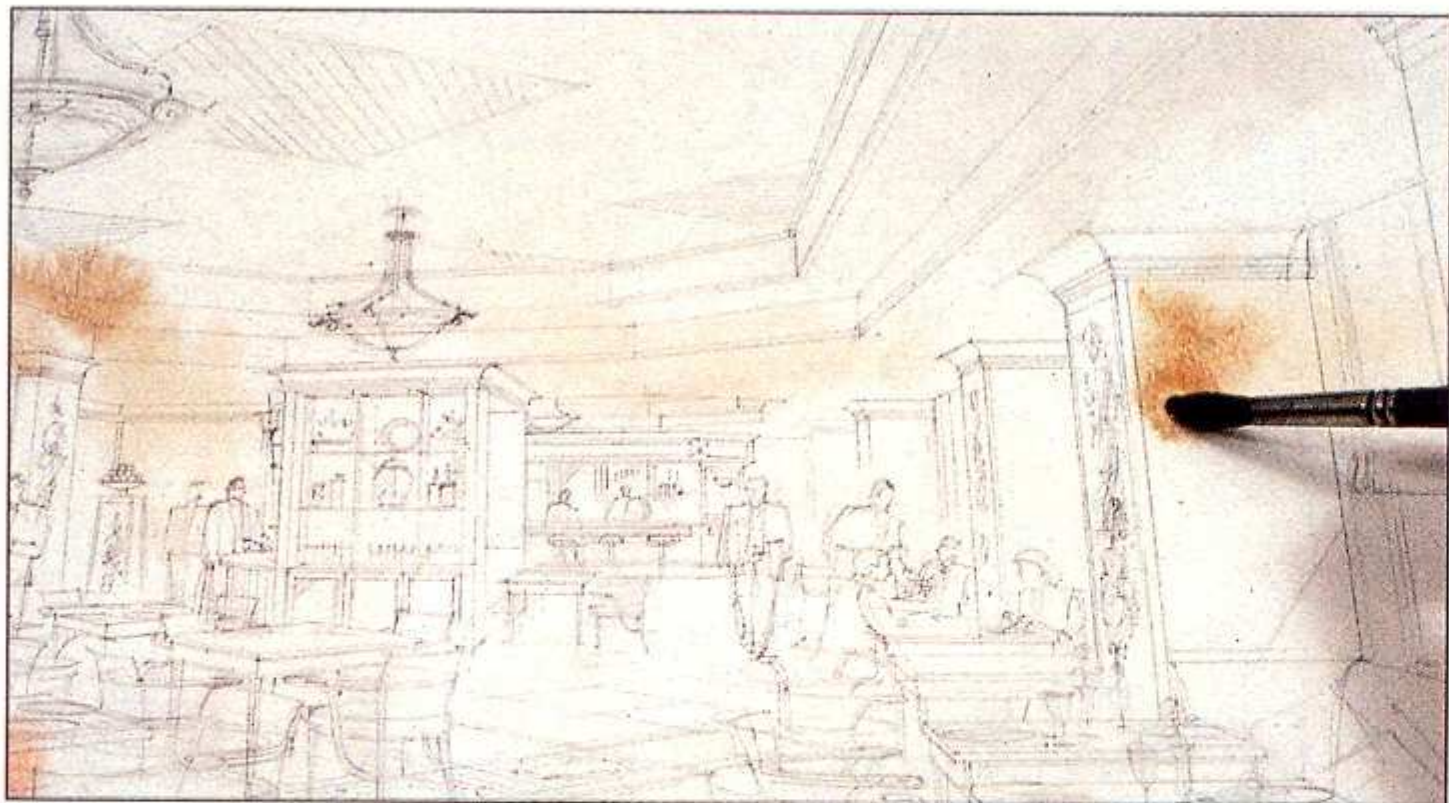
8

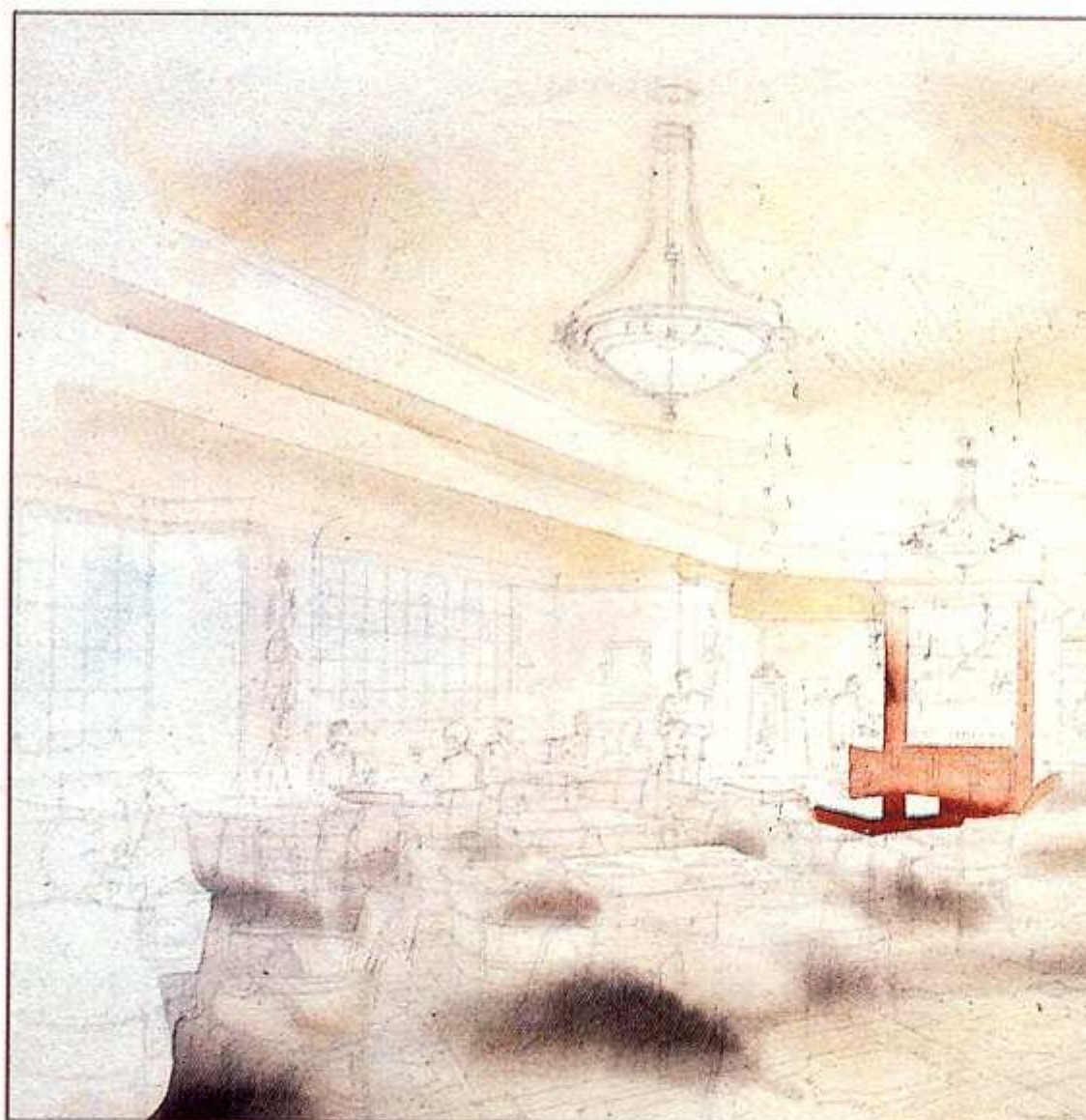
9

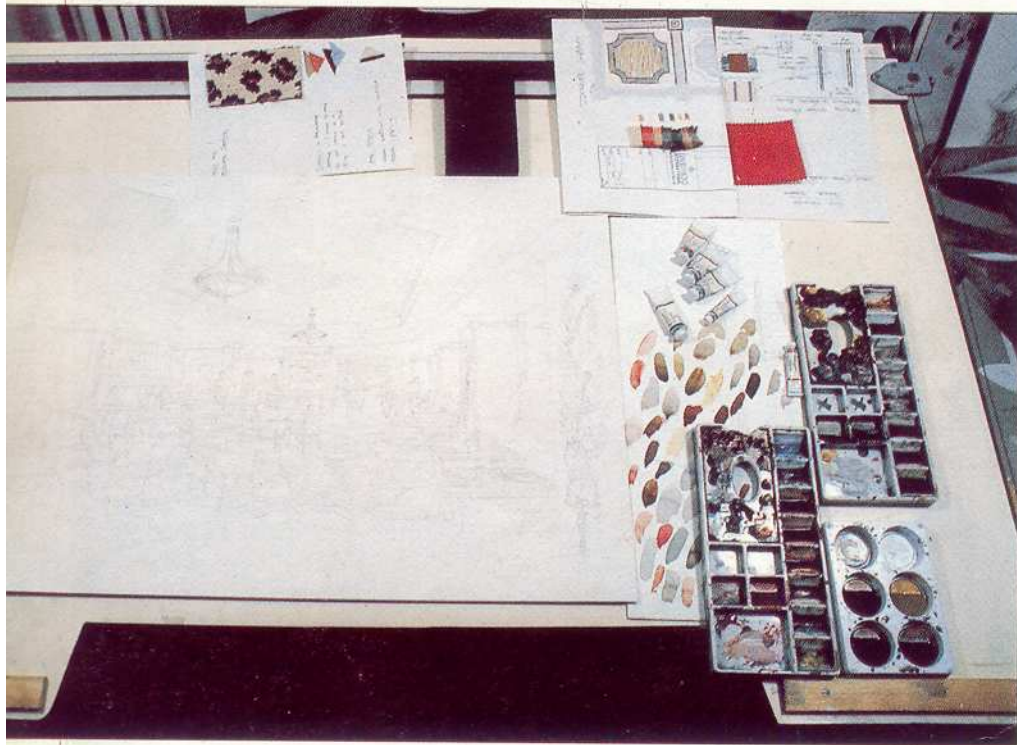
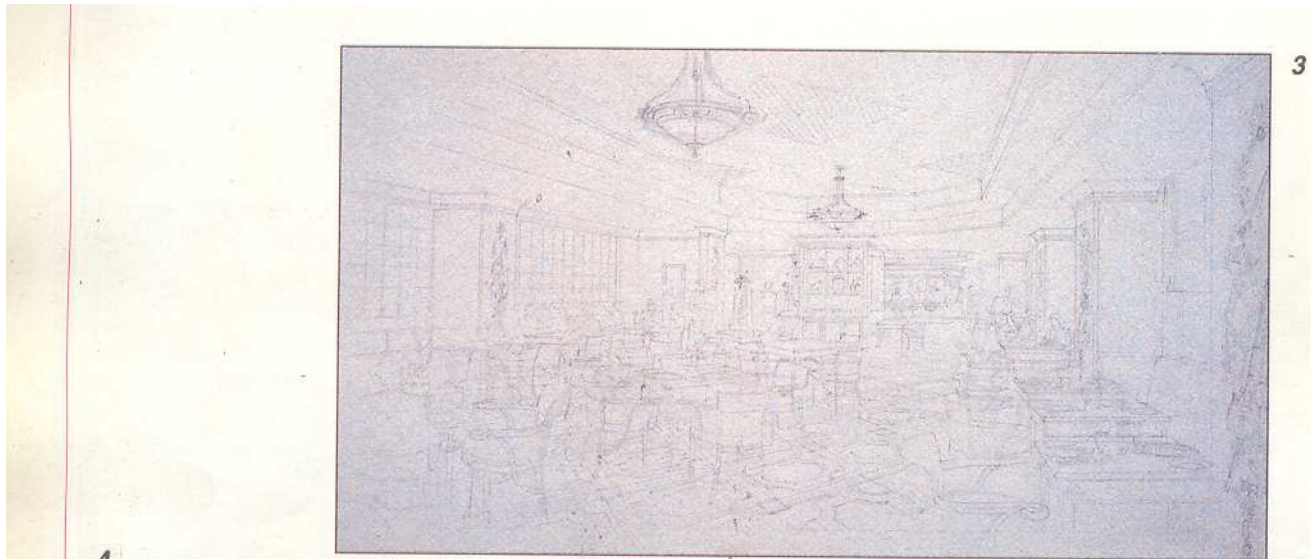
9. Để vẽ chi tiết bàn ghế, dùng màu nâu cháy, nâu đỏ hòa với màu trung tính và nâu đất để tạo chất liệu gỗ sồi. Các màu này bắt đầu nổi bật trong bản vẽ và những chỗ trước có vẻ đậm giờ trở nên

cân bằng với toàn bộ bố cục. Nước màu xám Payne của hình người phía trái bản vẽ tạo sự tương phản hơi xanh da trời với những màu nóng là màu chủ đạo trong sự phát triển tiếp dải màu.

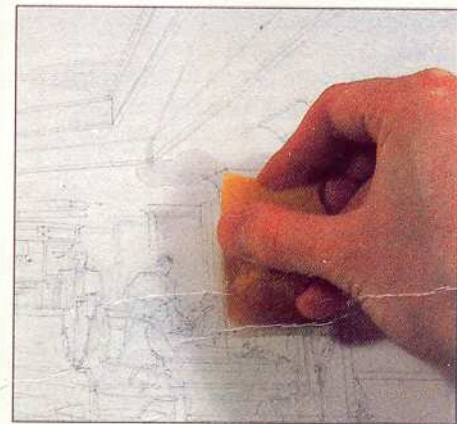

6

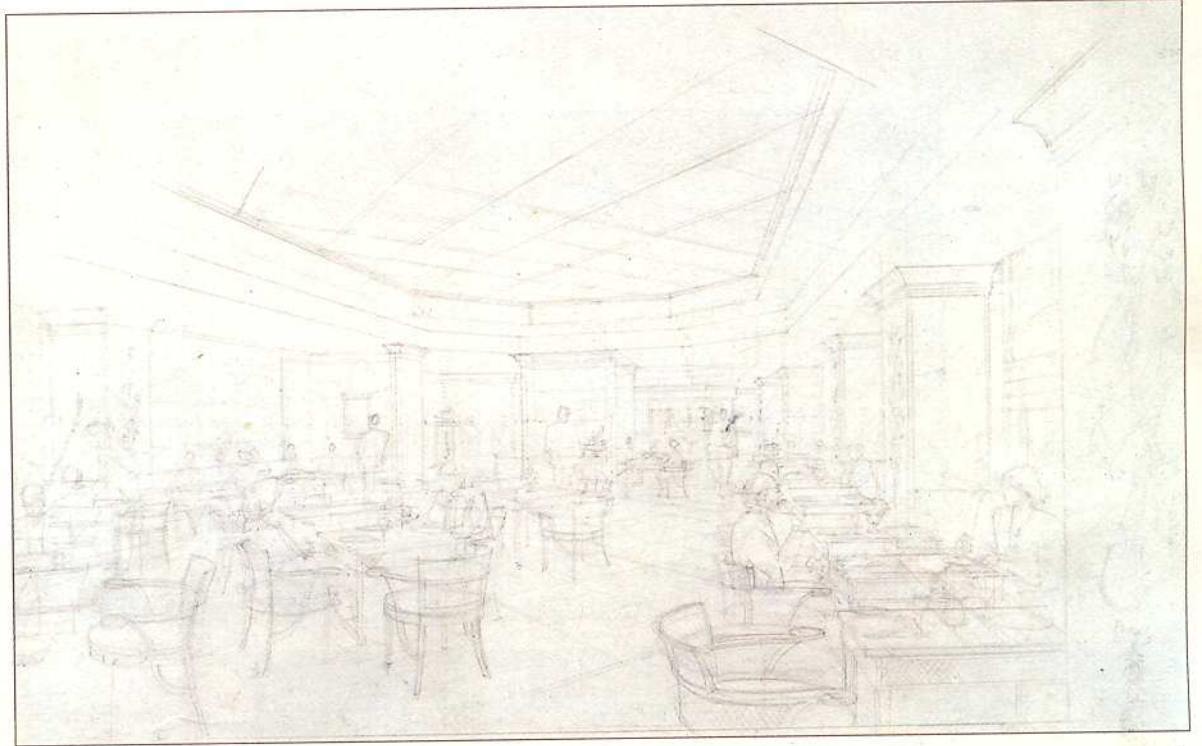
3. Đặt tờ giấy vẽ phác lên bảng vẽ màu nước và đồ lại hình vẽ xuống giấy vẽ màu nước bằng bút bi. Sau khi khung sườn chính của hình vẽ đã được đồ lại, tháo bỏ lớp giấy vẽ phác rồi triển khai thêm chi tiết của hình vẽ trên bảng vẽ bằng bút chì HB. Ở giai đoạn này, cần hạn chế tối đa việc tẩy để tránh làm hỏng mặt bảng vẽ.

4. Hình này thể hiện một giai đoạn của bức vẽ cùng với tất cả những thông tin cần thiết trước khi bắt đầu tô màu. Những yếu tố cần tiên liệu là chất lượng ánh sáng và không khí của không gian nhà hàng; sự cân bằng về màu sắc của bản diễn họa được nhà thiết kế cung cấp những mẫu hoàn thiện và tham khảo, tranh ảnh, tạp chí về không gian nội thất cùng loại;

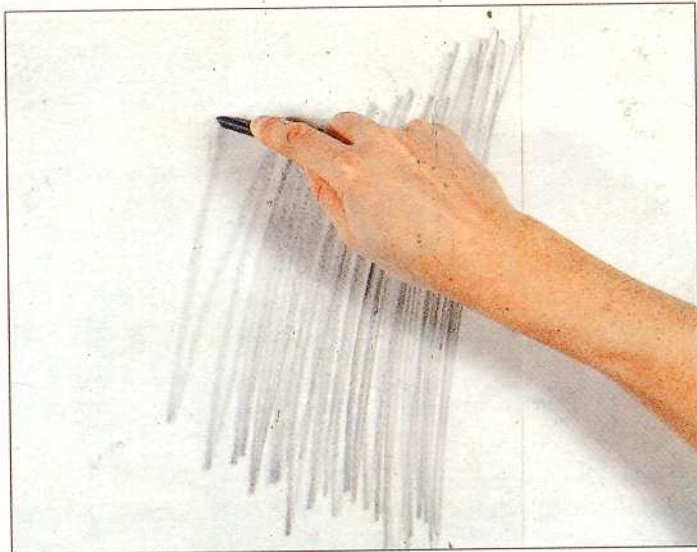
bảng màu cho bức vẽ, bao gồm cả các hòa sắc màu lót phủ của nước vẽ rửa và chất lượng của những đường gờ (mép) sẽ tạo khung cho bức vẽ. Họa sĩ quyết định tạo hai cạnh cứng (cạnh phải và cạnh dưới) và để cho hai cạnh còn lại (cạnh trái và cạnh trên) mờ dần, như thể để bức minh họa được trình bày không có khung.

5. Trước khi vẽ màu, toàn bộ mặt giấy bảng vẽ cần được làm ướt bằng nước sạch cho đến khi bão hòa đều mặt và có thể tiếp nhận các nước màu rửa.

1

1. Góc nhìn được chọn để bản vẽ thể hiện được quy mô của phòng ăn lớn đồng thời cũng làm cho các chi tiết hấp dẫn ở cận cảnh thu hút người nhìn vào tranh. Từ điểm nhìn này, khu vực lối vào được nhìn thấy ở giữa khoảng cách, còn quầy rượu tạo ra một hậu cảnh mạnh cho cảnh nhìn qua suốt căn phòng. Khung phối cảnh của căn phòng được dựng phác nét bằng chì và hình người được phác tại chỗ thể hiện khách và đội ngũ tiếp viên.

2

2. Để chuẩn bị cho việc chuyển bức vẽ qua bản vẽ thể hiện chính, dùng một thanh chì than xoa lên mặt sau của tờ giấy vẽ phác một lớp chì.

Thể hiện bằng màu nước

Mark Wearne

Nhà hàng được thể hiện ở đây là nhà hàng Paganini, mang một chủ đề âm nhạc phóng khoáng, và nội thất được trang trí bằng những tấm gỗ sồi có chạm khắc, những hoa văn trang trí phong phú và táo bạo. Thiết kế có ý định tạo một không khí sang trọng nhưng thoải mái cần được thể hiện với một phong cách tinh tế và hiệu quả.

Vì lý do này, việc xử lý chi tiết nội thất và các trang thiết bị cố định đã được đề nghị thể hiện bằng màu nước để đạt được yêu cầu cao về những tinh tế của màu sắc, và chi tiết. Họa sĩ đã khai thác tối đa chất liệu trong suốt và tinh tế của màu nước để truyền đạt những hiệu quả ánh sáng mềm dịu qua toàn bộ phòng ăn, dùng các hòa sắc của màu rửa đã chuẩn bị trước một dải màu nóng và lạnh chuyển sắc hết sức tinh tế.

Thiết kế nội thất: David Hicks International.

CHÚ DẪN

Một cảnh của nhà hàng kiểu quán bia và là một phần của hồ sơ trình bày dự kiến trang trí lại nội thất cho một khách sạn hạng sang. Các mặt bằng, mặt đứng và chi tiết hoàn thiện do những người thiết kế cung cấp. Các hình người được đưa vào bản vẽ cho thấy tỷ lệ và chức năng của không gian nhưng không làm cho quang cảnh trở nên chật chội hay quá ồn ào. Ánh sáng chủ yếu tỏa xuống từ các

đèn treo trung tâm, ngoài ra cũng có các cửa sổ dọc theo tường nhà hàng cung cấp nguồn ánh sáng tự nhiên.

NGUYÊN VẬT LIỆU

Màu nước dạng tuýp.
Nền vẽ màu nước phẳng mịn.
Cọ tròn tổng hợp nhân tạo số 5,7 và 10. Cọ bet cỡ 3mm.
Cọ tròn lông sóc số 12.
Máy phun.
Màu trắng đục.
Mực trắng.
Giấy vẽ phác.
Chì than.
Bút bi.
Bút chì HB.

Robert Cook

Trung tâm Phục hưng, Bridgeport, Connecticut, 1989,
Kiến trúc sư: Architects Environmental Collaborative.

Màu keo.

763 x 458 mm (30 x 18 in).

*Trong cuộc thi
thiết kế kiến thiết
nên "sức sống
động sau 5 giờ
chiều" cho một
khu trung tâm
đang xuống cấp
của thành phố
Bridgeport, bức
phối cảnh này
được chọn làm*

*tiêu điểm của
cuộc thi. Khi ánh
hoàng hôn của
buổi chiều tà
chiều qua khu
mới phát triển
làm nổi bật sự
lấp lánh phản
trên của nó,
tương phản với
nền bóng đen*

*của phong cảnh
thành phố lúc đó
và tương phản
với sắc thẫm của
vẻ đẹp quang
cảnh phía trước.*

Ronald Love

Khách sạn/ Nhà ở tập thể - kiểu khách sạn Vancouver, 1990.

Kiến trúc sư: W. T. Leung.

Bút và mực với màu Arcylic.

610 x 483 mm (24 x 19 in).

*Việc trình bày y
nguyên đồ án
này trong bối
cảnh của thành
phố là cần thiết
để thỏa mãn
yêu cầu của các
nhà qui hoạch,
các nhà phát
triển và các nhà
đầu tư có nhiều
khả năng. Để
gây ấn tượng
minh họa được
thể hiện với ánh
sáng buổi chiều
tà.*

Dan Harmon

Trung tâm xe điện ngầm, Hartford, Connecticut, 1990.

Kiến trúc sư: Thompson, Ventulett và Stainback.

Màu nước.

483 x 661 mm (19 x 26 in).

Phối cảnh đại sảnh của cao ốc văn phòng này nhằm thu tóm tối đa một khối lượng thông tin có thể thể hiện trong một khung cảnh: không gian đại sảnh, vị trí các nút giao thông và sự biến hóa của các vật

liệu góp phần vào đặc trưng của nội thất. Tác động của ánh nắng gắt trong không gian này cho thấy cảnh nhìn rút ngắn mở ở bên phải.

Edward Khong

Nhà hàng và quầy rượu Alexia, Helsinki, 1989.

Kiến trúc sư: Fitch - RS.

Bút chì, chì màu và phấn màu.

594 x 841 mm (23¹/₄ x 33 in).

Đây là phác họa thể hiện ấn tượng ban đầu của khu vực nhà hàng và quầy rượu mà khách bắt gặp khi đến. Bức vẽ là một phần trình bày của kiến trúc sư cho thân chủ ủng hộ phương án. Bức diễn họa yêu cầu phải diễn đạt được

bầu không khí tạo được thích thú bởi những khách hàng thường xuyên và cảm giác ấm cúng của sự hoàn thiện với ánh sáng là sự cân nhắc quan trọng trong phần chỉ dẫn của người thể hiện.

Peter Edgeley

Ngân hàng Phát triển Miền Nam, Melbourne, 1989.
Các kiến trúc sư: Sprankle Lynd và Sprague/Buchan Laird và Bawden.
Acrylic phun và bột màu
500 x 750mm (19¹/₂ x 29¹/₂ in)

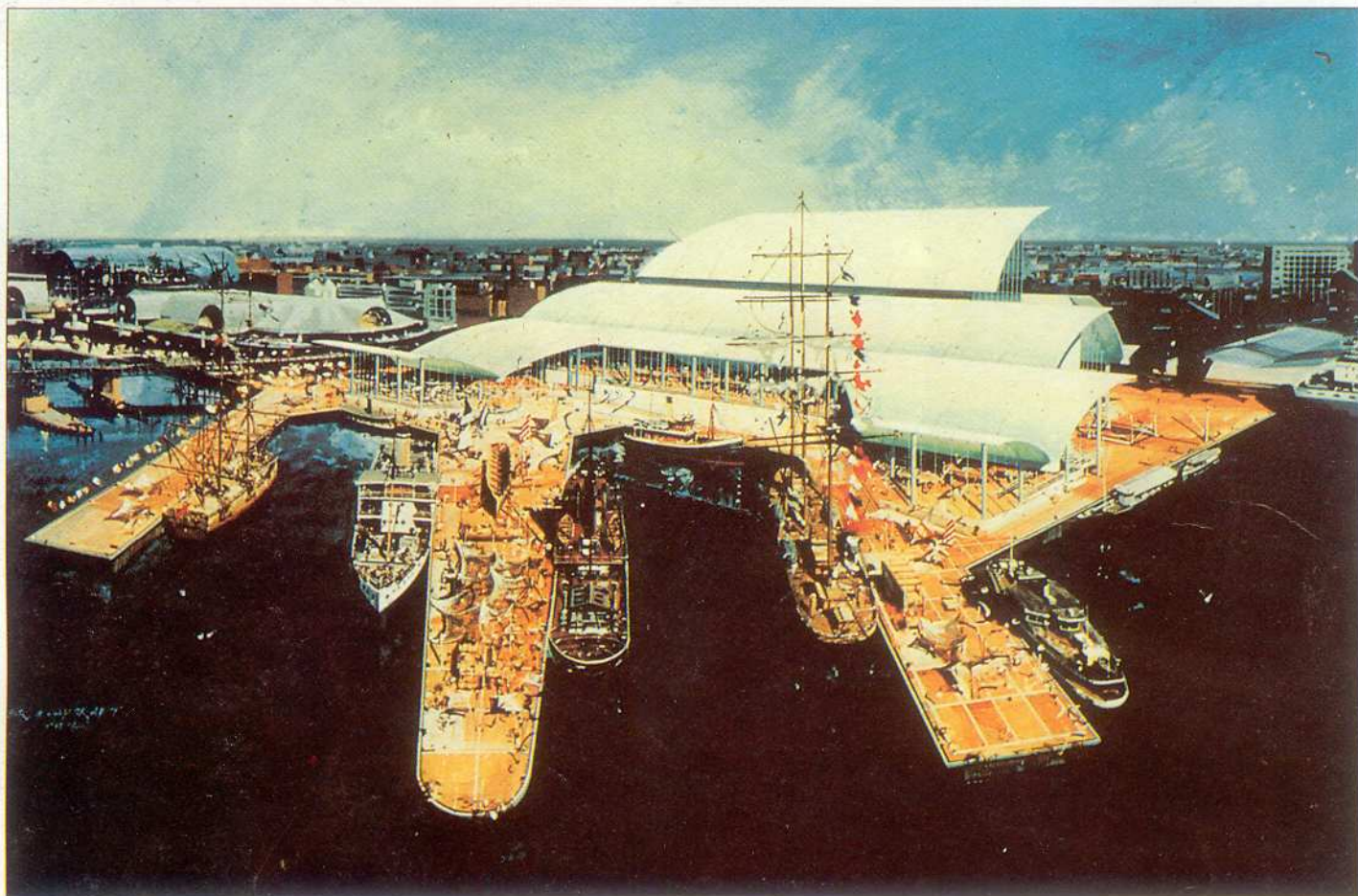

Dự án phát triển đặt ở vị trí có quan hệ với những mốc nổi tiếng, như tháp thép trắng ở giữa phía xa và chiếc cầu ở cận cảnh. Dụng cảnh này dựa trên những ảnh chụp định vị chính xác các tòa nhà tháp trong cảnh.

Vùng nước phía trước được tăng cường bằng cách gia tăng chiều sâu của cảnh sông và các bóng phản chiếu.

John Haycraft

Bảo tàng Hàng hải Quốc gia Sydney, 1987.
Kiến trúc sư: Philip Cox Richardson Tayle và các cộng sự
Màu keo trên giấy vẽ kỹ thuật
762 x 107mm (30 x 40 in)

Một cảnh nhìn từ trên cao được yêu cầu để diễn tả những mái nhà hình buồm và điều này cũng giúp cho việc tạo chiều sâu của những hoạt động bên cảng.

Tuy nhiên, kiến trúc sư muốn diễn họa để có thể nhìn cả vào phía trong tòa nhà và duy trì ý thức về tỉ lệ con người, vì vậy họa sĩ phải xử lý vấn đề khó khăn với điểm nhìn chim bay tương đối thấp.

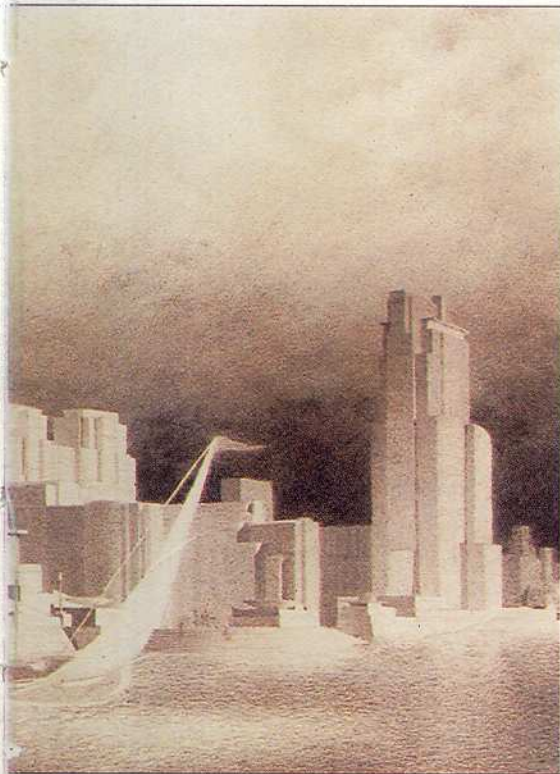
Doug Jamieson

Phi trường Quốc tế - Phi trường John F. Kennedy, New York, 1990.

Kiến trúc sư: Pei Cobb Freed và các cộng sự.

Mực nước Ấn Độ và máy phun.

763 x 763mm (30 x 30 in).

Phối hợp nhiều nguồn sáng khác nhau bên trong phi trường là một trong những nhiệm vụ khó khăn của diễn họa này. Chi tiết và chất liệu phụ thuộc chủ yếu vào ánh sáng rọc rờ khuếch tán từ cửa giữa mái vòm trung tâm tòa nhà. Việc thể hiện đơn sắc ở đây được xem là

lợi điểm, đem lại sự trừu tượng nhất định cho hình ảnh và đạt được tính sinh động lập tức thu hút người xem. Chất lượng các bề mặt mềm mại của mực nước và máy phun góp phần tạo sự thanh nhả và tinh tế cho khoảng giá trị sắc độ.

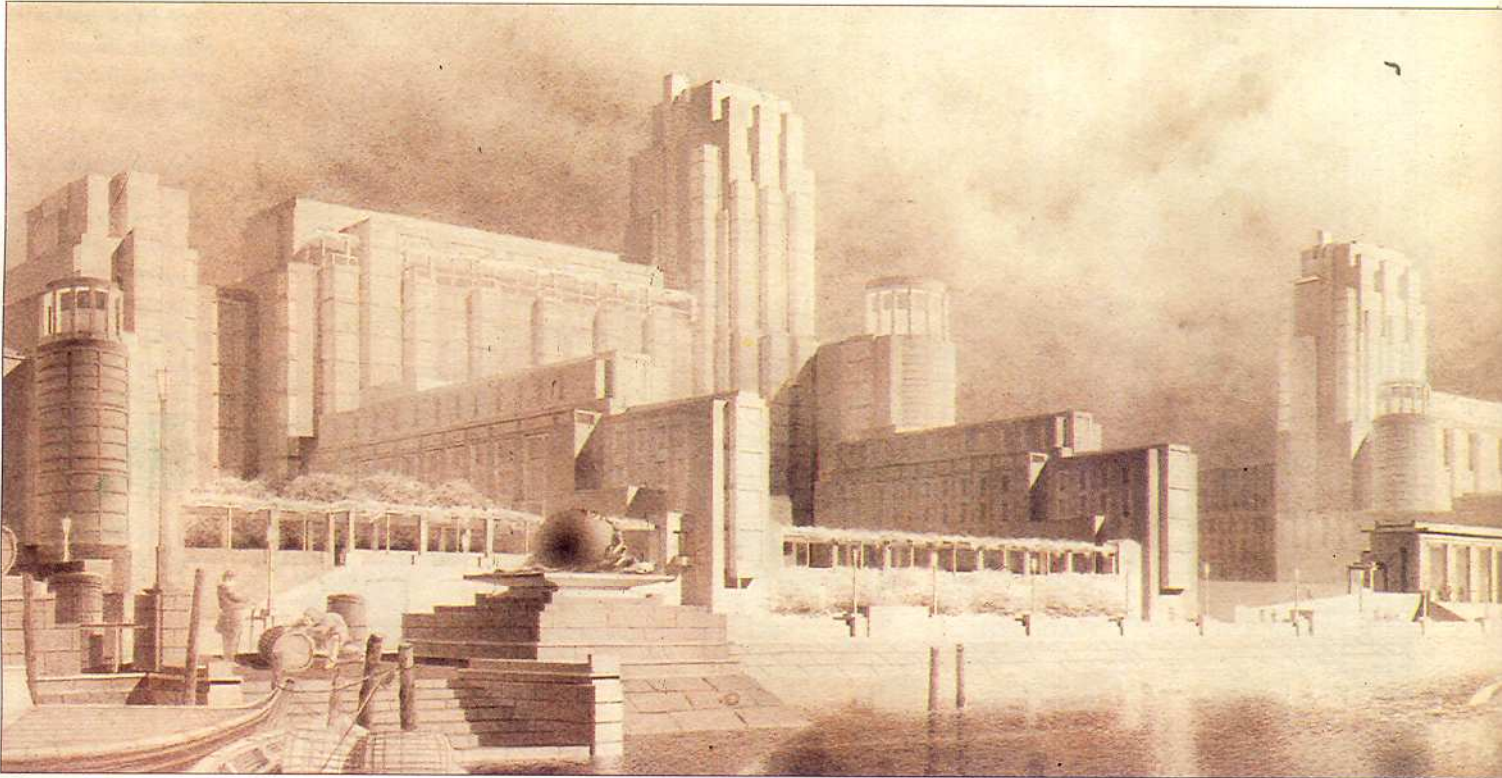
T. Kelly Wilson

Cầu cảng Canary, London, 1989.

Các kiến trúc sư: Koetter, Kim.

Bút chì than trên giấy Strathmore.

1071 x 381mm (40 x 15 in).

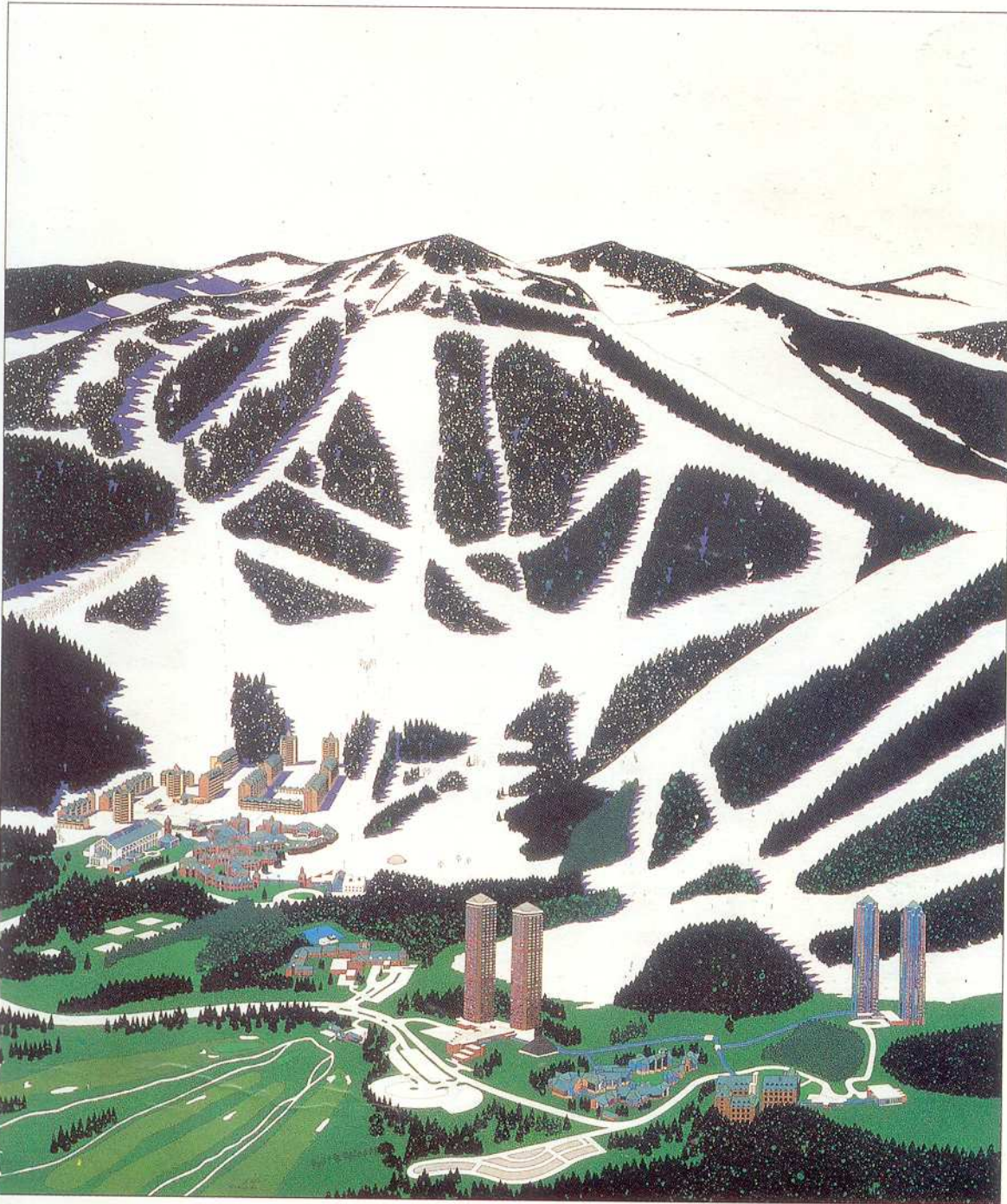

Sử dụng các quy ước cổ điển, diện họa này chuẩn bị đầy đủ cho việc xây dựng đồ án đến chi tiết sự tinh tế của bản vẽ đã thành công hoàn toàn qua việc đánh bóng và hòa trộn cẩn thận các loại chì 1H, 2H, 3H. Một nhiều thời gian nhất là giai đoạn 3 trong quá trình làm việc của người thể hiện. Đầu

tiên là vẽ phác họa bằng tay xác định chủ thể kiến trúc và các thành phần cảnh quan trong một khung bố cục, giai đoạn 2 là chỉnh hình phối cảnh cho đúng bằng tay hoặc bằng phương pháp cơ học. Mỗi giai đoạn là một lần tái thể hiện sự hình thành trước đó chứ không phải là sự sao chép.

Eiji Mitooka

Dự án Khu nghỉ mát Toman, 1990.
Khách hàng: Công ty trách nhiệm hữu hạn Alpha.
Bút vẽ kỹ thuật với lớp phủ Pantone và máy phun màu.
940 x 760mm (37x 30 in).

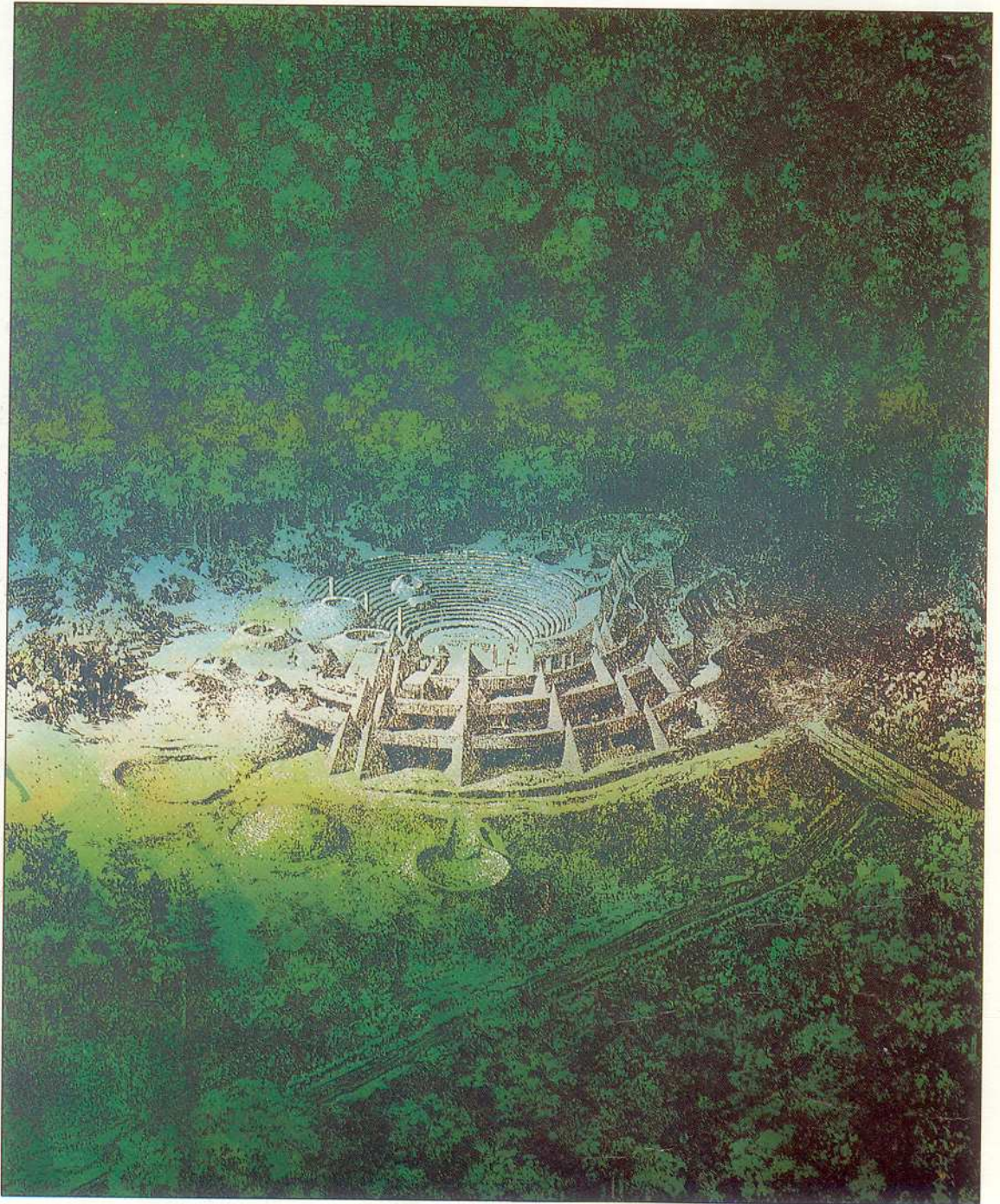

Phối cảnh chim bay của khu nghỉ mát nhằm dùng để công bố trên báo và tạp chí. Đây là một phần của bức phối cảnh hoàn chỉnh giới thiệu cảnh quan thiên nhiên và các tiện nghi phong phú ở khu nghỉ mát, nhằm thể hiện quy mô và gợi ra khả năng giải trí.

Kazuko Shimada

Dự án khách sạn Rushin 1987.
Khách hàng: Zou Sekkei Shudan.
Bút và mực và kỹ thuật in lụa.
728x1030mm (28¹/₂ x 40¹/₂ in).

Như một tác phẩm điêu khắc nổi lên trên mặt đất thể hiện sự hoạt động của con người trong khu rừng nguyên sinh. Những phân cấp sắc độ và khả năng chất liệu bề mặt của kỹ thuật vẽ trên lụa thích hợp tuyệt vời với chủ thể này và làm bật lên cảm giác tổng thể của nó hơn là các chi tiết thiết kế chính xác.

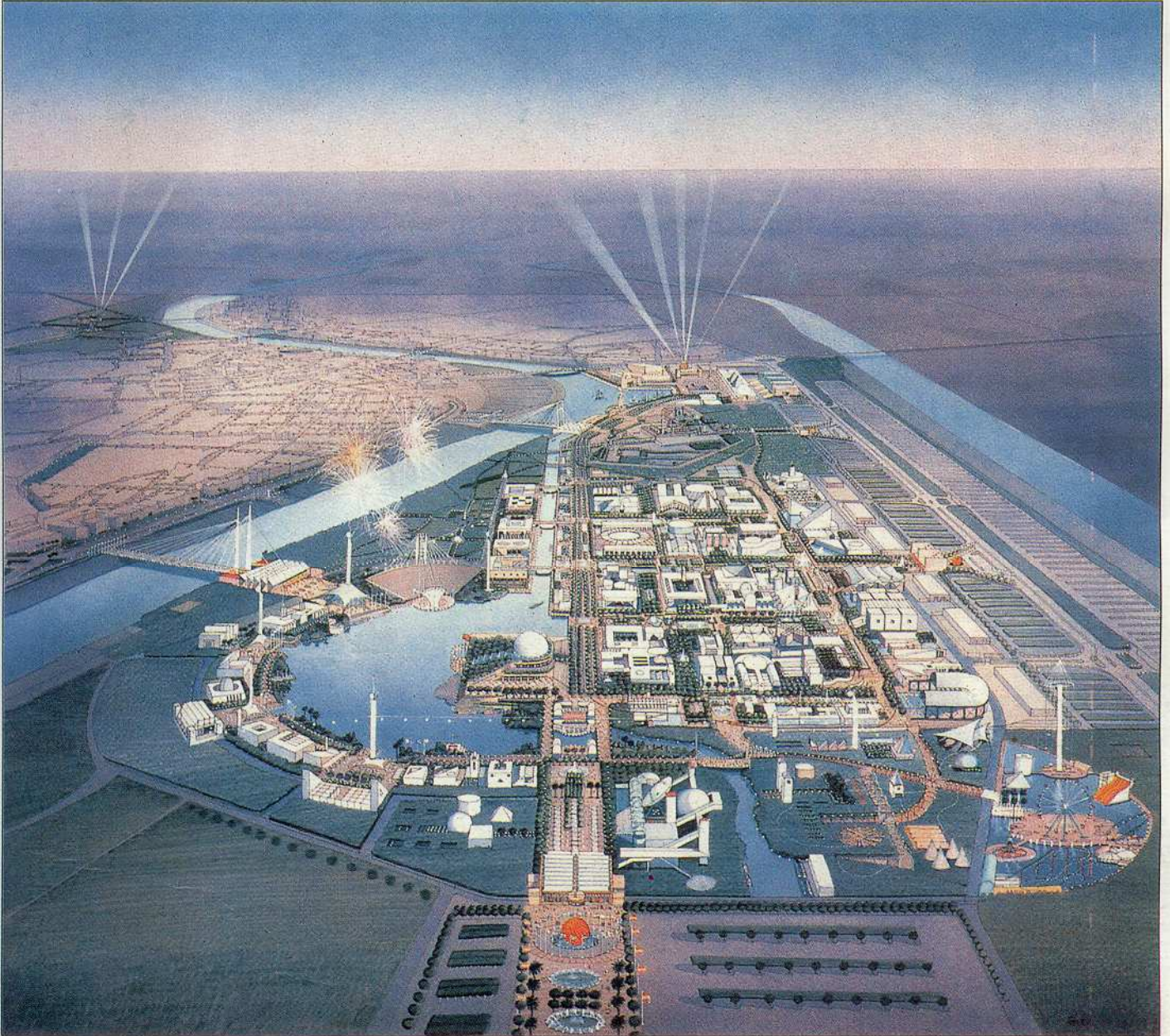
Robert McIlhargey

Khu triển lãm Quốc tế Sevilla 1992, 1988.

Thiết kế: Expo 92.

Chất liệu hỗn hợp.

992 x 992mm (39 x 39 in).

Đây là một phần chương trình thể hiện được đặt hàng cho một cuộc triển lãm nhằm giải thích cho công chúng, cho những người tham gia và báo chí về các mục

tiêu văn hóa và qui hoạch của Hội chợ Thế Giới 1992 ở Seville. Đây là 1 trong 40 bức vẽ trình bày những tiện nghi và các đặc trưng then chốt về vị trí. Kỹ thuật

dùng chất liệu hỗn hợp gồm có màu phun trên một bản in nét đen, với các chi tiết di màu bằng tay được thể hiện bằng màu nước, bút dạ, bút chì và chì màu.

Những chỗ nổi bật cuối cùng được dùng màu keo với bút lông và máy phun.

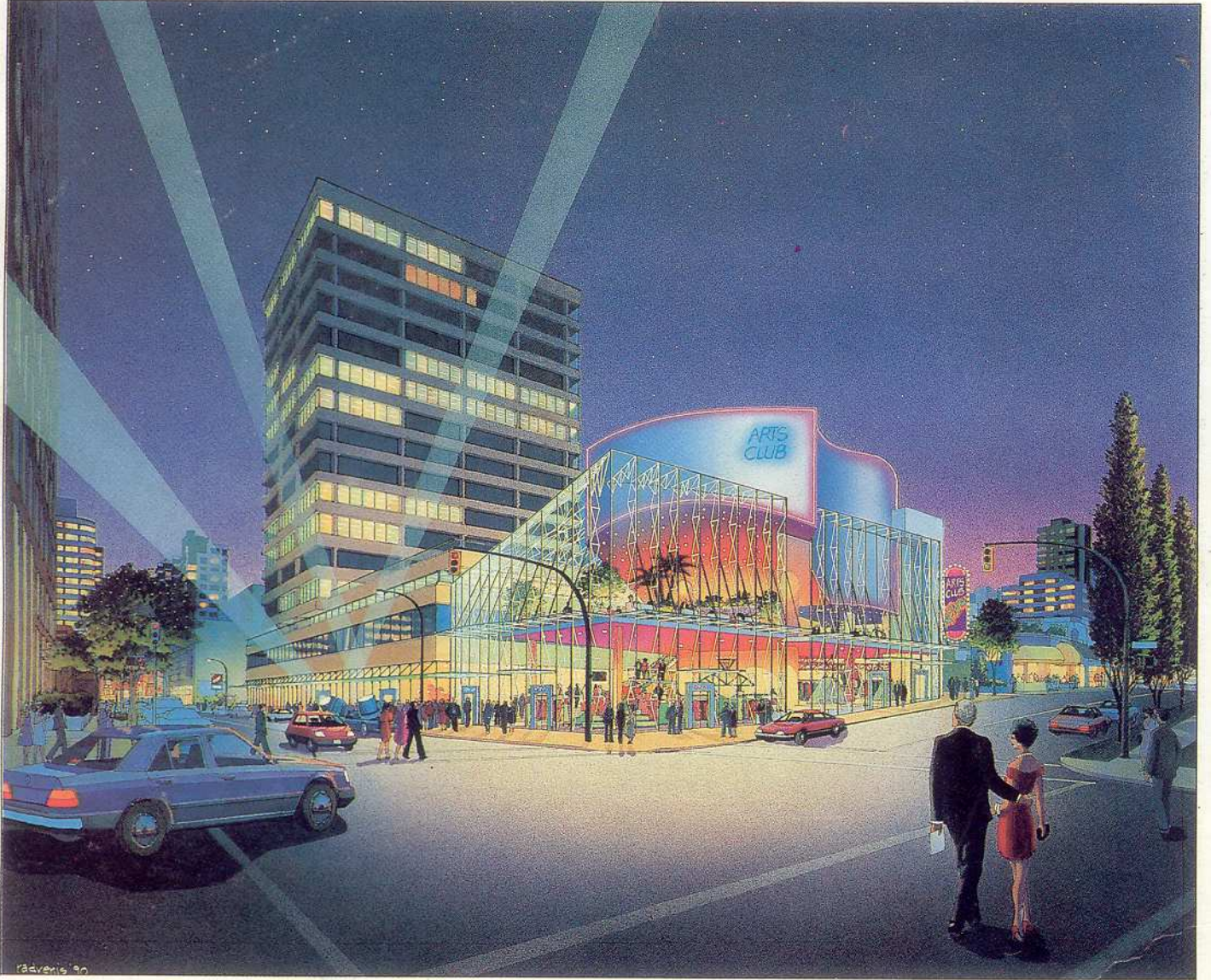
Eugene Radvenis

Nhà hát Cầu lạc bộ Nghệ thuật, Vancouver, 1990.

Kiến trúc sư: Bing Thom.

Chất liệu hỗn hợp.

407 x 508 mm (16 x 20 in).

Cảnh ban đêm mô tả đêm khai mạc tại nhà hát Cầu lạc bộ Nghệ thuật, tọa lạc tại một góc đường trọng điểm ở khu sinh hoạt ban đêm của quần chúng ở trung tâm thành phố Vancouver. Đây

là vị trí lý tưởng cho nhà hát đa năng, nhà hàng và cửa hàng. Khung sườn thoáng và sự trong suốt rực rỡ của kính có cấu trúc hình hộp cho phép phô bày các hoạt động bên trong.

Stanley Doctor

Mahukona Cabanas, Kona Coast, Hawaii, 1990.

Kiến trúc sư: Gage Davis.

Bút chì màu và màu nước mờ.

508 x 763mm (20 x 30 in)

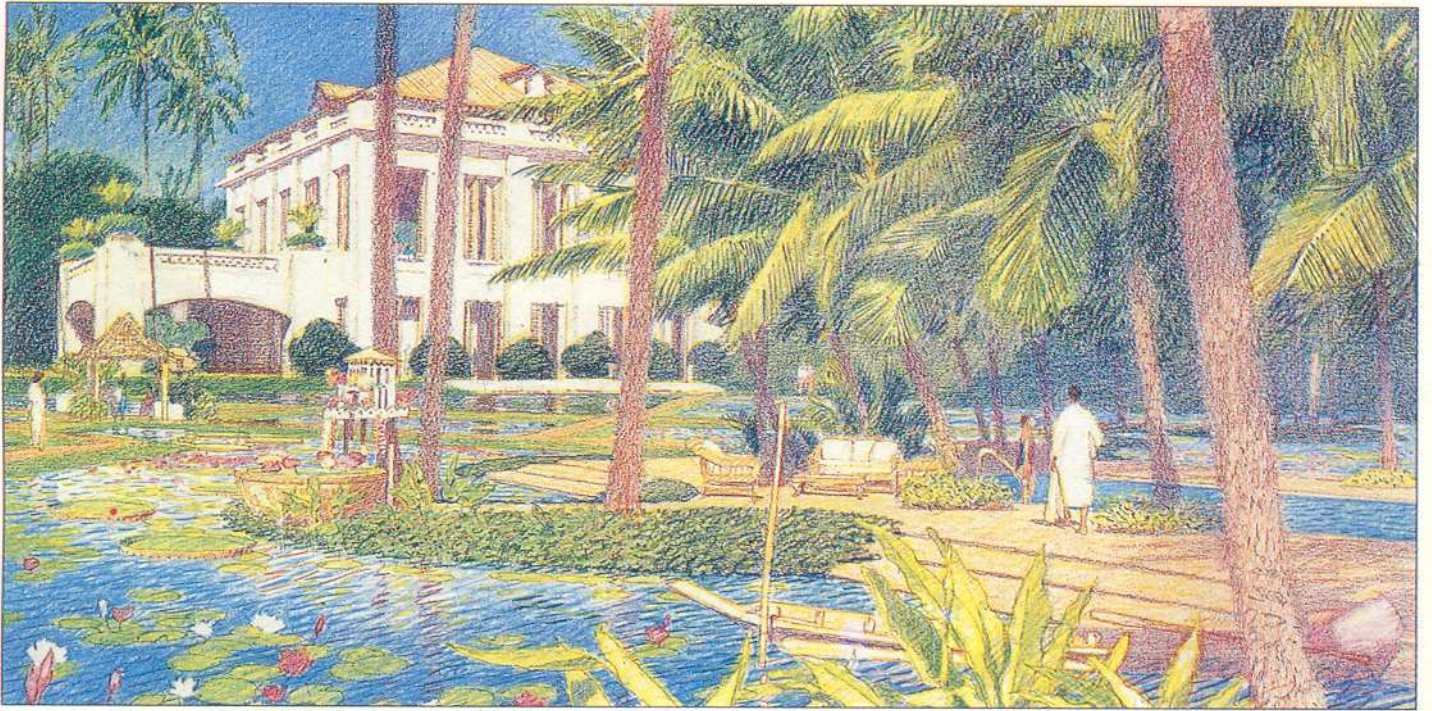

Để tạo nên hình ảnh này, chi tiết về tay trên bản vẽ cơ sở dựng bằng máy vi tính, theo chương trình phần mềm dùng để thiết kế theo mục đích có khả năng tạo một bức vẽ chính xác từ những số liệu thiết kế cơ bản nhất. Sự giải thích của nghệ sĩ về những mục đích của khung cảnh là nhằm nắm bắt

được tinh thần của thiết kế và thông tin về khả năng phán đoán về địa điểm.

Christopher Gibbs

Dự án nhà nghỉ mát, Phuket, Thailand, 1990.
Khách hàng: Chi nhánh lập dự án quốc tế, Hawaii.
Bút chì màu trên ảnh chụp phóng to của bản vẽ chì.
165 x 330mm (6¹/₂ x 13 in).

Bức vẽ này mô tả một dự án ở giai đoạn phát triển sớm nhất. Thông tin lấy từ ảnh chụp bao gồm những yếu tố về kiến trúc và môi trường liên quan đến thiết kế. Đặc trưng của vị trí xây dựng cũng được triển khai qua trao đổi với các kiến trúc sư,

nhằm "dàn dựng tự nhiên và thú vị các sự kiện mà một khách của dự án này có thể có kinh nghiệm. Bằng cách này, đã minh họa toàn bộ quá trình thiết kế, đặt riêng ra những vấn đề và giúp triển khai các giải pháp thiết kế.

ICRYL

Thomas W. Schaller

Toà nhà Đệ nhất Ngân hàng công dân, Raleigh, Bắc Carolina, 1990.

Kiến trúc sư: Kohn Pedersen Fox.

Màu nước.

1017 x 763mm (40 x 30 in)

FIRST CITIZENS BANK CENTER
RALEIGH NORTH CAROLINA

Tinh trong suốt của màu nước làm cho phương tiện có hiệu quả để truyền đạt theo hai chiều: một cảm giác về chiều sâu, và ấn tượng mạnh mẽ về ánh sáng có được từ màu trắng của giấy đã được sắp xếp để nhấn mạnh có hiệu quả nhất cấu trúc và đặc tính của tòa nhà.

Suns Hung

Tòa nhà Trinity, Thành phố NewYork, 1989.

Kiến trúc sư: Swanke, Hayden, Connell

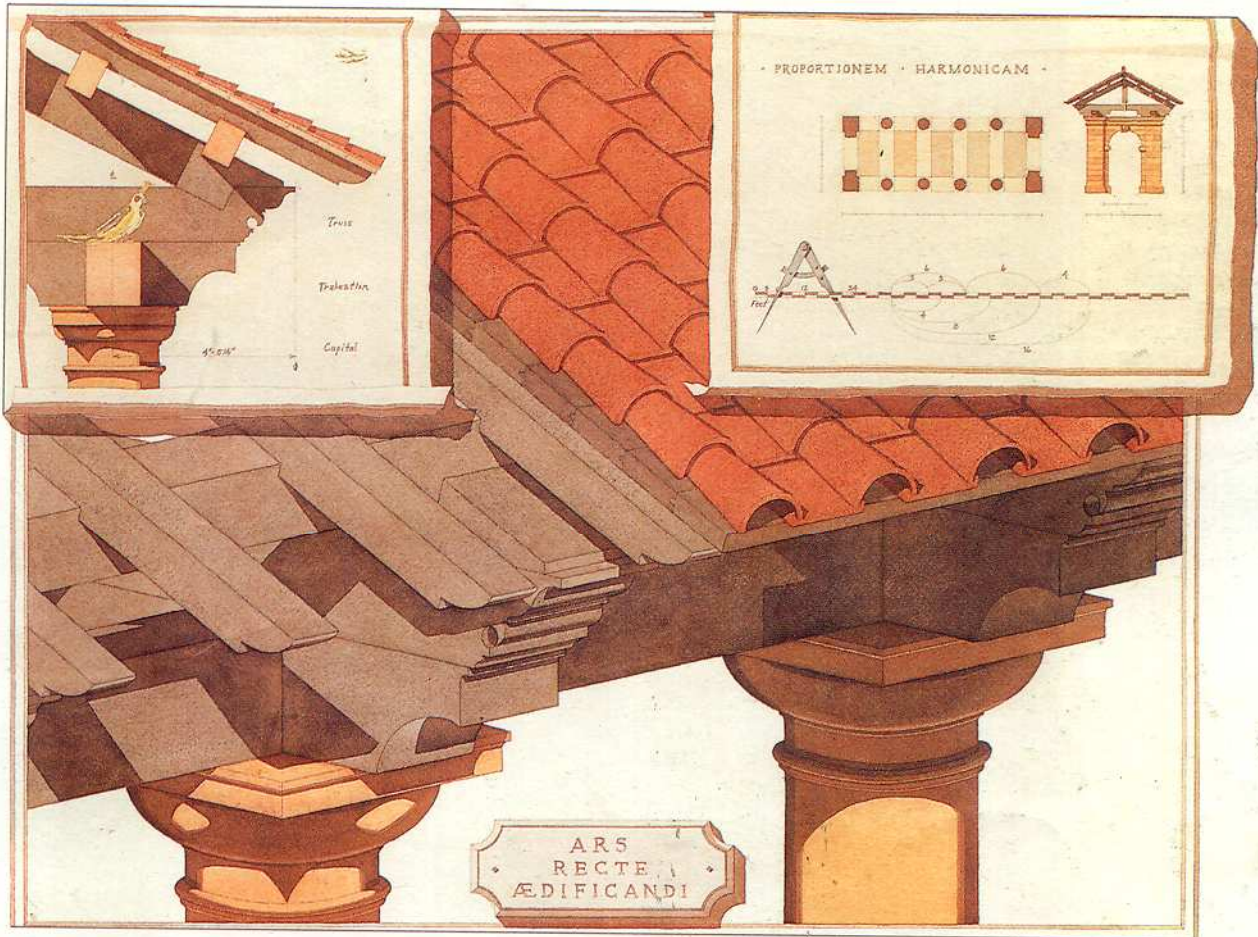
Bút , mực và màu phun.

610 x 483 mm (24 x 19 in)

Bức vẽ này thể hiện phương án cải tạo một tòa nhà cổ với các chi tiết phức tạp. Việc xử lý nhẹ bớt các tòa nhà xung quanh và sắc độ sẫm của bầu trời làm nổi bật chủ đề chính. Cách sử dụng màu mạnh tạo những điểm tụ trong một tranh phần lớn dựa vào các giá trị sắc độ màu.

Thomas Norman Rajkovich
Ars Recte Aedificandi, Livorno, 1990.
 Kiến trúc sư: Thomas Norman Rajkovich.
 Màu nước và mực tàu nước.
 508 x 610mm (20 x 24 in).

Đề nghị thiết kế mới hành lang chợ có mái Tuscan cạnh quảng trường của một thị trấn nhỏ ở Italia được trình bày như thật theo truyền thống của l'oeil thể kỷ

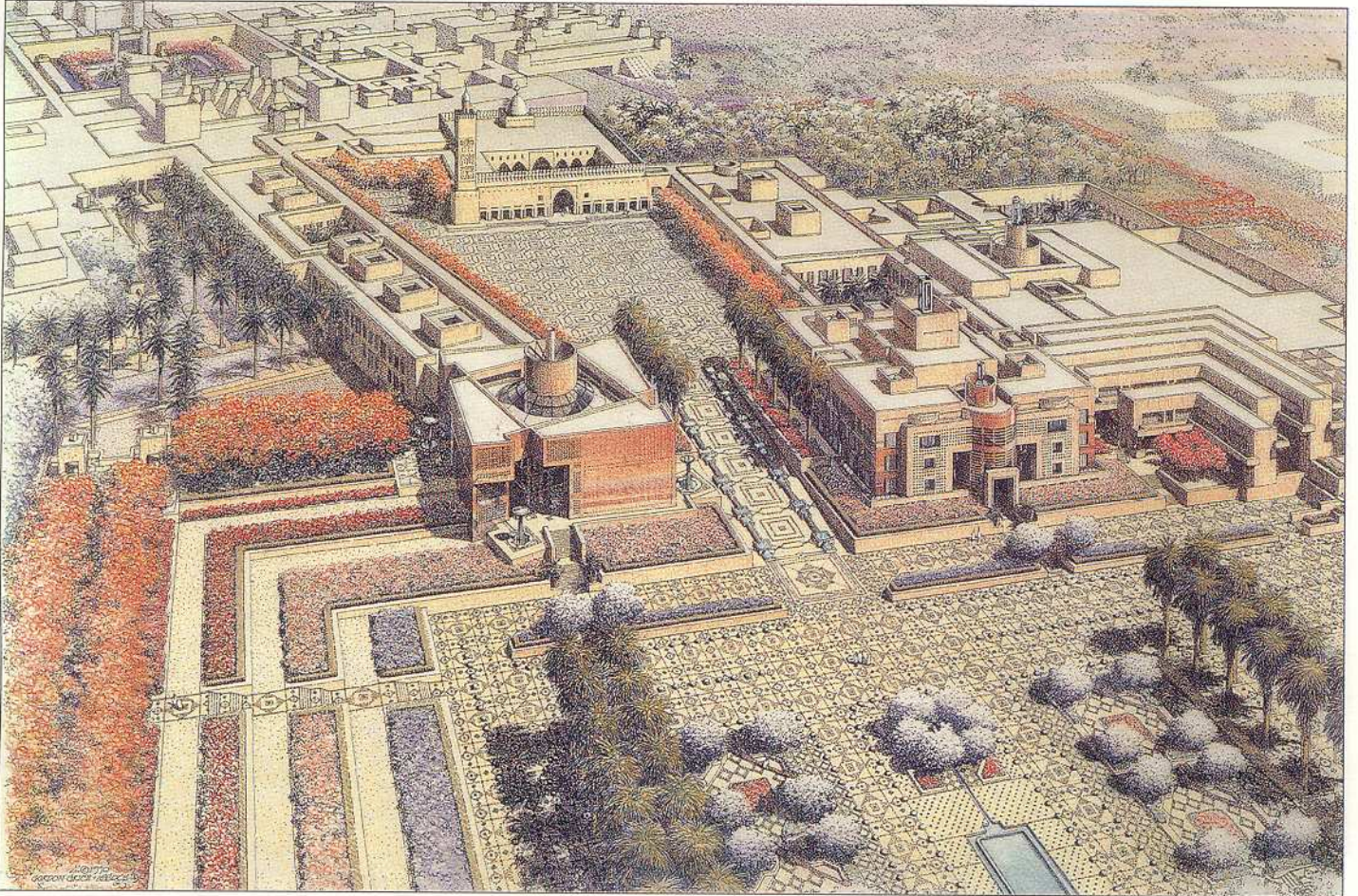
thứ XVIII. Một loạt các thông tin phong phú vì kiến trúc được tổng hợp trong một bức vẽ duy nhất, được bố cục theo chủ đề bao gồm các thành

phần cấu tạo, các chi tiết và tỉ lệ. Tiêu đề "nghệ thuật của tòa nhà chính xác" biểu lộ khía cạnh để hướng dẫn quan trọng của mình họa.

Gordon Grice

Viện đại học Hoàng đế Abdulaziz, Jeddah, Saudi Arabia, 1990
Các kiến trúc sư: Webb Zerafa Menkes Housden/ Keith Loffler.

Mực và bút chì màu.
506 x 814 mm (20 x 32 in)

Cảnh nhìn trên không của dự án Viện đại học này nhằm thể hiện cả quy mô và tính phức tạp của dự án. Vấn đề thể hiện tầm vóc của khu đất và mức độ chi tiết của

đồ án được giải quyết bằng cách sử dụng bút vẽ kỹ thuật mảnh để diễn tả các khối nhà, hoa văn và chất liệu đến từng chi tiết tỉ lệ nhỏ, sau đó dùng chì màu trên cả

hai mặt của một bản sao chụp trên phim vẽ, nhằm phát triển ấn tượng về vật liệu xây dựng và sơ đồ trồng cây xanh đầy màu sắc.

David Eccles

Tòa nhà Ludgate Bankside, London, 1985.
Kiến trúc sư: Nhóm thiết kế Fitzroy Robinson.
Màu nước Acrylic.
712 x 483 mm (28 x 19 in).

Thiết kế của công trình có chủ đích làm cho tòa nhà sáng chói và hướng ngoại. Một trong những mục đích của diễn họa là tạo ra sự tương phản các cấu trúc xung quanh.

Tầm tường phản chiếu treo trên các mặt đứng cong và bề góc tranh thủ được sự hấp dẫn của các tòa nhà khác bên ngoài và phạm vi ngắm nhìn. Trong khi đó con đường rộng lớn cùng các chi tiết của đường xe

lửa nhằm nhấn mạnh điểm nổi kết của vị trí xây dựng với trung tâm thành phố London vắt qua con sông.

Michael McCann

Thư viện Đại học Queens, Ontario 1990.
Kiến trúc sư: Kuabara Payne Mc Kenna Blumberg.
Màu nước.
305 x 508 mm (12 x 20 in)

Những diễn họa này là đề tham dự cuộc thi, sau đó nhằm đoạt giải màu thiết kế cho thư viện Đại học Queens, đã cố gắng truyền đạt tâm trạng và phong cách sống của địa phương kỷ lưỡng cũng như hình ảnh của công trình đang đại phát triển theo phong cách Gothic truyền thống

Sự trong sáng và không khí của hình ảnh này thể hiện cảnh đẹp của thành phố Ontario, và gợi lên tâm trạng lạc quan, vui tươi của chính người thể hiện đối với những kỷ niệm thời sinh viên của ông ta.

Hoffpauir/ Xưởng Rosner

Số 50 đại lộ Montaigne, Paris, 1990.
Kiến trúc sư: Kohn Pedersen Fox Conway
Màu nước
407 x 407 mm (16 x 16 in)

Bản vẽ thể hiện một khu tiếp tân điển hình của tòa nhà. Phối cảnh đầu tiên được thực hiện trên máy tính, và các mẫu của kiến trúc sư. Các vật liệu bao gồm đá granit, gỗ và

thép không gỉ. Màu nước được chọn là chất liệu thích hợp nhất để diễn họa có hiệu quả các đặc tính bề mặt của vật liệu.

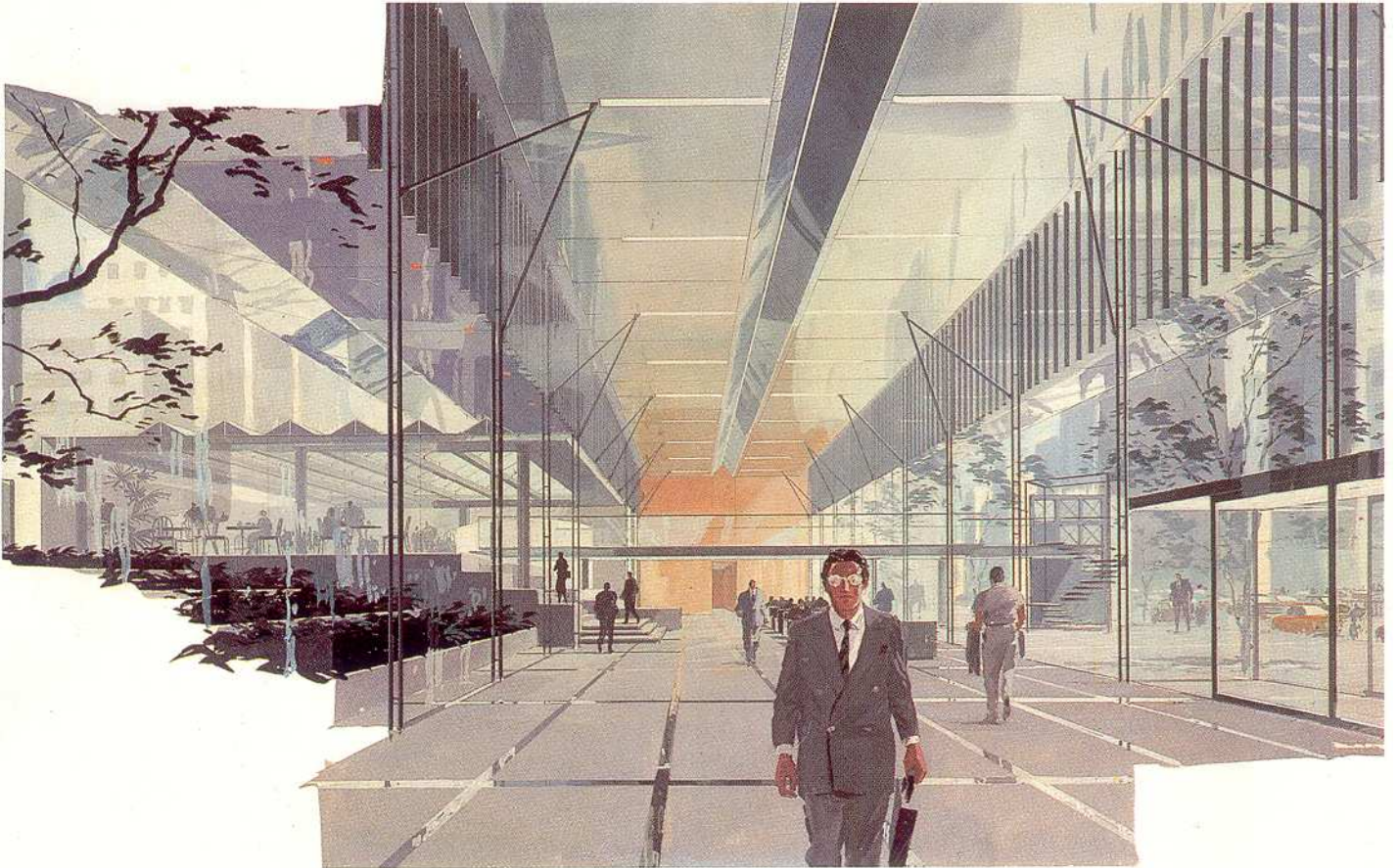
Tomoyuki Murayama

Tòa nhà Kanematsu, 1990

Khách hàng: Tổng công ty Shimizu

Bột màu

210 x 297 mm (8¹/₄ x 11⁵/₈ in)

*Trong cách minh
họa khu hành
lang của công
trình dự kiến này,
phần nào nhấn
mạnh các chi
tiết họa sĩ đã
chọn lựa để làm
nổi bật chất
lượng cứng của*

*các vật liệu
trong nội thất,
nắm bắt tài tình
những tinh chất
trong suốt và
phản xạ để làm
chờ tác phẩm
hấp dẫn và sinh
động.*

Ovest Associates.

Quảng trường Toronto, Toronto 1984.

Thiết kế: Ovest Associates

Tempera và bột màu.

1017 x 763 mm (40 x 30 in)

Phối cảnh minh họa một đề xuất cao ốc văn phòng với nhà hàng, câu lạc bộ riêng và câu lạc bộ sức khỏe tại hai tầng trên cùng. Sắc độ thẫm của cận cảnh và những nét bóng của các công trình phía xa nhấn mạnh chủ thể chính sử dụng các mảng màu phẳng đặc trưng của chất liệu màu này.

Takashi Yanagisawa

Khách sạn Portpia, Kobe Portpia, 1981
Khách hàng: Công ty trách nhiệm hữu hạn Nikken Sekkei.
Màu nước phun
540 x 540 mm (21¹/₄ x 21¹/₄ in)

*Các gam màu
ấm và sự phản
chiếu nhẹ nhàng
tạo ra sự hài hòa
giữa các màu
sắc được dùng
cho các tòa nhà
và bầu trời. Bức
vẽ trông giống
như ảnh chụp với*

*sự thể hiện ánh
sáng trên các bề
mặt và trong
từng các chi tiết
tỉ mỉ.*

Tamotsu Yamamoto

Gheeneagles, Vùng hồ Placid, New York, 1989
Các kiến trúc sư: Todd Lee/Clark/Hiệp hội Rozas.

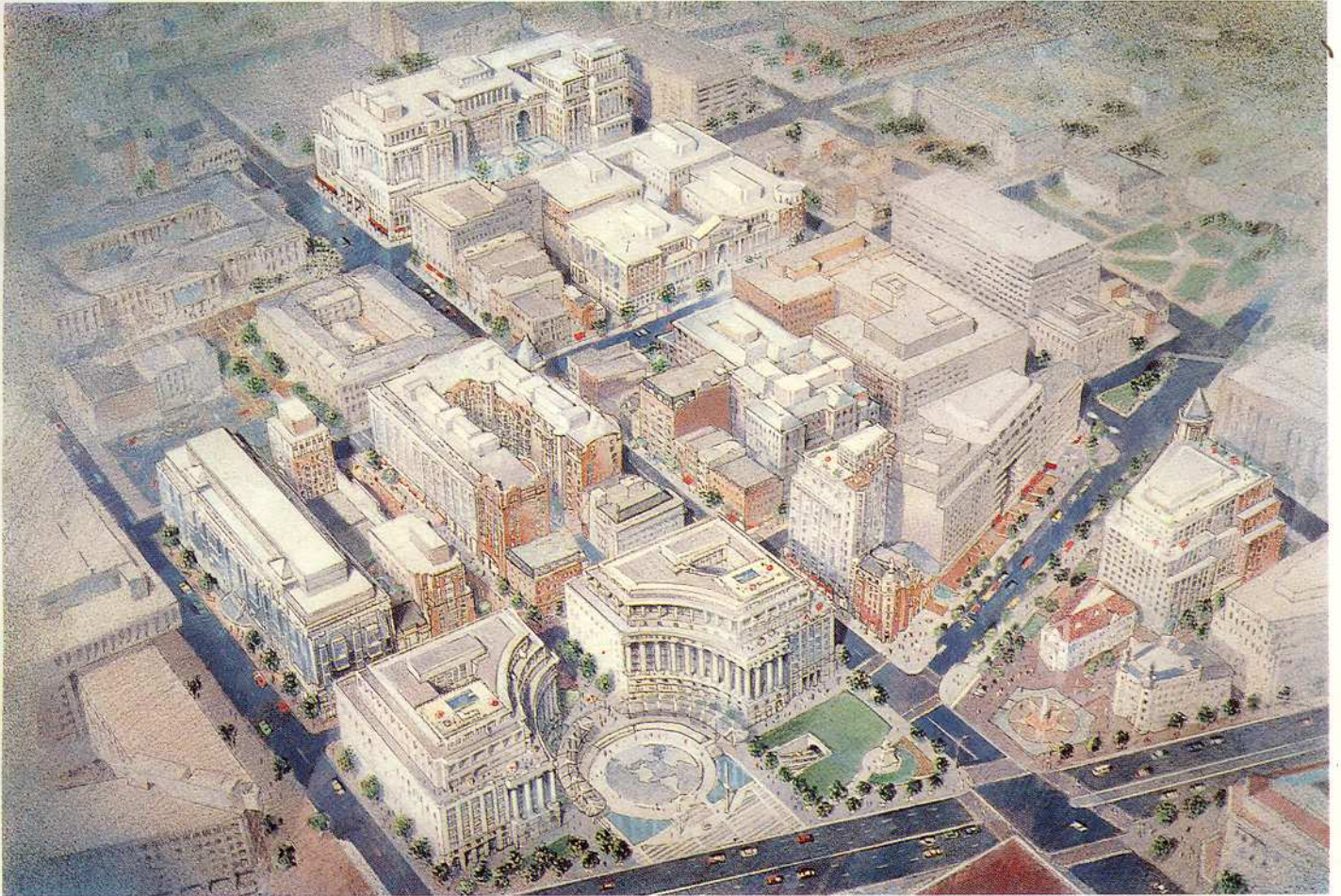
Màu nước
247 x 343 mm (13¹/₂ x 21¹/₂ in)

Phối cảnh này được thực hiện như là một phần của phương án đề xuất với khách hàng về việc cải tạo và nâng cấp một cơ sở khách sạn hiện hữu. Một khía cạnh quan trọng của việc thể hiện là phải chuyên đạt được vẻ đẹp của môi trường và cảnh quan của khu vực này cũng như đặc trưng của tòa nhà.

Stewart White

Quảng trường siêu thị, thủ đô Washington, 1990.
Khách hàng: Công ty Phát triển Đại lộ Pennsylvania.
Màu nước trên tấm cứng và bản sao chụp.
763 x 1017 mm (30 x 40 in).

Phối cảnh nhìn từ trên cao này thuộc một loạt minh họa thể hiện 7 dự án phát triển khu vực Đại lộ Pennsylvania. Bản gốc của bức vẽ này có tỉ lệ tương đối lớn, mặc dù nó được dự định chủ yếu để in trọn một tập san trình bày toàn bộ các dự án phát triển này.

Frank Costantino.

Phương án nâng cấp bệnh viện Mount Sinai, thành phố New York, 1990

Thiết kế: Hiệp hội Wank Adams Slavin.

Màu nước.

394 x 534 mm (15¹/₂ x 21 in)

Phần cơ bản của minh họa này là các mặt đứng hiện hữu và đề xuất được dựng bằng máy tính, trên đó người thể hiện trình bày các chi tiết kiến trúc và khung cảnh các tòa nhà lân cận, cảnh quan cây cối hiện hữu và giao thông tấp nập.

Một bảng màu giới hạn được lựa chọn để đạt được cảm giác sáng ấm của ánh sáng mùa xuân.

Ánh sáng của tòa nhà bị khuếch tán do nó đến gần hướng Bắc, sự tương phản được tạo bởi bóng thẫm của cây cối ở cận cảnh tăng cường hiệu quả phát sáng.

Leonard Curtis.

Swallow place, Đường Oxford, London, 1987.

Kiến trúc sư: Rolfe Judd.

Mực và màu nước.

763 x 559 mm (30 x 22 in).

Mục đích của minh họa này là thể hiện một phần yêu cầu quy hoạch, một khía cạnh quan trọng của hồ sơ là phải giảm ảnh hưởng trực tiếp

của tòa nhà trong bối cảnh chung của khu vực bằng cách nhấn mạnh sự sống động trên đường phố chính này.

Peter Roper

Trường Tour McGill, Montreal, 1990.

Khách hàng: Group Everest.

Bút chì màu trên giấy in ozalid.

508 x 763 mm (20 x 30 in).

Khối nhà được thể hiện chi tiết trên máy tính Macintosh, dùng một chương trình tạo ảnh 3 chiều. Hình ảnh dạng khung lưới của tòa nhà được xoay để tìm cảnh nhìn tối ưu cho đỉnh mái.

Mái này sau đó được dùng làm bố cục chính định vị tòa nhà trong khung cảnh ban đêm của trung tâm Montreal.

Gelbert Gorski.

Tháp Dain Bosworth, Minneapolis, Minnesota, 1989.

Kiến trúc sư: Lohan Associates

Bút chì màu

966 x 508mm (38 x 20 in)

Khách hàng đòi hỏi người thể hiện trình bày tòa nhà này trong một khung cảnh gây ấn tượng mạnh mẽ, với cảnh ban đêm được chiếu sáng bởi ánh đèn pha và các mặt nhà rục rờ. Mặc dù được diễn tả chính xác, các tòa nhà phía sau được chuyển dịch gần hơn để tăng thêm ý nghĩa của hoạt động đô thị xung quanh. Tranh này đã được trưng bày trên công trường xây dựng bằng một phiên bản cao 7,6 m (25ft)

Wesley W. Richards

Nhà số 210 đường Euston, London, 1989

Kiến trúc sư: Công ty trách nhiệm hữu hạn kiến trúc EPR.

Bột màu.

420 x 458 mm (16 1/2 x 18 in).

Phối cảnh của cao ốc văn phòng mới này nằm ở một trong những đại lộ chính của London thể hiện bối cảnh của nó trên đường phố hiện hữu và hoàn tất với chất lượng cao.

Những chất lượng bề mặt đã đạt được nhờ dùng bột màu như là màu chính hoặc màu nước, tùy theo hiệu quả thể hiện cần có.

Danny Meyer

Khu nhà văn phòng, London, 1990.
Kiến trúc sư: nhóm Comprehensive Design.
Màu nước và mực.
420 x 594mm (16¹/₂ x 23¹/₄ in).

Nhiệm vụ của người thể hiện là cho thấy việc hình thành tòa nhà trong khung cảnh của nó, và nhấn mạnh đến sự tương phản của vật liệu được

sử dụng, đặc biệt chú ý đến sự phản chiếu của khung sắt ngoài trên kính phản chiếu.

Dario Tainer và Kurt Williams

Sân thượng trên mái CLB thể thao, Chicago, 1990

Khách hàng: CLB Thể thao

Chất liệu hỗn hợp

763 x 763mm (30 x 30 in)

Sự mềm mại của
màu vẽ và bút
lông tương phản
với tính chính xác
về mặt kỹ thuật
của các mép,
góc thể hiện
bằng màu phun.
Kỹ thuật này giúp
tăng cường
những khía cạnh
khác nhau nhưng

liên quan với
nhau giữa những
hình dáng tự
nhiên và nhân
tạo. Mục đích
của bức vẽ này
là để đề nghị
cấp kinh phí mua
cây trồng trên
vườn mái.

Jonathan Adams

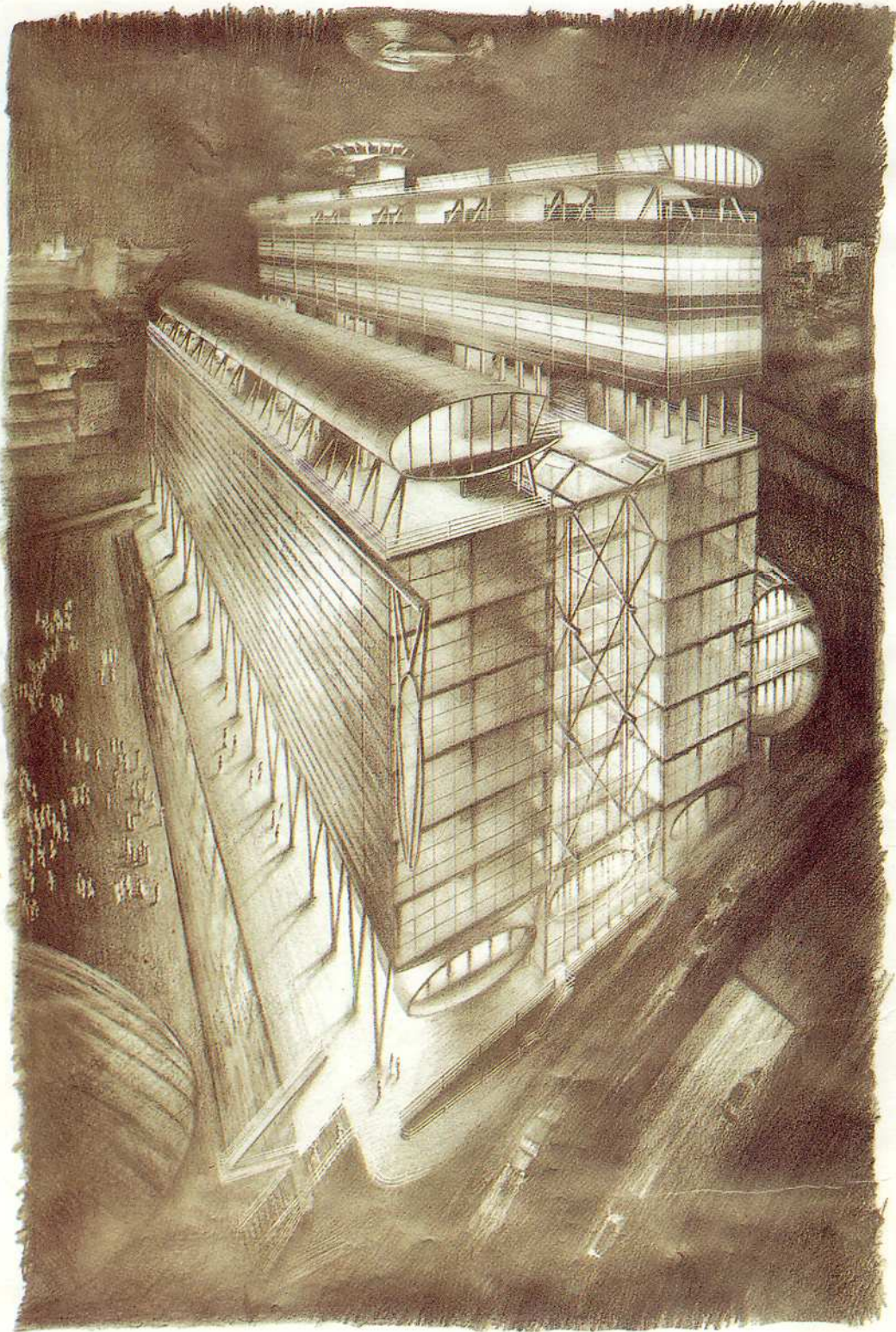
Khách sạn Département, Marseille, 1991.

Kiến trúc sư: Alsop và Lyall.

Bút chì than trên giấy can.

594 x 420mm (23¹/₄ x 16¹/₂ in).

Một tòa nhà trong đó mặt ngoài chủ yếu là kính sẽ bắt bóng phản chiếu vào ban ngày và mất đi tính trong suốt. Do đó với bức vẽ này, cảnh ban đêm được chọn nhằm thể hiện tòa nhà được chiếu sáng từ bên trong để cho thấy các tầng của nó. Điểm nhìn mô phỏng sự tiếp cận từ máy bay trực thăng cho phép ta thấy được phần mái phức tạp của tòa nhà đồng thời làm một góc nhọn so với mặt đứng, tạo ra những chỗ nhẵn phản chiếu. Kỹ thuật vẽ dựa vào việc loại bỏ sắc độ, sau khi chì than được phun với chất định hình, chủ yếu bằng cách dùng lưỡi dao cạo, cạo lại mặt giấy.

Philippe Martyniak

Quảng trường Johns Hopkins, Baltimore, 1990.

Kiến trúc sư: Nhóm Payette.

Bút chì màu và phấn màu.

763 x 1017mm (30 x 40 in).

Bức tranh này có một thành phần là hình ảnh nổi tiếng của khung cảnh mái vòm Johns Hopkins, được làm bật lên trên nền trời mây sáng đầy ấn tượng.

Phối cảnh này là bức cuối cùng trong số 30 đơn đặt hàng của cùng một khách hàng trong khoảng thời gian hơn 3 năm. Yêu cầu người thể hiện tạo một cái nhìn mới mẻ trong toàn bộ quá trình.

Joseph Henton

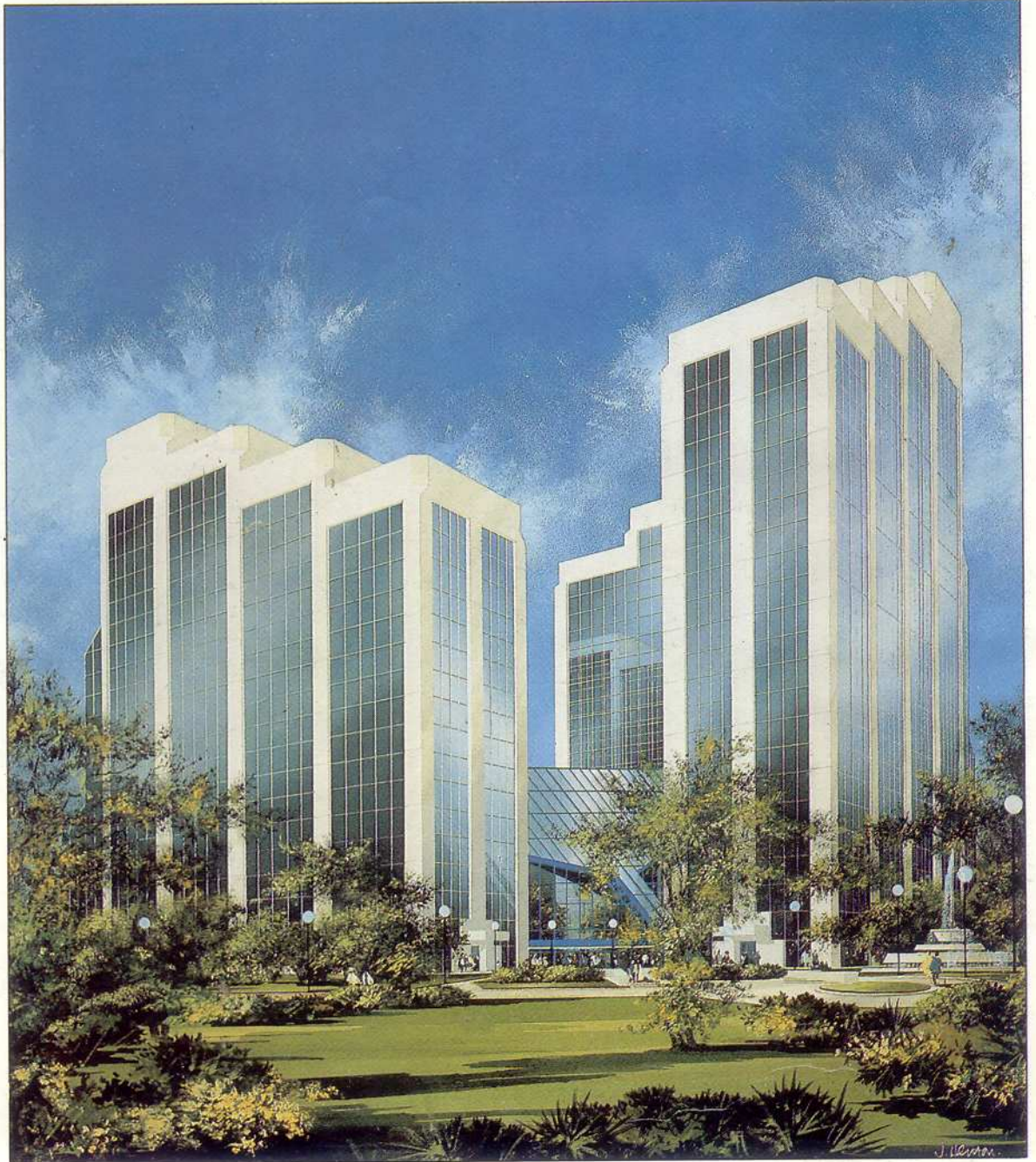
Khu xây dựng của GEC Plessley, Vương quốc Anh, 1990.

Kiến trúc sư: Alan Johnson, các cộng sự.

Màu nước và bột màu.

534 x 610mm (21 x 24 in).

Kiểu và phong cách minh họa này tạo ấn tượng bằng hình dáng khối tích và sắc độ. Những chỗ bóng sẫm của các bộ phận bằng kính tương phản với sắc độ sáng hơn của lớp ốp đá bao phủ ngoài và cả hai lại tạo tương phản với bầu trời xanh thẳm.

Monkgol Tansantisuk

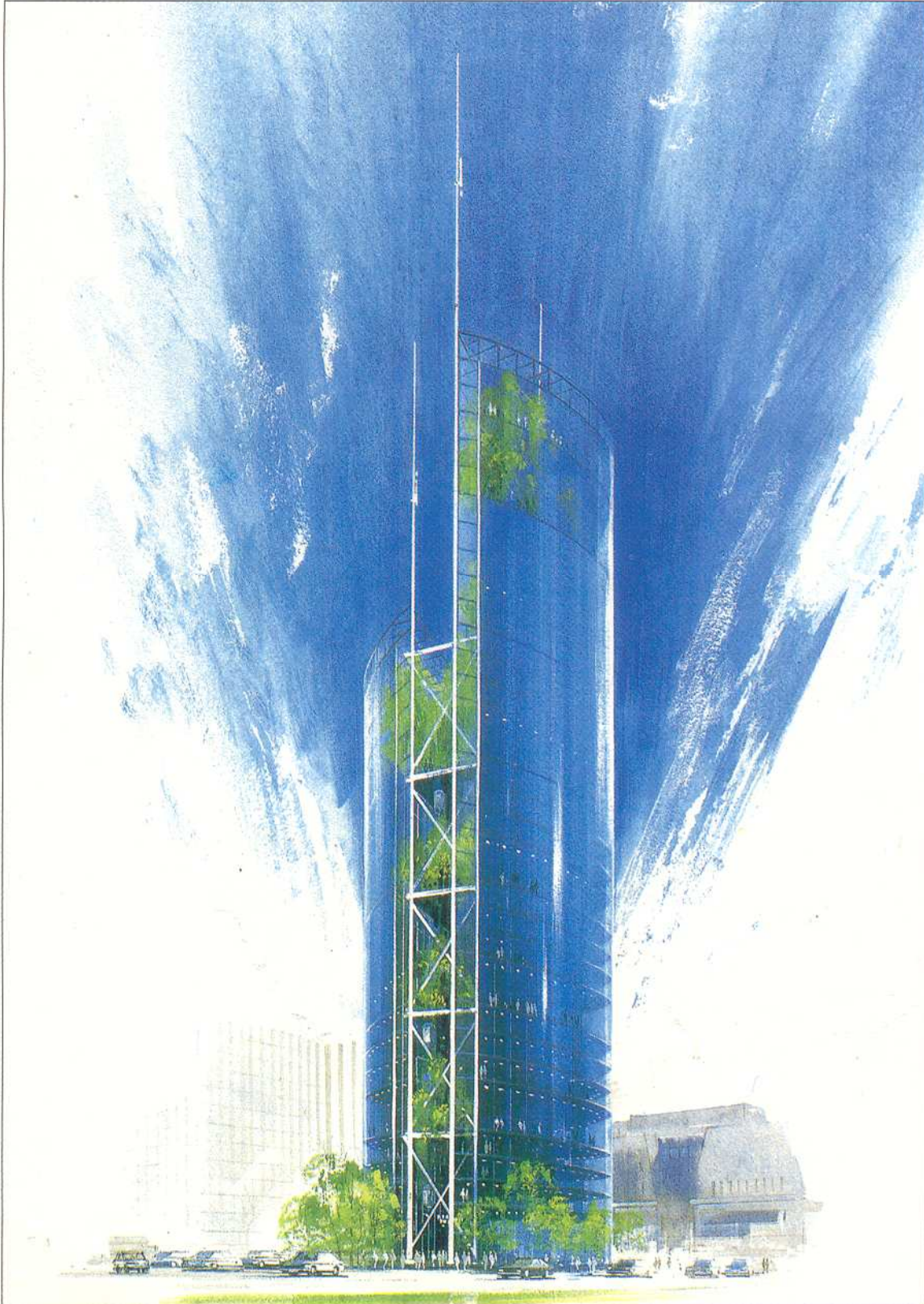
Tháp Capitol City, Columbus, Ohio, 1990
Kiến trúc sư: Hiệp hội Stubbins.
Bút chì màu sáp trên giấy mờ.

Máy tính hiển thị được sử dụng sớm ở những giai đoạn diễn họa này để dựng hình phối cảnh bằng nét dưới nhiều góc độ khác nhau. Một bức vẽ trắng đen đã được thực hiện cho mục đích trình bày trong quá trình triển khai thiết kế. Bản vẽ màu này, chủ yếu dùng để xuất bản và quảng cáo được yêu cầu chuẩn bị với nghị lực cao và rất chi tiết.

Vic Carless

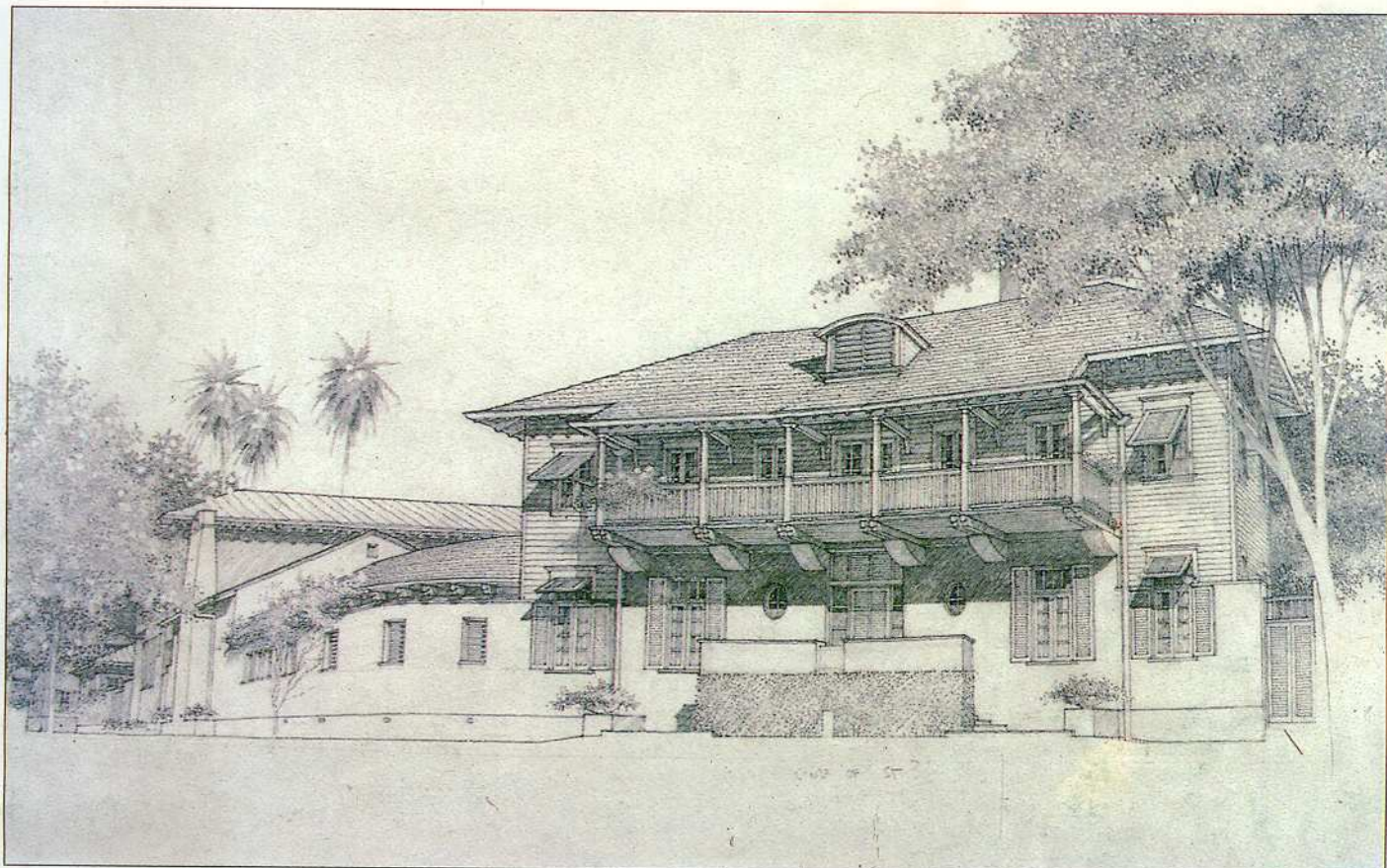
Tháp Quyền lực 2, London, 1990.
Kiến trúc sư: Paul Carless và các kiến trúc sư.
Bột màu.
508 x 381mm (20 x 15 in).

Kiến trúc sư muốn truyền đạt ý tưởng chung của đồ án, cho thấy cây xanh hợp nhất với cấu trúc kính và thép thẳng đứng. Ở giai đoạn ban đầu này, yếu tố quan trọng hơn trong nhiệm vụ người thể hiện là diễn tả được không khí sôi động của đồ án.

Thomas Spain

Nhà Windsor, bãi biển Vero, Florida, 1990
Kiến trúc sư: Thomas Spain và Rolando L. Tanes.
Bút chì vẽ trên giấy mờ.
254 x 483mm (10 x 19 in)

Đây là một trong
hai bức vẽ mà
ban đầu là
những bản sơ
phác, và hình
thành qua một
quá trình phủ
màu những bản
vẽ thể hiện hoàn
chỉnh ý đồ thiết
kế của đồ án.

Bút chì mềm và
giấy mờ cung
cấp một chất
lệu thích ứng cho
phép cả những
điều chỉnh nhỏ
đến sửa chữa
lớn trong minh
họa.

Wilbur Pearson

Lối vào khu Spinnaker Pointe, Maimi, 1990.

Kiến trúc sư: Robert West.

Bút chì màu trên giấy mờ.

458 x 610mm (18 x 24 in).

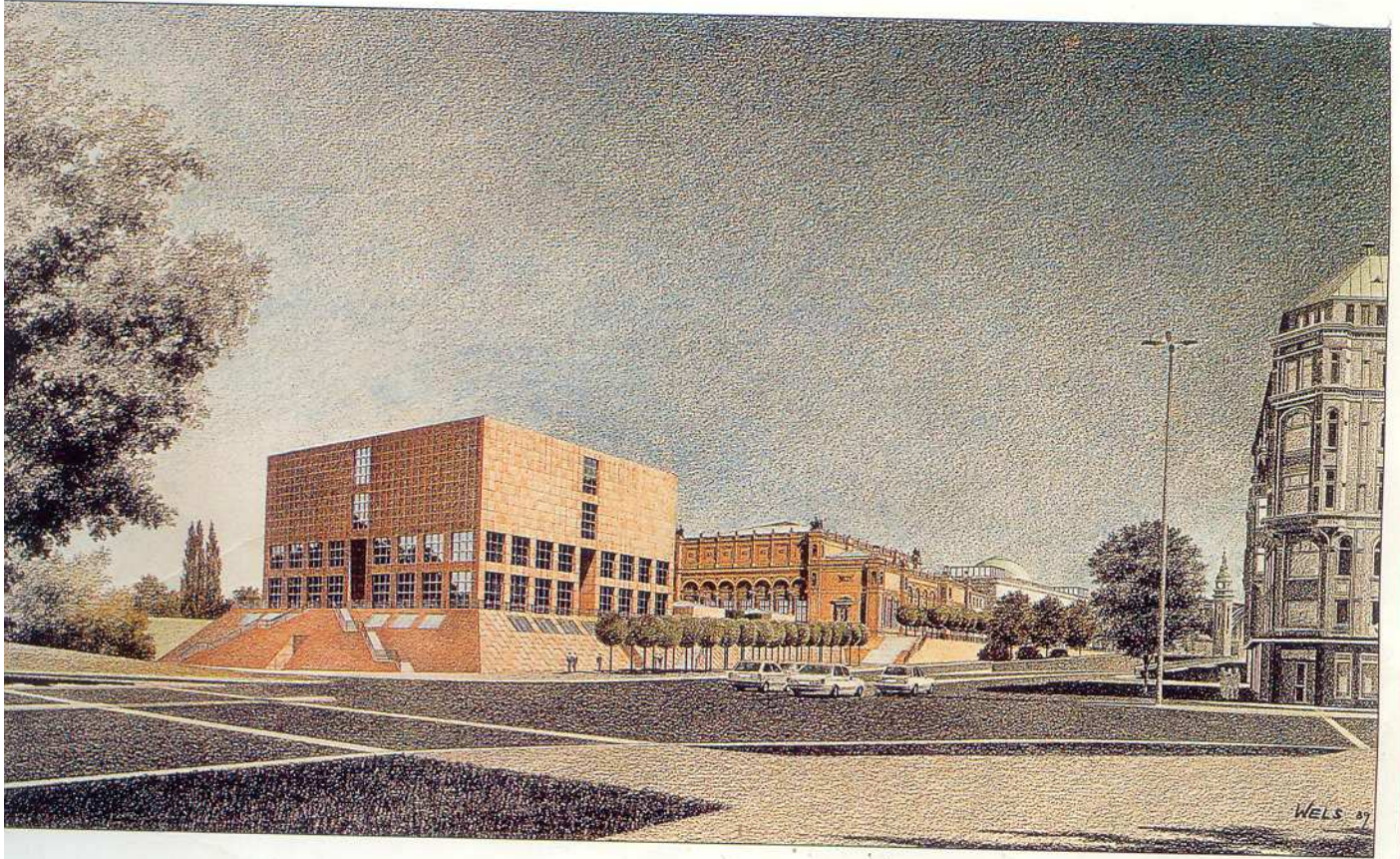

Mục đích của bức vẽ này là: từ các mặt bằng kiến trúc và cảnh quan đưa ra một diễn tả bằng hình ảnh như thật, lối vào sẽ xuất hiện đúng với cảnh quan đã được định và phát triển vài năm sau.

Điều này đòi hỏi sự nghiên cứu sâu rộng về các chủng loại cây trồng, hình dáng và kích thước tối đa của chúng. Những chuyến đi thực tế được thực hiện nhằm xác định phong cảnh màu mực cho việc thể hiện này.

Peter Wels

Bảo tàng nghệ thuật, Hamburg
Kiến trúc sư: Giáo sư O. M. Ungers
Bút chì màu sáp
763 x 1220mm (30 x 48 in)

Dự án bảo tàng "Đảo nghệ thuật" ở Hamburg được thể hiện trong bối cảnh của thành phố. Đồ án được nghiên cứu như một phần mở rộng của các bảo tàng cũ. Phối cảnh đầu tiên được thực hiện trên máy tính và được kiểm tra tả lại một vài điểm nhìn có thể.

Các tài liệu bổ sung được cung cấp qua các bức ảnh hiện trạng chụp từ góc nhìn được chọn. Sự cân bằng màu sắc của bản vẽ nhằm hướng tầm nhìn của người xem vào chính phương án và cảnh quan xung quanh nó.

Richard Rochon

Trường Luật thuộc Viện đại học Duke, Durham, Bắc California 1990.

Kiến trúc sư: Gunnar Birkett và các cộng sự.

Máy phun và chì màu sáp.

559 x 804mm (22 x 34 in).

Làm trên cả hai mặt của phim về với độ trong suốt cao cho phép người thể hiện tăng cường độ tinh tế của màu sắc và chất lượng sắc độ đồng thời cũng tăng độ trong suốt của những bút chì màu sáp.

Bổ cục của bức vẽ nhằm tạo một cảnh nhìn bao quát công trình, ảnh chụp địa điểm được dùng để tạo bối cảnh thực.

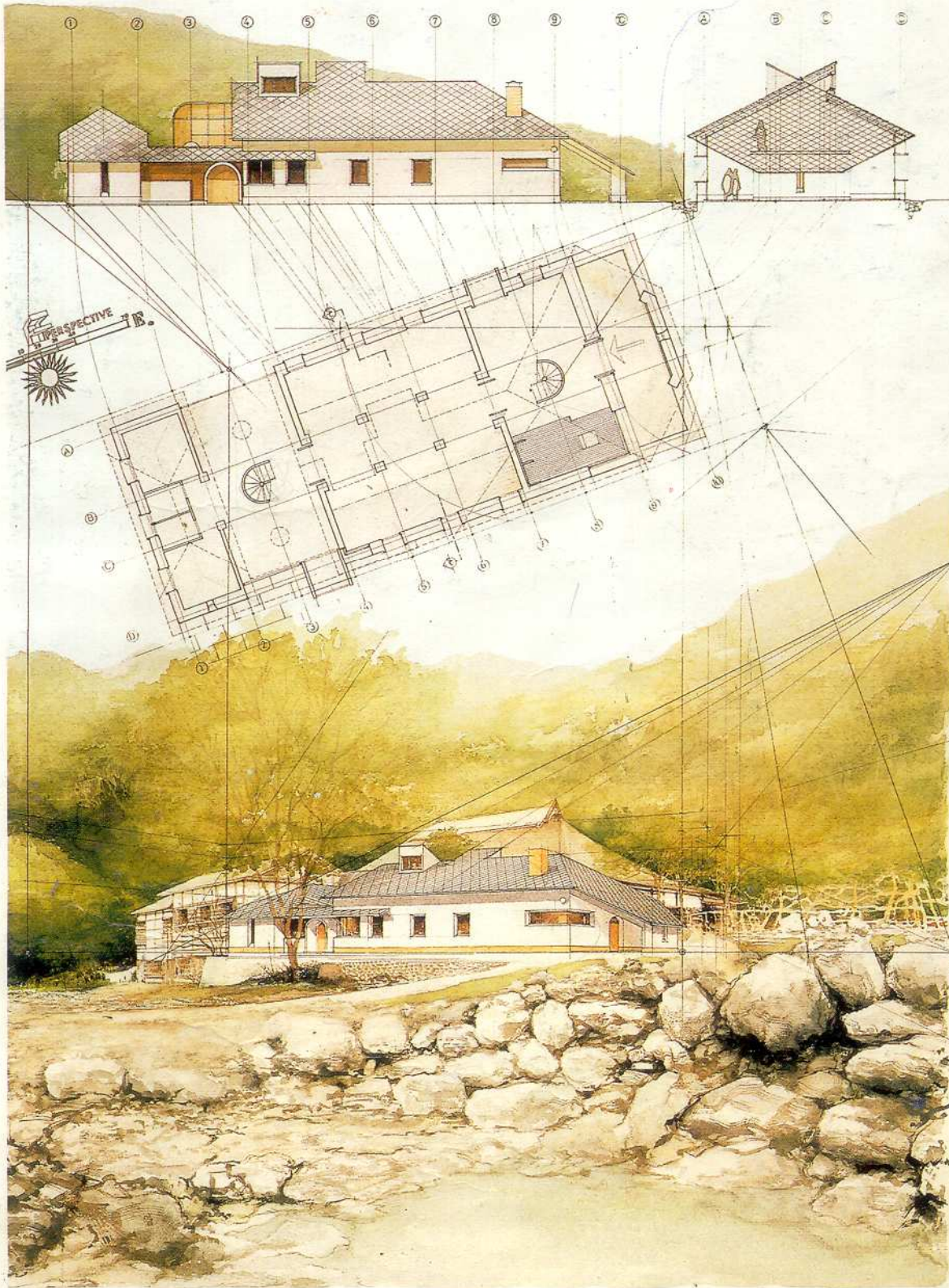
Katsuhiko Nakamura

Họa đồ Kokeshi-kan, 1982.

Khách hàng: Kuroishi-shi, quận Aomori

Màu nước.

830 x 630 mm (32¹/₂ x 24¹/₄ in).

Bản vẽ này trình bày một đồ án xưởng sản xuất búp bê kokeshi. Sự phối hợp mặt bằng, mặt đứng và phối cảnh ở đây không chỉ tạo ra một bố cục hấp dẫn mà còn cung cấp một lượng thông tin tối đa về đồ án này. Điểm nhìn thấp nhấn mạnh sự quan tâm về cảnh quan xung quanh.

Fumiaki Fukunaga

Công ty Đồ hộp Hokkai , Nhà nghỉ mát Nasu, 1990.

Khách hàng: Tập đoàn Obayashi.

Acrylic.

430 x 600mm (17 x 23¹/₂in).

Vị trí của dự án nằm trên cao nguyên Nasu, một kho tàng thực vật phong phú với các loại cây cỏ, hoa lá và nhiều cảnh trí ngoạn mục. Khung cảnh, cảnh quan là đặc điểm nổi bật quan trọng của

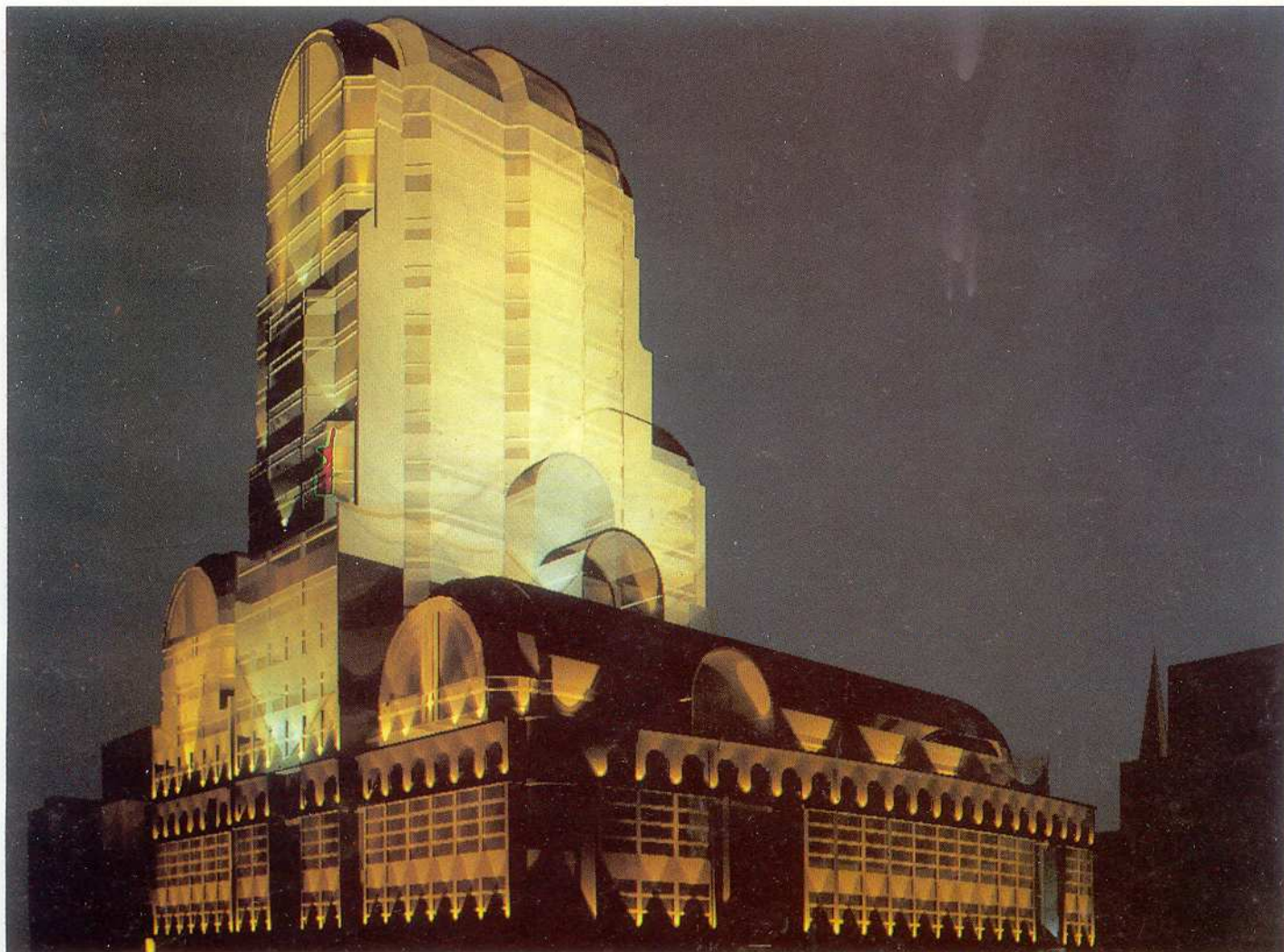
diễn họa và đã được đưa vào tập quảng cáo của công ty, với hy vọng sẽ hấp dẫn đặc biệt về thẩm mỹ đối với giới trẻ.

GMW Partnership

Cao ốc văn phòng, số 54 đường Lombard, London, 1991.

Kiến trúc sư: GMW Partnership và các kiến trúc sư.

Hình ảnh phối hợp trên máy tính.

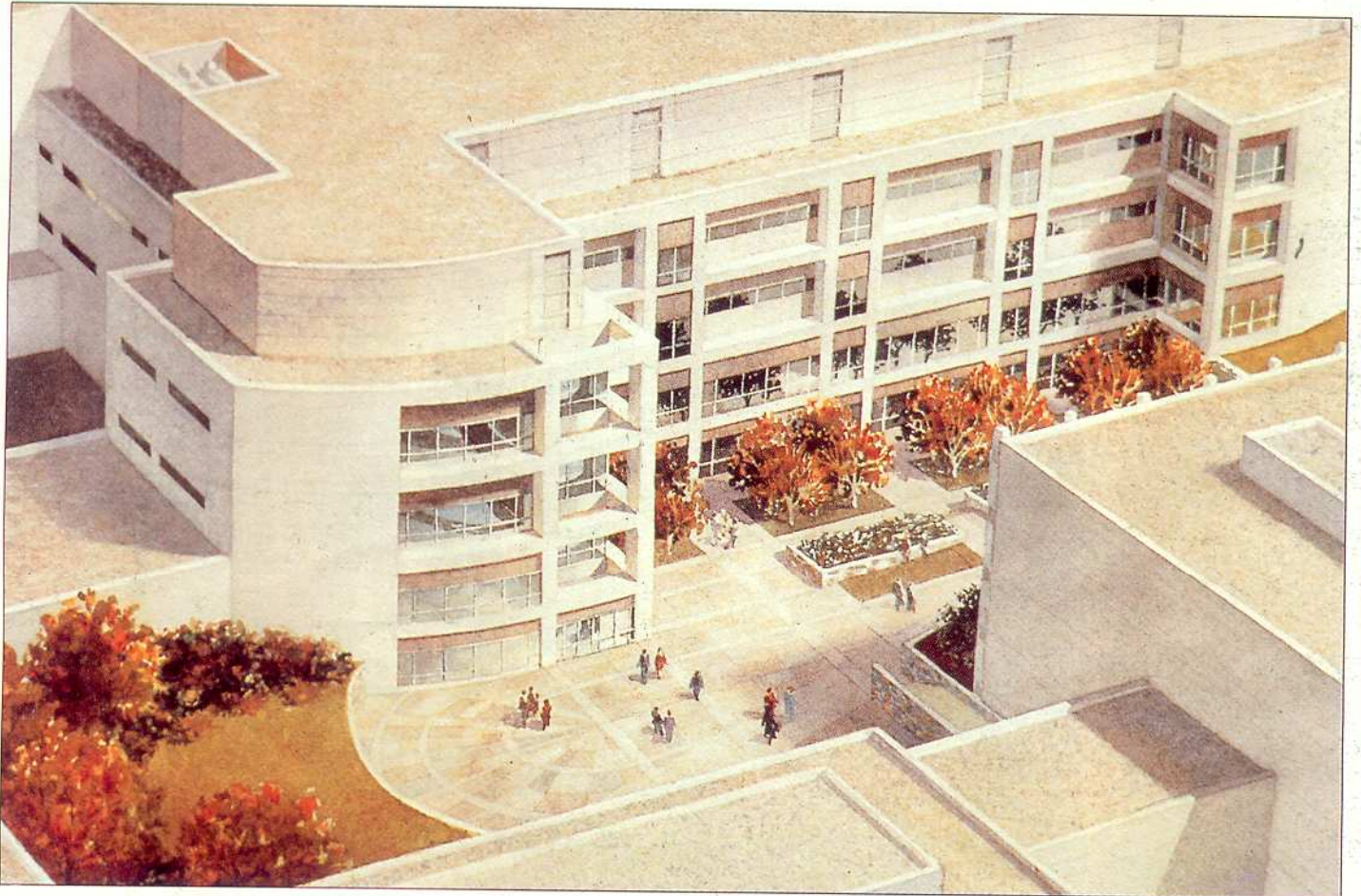

Đây là một nghiên cứu thiết kế chi tiết sáng bên ngoài bằng mô hình dựng hình 3 chiều đúng tỉ lệ được tạo ra và diễn họa được dựng và thể hiện bằng phần mềm Sonata, chạy trên máy tính về đồ thị Silicon Graphics Workstation. Sự phối hợp giữa nét sắc sảo của

ánh sáng và tinh phức tạp của khối nhà cho thấy khả năng nghệ thuật của máy tính về đồ họa gây được ấn tượng mạnh nhất.

Elizabeth Day

Các phòng thí nghiệm Sandoz, 1988.
Kiến trúc sư: Ewing Cole Cherry Parksy.
Màu nước.
305 x 458 mm (12 x 18 in) (chi tiết).

Cảnh nhìn từ trên cao của đồ án được lựa chọn nhằm thể hiện các khối phòng thí nghiệm và cách bố trí sân trong. Các sắc độ ấm nóng của chính tòa nhà được bổ sung trong minh họa bằng màu của mùa thu cho cảnh quan của địa điểm.

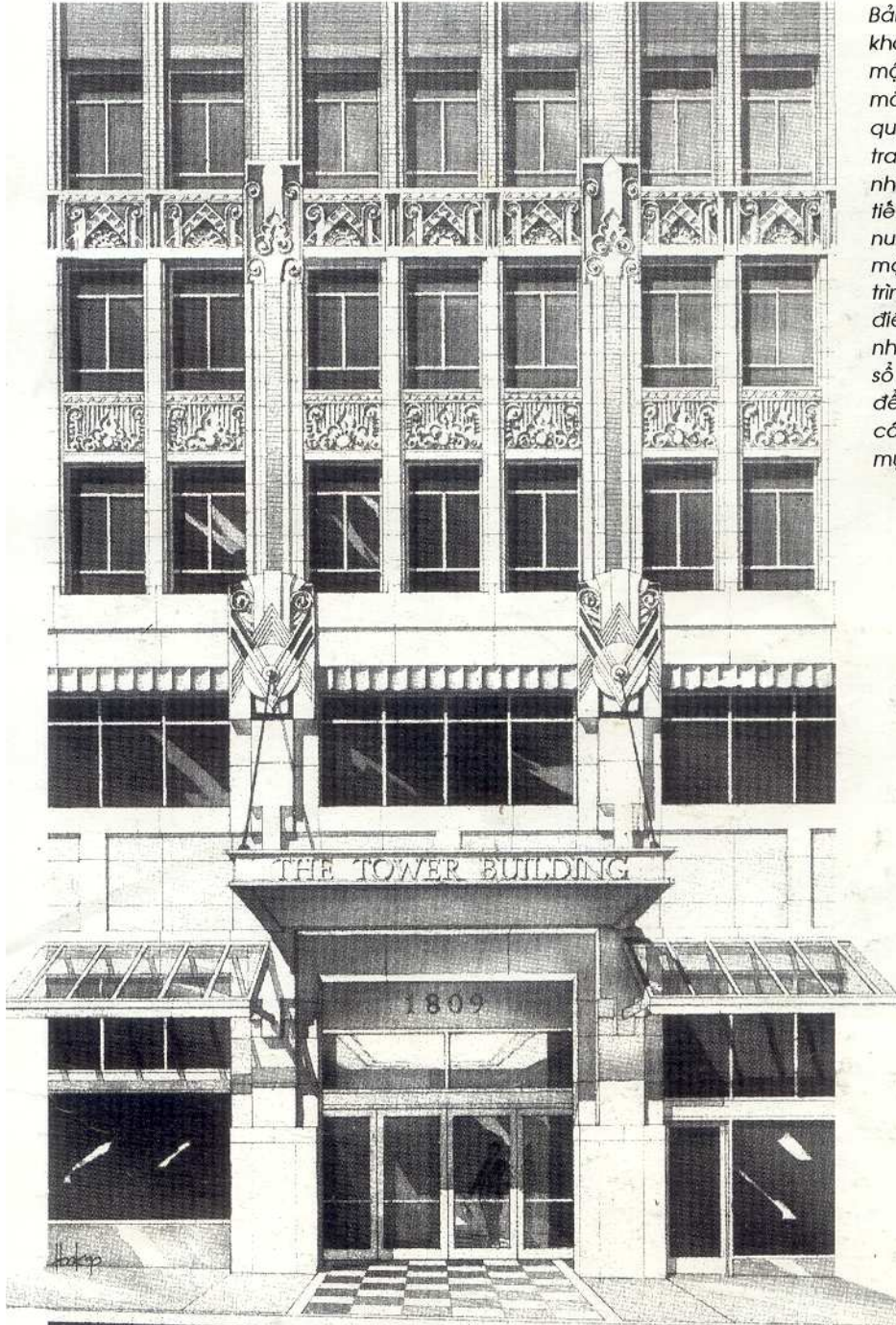
William G. Hook

Tòa nhà tháp, Washington, 1990.

Kiến trúc sư: NBBJ (Phục chế và tái tạo mô hình).

Mực nước.

458 x 229mm (18 x 9 in).

Bản vẽ này không thể hiện một đồ án xây mới mà là hiệu quả của phần trang trí mới hợp nhất những chi tiết bằng đất nung hiện có trên mặt đứng công trình. Chất lượng điêu khắc và những mảng cửa sổ là cơ hội tốt để thể nghiệm các sắc độ bằng mực nước.

THE TOWER BUILDING
1809 SEVENTH AVENUE
SEATTLE, WASHINGTON

David Purser

Nhà số 59 đường Mansell, London, 1991.

Kiến trúc sư: Roy Properties.

Nét mực và màu nước.

458 x 305mm (18 x 12 in).

*Việc xử lý chất liệu
một cách nhẹ
nhàng phù hợp
tuyệt vời với sự đơn
giản của chủ thể,
một tòa nhà văn
phòng trên một
khu phố nhộn nhịp.
Bức vẽ làm nổi bật
chi tiết các gờ chỉ,
tường mái và
những hình người
được vẽ cẩn thận.
Mảng bóng đổ ở
cận cảnh tạo nền
vững chắc cho
bức vẽ.*

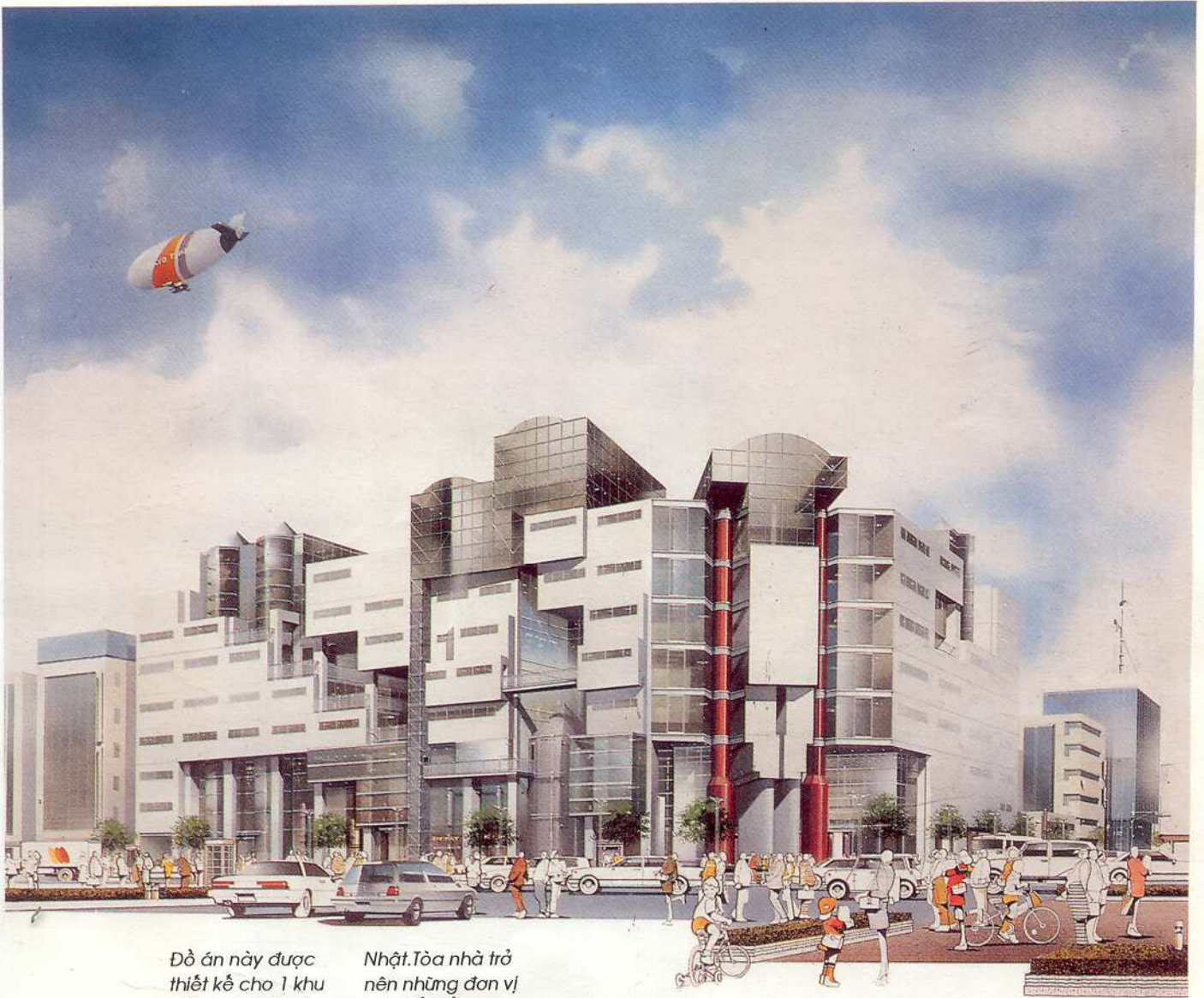
Itsuo Kaiho

Giao thông ở Tokyo, 1988.

Khách hàng: Các kỹ sư, kiến trúc sư và qui hoạch gia của MHS/ Hideaki Kubo.

Màu nước, bột màu và mực màu.

594 x 841mm (23¹/₄ x 33 in).

Đồ án này được thiết kế cho 1 khu đất trước đây từng là trung tâm Tokyo, nhưng gần đây bị người ta lãng quên để chạy theo những khu vực thời thượng hơn. Đồ án cố gắng khơi dậy tinh tĩ lệ và những huyền bí của văn hóa truyền thống

Nhật. Tòa nhà trở nên những đơn vị có thể hiểu được, thu hút khách qua đường hơn là sự phô diễn loại mặt đứng có khoảng trống đơn điệu của nhiều loại kiến trúc hiện đại.

Richard Rees

Tòa nhà công ty Trách nhiệm hữu hạn vận tải hàng không Hongkong, Phi trường Hongkong, 1989.

Kiến trúc sư: Llewelyn - Davies Weeks (Hongkong).

Màu nước phun và mực,
407 x 610 mm (16 x 24 in).

Đây là một trong hai bức vẽ thể hiện hai mặt đứng đối nhau của tòa nhà khác thường này. Tòa nhà có chiều cao từ sàn đến trần lớn hơn nhiều so với bình thường để xe tải có thể vào được mỗi tầng. 7 tầng của tòa nhà này có chiều cao tương đương với

một tòa nhà 12 tầng, do đó việc thiết lập tỉ lệ đứng với khung cảnh là rất quan trọng. Phun màu sắc nét nhấn mạnh được hình dáng trong sáng của tòa nhà dưới ánh sáng cận nhiệt đới.

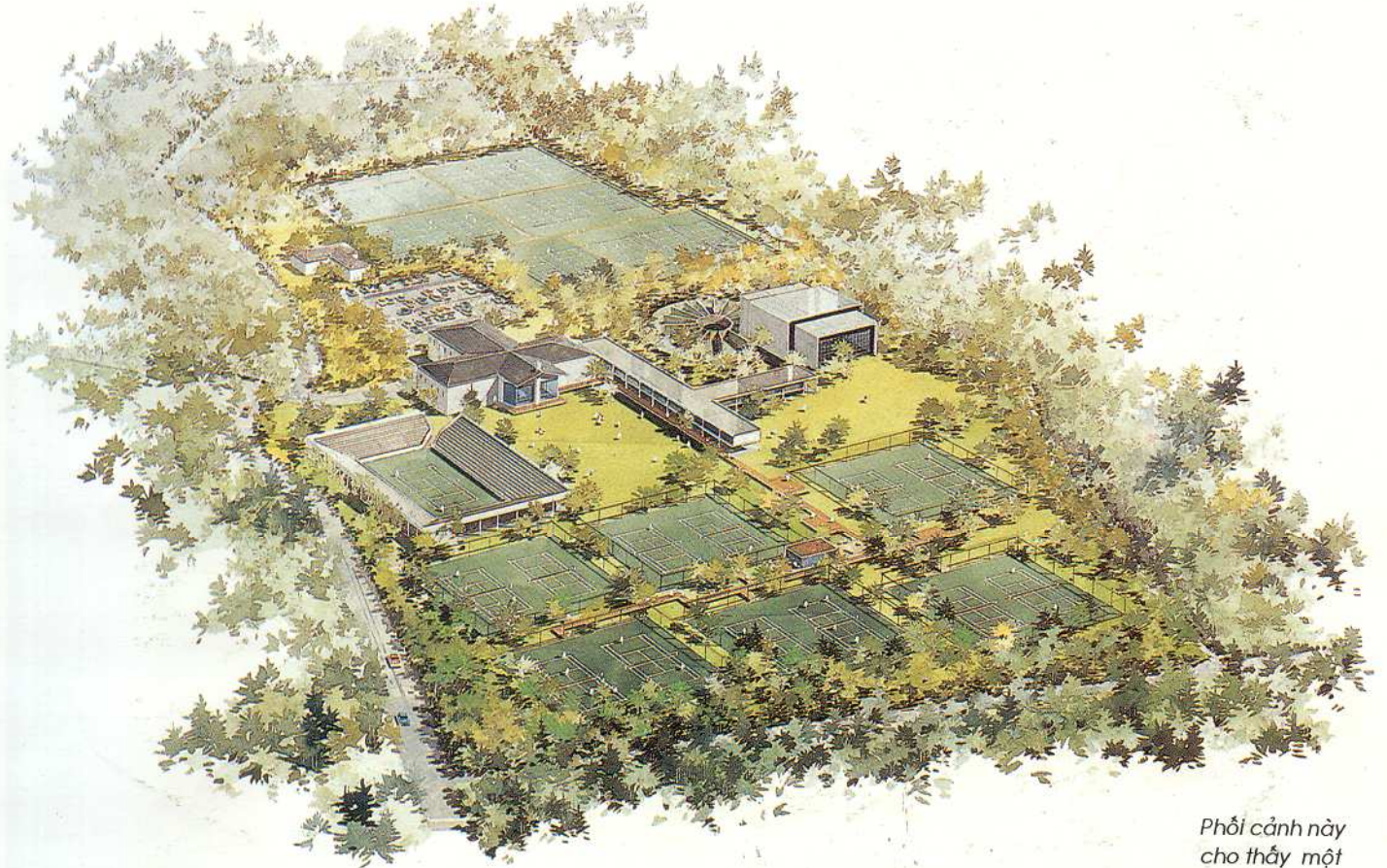
Hajime Ono

Câu lạc bộ Tennis Mizuno Karuzawa, 1981.

Khách hàng: Kiến trúc sư và Quy hoạch gia Zou / Hãng Musashi.

Màu nước.

500 x 707mm (19³/₄ x 27³/₄ in).

Phối cảnh này cho thấy một câu lạc bộ tennis được xây dựng ở Karuzawa, khu nghỉ mát nổi tiếng của Nhật. Tinh trong suốt của màu nước được sử dụng để gây hiệu quả chiều sâu cho minh họa, đặc biệt là ở mảng cây xanh đằng xa.

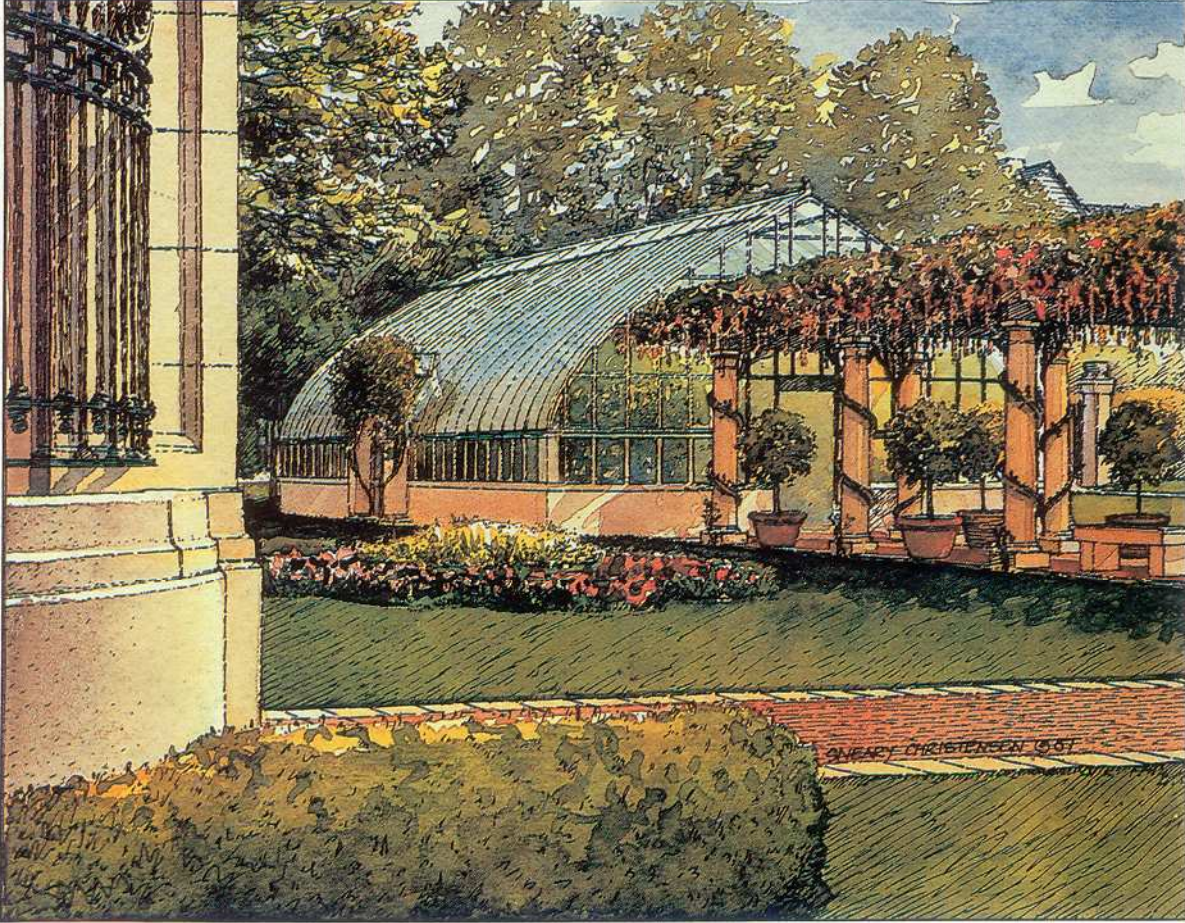
Richard Sneary

Nhà kính Bảo tàng Thành phố Kansas, 1987.

Kiến trúc sư: Solomon Claybaugh.

Mực nước và màu nước.

178 x 229 mm (7 x 9 in).

Đây là một trong loạt 7 bức vẽ được thể hiện với khổ nhỏ nhằm cả hai mục đích, in trong một tập quảng cáo đồng thời để tính toán giá thành. Một bản vẽ mực được phát triển từ một ảnh chụp

đơn sắc (một màu) cũ, kém chất lượng, sau đó được tái tạo trên giấy vẽ màu nước và bồi. Mục đích chính của diễn họa màu là nhằm đạt được những chất lượng ánh sáng trong kết cấu nhà kính này, do đó tính

trong suốt sáng lên và phản xạ với đủ cường độ và độ tương phản đạt yêu cầu chụp các hình ảnh được in lại trong tập quảng cáo.

Richard Baehr

Cung điện Trump, thành phố New York, 1989.

Kiến trúc sư: Frank Williams và các cộng sự.

Màu keo vẽ trên bảng xám.

954 x 458 mm (37¹/₂ x 18 in).

Điểm yêu cầu riêng của khách hàng đối với bức minh họa này là nhấn mạnh độ cao của tòa nhà, do đó đường chân trời được hạ thấp, nhưng vẫn đủ độ sâu để có một hình ảnh rõ nét về đường phố. Đỉnh tòa nhà màu vàng là một nét đặc trưng quan trọng, ở đây được tăng sắc độ tương đối sẫm của bầu trời.

Rael Slutsky

Tòa nhà Chicago, 1986.

Kiến trúc sư: Skidmore, Owings & Merrill và Solomon Cordwell Buenz & các cộng sự.
Bút và mực vẽ kỹ thuật trên phim vẽ với bút chì màu và màu phun trên giấy ảnh (dán) tường.
763 x 458 mm (30 x 18 in).

Dự án là một tòa nhà đa năng, gồm: 8 tầng cửa hàng dùng làm khu vực bán lẻ, 3 tầng văn phòng, còn lại là các căn hộ. Địa điểm xây dựng là đại lộ Bắc Michigan nổi tiếng và có tính lịch sử của Chicago, nơi có nhiều quy định về lộ giới và chiều cao xây dựng phải được tôn trọng. Nhưng khó khăn đối với người thể hiện là phải diễn tả được hoạt động của khu vực bán lẻ ở cao độ đường phố đồng thời làm nổi bật một cách mạnh mẽ chung cư phía sau. Bút vẽ kỹ thuật làm cho các tầng trên cao rõ ràng và chi tiết, còn màu được dùng để nhấn mạnh những tiêu điểm.

Noriya Matsumura

Đảo cảng Kobe (dự án đầu tiên), 1983.

Khách hàng: Văn phòng hội đồng hành chính thành phố Kobe.

Bột màu, máy phun và ghép ảnh.

400 x 500 mm (15³/₄ x 19¹/₂ in).

*Đây là dự kiến
quy hoạch tái
thiết đảo cảng
Kobe. 27 tòa nhà
được dựng phối
cảnh và ghép
ảnh đúng vào vị
trí xen giữa những
tòa nhà này,*

*nhều cấu trúc
tượng tượng
khác đã được
thể hiện: về
ngoài chung cư,
trung tâm thời
trang và vườn trẻ.*

Jan Matuszczak

Cao ốc văn phòng, Melbourne, 1988.
Kiến trúc sư: Perrott Lyon và Mathieson.

Màu nước trong và đục.
590 x 840 mm (23 x 33 in).

*Cảnh nhìn chim
bay được chọn
như là cách tốt
nhất để mô tả
vùng lân cận của
cao ốc này với
các vườn triển
lãm và khu
thương mại trung
tâm của
Melbourne.*

Michael Reardon

Trung tâm thương mại Quốc tế Osaka, 1990.

Kiến trúc sư: Công ty trách nhiệm hữu hạn Nikken Sekkei và xưởng vẽ kiến trúc.

Bút chì màu.

763 x 458 mm (30 x 18 in).

Diễn nhìn được
nâng cao của
bức minh họa
này gây ấn
tượng mạnh mẽ
về độ cao của
khoảng không
gian dài và hẹp
của sân trung
tâm thương mại.
Ấn tượng bất
thường của hình
ảnh cũng bắt
nguồn từ sự sắp
xếp màu sắc
mạnh và sống
động.

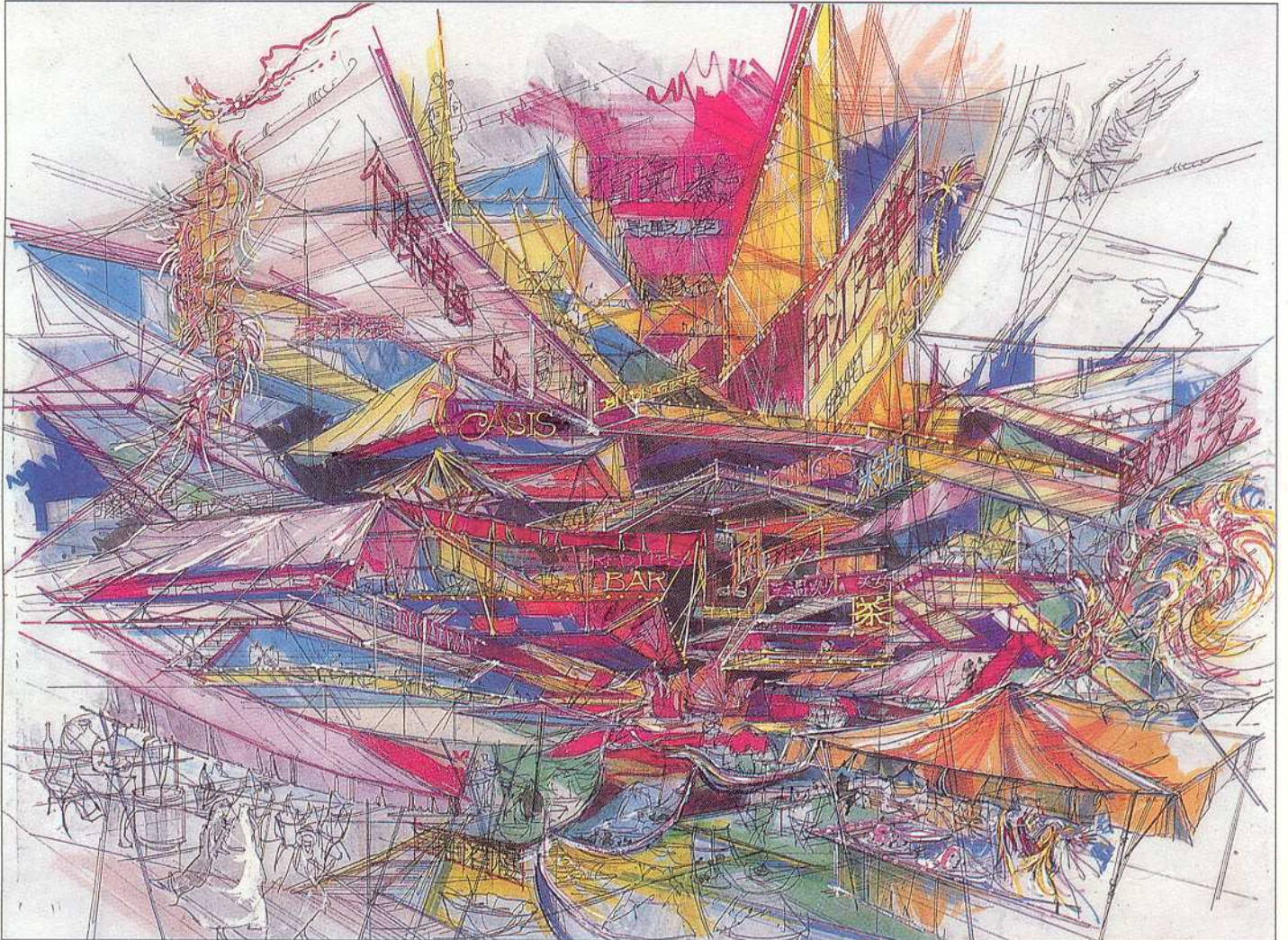
Minoru Azuchi

Dự án JR Tokai Shinnano - machi, Tokyo, 1990.

Khách hàng: Lynx/ JR Higainippon.

Bút dạ (nỉ).

728 x 1030 mm (28¹/₂ x 40¹/₂ in).

Phối cảnh trình bày dự án đại đô thị điển hình ở Tokyo, được diễn họa theo một phong cách trình bày cô đọng viên cảnh của việc xây dựng có quy hoạch. Người thể hiện phối cảnh được yêu cầu tạo cho người xem một cảm giác rối loạn

trong không gian. Kỹ thuật bút dạ vẽ phóng tay nhanh là thích hợp để thể hiện cảnh này.

Philip Crowe

Trung tâm Leeds, 1990.

Kiến trúc sư: Hiệp hội Philip Lees.

Bột màu và màu phấn với kỹ thuật rửa khô.
400 x 600 mm (15³/₄ x 23 in).

Đây là một trong hai cảnh của khu liên hợp văn phòng thấp tầng ở trung tâm thành phố, đặt trong một cảnh quan mang tính công nghiệp đang trong quá trình phát triển. Phối cảnh nhấn mạnh vào việc trồng cây xanh chung quanh tòa nhà.

Màu sẫm ở phía trước và đặc tính phản xạ mạnh của mái kim loại và các mảng kính làm cho tòa nhà có một phần nền vững chắc đồng thời cũng có vẻ nhẹ nhàng về cấu trúc.

Octavio Balda

Khách sạn Treff, Hamburg, 1990.

Kiến trúc sư: Raines Steffen.

Bút chì sáp màu và máy phun.

458 x 610 mm (18 x 24 in).

Bức vẽ này được dự định xuất bản trong một tạp chí ở Thụy Điển. Khách hàng ban đầu của đồ án này cũng ở Thụy Điển, do đó người thể hiện quyết định phải chuyển đạt được tính chất đặc thù của ánh sáng tự nhiên ở những nước thuộc bán đảo Scandinav (Scandinavian)

Ánh sáng ở đây làm nổi bật các hình thể kiến trúc và gia tăng cường độ màu sắc vật liệu, tạo sự tương phản với một nền trời màu lam sáng.

John S. Robinson

Hệ thống khách sạn liên hoàn, Harare, 1991.
Kiến trúc sư: Công ty trách nhiệm hữu hạn Quốc tế Hok.
Màu nước và bút chì màu.
548 x 610 mm (18 x 24 in).

Trong bản minh họa này, nỗ lực đáng kể nhằm vào việc nắm bắt tinh chất của bầu trời Phi Châu cùng với cây cối xung quanh khách sạn. Các tầng trên của tòa nhà được đi màu tương phản với phần xanh sẫm của bầu trời, nhằm nhấn

mạnh sự sinh động của kiến trúc. Trong khi phía sau các tầng thấp hơn, màu sắc đã làm ấm lên để tạo một sự liên tục về thị giác giữa tòa nhà và môi trường xung quanh.

Nobuo Kadowaki

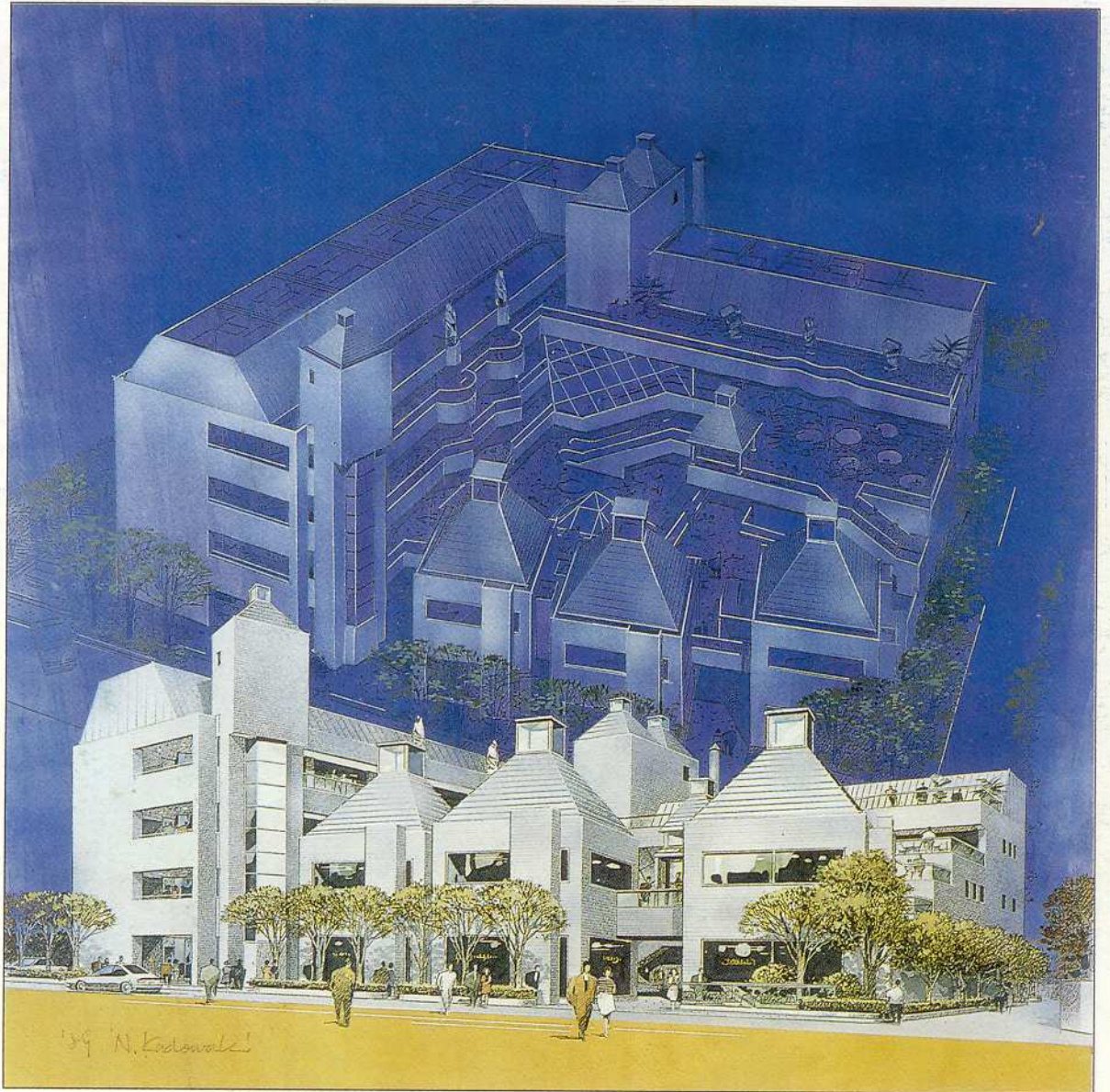
Kim tự tháp, 1989.

Kiến trúc sư: Kazumasa Yamashita.

Chất liệu hỗn hợp.

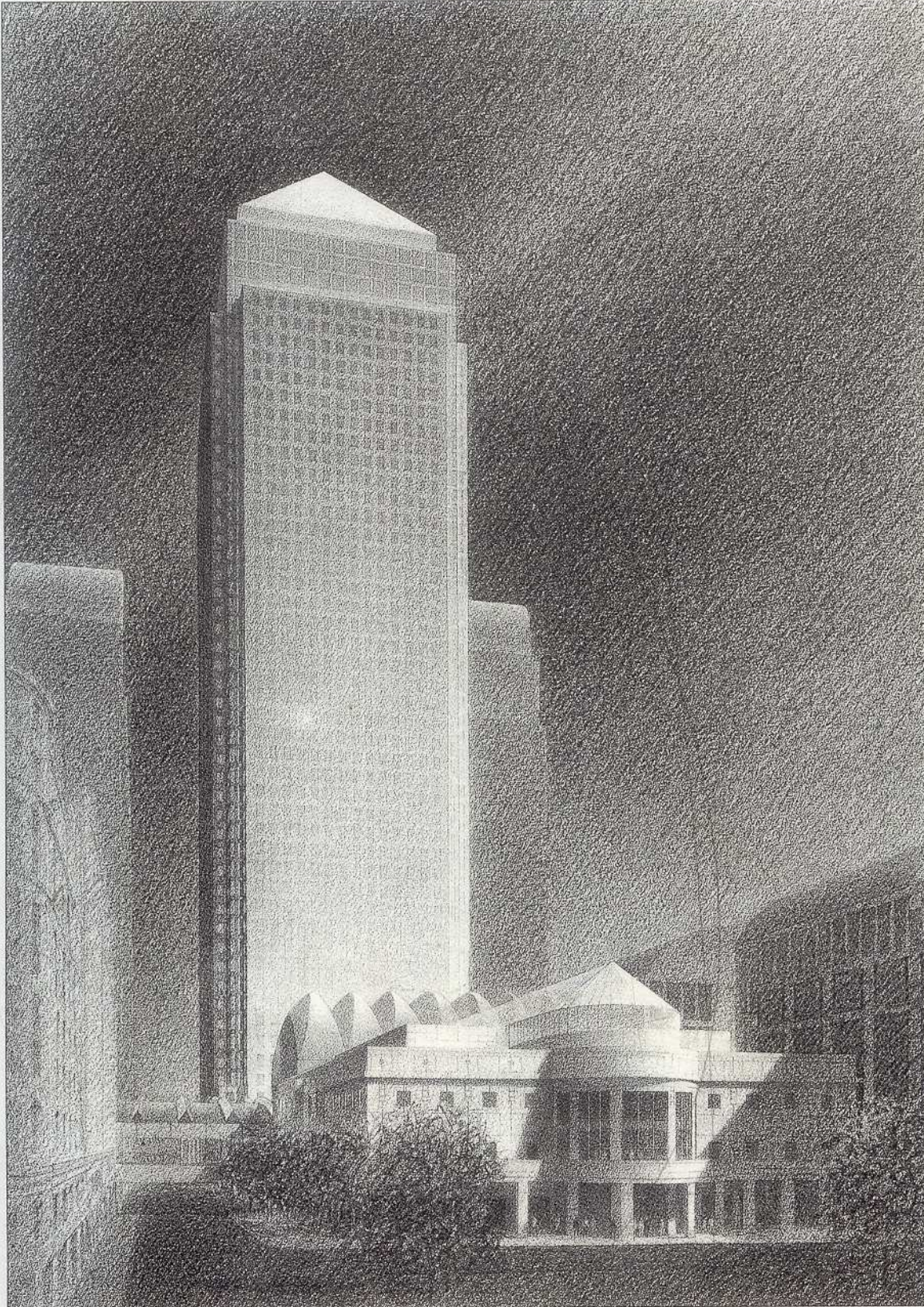
750 x 750 mm (29¹/₂ x 29¹/₂ in).

Cả hai phối cảnh mặt đất và phối cảnh chim bay được kết hợp vào bản vẽ này để trình bày sơ đồ bố trí theo chiều sâu. Cách phối hợp khác thường này tạo nên một bố cục có hiệu quả nhất.

Paul Stevenson Oles

Tháp Cảng Pelli Canary, London, 1988.
Kiến trúc sư: Cesar Pelli.
Bút chì sáp trên giấy nền Strathmore trắng.
508 x 381 mm (20 x 15 in).

Đây là cảnh ban ngày của tháp cảng Canary, trong khu sửa chữa và đóng tàu London, gồm: một điểm nhìn thấp, một phạm vi rộng và sự lược bỏ các yếu tố phụ; nhằm đạt được một cảnh tượng rõ ràng, gây ấn tượng cho tòa nhà. Một cảnh ban đêm được thực hiện sau đó cũng nhằm mô tả diện mạo gây ấn tượng của tòa nhà cao nhất nước Anh sẽ xây dựng này.

Mona Brown

Nhà hát lớn Thành phố New York, 1985.
Kiến trúc sư: James Stewart Polshek và các cộng sự.
Bút chì màu trên bảng đen.
623 x 534mm (24¹/₂ x 21in).

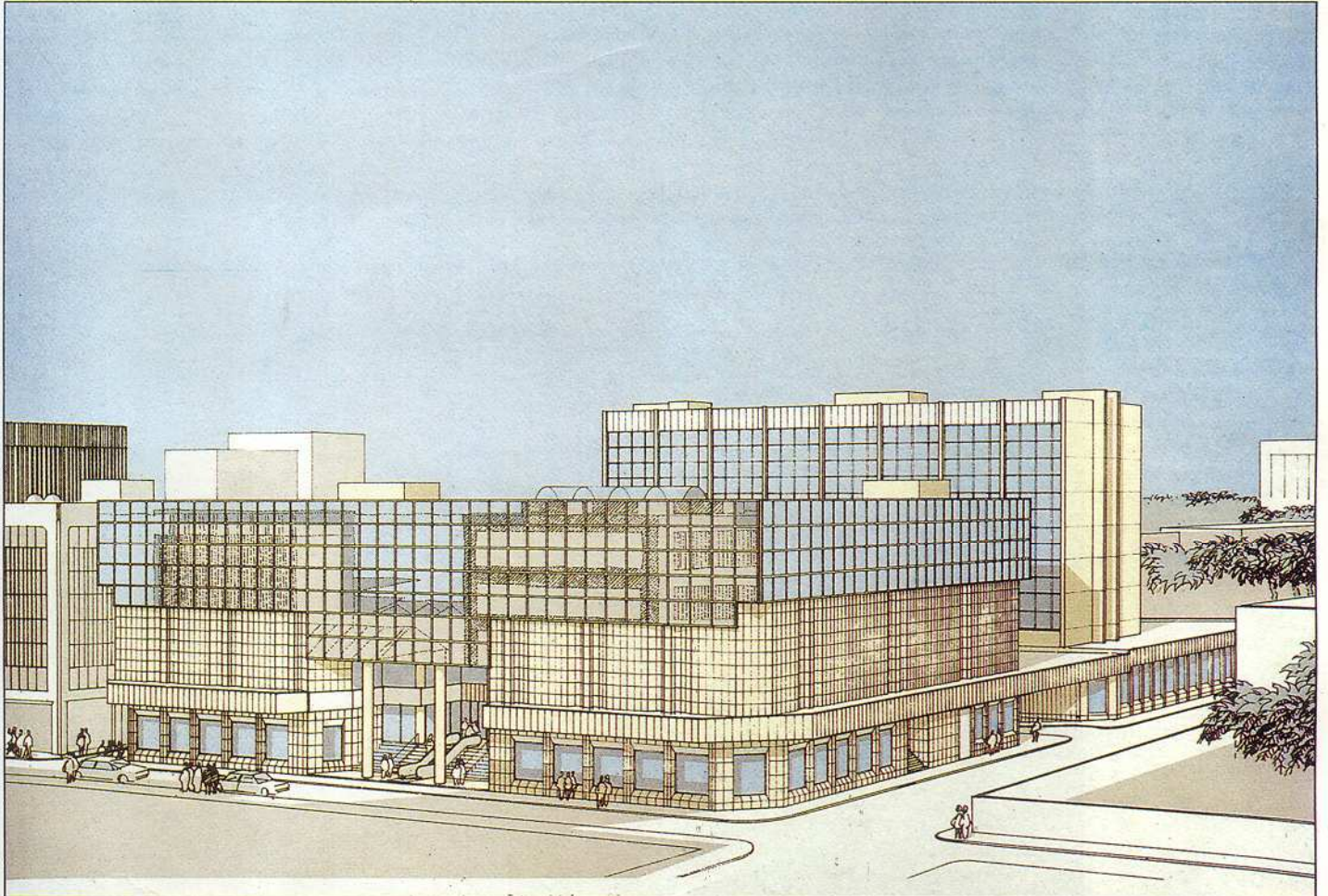
Phôi cảnh này là tác phẩm dự thi, cảnh tượng ban đêm được chọn để tạo ấn tượng mạnh mẽ. Để đạt được độ đáng tin cậy và độ chính xác cao, ảnh chụp ban đêm vị trí xây dựng được dùng cho họa sĩ tham khảo.

Salvatore Grande

Trung tâm Yateen, Manama, Bahrain, 1985.
Các kiến trúc sư: Felipe Yofre, Intec Bahrain.
Lụa.

430 x 660 mm (17 x 26 in).

Bức minh họa này được chuẩn bị cho tập mẫu chào hàng. Nó dựa trên một bản vẽ nét mực, kết hợp với việc sử dụng kỹ thuật in 4 màu để tạo hình ảnh cuối cùng thích hợp cho việc phiên bản.

Sự kết hợp của nét bút mảnh và chất lượng màu của từng mảng màu có sắc độ chuyển thành một hình ảnh cực kỳ rõ ràng.

Hisao Konishi

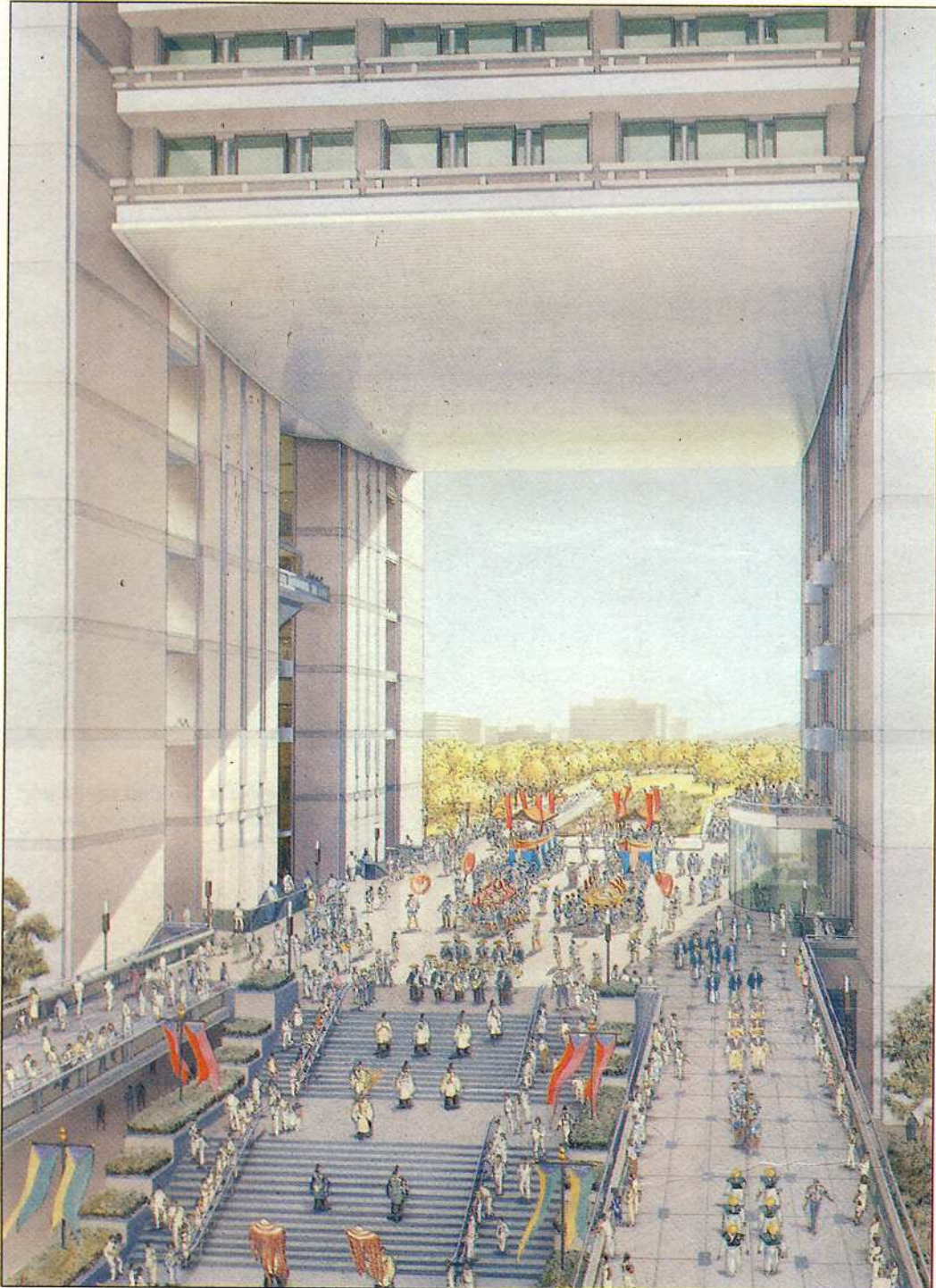
Dự án Tòa nhà khánh tiết, Osaka, 1989.

Khách hàng: Công ty trách nhiệm hữu hạn Nikken Sekkei, Trung tâm kỹ thuật Osaka.

Bút chì, màu nước và màu phun trên bản in ảnh.

430 x 310 mm (17 x 12¹/₄ in).

Bức diển họa hấp dẫn và rất tinh tế này dùng phương tiện hỗn hợp diển tả một cấu trúc khổng lồ làm nền cho nơi dùng để tiến hành các hoạt động nghi lễ. Công trình được thể hiện một màu, trong đó các chi tiết tỉ mỉ và quan trọng ở cao độ nền được làm nổi bật bằng những chấm màu.

Katsumi Yoshitani

Ngân hàng Nippon: Chi nhánh Osaka, 1980.
Khách hàng: Công ty trách nhiệm hữu hạn Nikken Sekkei.
Màu nước.
450 x 900 mm (17¹/₂ x 35⁵/₈ in).

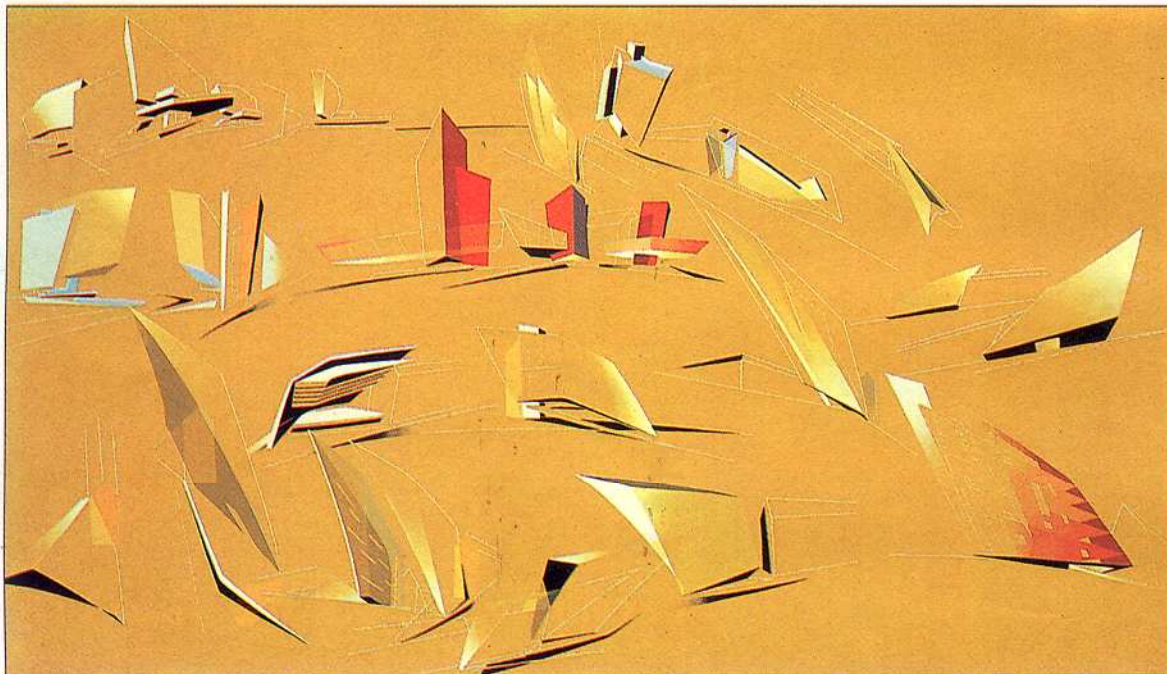
Toà nhà hiện đại này được thiết kế để hoà hợp với khung cảnh chung quanh, bao gồm cả kiến trúc cũ dọc theo con đường phía trước. Bức phôi cảnh cũng góp phần vào nhiệm vụ này bằng cách hạ sắc độ

các yếu tố dễ thấy và dùng màu xanh trời và xanh lá cây cho tường bên ngoài và mái nhà. Vì phần lớn toà nhà được xây dựng bằng đá granite, diền họa đã được thực hiện trên giấy xám với chì và màu nước.

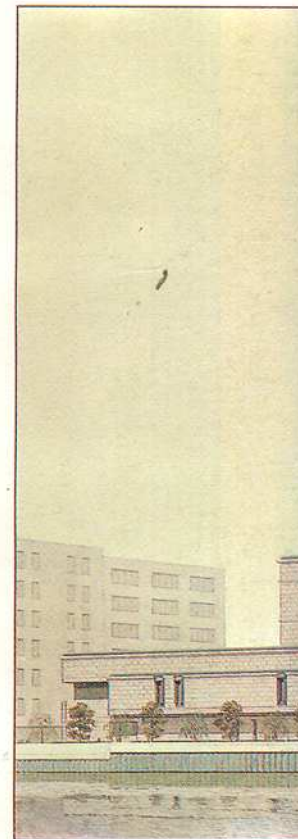
Đối với bầu trời, những màu trong đục và điểm thêm màu phun tạo được hiệu quả thích hợp.

Văn phòng Zaha Hadid

Dự án Phố cảng Hamburg, 1989.
Kiến trúc sư: Văn phòng Zaha Hadid.
Acrylic trên giấy bồi lên vải lanh.
1000 x 1765 mm (39¹/₄ x 69¹/₂ in).

Bức họa là một bộ cục trong các nghiên cứu khác nhau của tòa nhà ở phố cảng Hamburg. Các nghiên cứu là phương tiện để hoàn chỉnh thiết kế cuối cùng. Nhiều điểm nhìn phối cảnh khác nhau được chọn để khảo sát tòa nhà từ mọi phía.

Gerald Green

Toà nhà Đại Tây Dương, Holborn Viaduct, London, 1988.

Kiến trúc sư: Nhóm thực tập Rolfe Judd.

Màu nước và bột màu.

458 x 686 mm (18 x 27 in).

Điều quan trọng đối với bức minh họa này là miêu tả rõ ràng sự mạnh mẽ và trong sáng của ngôn ngữ kiến trúc, và điều này đạt được chủ yếu bằng cách tạo sự thay đổi đối lập mạnh mẽ về sắc độ. Các bóng phản chiếu

màu sẫm của khung thép trắng phía ngoài được đưa vào các mảng kính phía trên.

Sự tương phản này được lặp lại ở tầng trệt, nhấn mạnh thêm cho các mặt đá màu lam và da bò nhạt, tạo tương phản sẫm hơn các hốc dẹt của sổ và xe cộ màu sáng ở cận cảnh tiếp tục phát triển đề tài tương phản này.

Shu - Xiang Xi

Viện Nghiên cứu Ung thư Dana Farber, Boston Massachusetts, 1988

Kiến trúc sư: Công ty Shepley Bulfinch Richardson Abbott

Màu nước

610 x 914 mm (24 x 36 in)

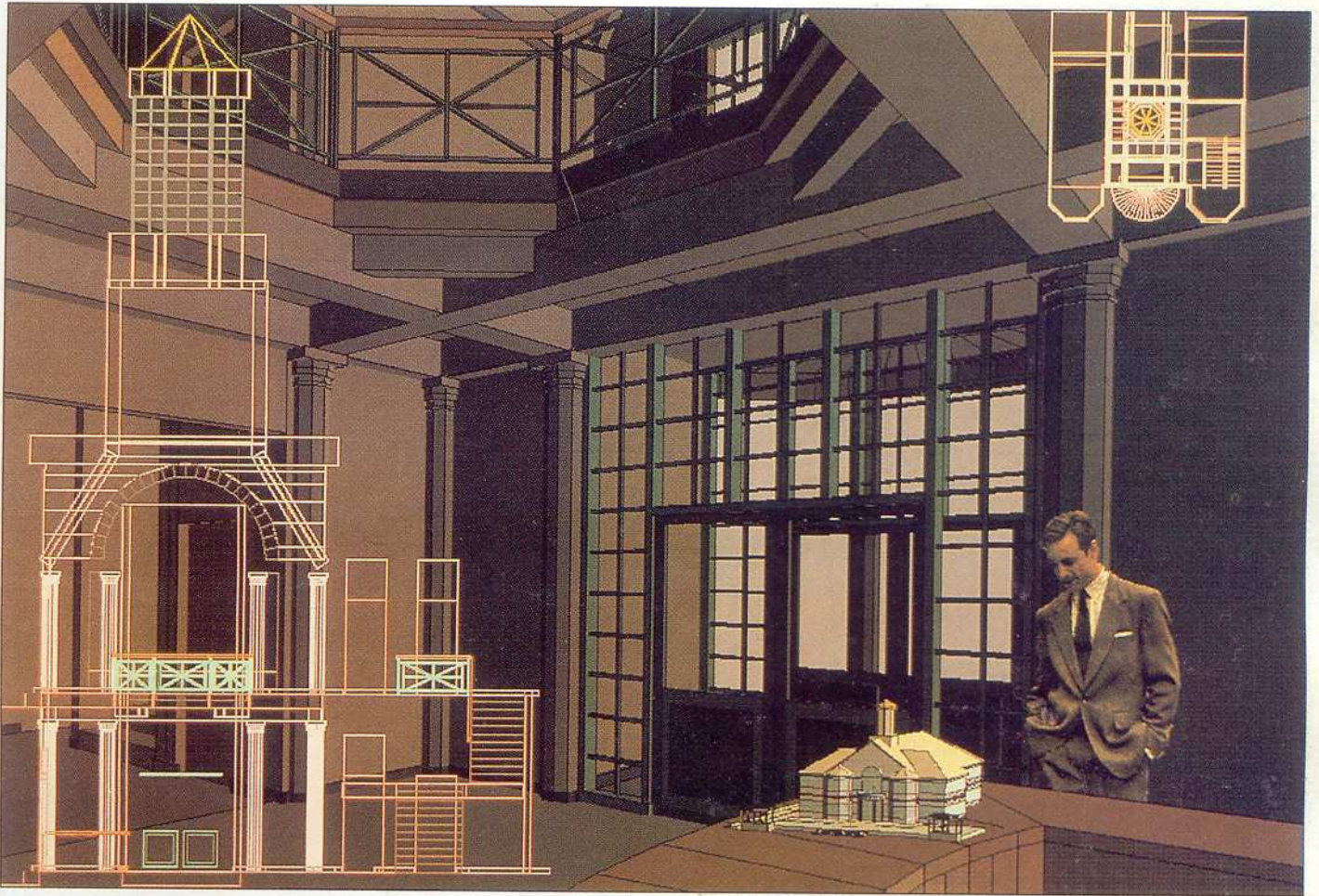

Phối cảnh này minh họa các phòng nghiên cứu thí nghiệm được xây dựng mới trên khối ở tầng hiện có của viện nghiên cứu. Kỹ thuật vẽ nét và nước màu, đòi hỏi dùng bút chì mảnh không dùng mực vẽ.

Việc đi màu được giữ thật khéo léo và nhẹ nhàng nhằm làm cho tòa nhà nổi bật lên nền đất sẫm hơn.

Peter Huf

Nhà trong nhà, Brewster, Massachusetts, 1991.
Kiến trúc sư: Anthony Tappe và các cộng sự.
Dựng hình trên máy tính.

Hình ảnh phối
hợp này cho
thấy một trong
những ưu điểm
của việc sử dụng
máy tính. Các
thành phần khác
nhau của đồ án
khi đã được hình
dung có thể
nhân lên, kéo
léo sử dụng
chồng ghép, cắt
dán thành một
bức tranh tổ hợp.
Ở đây mô hình,
mặt cắt, mặt

bằng và nội thất
được dựng bằng
phối cảnh động
cho tiêu điểm
của điểm nhìn
bằng cách ghép
một hình người
được quét từ một
tạp chí.

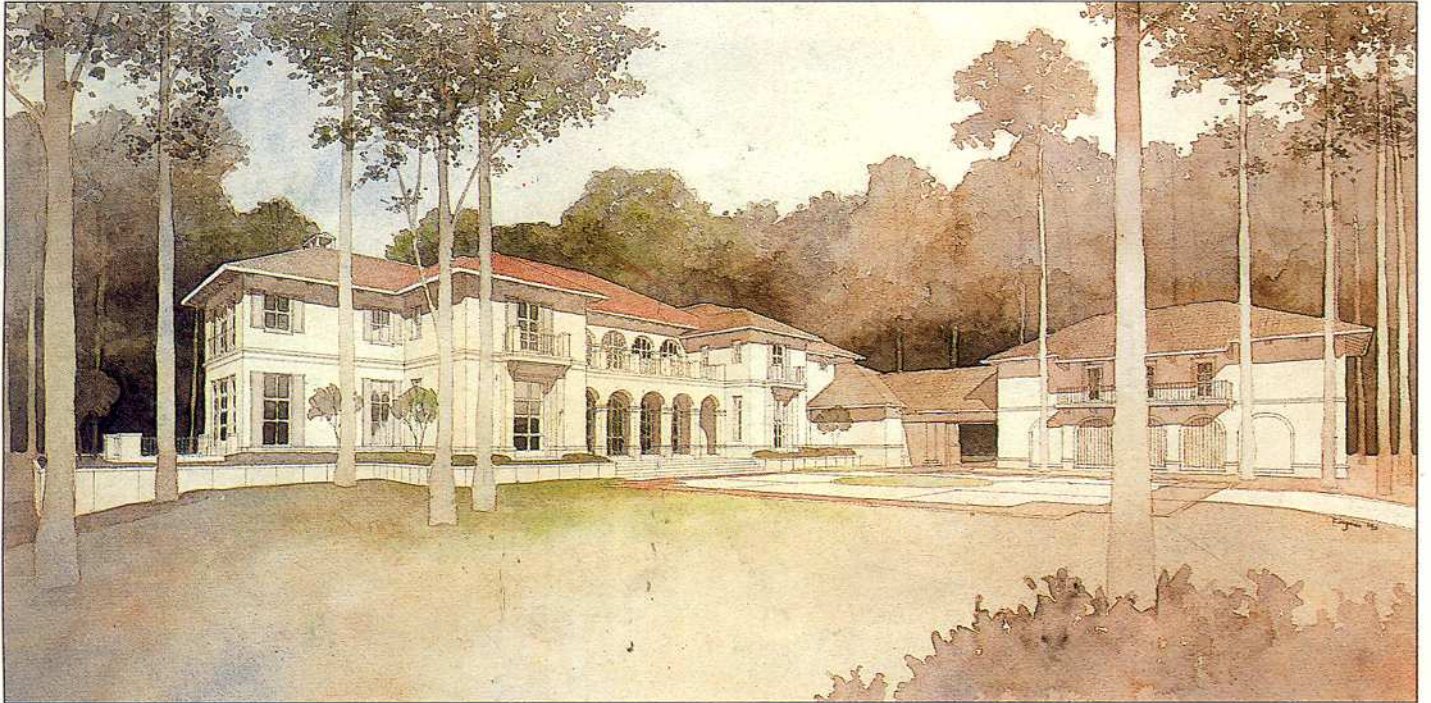
Samuel Ringman

Nhà ở của Goodman, Houston, 1990.

Kiến trúc sư: Elby S. Martin.

Màu nước.

330 x 660 mm (13 x 26 in).

Đặc tính mềm
dịu gây không khí
của màu nước
được chọn để
mô tả nơi ở rộng
rãi, sang trọng
này có thông
bao quanh. Ấn
tượng lãng mạn
của ánh sáng
ban mai còn hai
sương đạt được
bằng màu nước
xám với những
sắc độ mạnh,
còn màu nguyên
dùng cho tiêu
điểm.